

ཡགོང་ས་ཡལྱུབ་ས་མགོན་ཡལྱུལ་མཚོག་སྐྱེའི་
བཟུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབྲུམ་
བཞུགས་སོ། །

COLLECTED WORKS OF HIS HOLINESS THE 14TH DALAI LAMA

ཐོད་ག་ས།
VOLUME 3

ཡགོང་ས་ཏུ་ལའི་སྐྱེ་མའི་བཀའ་འབྲུམ་སྤྱད་སྦྲིག་ཁང་།

FIRST EDITION: 2010
3000 COPIES

COPYRIGHT © 2010
Central Archive of His Holiness the Dalai Lama

ISBN: 81-902448-2-5

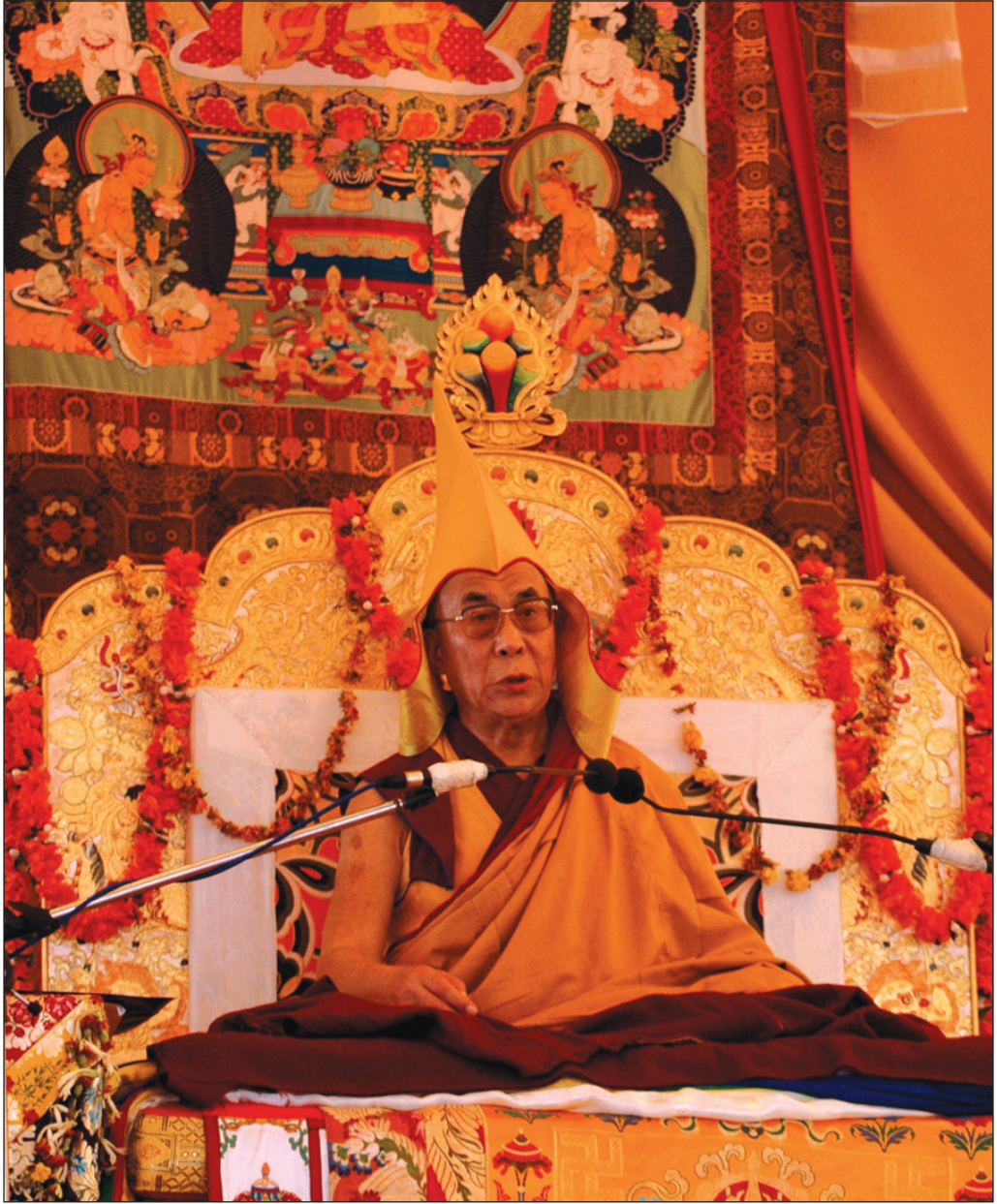
Published by:
Central Archive of His Holiness the Dalai Lama
P. O. Sarah-176215
Distt. Kangra, H.P. India
Phone: +91-1892-203210

མཁའ་བཟུང་ལྷ་ས་པའི་ཡུང་པོ་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། །
ལྷག་པར་སྤྲུགས་རྗེའི་གཞན་དབང་གྲུང་བ་ཡི། །
ཞི་བར་མི་གཞོལ་འགྲོ་དོན་ཏྲུག་སྐྱོང་བ། །
ཀུན་མཁའ་བཟུང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོན་མེད་གྲུས་སྤྲུག་འཚོམ། །

སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་གྲུང་ཅིང་། །
རྒྱད་སྡེ་ཐབ་མོའི་རྟོགས་བས་ཀུན་ཚུབ་པ། །
བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་འགྲོངས་བ་རྒྱལ་བའི་སྲས། །
ཐོགས་མེད་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

དབུས་འགྲུང་འཆང་གི་རིགས་ལས་མདོ་སྨྲ་ཅེས། །
འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་མཚན་དཔེ་བཞད་བའི་འདབ། །
སྟག་འཚོར་ཁབ་རུ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ཡི། །
ལུང་བཞིན་ངོ་མཚར་བལྟམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ལྷོ། །རྟུ་བ་ཅས་སྲིད་ཞི་འི་གཟུག་རྒྱན་འཕགས་མཚོ་ག་ཕྱག་ན་
 བརྗོ་ཡགོང་ས་ཡལྱུབས་མགོན་ཡརྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཟམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་འི་
 གཟུང་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་
 བཀའ་བྲིད་བྲིན་བྲིས་བཟུགས་སོ།།

COMMENTARY ON 37 BODHISATTVA PRACTICES

ཐོད་ག་པ།

VOLUME 3

ཡགོང་ས་རྗེ་ལའི་སྐྱེ་བའི་བཀའ་འབྲུམ་སྲུང་སྲིག་ཁང་།

དཔེ་རྒྱན་གསལ་བཤད།

བཀའ་ཁྲིད་འདིའི་ཙམ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ལྷམས་ཀྱི་སྡོད་བ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདིའི་མཛད་པ་པོ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་ནི། ས་སྐྱ་དགོན་པའི་ལྷོ་རུབ་ཏུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཙམ་གྱི་སར་བཀ་སྐྱ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ། ཡབ་དགོན་མཚོག་དཔལ་དང་། ཡུམ་འབྲུམ་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྲུང་བ་བྱང་ལྷ་བའི་ཤིང་ལུག་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༥ ལོར་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་སྐྱེ་འབྱུངས། མཚན་ལ་དགོན་མཚོག་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལྷ་མོ་ནས་འདས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་མ་ཨ་སྤྱི་གན་མོ་ཞེས་གོ་དགུང་ལོ་ལྷ་ནས་བཟུང་བསྐྱུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པར་བསམ་སྲིད་པའི་གདུང་རྒྱུད་སྐྱེས་པ་དཔལ་འབར་བས་མཁན་པོ་དང་། དེའི་གཙུང་པོ་མཁན་པོ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་བས་སྟོབ་དཔོན་མཛད་དེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོར་ཞུགས་ནས་རབ་ཏུ་བྱང་ཞིང་དགེ་རྒྱལ་དུ་བསྐྱབས་ཏེ་བཟང་པོ་དཔལ་ཞེས་མཚན་གསོལ་ཞིང་། དེ་ཉིན་སྐར་མེད་པའི་བྱི་ཞེས་པོས་བྱུང་བ་དང་། རོལ་མོའི་སྐྱ་སྟོན་པར་གྲགས་པ། མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པ་ལ་སོགས་ཉུགས་མཚན་ངོ་མཚར་བ་བྱང་། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པར། ཨེ་ཚས་གྲུང་བྱོན་ཏེ་མངོན་པ་ཀུན་བརྒྱས་སོགས་ལ་སྐྱུངས། དེ་དུས་འཇམ་དབྱངས་རོང་བ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། མང་ཇའི་ཚོགས་གྲལ་དུ། བཙུན་རྒྱུང་བཟང་པོ་དཔལ་དང་བཅས་པར་མངོན་པ་ནས་བྱི་བ་ལེབས་པར་ལན་ཐོགས་མེད་དུ་གནང་བས་སྐྱེས་པ་བཀ་སྐྱ་ཞེས་པོ་ཞེས་པའི་ཡིན་པར་འདུག

ཐོགས་མེད་གཉིས་པ་ཡིན་གསུངས་ལ་མཚོད་ཡར་མཛོད་ཟེར་བས། མཚོད་ཡར་མཛོད་ནས་
ཐོགས་མེད་གཉིས་པ་ཡིན་གསུངས་བས། དུས་དེ་ནས་པོ་དོང་ཐོགས་མེད་ཅེས་མཚན་ཡོངས་
སུ་བྲགས་སོ། །

གཞན་ཡང་། བྱམས་ཚོས་སྡེ་ལྔ་དང་། ས་སྡེ་ལྔ། སྡོམ་ནམ་གཉིས། བ་ཀ་ར་ན་སྡེ་བརྒྱད་
ནམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལ་མཁས་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལྟ་བུར་གྱུར། སྡོད་འཇུག་དང་། བསྐྱབ་
བཏུས། མདོ་བཏུས། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་བྲག་ནམས་ལ་སྦྱངས་ནས་མཁས་པའི་སྤུལ་དུ་བྱིན།
ཚོད་མར་སྡོད་བཞེད་ཀྱིས་ས་སྦྱར་བྱོན་ནས་མཁས་པ་ཚེན་པོ་སླ་མ་གཞོན་རྒྱལ་བའི་བྱང་ནས་སྡེ་
བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དགྲུང་ལོ་ཉིར་གསུམ་པ་ན་གཅོད་སྤོགས་ཀྱི་ཚོས་
བྲ་ཀུན་ཏུ་བྲ་སྐོར་མཛོད་པས་ཀུན་ཁ་མཐུན་པར་བྲ་སྐོར་བྱང་བ་ལ་པོ་དོང་གི་མཁས་པ་ཚེན་པོ་
བཟང་པོ་དཔལ་འདི་ལས་སྟོན་པ་བཟང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཚེ་བ་མ་བྱུང་ཞེས་སྐྱེད་བ་བྱུང་དོ། །

དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པར། མཁན་པོ་བྱང་སེམས་རིན་ཚེན་མགོན་དང་། ལས་སློབ་སླ་མ་
ནས་མཁའ་སངས་རྒྱས། གསང་སྟོན་སླ་མ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་ཐོག་བྱངས་པ་ནམས་ཀྱི་
དབུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས། དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་པར། འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་
སོགས་ཀྱིས་ནན་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཏེ། ཚོས་བྲ་ཚེན་པོ་ཨའི་བྱར་ཚེན་མཛོད་དེ་སློབ་པའི་ཚོགས་
མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱངས། དགྲུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་ནས་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་པས་
བསྐྱལ་ནས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་ལྷེ་ཀ་མཛོད། དེའི་རྗེས་རྒྱུད་སྐྱེད་ལྷེ་ཀ་དང་། དེའི་རྗེས་སློབ་དཔོན་
བྲུབ་རྒྱལ་བའི་དོན་དུ་སྡོད་འཇུག་གི་ལྷེ་ཀ་མཛོད། དེའི་ཚེ་མཁས་པ་མང་པོ་དཔང་ལོའི་བྱང་དུ་
འཛོམས་ནས་སྡོད་འཇུག་ལ་སུ་མཁས་ཀྱི་སྐྱེད་མོལ་བྱུང་བས། ལ་ལས་སྟོན་པ་མཁས་ཟེར་བ་
ལ། དཔང་ལོས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་ཁོད་ན་སྡོད་འཇུག་ལ་མཁས་པ་རྫོད་ཚང་བ་དང་། ལུ་ཅུ་
ཐོགས་མེད་གཉིས་པས་མཁས་པ་མེད། སྡོད་འཇུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ཁོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་

ལྷན་པ་ཡིན་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་པོ་དོང་གི་བཤའ་ཉན་མཛད་དུས་སློབ་དཔོན་དང་མཚོན་གྲོགས་
འགའ་རེས་ཕྱག་རྗེས་སྐབ་བ་ལ་གྲ་བ་མང་པོ་སློང་དགོས་པ་ལག་ལེན་གྱི་སློང་རྣམས་སློང་བར་
ལྷ་ཞེས་ཡང་ཡང་ལྷས་བསལ། རྒྱལ་སྐུས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཕྱགས་ལ་ཁ་གསལ་ག་གཞོགས་
སློང་གིས་ལོར་བསྐྱབས་ཏེ། སློབ་མ་སློང་བ་ལྟེ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། སློན་སློན་
དམ་པའི་མཛད་ཚུལ་མིན་ལ། སློན་སློན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་ཚུལ་ལྟེ། ཆེ་འདིའི་བསམ་སློང་
དོར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མཐུན་པར་སློབ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་དག་པར་བསྐྱབས་
པ་གཞིར་བཞག་ནས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དུང་བ་འདི་ཡིན་སྟེ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
དུ་སློང་བ་ན། ངའི་ལག་ལེན་དེ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དགོངས་ནས། རྒྱལ་སྐུས་རྣམས་ཀྱི་ལག་
ལེན་བཤའ་བར་གྲ། །ཞེས་ལག་ལེན་གྱི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སྐུས་ལག་
ལེན་ལ་འཇུག་པའི་སྲིད། ཆོགས་བཅད་སོ་བདུན་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྐུས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་
ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་མཛད། བརྩམས་ཐེན་ནས་
ལྷ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཁང་ཚོག་ཏུ་སློན་ཏེ་མདུན་ན་བཞག་ཡོད་པའི་དུས། ལྷ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱང་ནས་
ཁྱེད་སོང་བས་ཤོག་བྱ་གཅིག་ལས་བསྐྱེ་རྒྱ་མ་རྟེད། དེ་ནས་ཡང་ཕྱགས་ལ་གསལ་ལེ་འདུག་
པས་ལྷ་བསམ་ནས་བྱི་དགོས་བྱུང་སྟེ། ད་སློབ་པས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་བ་འདིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་
འབྲ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟེ་རྒྱལ་སྐུས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཕྱགས་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་བཟང་བས་རིས་
སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་གྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སྐུས་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་གསུང་ལ་དད་ཅིང་མོས་པར་
གྱེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་སྐུས་ལག་ལེན་འདི་སློབ་པས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཆ་ཆེ་ཞིང་། སུས་
མཚོང་ཡང་གྲུས་པར་ཐལ་མོ་སློང་ཞིང་། རི་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མ་བུས་གྲང་དད་ཅིང་
གྲུས་པ་དང་སློན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱེད་པ་ཀུན་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པོ། །དེའི་དུས་སུ་བསྐྱབས་པོ་ཞིག་
བྱུང་སྟེ། ལྷ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་ཏེ་འཛོག་པར་ལྷ་ལྷས་བསལ། ངའི་ཁ་ཆེམས་རྒྱལ་སྐུས་ལག་ལེན་

སོ་བདུན་མ་འདི་ཡིན་གསུང་ངོ། །དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པར། འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་
གྲིས་ནན་གྲིས་བསྐྱལ་ཏེ། ཚོས་གྲ་ཆེན་པོ་བོ་དོང་ཨེ་རྟ་རའི་གདན་ས་མཛད། བྱ་བལ་ལ་འབྱོན་
པར་ཆས་པ་ན། འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན་སྐྱ་མཆེད་ཡུམ་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྲིས།
ཨེའི་ཚོས་དཔོན་མཛད་པར་ལྷ་བ་གསོལ་བས། ངས་ཚོས་དཔོན་བཅའ་ཡོང་གི་གསུངས་ནས་
ས་སྐྱར་བྱོན། དཔང་ལོ་རྩ་བ་སློ་གྲོས་བརྟན་པ་ལ་ཨེའི་ཚོས་དཔོན་ལ་འབྱོན་པར་ལྷ་བ་ཕུལ་བས།
དཔང་ལོའི་ཞལ་ནས་གུ་རུ་ཐོགས་མེད་ཐོས་པའི་གཏམ་ལ་སྟོན། །ངའི་སླ་མ་གཤག་སྟེ་བ་སེང་གོ་
རྒྱལ་མཚན་གྲིས་ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་གདན་ས་ཡིན། སང་རང་འགོ་གསུངས་ནས་མཉེས་པ་གདན་
བངས་ཏེ། ས་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་དཔེ་གང་ཡོད་དཔང་ལོ་ལ་ཕུལ་ནས་དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་
པར་དུལ་ཚུ་ཚོས་རྫོང་དུ་སྐྱ་མཚམས་མཛད་དེ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གངས་བར་དུ་སྐྱ་མཚམས་
ཁོར་ཡུག་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས། སེམས་ཅན་སྐྱག་བསྐྱེད་པ་གཟེགས་ན་
ལྷ་ཅི་སྟོས། གཞན་གྲིས་སེམས་ཅན་སྐྱག་བསྐྱེད་པ་འདི་འདྲ་འདྲུག་ཟེར་བ་གསལ་ན། ངའི་མ་
གཞན་རེ་སྟོང་རྗེ་གསུང་སྟེ་བ་ཕུམས་ནས་གསུང་སྟེང་འཕྲོ་ཆད་ནས་འགོ་ཞིང། ཚོས་གསུང་བའི་
དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལ་གཟེགས་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྲིས་བ་ཕུམས་
ཅ་ན་ཚོགས་བྱིངས་པོ་དུ་ཅོག་ཐེག་ཐེག་ཡོང་བ་ཞིག་སྟེ། རྒྱལ་སྐྱས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་
མཛད་པ་རྣམ་ཐར་ལ་དཔང་ལོ་རྩ་བ་སློ་གྲོས་བརྟན་པས། ཐོག་མར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁས་པར་
བྱ། །བར་དུ་མཁས་པའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་པར་བཤད། །ཐ་མར་འབྲིས་པའི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་
བསྟོལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཞེད་གཞུང་ཡིན། །ཞེས་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་གསུངས་པ་
དེ་གུ་རུ་ཐོགས་མེད་ཁོར་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་སྟོལ་ཚོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཚོས་བྱེད་པ་
མང་རབ་འདུག་སྟེ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་རང་ཅམ་དུ་བདོག་གཤ། གཞན་ནི་ང་ལ་རྒྱས་མེད། བརྟན་པ་
ཐོབ་པོ་ཤེས་པ་གུ་རུ་ཐོགས་མེད་ཁོར་ཡིན། པོ་སྐྱེས་ཟེར་ན་དེ་ཀུན་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། མི་གཞན་ནས་

འཆི་བའི་སྐྱེས་ཀ་དེར་གྱུ་བྱ་ཐོགས་མེད་ཡོད་པ་ཅིག་བྱུང་ན་དགའ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟོད་
ཅིང་། ཚོས་རྗེ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། རྗེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་གྱུར་ཅིང་། །རྒྱུད་རྗེ་
ཟབ་མོའི་རྟོགས་པས་ཀུན་ཚུབ་པ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་འབྲོངས་པ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས། །ཞེས་
སོགས་གྱིས་བསྟོད། ཁོང་ཞ་ལུར་བྱོན་པའི་ཚེ། ཞ་ལུའི་གྲ་བ་རྣམས་ལ། ད་ལྟ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་
ཁོད་ན། ཚོས་ཤེས་ནས་ཉམས་སྲུ་རྒྱང་ཤེས་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཐོགས་མེད་པ་ཅོམ་ཞེག་ཡིན། ཞེས་
སོགས་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བརྗོད། སྟོན་པའི་གྲགས་པས་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བས་རྒྱ་དཀར་
ནག་དང་། སོག་པོ། བལ་ཡུལ་དང་། ཡ་ཅེ། མངའ་རིས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བོ་རྣམས་གྱིས་
ཀྱང་མོས་གྱུས་ཆེན་པོས་ལྷུ་ལུ་ལུ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་བསྟོན་པའི་བདག་པོ་བོད་ཐོགས་མེད་ཅེས་
སོགས་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་གདམས་པ་ལྟ་བུའི་འཚོམས་འཕྲིན་འབྲུལ་མཁན་རིམ་པར་འབྲོང་།

སྐྱ་ཆེའི་མཚུག་ཏུ་ལོ་རེར་རྩ་བ་དགུ་དགུར་མཚོམས་དམ་པོ་ལ་བཞུགས་ནས་རྩ་བ་གསུམ་
གསུམ་སྐྱ་མཚོམས་གསེངས་ཏེ་བསྟོན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པར་
བསྐྱངས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་བཅུ་ལྔ་བཞེད་དང་། འགན་གྱི་དོ་རྩ་
བྲལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་རིན་ཆེན་གཉིས་བཅས་བསྟེན། སློབ་མ་ཞི། མཁན་ཆེན་བྱང་ཚུབ་ཅེ་མོ་
དང་། ཚོས་རྗེ་ཉི་མ་གཞོན་ཏུ་སོགས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན། གསུང་
ཚོམ་དཔར་མ་བོད་གཅིག་དང་། རྗེས་མ་བོད་འགའ་བཞུགས། དེ་ལྟར་བསྟོན་འགྲོའི་དོན་མཐའ་ཡས་
པ་མཛད་ནས་དགུང་གངས་དོན་ལྷ་བ་རབ་བྱུང་བྱུག་པའི་ས་བྱ་བྱི་ལོ་༡༣༦༤ལོའི་རྩ་བ་བཅུ་པའི་
ཆེས་ཉི་ཤུའི་ཉིན་གྱི་ཉི་མ་ཏུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་རྗེ་བཙུན་སྟོན་མས་གཡུ་ལོ་བཞོད་པའི་ཞིང་ཁམས་
སུ་གདན་དངས་ནས་ལེབས་པའི་རྟོགས་མཚན་འོ་མཚར་བ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ་སྐྱ་གཤེགས།

ད་ལྟའི་ཆར་འཛམ་གླིང་གི་ཤར་ཏུབ་གང་སར་མིའི་རིགས་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་། རྗེར་དང་
ཚོགས་པ། མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་སྟོར་སྤྱི་ལོ་གྱི་

དངོས་འབོར་རི་བཞིན་འགྲུགས་ཆེར་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷོད་བཅུད་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
སྤྱོད་པ་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་འཛིན་ཉེན་ཀུན་ཏུ་འཛིན་སྐྱོབ་གིས་སྐྱུག་སྐྱོད་ལོར་ཉེ་ཐབས་
ལེས་གང་འགྲུབ་བྱེད་བཞིན་པ་ལྟར། བཀའ་ཁྲིད་འདྲིའི་ནང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་ཐབས་དང་། བདེ་
བ་སྐྱབ་ཐབས། རང་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སློབ་གཉིས་ཀྱི་གོ་ས་བརྗེས་
ཉེ། བདག་པ་ས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོར་བའི་ཉམས་ལེན་རིགས་ལམ་དང་
སྦྱོར་ཐོག་ནས་གཏན་ལ་ལབ་སྟེ། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་མ་ཟད་སྦྱེ་འགྲོ་ཀུན་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་མི་འདོད་པའི་གཞི་རྩའི་བསམ་སློབ་སྟེང་སྦྱོད་བཅུད་དང་། ལུས་སེམས། དེ་བཞིན་དབུས་
སྐྱུག་དང་བཅོམ་གཉེས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་དགྲ་གཉེན་བར་མ་མཐའ་དག་པན་ཚུན་སྦྱོས་ནས་
བྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རང་བདེ་བ་ལ་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྦྱོར་
ཐོག་ནས་གསུངས་ཤིང་། ལྷན་པར་དུ་དགྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པའི་ཉམས་བཞེས་དང་། བྱམས་
བཅེའི་ལྷ་བ་སྐྱོམ་ཚུལ་སྦྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་དུ་བསྐྱིགས་ཉེ། དངོས་ཡོད་ད་ལྟའི་སྤྱི་
ཚོགས་ལ་ཁ་སྤོགས་ནས་བཀའ་ཁྲིད་གནང་ཡོད་པས་དུས་བབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་འཚམས་ཤིང་།
གཞན་པན་བྱམས་བཅེའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་ཆ་ཚང་བསྟན་ཡོད་པས་མི་རིགས་དང་སྐྱེ་སེར་
ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ལྷ་སློབ་ཉམས་བཞེས་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་གྱི་ལེགས་བཤའ་ཚད་དུ་བྱུང་
བ་ཞིག་ཡིན། ཟླ་བ་གསུམ་འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལོ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོ་
བཅས་སྤྱི་ལོ་དོན་ལྡན་གནད་དུ་བཀའ་ཁྲིད་གནང་བ་ཁག་གསུམ་དང་། གཞན་གཅིག་བཅས་སྐྱེ་ཐག་
ཆ་ཚང་ཁག་བཞི་གོ་རིམ་དང་གོང་ལོག་ལྷ་བསྐྱིགས་ཀྱིས་ཡི་གེར་བཀོད་དེ། ཡགོང་ས་སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་སྐྱུན་བསྐྱར་ཞུས་པ་བརྒྱད་ཐ་མའི་ཐག་གཅོད་དང་། དཔལ་སྐྱུན་ཚོག་
མཚན་དགོངས་འཁོལ་བཀའ་རིན་སྐྱོན་སྐྱེལ་བྱུང་བ་བཞིན། ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སློབ་
མའི་བཀའ་འབྲུམ་སྤྱད་སྐྱིག་ཁང་ནས་དཔལ་འབྲེམས་ཞུས་པ་ཡིན། སྤྱིགས་བམ་འདི་ཞུ་སྐྱིག་དང་

དབར་སྐྱོན་སོགས་གང་ཐད་ནས་བསྐྱོན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་སུ་གང་གཟབ་བྱས་ཤུལ་ལགས་
ཀྱང་། ད་དུང་ཞན་ཆ་དང་ལོངས་པ་གང་མཆིས་གཟུར་གནས་མཁས་དབང་དག་གིས་དགོངས་
འཆར་ལྷན་སྐྱོལ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། འདི་ལྟར་བགྱིས་པའི་དགོ་བས་བོད་མི་རིགས་བསྐྱོན་སྲིད་
དང་བཅས་པའི་བདེ་ཅུ་ཡགོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱ་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱུར་བརྟན་ཅིང་མཛད་
འཕྲིན་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པར་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་འདུན་བཅས།

ཡགོང་ས་ཡལྱལས་མགོན་ཏུ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་འབུམ་སྲུང་སྦྱིག་ཁང་ནས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༩ ལོ་ལྷོ་ ༤ ཆེས་ ༡༧ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལྷོ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༥ ལ།

བཀའ་བྲིད་འདི་ལི་ཡག་བསྟན་ཚུགས་ཅི།

སྤྲི་བྱུང་འགན་འཛིན།

མོ་སྤྲིང་དགེ་བཤེས་སྟག་དོར།

ལྷ་སྤྲིག་འགན་འཛིན།

སེར་ལྷེས་སྟུང་མམ་བ་འོང་པོ་སྤྲོ་བཟང་སྟུན་གྲགས།

པབ་བལྟས་མཁན།

མོ་སྤྲིང་དགེ་བཤེས་སྟུང་བསྟན་བསོད་ནམས།

དེབ་གཟུགས་འགོད་མཁན།

ཅར་མ་བསྟན་འཛིན་བསོད་ནམས།

དཀར་ཆག

སེམས་བཙོས་སྲུ་རྒྱུང་བ་དང་བཙོ་བཙོས་བྱེད་ཐབས་..... ༡

མཛད་པ་མོའི་ཆེ་བ་བཙོད་པ་དང་གཞུང་འདིའི་ཁྲིད་རྒྱན་བསྟན་པ་..... ༤༧

ཐོག་མར་དགེ་བ་སྤྲད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་..... ༥༡

བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་..... ༤༩

སྐྱེས་སུ་རྒྱུང་དུ་དང་སྐྱེན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་སྐོ་སྐྱུང་བ་..... ༤༥

པ་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་སྐོང་ཚུལ་ ༧༤

དབེན་པ་བསྟེན་ཚུལ་..... ༩༠

ཆེ་འདི་སྐོས་གཏོང་ཚུལ་..... ༩༩

ཕྱོགས་ངན་སྐོང་ཚུལ་..... ༡༠༠

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་ཚུལ་..... ༡༠༣

སྐྱིང་པོ་བསྐྱུས་ཉེ་བཤད་པ་..... ༡༡༡

སྐྱབས་འགོ་བྱ་ཚུལ་..... ༡༣༣

ལས་འབྲས་བསམ་ཚུལ་..... ༡༤༤

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་སྐོ་སྦྱང་བ་..... ༡༥༥

ཐར་བཤམ་དོན་གཉེར་བུ་ཚུ་ལ་..... ༡༥༥

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་སྐོ་སྦྱང་བ་..... ༡༦༧

སྦྱང་རྗེའི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུ་ལ་..... ༡༦༧

བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྐོ་སྦྱང་ཚུ་ལ་..... ༡༧༤

མི་ཆེ་ལ་སྦྱང་བོ་ལེན་ཡུགས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་བསྐྱེད་ཉེ་བཤམ་བ་..... ༡༧༧

མ་རྟེན་བཤམ་སོགས་མི་འདོད་བའི་ཚོས་བཞི་ལམ་དུ་འབྱེད་ཚུ་ལ་..... ༢༠༥

འིན་ལམ་ལོག་འཇམ་དང་བརྟམ་ཐབས་བྱེད་བཤམ་དུ་འབྱེད་ཚུ་ལ་..... ༢༡༡

ཡུད་འབྱོར་ལམ་དུ་འབྱེད་ཚུ་ལ་..... ༢༡༤

སྤང་བ་དང་ཆགས་བཤམ་དུ་འབྱེད་ཚུ་ལ་..... ༢༢༠

དོན་དམ་བྱང་ཚུ་བཤམ་གྱི་སེམས་ལས་མཉམ་གཞན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ཚུ་ལ་..... ༢༢༤

རྗེས་རྒྱུ་ཏུ་ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་སྐྱོང་ཚུ་ལ་..... ༢༢༧

ཐར་བྱིན་བྱུག་ལ་སྐོབ་ཚུ་ལ་..... ༢༣༥

རང་གི་འཇུག་པ་རང་གིས་བརྟག་བཤམ་སོགས་ཚོས་བཞི་ལ་སྐོབ་ཚུ་ལ་..... ༢༤༧

ཉོན་མོངས་འབྱུང་འཇོམས་དང་བྱེད་ཤེས་སྤྲོད་པས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུ་ལ་..... ༢༤༧

མཇུག་གི་དོན་..... ༢༥༡

བསྐྱེད་བུ་བསྐྱེད་ཉེ་བཤམ་བ་..... ༢༥༦

༡༡། །རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བཀའ་བྲིད་
ཟིན་ཤིས་བཞུགས་སོ། །

མེས་མཉམས་བཙུགས་སྤྱད་པ་དང་བརྗོད་བཙུགས་བྱེད་ཐབས།

ད་ལས་འདིར་གཉེན་མཚན་གཞན་པའི་དགོ་འདུན་པ་རྣམས་དང་། མོ་བྱུང་དུ་སྟོན་པ་
བརྒྱ་གར་གཞིས་ཆགས་ཁུལ་ཁག་དང་། དེ་བཞིན་བལ་ཡུལ་དང་བོད་ནས་ཀྱང་འབྱོར་བ་
བཅས། བྱེད་ཅག་སྟོན་མཐའ་མང་པོ་ཞིག་ནས་དད་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་སྦྱོར་ཏེ། འགྲིམ་
འགྲུལ་བདེ་མིན་སོགས་ཀྱི་ངལ་བ་བྱུང་དུ་བསད་དེ་དཀའ་ངལ་ལ་མ་འཇུག་པའི་འཇིགས་སྐྱོད་པར་
འཇོག་པའི་ལམ་ལུགས་ལེན་ཐུགས་མེད་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་བྱིན་ཅན་
ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུན་དུས་ལྷན་ཆེན་འབྲེལ་མིན་དང་། ལོ་མས་གཤིས་
སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར། སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འབྲེལ་གི་རྣམ་པ་མཚོན་ཏེ་རང་ཅག་
ཀྱུན་གནས་མཚོན་འདིར་འདུས་པ་རེད། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལེས་རྒྱ་ཆུང་བའང་ཚོས་ཀྱི་
གནས་སྟེན་དེ་ཅི་མི་ཤེས་པ་དང་། ཉམས་སྤོང་མེད་པ་ཚོར་དད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་
ཀྱི་གནས་སྟེན་ལ་མི་བཞིན་ཤེས་སྐྱབ་མེད།

སྟོན་པ་གཅིག་ནས་བཀའ་ཚོས་འདི་འདྲི་སྐྱབས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱས་པོ་ཞུ་བའི་དུས་
ཡུན་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་གཞན་ནས་དུས་ཚོད་ཚུང་བཤད་ཡོད་པ་དེའང་རྣམ་གཤེད་གི་ངང་དུ་
སོང་ན། འགྲིམ་འགྲུལ་སོགས་ཀྱི་འགྲོ་གྲོལ་རྒྱུད་བོས་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་ངལ་བ་བྱུང་དུ་
བསད་པའི་དགོས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་རེད། དེས་ན། དམ་པའི་ཚོས་ཞུས་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་གནས་སྟེན་

ཇི་བཞིན་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། སེམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤིག་འདྲིལ་བྱུང་བ་དང་། སེམས་
ལ་བཅོ་ལྷ་ཞིག་བཅོ་བྱུང་བ་བྱ་དགོས།

བག་ཆགས་འདྲིལ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི། རང་ངོས་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྟངས་
ཤིག་གི་སྟེང་ནས། བག་ཆགས་འདྲིལ་རྒྱ་ལས་ཚོར་སྤང་ཅི་ཡང་མེད་པར་བག་ཆགས་འདྲིལ་
བ་དཀའ། སྐབས་རེར་ཚོར་སྤང་གང་ཡང་མེད་པར་བག་ཆགས་འདྲིལ་བ་སྤོང་བྱ་སྤོང་བྱ་ཡོད་
ཤས་ཆེན་པོར་དེ་ཅུ་གྱིས་ས་ཚོད་མི་ཡོང་བས། ཉིན་འགར་ནང་ཚོས་སྤྱི་ལོ་འགྲེལ་བ་ཤད་
ངོ་སྤོད་བྱ་རྒྱ་བྱུང་ན་པན་ཐོགས་ཆེ་བར་མི་ཡོང་ངམ་སྟུམ། དེས་ན། ད་རེས་ཀྱི་བཀའ་ཚོས་
འདིའི་སར་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་སྤྱི་དང་། ལྷན་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་
སྤོད་ཞིབ་པར་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

འདིར་གང་བཤད་རྒྱུའི་ཚོས་ཀྱི་གཞུང་ནི། དེའུ་ལ་ཚུ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཐོགས་མེད་བཟང་
པོས་མཛད་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་སྟོན་པའི་བསྟན་
བཅོས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མར་གྲགས་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་བཤད་ལུང་ཞིག་འབྲུལ་བ་
ལ། དེར་གི་དུས་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་འདྲིན་
ཅན་དེ་ཉིད། གཤུལ་བྱ་ཉལ་འདྲིན་ཅན་རྣམས་ཚོས་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲོད་དུ་སྤྲོད་པས་འདས་
པའི་རྒྱལ་བསྟན་ནས། ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཅུ་སོང་བེད་པའི་རྗེས་ཀྱི་དུས་སྐབས་འདི་
འདྲ་ཞིག་ཡིན།

འདྲེན་སྤྲོད་པས་མ་ལྷ་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་དུས་དམན་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྲོད་པ་སྟེ། དེར་དུས་
འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྲུ་གཞོན་འཆེའི་རང་བཞིན་དམག་འཁྲུག་དང་། ལྷ་གི་པན་རྒྱན་འགྲན་
སེམས། གཅིག་འོག་གཅིག་ཏུ་མ་འདུས་པར་རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་གྱི་བསམ་པ་དང་། སྤྱོད་

བ་ངན་བ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཏུ་སླེལ་བའི་དུས་སྐབས་ངན་བ་ཞིག་དང་སྐབས་འཁེལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་
རང་ཅག་ཆེ་སྟོན་བསོད་ནམས་བསམགས་པའི་ལག་རྗེས་སུ་དུས་སྐབས་ངན་བ་འདི་འབྲར་
ཡང་། སྟོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྟོན་བ་བཀའ་འདྲིན་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བ་དང་
མངལ། རང་ངོས་ནས་སྟོན་བ་བཀའ་འདྲིན་ཅན་ལ་དད་བ་དང་། དེའི་ཚོས་གྱི་ཚུལ་ལ་མོས་བ་
ཡོད་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱུང་སྟེ། ར་ཚོར་གོ་སྐབས་དམིགས་བསམ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད།

ད་རེས་གནས་མཚོན་རྗེ་རྗེ་གདན་འདི་ལྟ་བུར་རང་ཅག་ལྟན་དུ་འདུས་ཏེ་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཚོས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ཚོས་འཆད་ཉན་བུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་
པོ་འདི་འབྲུ་ཞིག་བྱུང་བའི་མཚམས་འདིར་སྟོན་བ་བཀའ་འདྲིན་ཅན་གྱི་ཚོས་ཚུལ་ཤེས་བར་
བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལག་ལེན་དུ་བཀའ་ཏེ་སྟོན་བ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་མིང་དོན་
མཚུངས་བ་ཞིག་བྱ་དགོས། དེས་ན། སྟོན་བ་སྐབས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཚོས་འདི་ལྟ་བུར་མངལ་བའི་
སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཤེས་བ་ཞིག་དང་། ཤེས་བ་དེ་དག་ལག་ལེན་དུ་འགོལ་
བྱུང་བ་བྱ་རྒྱུ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

སྟོན་བ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་དེར་སྐབས་སུ་མཆི་ཞེས་དད་བ་ཡོད་ཅེས་དང་། སྟོན་
ལམ་འདེབས་ཤེས་བ་ཅེས་གྱིས་མི་ཚོག་ རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཚོས་དང་འདྲེས་དེས་
གྱི་ལག་ལེན་གྱི་སྟོན་ས་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་བྱ་དགོས། དེས་ན། ལག་ལེན་གྱི་ལུས་
བ་ཐོན་བ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ལ་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་དགོས། དེ་
ཡང་བཤད་བ་དང་། སྐྱབ་པ་གཉིས་བྱུང་དུ་སླེལ་ཏེ་སྟོབ་གཉེར་བྱ་ཞིང་། སྟོབ་གཉེར་བྱས་པའི་
དོན་སྟོང་། དམ་པའི་ཚོས་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་རིམ་བ་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ལ་ལག་
ལེན་དུ་བཀའ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་འབྲེལ་དུ་འང་རང་ཉིད་སེམས་བདེ་བག་ཤེབས་ཤིང་།

རང་གི་ཁྱིམ་ཚང་ཚུན་ཚད་ལའང་ཞི་བདེའི་ཁོར་ཡུག་བསྐྱེད་ཐུབ། དེར་མ་ཟད་སྲུགས་ཐག་
རིང་བའི་ཆེ་རབས་སྲི་མ་རྣམས་སྲུ་ཡང་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་འཇུགས་སྲུབ།

གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་བྱུང་བའང་རང་རེས་ཆེ་རབས་སྲོན་མར་བསོད་ནམས་
བསགས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ད་དུང་ཡང་ཚོས་ཉན་བཤད་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་གསོག་པ་དང་། བག་ཆགས་བཟང་པོ་འཛོག་སྲུབ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་འོང་བར་ཏུ་
ཅག་ཀུན་གྱིས་ཀུན་སྐོང་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས། ཚོས་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་སྐོང་བཟང་
པོའི་སྐོན་ས་ཚོས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་མཉན་ནའང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ཡིན།
ཀུན་སྐོང་བཟང་པོ་མེད་ན་ཚོས་ཟབ་ཟབ་མོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་མཉན་ནའང་དེ་ཅོམ་གྱིས་མི་པོ།

ཚོས་ཤོད་མཁན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་། དགེ་བཤེས་སྤང་ཐང་པས། སློ་སྐྱོང་ཚིག་
བརྒྱུད་མར། གང་དུ་སྲུ་དང་འགྲོགས་པའི་ཆེ། །བདག་ཉིད་ཀུན་ལས་དམན་ལྟ་ཞིང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ཁ་མར་བལྟས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་། ཤོད་ཡུལ་ཀུན་
གྱི་ནང་ནས་ཐ་ཤེད་ཀྱི་ཡིན་ཨང་སྟུང་པའི་སློབ་སྟེན་ཏེ། སྤག་དོག་འགྲན་སེམས་ལྟ་བུས་
མིན་པར་རང་གཞན་ཀུན་ལ་པན་དུ་རེ་བས་ཤོད་དགོས། མདོར་ན། ད་རེས་མི་ལུས་ལན་
གཅིག་སྤངས་པ་དེས་གཞན་པར་གང་ཅུས་ཤིག་བསྐྱབ་སྐྱུ་བྱུང་ན་དོན་གོ་ཚོད་ཅིང་། དེ་
ལས་སློག་སྟེ་གཞན་ལ་དངོས་སྲུ་གཞོད་པའམ། གཞོད་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱས་ན་མི་
ཚོའི་དགོས་དོན་གྲུབ་མེད།

དེ་ཡང་མི་ཚོའི་དོན་སྦྱིང་ཇི་ལྟར་ལེན་དགོས་ཤེ་ན། གཞན་ལ་པན་བསྐྱབ་སྐྱུ་དེ་
ལགས་པས། སྤང་པའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྤག་དོག་དང་། འགྲན་སེམས། ཁེངས་སེམས་མི་བྱེད་
པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབངས་དང་བཟན་དུ་བལྟས་ཏེ། གང་པན་ཅི་པན་

གྲིས་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཤོད་རྒྱུ་ཡིན། ང་མི་འཛོལ་སོ་དང་། སྐོད་སོ། མེ་ཅལ་གྱི་སྟོ་
ནས་བཤའ་བ་མིན་པར་སྟོན་པ་བཀའ་ཁྲིན་ཅན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་
དག་ཁྲིད་ཅག་རྣམས་ལ་བད་ལན་བསྐྱལ་བ་ལྟར་དུ་ཤོད་རྒྱུ་ཡིན། ང་རང་ལ་ཁ་སྐྱབས་འདི་
ལས་མེད་ནའང་སྟོན་པ་བཀའ་ཁྲིན་ཅན་དེ་ཉིད་གྱི་གསུང་ལ་ལད་མོ་བྱས་ཏེ་ཤོད་གྱི་ཡོད་
སྐྱབས། ཁྲིད་ཅག་ཉན་པ་སོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཡིད་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་ཉོན། སྟོན་པའི་བཀའ་
ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད། བཀའ་ཁྲིན་ཅན་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀས་རྒྱ་ཚོད་རེ་བྱང་ལ་ཚོས་འཆད་
ཉན་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱས་ན་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་ཐུབ།

སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རིང་།
ལས་བཟང་སོ་རིམ་པར་བསགས་ཏེ་སྟོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། ད་ལྟ་
ང་ཚོར་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱི་སྟོ་ཤུགས་ཆེན་སོ་ཡོད་ན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པར་སྟོན་
དུ་བལྟས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཞུས་པ་དང་། སྤྲིད་ལུག་མི་བྱ་བར་རང་ཉིད་ལ་
དག་ཐེང་བཏང་སྟེ་འབད་བཅོལ་བྱས་ན། འདུས་བྱས་གྱི་རང་བཞིན་སོ་ན་མི་གནས་པ་ཡིན་
པས། དེས་པར་ལྷོ་བ་སྟོན་མ་ལས་རྗེས་ལ། ལོ་སྟོན་མ་ལས་རྗེས་ལ། ཆེ་སྟོན་ལས་ཆེ་སྟོན་
ལ་རིམ་བཞིན་སེམས་རྒྱུད་བཟང་དུ་འགོ་བྱུང། མི་ལ་ཀས་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་སེམས་བཅོས་ན་
སེམས་བཟང་དུ་འགོ་རྒྱ་ཡོད། དེ་ལྟར་ནའང་སེམས་མ་བཅོས་པར་དེ་སྤར་བཞག་ན་ལུས་
ཀས་པ་ལྟར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་བཟང་དུ་འགོ་བ་ཞིག་མི་འོང་།

དཔེར་ན། མི་འགའ་རེ་སེམས་འདུལ་བའི་ཉམས་ལེན་གྲེད་མི་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱབ་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལོ་ཀས་པའི་ཆེ་ནའང་ཆགས་སྤང་སྟོངས་གསུམ་གཞན་ལས་རྗེ་ཆེར་འགོ་བ་
ལྟ་གྱུར་ཡང་མཛོན། དེ་ནི་སེམས་མ་དུལ་བས་ལན་པ་རེད། སེམས་འདུལ་ཐབས་གྱི་ཉམས་

ལོན་བྱེད་མཁན་ཚམས་ནི། ཚེ་སྟོན་དང་། ཚེ་སྟོན་མི་འདྲ་བར་གྱུར་བ་སྟེ། ལྷན་མི་གྲོང་པོ་
གཤེས་སྟོན་རྒྱུ་ལོ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་མི་བཟང་པོ་ཞི་དུལ་ཅན་དེ་འདྲར་འགྱུར་བ་ཡོད།
དེས་ན། སེམས་བཙུགས་སྲུ་རྒྱུ་ཞིང་། སེམས་བཙུགས་སེམས་བཟང་དུ་གཏོང་བྱུང་། རང་
རེའི་སྟོན་པ་བཙུགས་ལྡན་འདས་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་མཚོག་རི་
སྟོན་ཅིག་གྱུར་བ་ཚམས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྟོན་མེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྲུའང་
མེད། ཐོག་མར་རང་ཅག་ཐ་མལ་པ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནའང་། སྟོན་དེ་
དག་རིམ་བཞིན་བཙུགས་ཏེ་མཐར་སྟོན་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བ་ཡིན།

དཔེར་ན། སྤྱིར་བཏང་གི་སྟོན་གྱི་ཞིག་ལ་མཚོན་ནའང་ཐོག་མར་འཛིན་གྱི་དང་པོར་
སྤྱིན། དེ་ནས་གཉེས་པ་གསུམ་པ་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་དེ་ལོ་བཅུ་བཙུགས་སྟོན་སྟོན་བྱེད་ཐབས་ལའི་
རྗེས་སུ་དཔེ་དེ་བ་མཐུག་པོ་སྟོན་གྱི་ལྷན་པ་དང་། འོད་ལྷན་པ། བསམ་ལྷན་པ་བཅས་ལྷན་པ་
ཡིན། གཞན་ཡང་། །རང་རེས་ཁང་པ་ཞིག་ཅིག་པའི་སྐབས་སྲུའང་སོ་པག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་
ཅིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་རང་རེའི་སེམས་འདིའང་རིམ་བཞིན་བཙུགས་ཐབས་བྱས་
ན། ལོ་རྗེ་ཅམ་སོང་བ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་རྗེ་ལེགས་སྲུ་འགོ་རྒྱུར་རེས་པས། བྱེད་ཅག་ཚོས་
ཉན་མཁན་ཚོས་ཀྱང་སེམས་ལ་བཟོ་བཙུགས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་སྟེ་སྟོན་པའི་ཀྱན་སྟོན་དང་བཅས་ཏེ་
ཉན་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རང་རེའི་ཚོས་ཉན་བཤད་གནད་དུ་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན།
སེམས་བཙུགས་སྲུ་རྒྱུ་ལོང་བས་འཕྲུལ་ལ་ཚེ་འདིར་བདེ་བ་དང་། ལྷན་སྲུ་སྤྱི་མར་མན་པ་
ཞིག་ཀྱང་ཡོང་རེས་ཡིན།

ཚོས་ཞེས་པ་ནི་སེམས་བཙུགས་ཐབས་ཡིན་པ་ལས་སྟོན་གནས་བཞེ་བ་དང་། སྟོན་
གོས་བཞེ་བ་ཅམ་མིན་ལ། ས་ཆ་དང་། སྟོན་གོས། །ལ། ལག་པ་སོགས་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་

མེད། ཚོས་ངོ་མ་སེམས་ཀྱི་སྣང་དུ་ཡོད་པས་སེམས་དུལ་ན་ཚོས་ཡིན། དེ་མ་དུལ་ན་ཚོས་
མིན། སེམས་དུལ་ན་ཁྲིམ་པ་པོ་མོ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་ཚོས་པ་རེད།
སེམས་མ་དུལ་ན་སྐྱེ་མ་དང་། དགོ་བཤེས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནའང་ཚོས་པའི་གྲས་སུ་
ཚོད་མེད། མིང་དང་། གཏམ། ཐོབ་དང་། ལོ་ས་ཡོད་པས་མི་ཚོགས་སེམས་དུལ་དང་མ་དུལ་
ཀྱི་སྣང་ནས་ཚོས་ཚོས་སུ་སོང་མ་སོང་འདྲིའདྲིའོ། །

དེས་ན། ལུ་ཅག་རང་གཞན་ཀྱང་སེམས་འདུལ་ཐབས་བྱ་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཚན་
གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། རང་ཅག་རྣམས་བདེ་སྲིད་འདོད་པ་ཡིན་པས་སེམས་དུལ་དགོས་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་གཞན་སུ་ཡིན་ཀྱང་བདེ་སྲིད་འདོད་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། དེ་རིང་འདི་
གང་འདུས་པའི་མི་ཁྲི་སྟག་འགའ་ཡོད་པའི་ནང་བདེ་སྲིད་མི་འདོད་མཁན་སུ་ཞིག་ཡོད།
སྟུག་བསྐྱེད་འདོད་མཁན་སུ་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན། མི་འཁོར་ནང་འགྲུལ་བཞུད་བྱ་སྐབས་
མིག་ལ་ཐལ་བ་ཞིག་འཇུག་ནའང་སྲིད་པོ་འདུག་གམ། དེ་བཞིན་མགོ་ཞིག་ན་ནའང་སྲིད་པོ་
མེད། རང་ཅག་འགོ་བ་མི་རྣམས་ནི་སྣོས་ཅི། སེམས་ཅན་དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱེད་
མི་འདོད་ཅིང་། བདེ་བ་འདོད་མཁན་འབའ་ཞིག་རེད།

འདོད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འདོད་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཡང་རིམ་བཤང་དུ་ཡོད། དུད་
འགོ་ཁྲི་པག་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་ཟ་རྒྱ་ཞིག་ཐོབ་ཅིང་། གཞན་གྱིས་མི་འཚེ་བ་ཅམ་བྱུང་ན་དེས་
ཚོགས་ དེ་ནི་ཁོང་ཚོ་རྣམ་དཔྱོད་དམན་པའི་དབང་གིས་ཡིན། མི་རྣམ་དཔྱོད་དང་མི་ལྡན་པ་
རྣམས་ཀྱང་འཕྲུལ་དུ་སྐྱོད་ཁོག་འགྲངས་ཅམ་དང་། བརྗོད་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེས་ཚིམས་ཉེ་
སྡོད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་འགོ་བ་མི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། བསམ་སྣོད་ལས་གཉིང་
ཐབ་ཏུ་བཏང་སྟེ། ལོ་འདི་གའི་ལྟོ་གོས་ཅམ་ལ་མགོ་མི་འཁོར་བར་ལོ་རྗེས་མའི་འཆར་གཞི་

བསྐྱེད་པ་དང་། ད་དུང་འགའ་ཤེས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་མཚོན་པ་ལོ་བཅུ་དང་ཉི་ཤུའི་རྗེས་སུ།
རང་གི་ཆེ་སྐྱོད་ཀྱི་བདེ་དོན་གྱི་འཆར་གཞི་ཆེ་སྟོན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཉེ་དཀའ་ངལ་སྤུར་ལེན་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་ཡིན་ནའང་མི་རབས་ནས་མི་རབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
མོ་འོ་བརྒྱ་སྐབ་གི་འཆར་གཞི་ད་ལྟ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཉེ་མ་འོངས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལེ་ལོ་ཞིང་།
བདེ་བ་སྐྱབ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེས་ན། རང་ཅག་འགྲོ་བ་མི་ཡིན་ཞིང་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཡིན་པས་བསྐྱབ་སྤྱིའི་བདེ་བ་
དང་སེམས་སྤྱིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ཆེ་འདི་ཙམ་མིན་པར་ཆེ་རབས་མང་པོའི་
དོན་དུ་བསམ་མཛོད་གཏོང་དགོས། རང་ཚོར་ལུས་ཤིག་ཡོད་སྟབས་སྟོ་བརྒྱ་དང་། གོས་གྱོན་
རྒྱ། རྟོད་སའི་ཁང་བ་ཞིག་བཅས་ནི་ངེས་པར་དགོས། དེ་དག་ནི་ཉིན་ཞག་སྤྱད་པ་གཅིག་གི་
ནང་གི་གཞི་རྒྱུ་ཆའི་དགོས་མཁོ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་འགྲོ་བ་མི་ལ་སྟོ་གོས་གནས་མལ་སྤུན་སྤུམ་
ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྦྱིད་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་གི་མེད། བྱིས་དང་གནས་མལ་སོགས་
འགྲོར་སྤྱད་ཅན་གྱི་མི་སྣ་མ་ཅུ་དུལ་དངོས་མང་པོའི་བདག་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེ་དག་གི་
ཁོད་སེམས་མ་སྦྱིད་པར་དབྱུགས་རིང་གཏོང་བ་དང་། སྤྱད་སྐྱོད་རྒྱུ་མཁུ་ཡོད། སེམས་མ་
སྦྱིད་པ་ལ་སྤྱད་བྱེད་པ་དེ་གའི་སྤུང་གང་མཚམས་ཤིག་ནས་གཉིད་འཐེབས་ཉེ་ཉལ་གྱི་ཡོད།

ཡང་ན། སྐབས་དེར་གྲོད་ཁོག་འགྲངས་ཉེ་གཉིད་ཉལ་ཡང་ཇི་བཞིན་མ་ཁྲག་པར་
པར་ཚུར་འགྲོ་ལོག་བརྒྱབ་སྟེ་དབྱུགས་རིང་བཏང་། རོགས་པ་ཡོད་ན་ཁོ་ཚོར་རྒྱུ་ལེས་
བརྒྱུ། སོ་སོ་གཅིག་ལ་ཡིན་ན་དམོད་མོ་བརྒྱབ་སྟེ་སྦྱོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་དང་།
ཕྱི་སྤྱིར་དུའང་མི་འགྲོར་ལྡན་འགའ་ཤེས་སེམས་མ་སྦྱིད་པའི་དབང་གིས་སྦྱིད་པོ་ཡོང་ཐབས་
སྤྱད་སྤུན་ལྟ་མིན་ཐོས་ན་ཞེ་བྲག་ དེ་བཞིན་གྲུང་གསེང་དུ་བྱེན་ན་ཞེ་བྲག་ དེས་ཀྱང་མ་ཚོགས་

པར་རྣམ་ཉོག་འཆར་དུ་མི་འཇུག་པར་དྲན་མེད་དུ་གནས་ཐབས་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སེམས་
བག་ཐེབས་ཉེ་སྤྱིད་སོ་ཡོད་ན་ཟ་རྒྱ་འཁྱུང་རྒྱ་རི་ཙམ་དགོན་ནའང་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་ངང་
སྤོད་མཁན་ཡོད། རང་རེའི་ཁ་རྩར་བཟུང་བའི་བདེ་སྤྱིད་ཅེས་པ་ཕྱི་རི་རྒྱ་དངོས་ཙམ་ལ་
ལྷག་པ་མིན། ཚ་གང་བཤེས་སློམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་ཉེ་ལུས་བདེ་ཐང་ཡོང་ཐབས་ཤིག་
དགོས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་པན།

དེས་ན། རང་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་རེས་པར་བསྐྱབ་དགོས།
སེམས་ལ་བདེ་སྤྱིད་ཅིག་མེད་ན། ལུས་ལ་མཐུན་རྐྱེན་རི་ཙམ་འཛོམས་ཀྱང་བདེ་སྤྱིད་ནམ་
མ་མི་འོང། སེམས་ལ་ཚོག་ཤེས་ཙན་གྱི་བདེ་སྤྱིད་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ལུས་ལ་ངལ་
དུབ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སྐྱབ་བྱུང་ནའང་དེ་ཙམ་མི་བཟོད་པ་མེད། རང་ཅག་མི་ལ་ལུས་
སེམས་གཉིས་ཡོད་སྟབས། ཕྱི་རི་ལུས་བདེ་ཐབས་ཙམ་མིན་པར་རང་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་
བདེ་བ་སྐྱབ་རྒྱ་དང། སྤྱད་བསྐྱེད་སེལ་རྒྱ་དེ་མི་ཚེའི་ནང་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཡིན། དེ་ནི་
བསམ་སློབ་གཏོང་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་བས་སེམས་དུལ་ན་སྤྱིད་པ་དང། མ་དུལ་ན་སྤྱད་
བསྐྱེད་བྱུང་བ་ཡིན།

འདོད་ཆགས་དང། ཞེ་སྤང། ང་རྒྱལ། སྤྱད་དོག་ལ་སོགས་པའི་བསམ་སློབ་ལུས་
ལྷགས་རི་ཙམ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་སྤྱིད་པ་ཆེར་འོང། དཔེར་ན། མི་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་
སེམས་བག་ཐེབས་པའི་སྐབས་སློབ་དུ་ཁོང་ཁོ་ལངས་ན། བག་ཐེབས་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་
དེ་མ་ཐག་དུ་འཇུག་ལམ་ཉེ་མི་སྤྱིད་པའི་ངང་དུ་སྤོད་ཀྱི་ཡོད། མི་དྲག་ཞན་མཐོ་དམའ་སྤྱི་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང། ཁོང་ཁོ་སྤྱི་བཞིན་པའི་སྤྱད་བདེ་སྤྱིད་ཡོད་མཁན་ཞིག་གཏན་ནས་མེད།
དེ་རིང་ང་ཁོང་ཁོ་དྲག་པོ་ལངས་བྱུང་བས་སྤྱིད་པོ་བྱུང་ཞེས་བཟོད་མཁན་མེད། ཁོང་

མི་ཁོ་བར་བྱམས་པ་དང་བཅེ་བའི་སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་ན། རང་ཉིད་ཞི་དུལ་དང་བག་
ཤེབས་ཡོང་བ་ནི། དཔེ་ཆར་བསྟུ་མ་དགོས་པར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་སློབ་པ་ཤེས་
ཐུབ། བསྐྱབ་རྒྱུའི་བདེ་སྐྱིད་དང་སེམས་རྒྱུའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་གཙོ་བོ་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་
པས། ཆགས་སྤང་གི་སློབ་ཤུགས་ཆེན་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། ཚུང་ན་བདེ་སྐྱིད་བྱུང་བ་ཡིན།

དེས་ན། བདེ་སྐྱིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཙུ་བ་སྤྱད་པ་དེ་ཆགས་སྤང་ཡོད་མེད་ལ་སྤྱད་ཡོད།
དཔེར་ན། མི་སྤྱད་དོག་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁོང་པ་ཁྲིམ་མཆེས་ཚུན་ལ་བྱ་བ་ལམ་འཕྲོ་
སྤོང་ཅན་བྱུང་ནའང་ལམ་སེང་སྤྱད་དོག་གིས་མ་སྐྱིད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་མི་རྒྱལ་ཅན་
ཞིག་ཡིན་ན། དུས་ཉམ་ཏུ་མི་ཚང་མའི་གཤམ་མགོར་སྤེལ་སྤྱད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྟུང་ཡང་
བསམ་དོན་རྗེ་བཞིན་སྤྱད་ཀྱི་མེད། དེས་ན། གཤམ་བསྐྱེད་ཉེ་བསྤྱད་ནའང་འདྲ། རོ་ཤེས་ལྡན་དུ་
བསྤྱད་ནའང་འདྲ། རྒྱལ་སྤྱད་ཤེས་ཤིང་ཁོང་པ་སྤྱད་པར་སེམས་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་དམན་ས་
བཟུང་སྟེ་བསྤྱད་ན། གཞན་གྱིས་བརྟེན་སྤོང་སོགས་བྱས་ཀྱང་མི་བཅོང་བ་ཆེར་མི་འོང།

རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ནང་ཅི་བྱུང་གིས་ཚོག་བ་ལྟ་བུར་གནས་སྤྱད་པས། གཞན་གྱིས་
རྣམ་འགྲུལ་དཔེ་བ་བརྟེན་ཀྱང་སློབ་མཁན་དེ་ཉིད་སྤྱད་ཀྱི་དུ་གྲུལ་བ་ལས། རང་གི་སེམས་
ནང་རྣམ་ཉོག་དཔེ་བ་འཆར་གྱི་མེད། ར་ཚོའི་ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱ་མིའི་བྱ་སྤོང་ལ་མཚོན་ནའང་
ཁོང་ཁོ་དང་། བན་ཚུན་གཞོན་འཆེ་བྱ་རྒྱུར་གོམས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་སྤྱི་དུ་
པ་ཞིག་འདུག་གས། སློབ་བྱུང་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྤྱི་མིག་ཅིག་བརྟེན་ན། དེར་དུས་
ཀྱི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་གཙོ་སྤྱད་འཇམ་སྤྱིང་འདིའི་ནང་དག་འདུལ་གཉེན་སྤོང་སྤྱད་
ཆགས་སྤང་དང་དུ་ཡིན་མཁན་ཚོར་གསོན་པའི་རིང་བདེ་སྐྱིད་ཡོ་ནས་མ་བྱུང་བའི་ཁར། ཤེ་
བའི་རྗེས་སྤྱི་ཡང་འཇམ་སྤྱིང་ནང་བྱང་བདེན་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུལ་ཡོད།

དེ་ལྟར་སྤྱི་ཚོས་པའི་གཞུགས་བརྟན་དགོ་ཚུལ་སྤོང་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་གཞུང་ཚབ་
མོར་སྤོབ་གཉེར་སྤྲུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཁམ་སོ། དགོ་བཤེས། དེ་བཞིན་རིག་པའི་
གནས་ལ་མཁམ་པ། མ་ཅ་ཅན་གྱི་འགྲོར་ལྡན། འགྲོར་པས་མོངས་པའི་དབུལ་པོ་སོགས་
འདི་ག་ཉེན་འདིའི་ནང་གི་སྤྱི་རྒྱ་མཚོ་ག་དམན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏུང་། ཆགས་སྤང་གིས་
མཚོན་པའི་ཉོན་མོངས་དང་དུ་སྤངས་ན་བདེ་སྤྱིད་ཡེ་ནས་ཡོང་བབས་མེད། སྤང་ཆ་ཚོག་
མཐོ་དམན་གྱི་དབང་གིས་ཁོང་ཁོ་མེ་ལྟར་འབར་ཡོང་མཁམ་དགོ་བཤེས་དེ་འདྲའང་ཡོད།

དེ་ནི་ཆགས་སྤང་དང་དུ་སྤངས་པའི་ལག་རྗེས་ཡིན། འགོ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་
བཟུང་རང་ཅག་ཀུན་ཁོང་ཁོ་ལངས་མ་སྤོང་བ་མེད། ཁོང་ཁོ་ལྷགས་ཆེན་བྱུང་བའི་ཉེན་མོ་
དེར་སྤྱིད་པོ་འདུག་གམ། ཚོས་ཞེས་བ་དེ་སྤང་ཆ་མང་པོ་ཤོད་མི་དགོས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉེན་
རེའི་འཚོ་བ་སྤྱིལ་རིམ་ཁོད་དུ་ནང་གི་བསམ་སློའི་ཐོག་འཆར་སྤོ་ཡོང་ཚུལ་རི་འདྲ་འདུག དེ་
དང་འབྲེལ་ཉེ་བསམ་སློའི་ནང་ཉམས་སྤོང་རི་འདྲ་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་ཤེས་
ཐུག། ཁྱིམ་དུད་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། བཟུང་ཚང་གཉིས་ནས་གང་ཏུང་ཞིག་ཁོང་ཁོ་ལངས་ན་
དེའི་ཞོར་ལ་རོགས་བ་ཚོ་ཡང་མི་སྤྱིད་བ་བཟོས། ལྷ་གུ་ཚོར་ཡང་འབྲམ་ལྷག་སློན་མ་བཟེད་
རྒྱ་ཡོང་གི་ཡོད། སེམས་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་ཤིག་བྱུང་ན་སྤྱི་གུར་རྩལ་ལང་ཐོབ་སྲིད།

དེ་བཞིན་དགོ་ཆེན་དགོ་སྤྱིག་ལ་ཆ་མཚོན་ནའང་དགོ་ཆེན་སེམས་སྤྱིད་པོ་བྱུང་ན།
དགོ་རྒྱགས་དེ་ཅམ་མ་འགྲོད་ཀྱང་དམིགས་བསམ་ལ་གཏོང་སྲིད། དེ་ནི་སེམས་དུལ་ཅིང་བག་
ཐེབས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་བདེ་སྤྱིད་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་
ཁྱིམ་མཚེས་པན་ཚུན་ལ་མཚོན་ནའང་ཆགས་སྤང་གི་རྩ་རྒྱལ་ལྷགས་ཉེ་གནས་ཚེ། པན་
ཚུན་དབྲུ་ཚོན་ཁོ་ནའི་རང་མ་སྤྱིད་པར་སྤོད་དགོས། སྤྱིར་ཡུལ་ཡུང་སོ་སོའི་ནང་ཆགས་སྤང་

ཉུང་དུ་སྤྱོད་ཆེ་བྱིས་མཆོས་ཚུན་ལའང་བག་ཐེབས་པ་ཡོང་ངེས་ཡིན།

དེས་ན། ཆེ་ཚུང་དག་ཞན་མཐོ་དམའ་སྲུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སྤང་གི་སྐོར་དེ་
ཅམ་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་སྦྱིད་ཅིང་། དེ་ཅམ་རྒྱས་ཤུགས་ཚུང་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཅམ་
གྱིས་སྦྱིད་པ་ཡོང་། ང་ཚོར་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ལམ་མ་དགོས་ན་སེམས་ཀྱི་ཆགས་སྤང་མེད་པར་བཅོ་
དགོས། ལྟོན་པ་བཀའ་འདུག་ཅན་གྱི་རྗེས་འབྲུང་དགོས་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ར་རང་ཡང་
ཆགས་སྤང་ལ་སྦྱོན་དུ་བསྟུན་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་གང་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེས་
ང་རང་ལ་ཐན་གྱི་འདུག། སེམས་ཞི་བ་དེ་བག་ཐེབས་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་བསམ་སྐོར་
ཡང་མང་པོ་འཁོར་བྱུང། གཉིད་ཀྱང་སྦྱིད་ལ་ཟས་ཀྱང་ཞིམ་པ་ཡོང་སྟེ་ཁེ་བཟང་ངོ་མ་ཡིན།
ཆགས་སྤང་ཆེས་ན་དཔེ་ཆ་སྟོག་པའམ། ཁ་བཏོན་བྱེད་པ། ལྟོ་གོས་ཀྱི་བསམ་སྐོར་གཏོང་བ་
སོགས་ལས་གང་བྱེད་ཀྱང་བསམ་སྐོར་ཡག་པོ་འཁོར་མི་ཐུབ། བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་
བསྐྱེད་མི་འབྱུང་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡི་ཅ་བ་ནི་སེམས་དུལ་མིན་ལ་ཐུག་ཡོད་པས། ཆགས་སྤང་
གིས་མཚོན་པའི་སེམས་མ་ཞི་བ་དེར་ཁ་གཏད་གཅོག་རྒྱུ་གལ་ཆེ།

དེ་ཡང་སེམས་དུལ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བ་འགོག་ཅིང་། རྒྱ་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་
དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྦྱོང་འགོག་གང་ཐུབ་བྱ་བ་ལ་ཟེར། དེ་ནས་དེམ་
བཞིན་གཉེན་པོའི་མཐུ་སྟོབས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་ཆགས་སྲུང་བའི་སྐྱབས་སུ་ལུས་ངག་གི་
ཉེས་སྦྱོང་སྟོང་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཉེས་སྦྱོང་ཀུན་ནས་སྦོང་བའི་ཀུན་སྦོང་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྦོང་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན། རང་དེ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཚོས་ཉམས་
སྲུ་ལེན་པའི་སྐྱབས་ཆགས་སྤང་གི་སྐོར་མངོན་གྱུར་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས།
གལ་ཏེ་སྐྱེས་ཀྱང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོང་འགོག་ཐབས་ཅི་ཡོད་ཉམས་སུ་གྲང་

དགོས། སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་ཚོས་ལག་ཏུ་སྒྲངས་ཏེ་སེམས་གཏན་དུ་ཞི་ཞིང་དུལ་
བ་ཞིག་བྱུང་ན། འགོག་པ། ཞི་བ། བྱུ་ལོ་ལ། དེས་འབྱུང་ཞེས་པ་དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་
ཡོང་ཐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོགས་སུ་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོགས་
སུ་འབད་བཅོམ་ཆེན་པོས་ཉམས་ལེན་བྱས་ཏེ་རྗེ་བཟང་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ལ་
ཚོས་ཞེས་བརྗོད།

སྒྲོན་པ་བཀའ་ཁྲིན་ཅན་དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་གནས་འདིར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་
བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུའི་རིང་དངོས་སུ་ཚོས་འཁོར་མ་བསྐྱོར་བར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞུགས། དེ་
ནས་སྒོད་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་
རྗེས་སུ་ཐོག་མར་བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞི་སྟེ། རོར་བུ་ཀུན་ཉོན་སྒྲོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
གཉེས་དང་། སྒྲང་བུ་རྣམ་བུ་སྒྲོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉེས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཚན་པ་གཉེས་ཅན་
གྱི་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ཐོག་མར་གསུངས་སོ།།

བདེན་པ་བཞི་ནི། བདེན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཕིན་ཏུ་
གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

དེའི་ཚུལ་ནི། སྒྲོན་པ་བཀའ་ཁྲིན་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྤྲུག་བསྐྱུལ་དང་། ཀུན་
འབྱུང་། འགོག་པ། ལམ་བཅས་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་ཏེ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རོ་སྒྲོད་
བཀའ་སྤྱུལ་བ་དེའི་ནང་ཚན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་རེའི་སྟོ་གོས་གཏམ་
གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་དང་། སྐྱེ་ཤོན་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་དེ་རྣམས་ཡིན་
ལ། དེའི་རྩ་བ་སེམས་མ་དུལ་བ་ལ་ཐུག་སེམས་མ་དུལ་བའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་དེ་དག་
སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་དང་། དེ་ཀུན་ནས་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཆགས་སྤང་གིས་མཚོན་པའི་ཉོན་མོངས་

པ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུག་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱི་འབྲུག་དེ་དག་ལྟུང་
གཅིག་ཏུ་ཟད་ཐབས་མེད་པས་མངོན་སྲུང་བ་མགོ་མཚོན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་བཞིན་སྤངས་
ཏེ། མཐར་མེད་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་མཐའ་དག་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཟད་ཅིང་གཏན་དུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་
དེ་ལ་འགོག་པ་མི་གནས་པའི་སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་དང་།

དེ་ལང་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་བཞིན་སྤང་བུ་
རྣམས་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཙུགས་སྟེ། དེ་མ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཟད་པའི་བྲལ་ཆ་རིམ་
བཞིན་ཐོབ་དགོས་ལ། དེ་དག་དངོས་སུ་འདྲེན་བའམ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འབགས་པའི་
ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་འབགས་པའི་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལོ་ན་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇོག་ལ། དེ་འདྲེན་བྱེད་རང་
རེ་ལས་དང་པོ་བས་ལས་འབྲས་ཚུལ་བཞིན་བསམས་ཏེ་སྟོན་སྟོང་དགེ་སྦྱོབ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་རྣམ་བུ་གི་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རེ་བཟང་གོང་
འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐར་
སྤང་འདས་དངོས་སུ་འདྲེན་བྱེད་སྟོན་ལམ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཇིན་བར་གྱི་འབགས་ལམ་
གཉེན་པོའི་སྟོགས་རྣམས་ཏེ་འགོག་ལམ་གཉེས་པོ་དེ་ལ་ཚོས་དགོན་མཚོག་ཅེས་བྱའོ།།

རང་ཅག་སྦྱོབ་བསྟུན་མི་འདོད་ན། དེ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཉོན་གཉིས་སྟོང་དགོས།
དེ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་སྦྱོབ་བསྟུན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར། དེའི་ཆེ་གཏན་དུ་བདེ་བའི་གོ་
འབང་ཐོབ་པས་འགོག་པ་སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ། དེ་འདྲ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ནི། ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བསྦྱོབ་དགོས། དེ་ལ་ཚོས་བསྦྱོབ་

དགོས། དེ་ཡང་རང་ཅག་པ་མེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་བྱེད་པ་ཡིན་
བས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་ཞེས་སྐོལ་ལུགས་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་མིན།

འོན། རྒྱ་མཚན་ངི་འདྲ་ཡིན་སྟེན་ན། རང་ཅག་ནམས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྐྱབ་བསྐྱེད་
མི་འདོད་པ་ཡིན་པས། སྤྲིག་སྐོང་དགོ་སྐྱབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། འདྲིལ་རྟེན་
འདྲིའི་ནང་སྤྲིག་སྐོང་དགོ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་འདྲ་མིན་མཚེས་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
ཚེས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས། དེ་ལ་འཇམ་བུའི་གླིང་འདྲིའ་འགོ་བ་མིའི་འབྲེལ་གྱི་
བཤེས་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱེད་སེལ་བའི་སྐྱད་དུ་བཅོ་ཞིང་འགོག་གསུམ་ལྟ་བུའི་ལས་རིགས་
སྟེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ནང་མནར་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱེད་སེལ་བའི་སྐྱད་དུ་འགོད་བཞེན་དང་། སྐྱབ་
བཅོས་སོགས་ཡང་རྒྱས་སུ་བཏང་སྟེ་དེས་འབྲེལ་སེལ་ནད་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱེད་སེལ་བབས་
སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མིའི་ལུས་ཤིག་གྲུབ་སྟེན་ཆད་སྟེན་དེ་འདྲ་ལ་བཞེན་ནས་ཆེ་
འདྲིའི་སྐྱེ་ག་ན་འཚེའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཅ་བ་ནས་མེད་པར་བཅོ་བབས་མེད། རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
མཐར་ཁྱེད་ཤིའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ཏེ་འོད། འཚེ་བའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་ལ་སྐྱབ་བཅོས་རིམ་གྲོ་
དང་། ཆེ་སྐྱབ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ཆེ་བསྐྱེད་བབས་སྐབས་རེར་བྱ་རྒྱ་ཡོད་སྟེད། སྐྱེ་ག་ན་འཚེའི་སྐྱབ་
བསྐྱེད་འདྲི་དག་སྐྱབ་བུའི་པར་འགྲངས་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ལས་ཅ་བ་ནས་འགོག་བབས་མེད།

དེ་ལྟར་རང་རེ་འགོ་བ་མིའི་བབས་ཤེས་ཀྱིས་ཐུབ་བབས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་
ཞིག་ཏུ་གྱུར་བའི་མཚན་སྟེ། ཉིན་རྒྱ་སོགས་ཚེས་ལུགས་མང་པོའི་ནང་འདྲིལ་རྟེན་བཀོད་
པ་པོའི་དགོན་མཚོག་ཅིག་ཁས་སྐྱབས་ཏེ་དེ་ཉིད་བདེ་སྐྱབ་བྱེད་པ་པོར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལ་
སྐྱབས་སུ་འདྲིན་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དགོས་རྒྱུའི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། མི་འདོད་པའི་
སྐྱབ་བསྐྱེད་སེལ་བུས་པར་བསམས་པ་རེད། དེ་ལྟར་བདེ་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་དགོན་མཚོག་གི་

ལྷན་ཏུ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་གཞིར་བཞག་པའི་ཚོས་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། ཡེ་ཤུའི་ཚོས་
ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ། རང་རེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་བས་ནི། བདེ་སྤྱད་རང་ཉིད་ལ་རྒྱུ་ལས་
པ་ལས་དགོན་མཚོག་གི་ལྷན་ཏུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཅིང་། གང་ལ་སློབ་གཞུང་ཉེ་སྤྱད་སྤྱོད་སྤྱོད་
བཟུང་བའི་ལུགས་ལུ་དགོན་མཚོག་གཅིག་གིས་མི་ཚད་པར་སངས་རྒྱས་དང་། ཚོས་དང་།
དགེ་འདུན་ཉེ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད་དོ།

ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ནང་། གཙོ་བོ་སེམས་དུལ་མ་དུལ་གྱི་སྤྱོད་ནས་བདེ་
བ་སྤྱོད་ལུགས་དང་། ལྷན་བསྐྱེད་སེམས་ལུགས་གསུངས་པ་ལས། དགོན་མཚོག་ལ་གསོལ་
བ་བཏབ་པ་ཁོ་ནས་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་བསྐྱེད་སེམས་ལུགས་གསུང་གི་མེད། དེར་སངས་རྒྱ་
སྐད་དེ་ལྷན་ཅིའི་སྐད་ནང་ཚོས་ཀྱི་སྐད་དོད་དུ་རིམ་ཅེན་ (Religion) ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་
གི་གོ་བ་དེ་ཉིད་འཛིན་ཉེན་བཞེད་པ་པོ་ལས། བདེ་སྤྱད་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་ཁས་སྐྱོངས་པ་གཞིར་
བཟུང་གིས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུགས་ལ་འགྲོ་ཚུལ་ཞིག་ལ་བཞད་པས། དེ་འདྲ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་
ཀྱི་ཚོས་སྤྱོད་ཉེན་སྐད་དུ་རྣམ། (Dharma) ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་དེའི་གོ་བ་དང་མི་འཚོས་
པར་མ་ཟད། ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལུགས་ལ་ཡིན། བདེ་སྤྱད་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་ཁས་སྐྱོངས་ཉེ་དེ་ལ་
དད་གུས་བྱེད་པའི་སློབ་ལུགས་ལ་ཚོས་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ལུགས་དེའི་གོ་བ་སྤྱོད་ན།
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་ཚོས་ལུགས་མིན་ཞེས་བཞད་ན་འགྲིགས།

དེ་སྤྱོད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ནི། རྒྱ་མཚན་མེད་པར་དད་པོས་ཁོ་ན་
སྤྱོད་སྤྱོད་དང་གྱི་སྤྱོད་ནས་གཏན་ལ་བབ་པའི་ཚོས་ཚུལ་ཞིག་མིན། ལྷན་པ་བཙུགས་སྤྱོད་
འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱོད་སྤྱོད་བཅད་བཅད་
བའི་གསེར་བཞེན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟག་ལ་ང་ཡི་བཞག། །སྐྱོང་བར་བྱ་ཡི་གུས་བྱེད་

མིན། ། ཞེས་བཀའ་སྐྱེལ་ཡོད། དེའི་གོ་དོན་ནི། དགེ་སློང་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྒྱུད། མཁས་
པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྒྱུད། སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ངས་བཤད་པའི་སྐད་ཆར་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱི་
བཀའ་ཡིན་ཞེས་གྲུས་བཅི་བྱས་པས་མི་འགྲིག། བཀའ་དེ་ལ་ཁྲིད་ཅག་རང་ངོས་ནས་བརྟག་
དགོས། དཔེར་ན། གསེར་བཟོ་བ་མཁས་པ་དག་གིས་གསེར་ལེགས་ཉེས་བསྐྱེད་པ་བཅད་
བརྟེན་གསུམ་གྱིས་དབྱུད་ཞིབ་བྱེད་པ་ལྟར། བཀའ་ལ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་བརྟགས་ཏེ་དངོས་
པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་འདུག་ན་དེ་ཉིད་ཁས་ལོངས། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་གནས་
ཚུལ་དང་མི་མ་ཐུན་ན། ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན། བྱང་པ་སངས་
རྒྱུས་པའི་ཚོས་ནི་རྒྱ་མཚན་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། དཔེར་ན། བྱང་པ་སངས་རྒྱུས་པས་
ཚད་མཐོ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་གངས་ཆེས་མང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་སྐྱབ་གྱི་ཡོད། འོན་
ཀྱང་ཚན་རིག་གི་ལམ་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་མེད་པར་ཐག་ཚད་པ་ཞིག་བསྐྱབས་སུ་བྱུང་ན། བྱང་པ་
སངས་རྒྱུས་པས་དེ་ཁས་ལེན་བྱེད་དེས་ཡིན།

རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་པ་སངས་རྒྱུས་པས་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་ལས་དད་
པ་ཁོ་ནར་མི་བརྟེན་པས་ཡིན། བྱང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་ལུགས་ནས་དད་པ་ལ་རིགས་
མི་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། དང་བའི་དད་པ། མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྟེ་
བྱུང་བའི་རིགས་མང་ཏུ་གསུངས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་མཐོང་བའི་དད་
པ་དེ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་ན་དད་པ་བརྟེན་པོ་མི་འོང། རྒྱ་མཚན་དང་དངོས་པོའི་གནས་
ཚུལ་ལ་བརྟག་སྟེ་ར་འཕྲོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བྱང་པ་སངས་རྒྱུས་པས་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན།

བྱང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚོས་ངོ་མ་དེ་སྤོངས་དད་ལ་རྟོལ་བའི་ཚོས་ཤིག་ཡིན། རྒྱ་
བཀའ་གྲུང་ཁྲན་དམར་ཤོག་གི་ཚོགས་པ་ཁག་དང་། གཞན་ཡང་། ། གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མི་

ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྲང་ཚོས་ལུགས་ཀྱན་ལ་ལྟ་ཚུལ་གཅིག་གྱུར་
གྱིས་སྔོངས་དང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་རྗེ་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡིན། དེང་སང་འཛམ་གླིང་ཅུབ་ཕྱོགས་སྲུ་དངོས་པོ་
དང་། ཚན་རིག་གི་ཡར་རྒྱས་ཚུ་ཚད་མཐོན་པོར་སོན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ནང་ཚན་རིག་
པ་སློ་གསུ་བོར་གནས་ཤིང་། རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཚད་མཐོན་པོར་སོན་པའི་གྲས་ནས་
ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་པའི་སེམས་ཁམས་དང་། རྒྱུང་ཁམས། ཅ
ཁམས། རྒྱལ་མན་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་བཞིན་སློམ་བརྒྱབ་སྟེ་སེམས་ལ་བཅོས་ཐབས་གསུངས་
པ་དེ་དག་ལ་དོ་སྣང་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

ཁོ་ཚོས་གཞི་ཅ་ཚན་རིག་གི་ལམ་ནས་བརྟག་པ་སྟེ་མང་བརྒྱུད་དོ་སྣང་བྱས་པ་
ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཁོང་གི་བཀའ་ལ་གྲུས་པས་དད་དེ་དོ་སྣང་བྱས་པ་ཞིག་མིན།
ཚན་རིག་གི་སློ་ནས་ར་འཕྲོད་བྱུང་བའི་ཆེ་གཞི་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལ་མོས་
མཐུན་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དེས་ན། རང་རེ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་རྒྱ་མཚན་གྱི་
སློ་ནས་གཏུན་ལ་མཐ་བ་ཞིག་ལས་སྔོངས་དང་ཁོ་ནར་བརྟེན་པ་མིན་པའི་ཚུལ་དེ་འབྲེ་རེད།
མདོར་བསྟུས་ན། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷན་དོར་ཚུལ་བཞིན་
བྱས་ན་སེམས་ལ་བདེ་སྐྱིད་དོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་ལུས་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་བཅོད་
ཅུས་ཤིང་། སྐྱིད་པའི་མི་ཆེ་འགོ་ཚུགས་འོང་། ཡང་གཞན་དུ་ཚོས་དེ་སྔོངས་དང་ལ་བཞག་
སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདེ་སྐྱིད་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་ཞིག་བཅོམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དངོས་སྲུ་
མཇུག་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་ན་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྟོན་རྒྱ་མེད། སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་ཆགས་སྤང་
ལ་བཅོས་ཐབས་མ་རྟོག་པར་རང་ཉིད་ཆེར་སློམ་གྱིས་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱེད་ན་དགོས་པ་མེད།

སྟོན་པ་བཀའ་ཁྲིད་ཅན་གྱིས་ཡུལ་ལྗང་ཁ་སྤྲིར་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དང་། ལྷོད་ལུང་པོའི་རིར་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་སྤེལ་རིན་སོ་ཆེ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་དུ་ལེགས་པར་རྣམ་
པར་སྤེལ་བའི་ཚོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱོར་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
པའི་ཚོས་དར་ཉེ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་གི་ལོ་རབས་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་།
སྟོན་དུ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དེའི་རྗེས་མཐའ་ཉེ་སྤྱོད་པ་ལས། འཛམ་གླིང་གི་གཞུང་གནས་
རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་མཁས་པའི་དབུས་སུ་སྤྲིར་གྱི་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་ཁྲུངས་མ་འཁྲོལ་བར་
འགྲེལ་བརྗོད་མི་འདྲ་བ་བྱ་དགོས་པ་ནམ་ཡང་བྱུང་མེད།

གཞུ་བོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་གྱིས་འགོ་
བ་མི་ལ་བདེ་སྤྱོད་བསྐྱུན་ཡོད་པ་ལས་དཀའ་སྟོན་བཅོས་པ་མེད། དེ་ལྟར་འདྲ་ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཚོས་དར་བྱུང་ཆེ་བའི་ཡུལ་ལུང་གི་ཁྲོད་དུ་ཚོས་པའི་མིར་ཅན་གྱིས་ཚོས་གྱི་
ཉམས་ལེན་ཚུལ་མ་བུར་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་ཆེ་སྤྱིལ་ཐབས་བསམ་ཞིང་། ཚོས་
ལག་ཆར་འབྲེར་བའམ་ཚོས་འབག་ལ་གྱོན་ཉེ། སྤྱི་ཚོགས་ནང་པན་པ་བསྐྱབ་རྒྱའི་ཚབ་ཏུ།
སྟོན་པ་སྟོང་བ་དང་། བཤུ་གཞོག་གཏོང་བ་སོགས་བརྟམ་གསེག་ཉན་ཉན་བཅོས་ཡོད། དེ་
ཅི་ཚོས་བྱེད་གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁ་སྤྲིབས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལས་ཚོས་གྱི་སྤྱོད་མིན། དེ་ཅི་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་སྟབས་སྤྲིར་བསྐྱོར་བྱ་དགོས་དོན་མེད།

དཔེར་ན། དེར་དུས་ཡར་རྒྱས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བཅོས་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན། མི་
རབས་ནས་མི་རབས་བར་བརྟམ་དབུང་མཐིལ་སྤྱོད་བྱས་ཉེ་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་
མོད། འོན་ཀྱང་ལུང་ཁྲུག་དེ་འདྲར་སྤྱོད་པ་ལག་སོ་མི་ཤེས་མཁན་འགའ་རེས་སྤྱོད་བཅོས་
བྱེད་ཁུལ་གྱིས་རྒྱུན་དུ་བཅོས་པ་དེ་འདྲ་ཉན་ཉན་བྱུང་ཡོད། དེ་ལྟར་འདྲ་དེ་རིགས་རྒྱ་

མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། དེར་དུས་རྒྱབ་སྟོབས་པའི་ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་བཅོས་
གྱི་ལོ་རྒྱུལ་ཡིན་ཞེས་ཤེས་ལྡན་སྤྲུང་གྲང་མི་བཟོད། དེ་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་བཟོས་
ན་སྤྲོད་བཅོས་བྱེད་མཁན་སྤྲོད་པ་རང་ཉིད་ཚད་ལྡན་མིན་པའི་སྤྲོད་ལས་སྤྲོད་གྱི་སྤྲོད་མིན་པ་
མཐོང་ཚོས་སྤྲུང་ཡོད། རང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་རེད།

དེར་མ་ཟད་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་བཟུ་གཞོག་ལ་རོ་རྒྱལ་བྱེད་མཁན་
ཞིག་ལས་དེར་རྒྱབ་སྤྲོད་བྱེད་མཁན་ཞིག་མིན། རང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་
ལ་སྟོས་དང་ཤེས་རྒྱ་རེད། འདུལ་བའི་གཞུང་ལུགས་ནང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཅའ་
ཁྲིམས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གཏན་ལ་ཐབ་འདུག་གས། དེའི་ཚུལ་ལ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྟོན་ས་
བསམ་ཞིབ་བྱོས། དེ་བཞིན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤེ་སྟོད་ཀྱི་སྐབས་སྤྲུང་། ལོག་པའི་འཚོ་
བས་འཚོ་བར་མི་བྲ། །ཞེས་ལོག་འཚོར་རོ་རྒྱལ་མཛད་དེ། རོ་རོན་སྤྲོད་བོར་བཟུ་གཞོག་ལ་
རོ་རྒྱལ་གནང་ཡོད།

དེས་ན། ད་ལྟ་འཆད་པར་འགྲུང་བའི་གཞུང་འདི་ལྟ་བུར་འཆད་ཉན་གྱིས་ཉམས་
ལེན་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་ན་ཐན་ཐོགས་ཚེན་པོ་ཡོང་ངེས་ཡིན། དོན་སྤྲོད་སེམས་དུལ་བའི་ཐབས་
ཚུལ་དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སྤྲུང་དགོས། ཉམས་སྤྲུང་ལེན་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ཤེས་
དགོས། ཤེས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ཇི་བཞིན་ཐོས་དགོས་པས་དེའི་སྤྲིར་ཚོས་འདི་ལྟ་
བུ་ཐོས་པར་བྱའོ་སྤྲོད་པར་གྱིས་ཤིག།

དེ་ཡང་ཀུན་སྟོང་སེམས་བཟང་པོ་ཞིག་གི་སྟོན་སྟེན་ཉན་དགོས། དེའི་ཚུལ་ཇི་སྟེར་
ན། གཞན་ལ་ཐན་སེམས་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། རང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐེག་
པ་ཆེ་ཚུང་གཉིས་སྤྲུང་གསུངས་ཏེ། རང་དོན་སྟོན་བཏང་སྟེ་གཞན་བདེ་སྤྲོད་ཐབས་ཤིག་

གསུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། རང་དོན་ལྗོས་བཏང་གིས་གཞན་དོན་
སྤུང་ལེན་མི་བྱས་ནའང་། གཞན་ལ་གཞོན་འཆེའི་བྱ་བ་གཏན་ནས་སྤངས་ཏེ་རང་ཉིད་
གཅིག་ལུ་ཐར་བ་སྐྱབ་ཐབས་ཤིག་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཐེག་པ་རྒྱུད་ཏུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
གཞན་ལ་གཞོན་འཆེའི་བྱ་བ་བསྐྱེན་ཏེ་རང་ཉིད་གཏན་དུ་བདེ་བའི་ཐར་བའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་
ཐབས་མེད་པས། དེས་ན། འཆེ་བ་སྤངས་པའི་སློན་ནས་སེམས་དུལ་བའི་ཐབས་རྒྱལ་བསྐྱེན་
པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཐབ་པའི་ཚོས་རྒྱལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཐེག་པ་
རྒྱུད་ཏུ་གཉིས་གསུངས་པའི་ནང་དོན་སྤྲིང་པོ་ནི། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་ཅི་བྱས་བྱ་བ་དང་།
གལ་ཏེ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་མ་བྱས་ནའང་གཞོན་འཆེ་ནམ་ཡང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་
པའི་སློན་ཚིག་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཆ་ཆར་འདུས་ཡོད། གཞན་ལ་
ཕན་བཏགས་ཤིང་གཞོན་འཆེ་མི་བྱ་ཞེས་པ་ནི། འཇམ་སྒྲིང་འདིའི་སྐྱེང་གི་ཚོགས་པ་ཆེ་རྒྱུད་
མ་རྩའི་རིང་ལུགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལྷང་ཁྲན་རིང་
ལུགས་སོགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལའང་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་དམར་འོག་གི་འགོ་གཙོ་མའོ་ཅེ་ཏུང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ནང་དུ་ཡང་རང་བདེ་
ལྗོས་བཏང་སྟེ་ངལ་རྩོལ་མི་མང་གི་དོན་བྱ་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད། དེ་ནི་ནང་བ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཐུན་ཞིང་། དོན་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། ནང་དོན་དེ་
འདྲ་སྤྱི་ཚོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཡང་དགོས་ངེས་ཡིན། ཅི་སྟེ་རང་བདེ་ལྗོས་བཏང་སྟེ་གཞན་
བདེ་སྐྱབ་མ་བྱས་ནའང་གཞན་ལ་མི་འཆེ་བ་ཞིག་རྒྱུད་ན་དེ་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱན་ལ་དགོས།
དེས་ན་སེམས་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན།

ང་ཚོ་འདིར་ས་ཐག་རིང་ལོས་དང་། འགྲིམ་འགྲུལ་བདེ་མིན། དཔལ་འབྱོར་གྱི་
མ་སྟོན་རྒྱུན་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོན་པར་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ། རྫོང་ཐག་བཅད་ནས་གནས་
མཚོག་འདིར་འཛོམས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འཛོམས་པའི་དགོས་དོན་ཡང་། གནས་འདིར་བཟའ་བ་
དང་བཅའ་བ་བགོ་རྒྱུ་ཡོད་ཚུལ་ཐོས་ཏེ་འཛོམས་པ་མིན་ལ། ཡང་ལྟར་མོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་
ཅས་དེའི་ཆེད་དུ་འཛོམས་པའང་མིན། འདིར་སླེབས་ན་གཏམ་སྟོན་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་
རེས་འཛོམས་པ་དེ་བས་མིན། འོ་ན། ཅིའི་སྐད་དུ་འཛོམས་སྟོན་ན། འདིར་སྦྱིར་ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཚོས། དེའི་ནང་ཚན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལྷན་དུ་འཛོམས་པ་ཡིན།
དེས་ན། ས་ཆ་འདིར་འཛོམས་པའི་དགོས་དོན་དམ་པའི་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ་འཛོམས་
པ་ཡིན་པས། ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་ངལ་བ་དེ་ཅམ་བྱས་ཤིང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགྲོ་གྲོན་དེ་ཅམ་
བཏང་སྟེ་ཡོང་བ་ལ་འགའ་རེས་བལྟས་ཆེ་བྱུང་ཆུང་ལྟ་བུར་མངོན་ཡང་འགའ་རེའི་དོར་ཏུ་ཅང་
གི་རྒྱབས་ཆེན་དུ་གྱུར་ཡོད།

ཚོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསམ་སྒོ་གཏོང་མཁན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
ཆེ་འདི་སྒོས་བཏང་བ་རང་མ་བྱུང་ཡང་། གང་འཚམས་ཤིག་སྒོས་བཏང་ཞིང་། རིག་པ་
བསྐྱེམས་ཏེ་སེམས་ཐག་བཅད་པ་དེས་ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཤུགས་རྒྱས་པའི་རྟགས་དང་།
གང་འཚམས་པའི་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱང་བསྟན་པ་རེད། ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཤུགས་
ཆེ་ཅམ་བསྐྱེད་དེ་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དེར་དགོས་པ་དང་ནང་དོན་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

འོ་ན། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་ངལ་བ་སྤྱད་ལེན་གྱིས་སེམས་ཤུགས་རྒྱབ་སྟེ་
དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་རྒྱབས་ཆེ་བ་དང་། བྱ་བ་དོན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཡོད་
ཤུགས་དང་ཡོད་སྟངས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟོན་ན། དེ་ཡང་འཇོམ་གྱིང་མཐའ་དབུས་ཤིང་བྱུང་གི་

ང་ཚོ་རང་གཞན་རོགས་གསུམ་ཚང་མ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་། སྤྱི་བཤེས་པ་མི་འདོད་
པ་ཤིང་སྤྱི་བཤེས་པ་བདེ་བ་སྤྱི་བཤེས་པ་དང་སྤྱི་བཤེས་པ་སེམས་བཅོམ་པའི་ཐབས་ཚུལ་ངེས་པར་བསྟེན་
དགོས། དེའི་ཚུལ་ནི། ཐབས་དང་ནམ་པ་འབྲེལ་བྱ་ཆོག་པའི་ཤིག་ཡོད། བསྐྱབ་རྒྱུའི་བདེ་བ་
དང་སེམས་རྒྱུའི་སྤྱི་བཤེས་པ་ཡང་ནམ་གངས་མང་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་པ་བཅོམ་པའི་བདེ་
བ་དང་སྤྱི་བཤེས་པ་སྤྱི་བཤེས་པ་བཅོམ་པའི་བདེ་བ་དང་སྤྱི་བཤེས་པ་ཚེ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ།
ཚེ་སྤྱི་བཤེས་པ་དབང་དུ་བྱས་པ། མི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་མཚོན་ནའང་། ཚེ་སྤྱི་བཤེས་པ་དབང་དུ་བྱས་པ།
ཚེ་སྤྱི་བཤེས་པ་དབང་དུ་བྱས་པ། ད་ལྟ་ལ་མཚོན་ནའང་དེ་རིང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ། སང་ཉིན་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་རྒྱུའི་བདེ་བ་དང་། སེམས་རྒྱུའི་སྤྱི་བཤེས་པ་གྱི་རིགས་དང་། ནམ་པ་
འབྲེལ་བྱ་ཆོག་པའི་ཤིག་ཡོད།

དེའི་ནང་ནས་སྤྱི་བཤེས་པ་འབྲེལ་བྱ་ཆོག་དང་། སྤྱི་བཤེས་པ་དང་། ར་ལུག་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་བདེ་བ་སྤྱི་བཤེས་པ་དང་། སྤྱི་བཤེས་པ་སེམས་བཅོམ་པའི་ཤིག་ཡོད་པ་འཕྲོ་བ་མི་དང་ཀུན་ཏུ་
མཚུངས་ནའང་། སྤྱི་བཤེས་པ་འཕྲོ་བ་མི་དང་སྤྱི་བཤེས་པ་འཕྲོ་བ་མི་དང་སྤྱི་བཤེས་པ་འཕྲོ་བ་མི་
སྤྱི་བཤེས་པ་འཕྲོ་བ་མི་དང་། སེམས་རྒྱུའི་
སྤྱི་བཤེས་པ་འཕྲོ་བ་མི་དང་སྤྱི་བཤེས་པ་འཕྲོ་བ་མི་དང་། འཕྲོ་བ་མི་དང་སྤྱི་བཤེས་པ་འཕྲོ་བ་མི་
བ་ཆགས་ནས་དུས་ད་ལྟའི་བར་སྤྱི་བཤེས་པ་སེམས་བཅོམ་པ་དང་། བདེ་བ་སྤྱི་བཤེས་པ་འཕྲོ་བ་མི་
གཞུང་འབྲེལ་མི་བསྐྱབ་པ་ཡོད།

གནས་ཚུལ་འདི་འབྲེལ་གྱི་ཤིག་ཏུ་མའི་མངལ་ནས་བཅོམ་པའི་ཉིན་མོ་དེར་ཅང་
མི་ཤེས་ཀྱང་ལོ་ཤིས་སོང་མཚམས་གྱིས་པའི་སྤྱི་བཤེས་པ་རྒྱ་བཤེས་པ་རྒྱ་བཤེས་པའི་ཤིག་རྒྱ་
ལ་བཅོན་ཞིང་། ཅེད་མོ་སོགས་བདེ་སྤྱི་བཤེས་པ་རྒྱ་བཤེས་པ་འཕྲོ་བ་མི་དོན་དུ་རྒྱ་བཤེས་པ་འཕྲོ་བ་མི་
འབྲེལ་བྱ་ཆོག་པའི་ཤིག་ཡོད། དེ་ནས་ལོ་ལོ་བྱིན་ལོ་བྱིན་གྱི་གང་ཟག་རང་

ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྐྱབས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་མང་དུ་འགོ་བཤད་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
སྤྱི་ཚོགས་ཁོང་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། བྱང་དོན་ནམ་བཞོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་ཆེར་སྤོང་
པའི་དག་དང་། དེ་ལ་དབང་སྐྱུར་མཁུན་གྱི་བསམ་སློབ་ཡང་ཆེས་འཇུགས་པོར་གྱུར། དེའི་
དབང་གིས་འགོ་བཤམ་མིའི་སློབ་སྦྱོར་གྱི་སྤོང་བ་བཅད་སྤོང་གྲེད་སྤངས་ཀྱང་ཕིན་ཏུ་འཇུག་པོར་
འགྱུར་བཞིན་ཡོད།

ཆེད་དུ་གཉེར་ཉེ་དེ་ལྟའི་སྐྱེད་པ་གྲུང་པོ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ། བྱ་ཡངས་པོ་ཞིག་འོང་བའི་
སྐྱེད་དུ་སློབ་སྤོང་ཡང་སྤོང་གི་ཡོད། སློབ་གྲྭ་དེ་དག་ཀྱང་བདེ་བ་སྐྱབས་པ་དང་། སྐྱབས་སྐྱེད་
སེལ་བའི་དོན་དུ་བཅུགས་པ་རེད། དེ་དང་མཚུངས་པར་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་
པའི་སྐྱབས་སྐྱེད་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཆེད་དུ་སྐྱེན་ཁང་འཇུགས་
བཞིན་ཡོད། གཞན་ཡང་། ང་ཚོས་བདེ་བ་སྐྱབས་པ་དང་སྐྱབས་སྐྱེད་སེལ་བའི་སྐྱེད་དུ་བསམ་གོས་
གནས་མལ་སོགས་ཐབས་ཤེས་རྣམས་ལ་འདྲ་མིན་སྤྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོང་དུ་བདེ་བ་སྐྱབས་པ་དང་སྐྱབས་སྐྱེད་སེལ་བའི་ཐབས་སུ་ལྟ་བུ་
འདྲ་མིན་གྱུར་བ་དེ་དག་སྐྱེད་ལྡན་ཏུ་སྤྱིན་ཅིང་། འཛམ་གླིང་འདྲིའི་ནང་སེལ་རྒྱུའི་སྐྱབས་
བསྐྱེད་དང་། བསྐྱབས་རྒྱུའི་བདེ་བ་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གྱུར་མིན་གཉེད་
ཐབ་པོའི་སློབ་སྦྱོར་བཞུགས་ཉེ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་སྦྱོར་གཞིའི་རྣམ་གཞག་གཉན་ལ་
འབྲེལ་མཁུན་གྱི་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་མང་པོ་ཞིག་རིམ་བཞིན་གྱུར་ཡོད། དཔེར་ན། དེར་དུས་
འཛམ་གླིང་ནང་དམར་པོའི་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་དག་གིས་འགོ་བཤམ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོང་དུ་
གྲུང་རིམ་དང་། དཔལ་འགྱོར་ལོངས་སྤོང་གི་སློབ་སྦྱོར་སྐྱབས་སྐྱེད་སེལ་བའི་ཞིང་། བདེ་བ་སྐྱབས་
སྐྱེད་པའི་ལྟ་ཚུལ་བཟུང་ཡོད།

དེས་ན། འདི་ལྟར་དབྱུང་དེ། རང་ཅག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བདེ་བ་རི་ལྟར་བྱུང་
ངམ། རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་བསམ་ན། འཛམ་གླུ་ལྷིང་འདི་གང་གི་ཆེད་དུ་ཆགས་སམ། རྒྱ་གང་
ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཆགས། དེ་ལྟར་ཆགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཆགས་ནས་པན་
ཐོགས་གང་ཞིག་ཡོད་སྟེ་དེ་ལྟར་དབྱུང་བ་ན། དེ་ལྟར་རང་རང་སོ་སོར་འདོད་མི་འདོད་དང་།
པན་ཐོགས་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་ཡང་། ལྟར་གྱི་ཆགས་སྤངས་ལ་གཞིགས་ཏེ་སྤྱི་ཚད་ཀྱི་འགོ་
སྤངས་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད།

དེ་ལྟར་མཚོ་བསམ་གཏོང་བའི་ཆེ། ར་ཚོས་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། ར་བས་ཐོས་པ།
ལག་པས་འཛིན་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ལས་འདས་ཏེ་སྤྱི་བྱ་གཏོང་བའ་ཏུ་སྤྱི་བྱ་བར་བརྟེན།
ལྷན་མཐའ་སྤྱོད་དང་། ལྷན་མཐའ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་རེད། ལྷིང་ཞིང་བ་པལ་
པ་ཚོས་མཚོན་པའི་འགྲམ་སེལ་གྱི་རང་རང་སོ་སོའི་འཚོ་བ་འཁྲུལ་ཐབས་ཅམ་བསམ་ཏེ་མི་
ཆེ་བསྐྱེད་ཞིང་། གཞིའི་རྣམ་གཞག་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་བའ་མོ་མི་གཏོང་བའི་རིགས་གཅིག་
ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ལྷན་མཐའ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའི་གསལ་ཡིན།

ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཅམ་མིན་པར་གཞིའི་རྣམ་གཞག་ལ་བསམ་སློབ་
གཏོང་བའ་གྱིས་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་དེ། རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་འདུག་པས་ལྷན་མཐའ་ལ་
གཞག་ཅིག་རྟེན་ཅིང་། ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ལྷན་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གསལ་
ཡིན་པ་རེད། དེ་དག་གིས་རིགས་པ་ཞིབ་ཚགས་པོའི་སློབ་ནས་འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་འདི་འདུག་
འདི་པན་ཚད་ལ་རྒྱ་མཚན་འདི་འདྲ་མི་འདུག་སྟེ་དེ་ལྟར་གྱི་ཡོད།

རི་ལྟར་ཡང་ར་ཚོར་གཟུགས་སོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་སེམས་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ར་ཚོའི་མིག་ཁྲོད་སློབ་འདུག་གྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མཐོང་

བའི་སྐྱབས་སུ་མིག་གིས་མཐོང་སྐྱེས་བ་དང་། དེས་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ངས་མཐོང་
ཟེར་བ་དང་། ང་བདེ་བ་འདོད་ཀྱི་འདུག ང་སྐྱུག་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར་བའི་ང་ཞིག་
ཡོད། ང་དེས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ངའི་སེམས་དང་། ངའི་ལུས་ཞེས་བ་གཉིས་ཡོད།

དཔེར་ན། དེ་རིང་ངའི་གཟུགས་སོ་བདེ་སོ་འདུག་ཀྱང་སེམས་སྦྱིད་སོ་མི་འདུག་
ཅེས་བ་དང་། དེ་རིང་སེམས་སྦྱིད་སོ་འདུག་ཀྱང་ལུས་བདེ་སོ་མི་འདུག་ཅེས་བ་ལྟ་བུའི་
རིགས་གཉིས་ཡོད། ལུས་བདེ་དང་མི་བདེའི་གནས་ཚུལ་ནི་མི་ཆེ་གཅིག་གི་གནས་སྐབས་
ཡིན་བ་རེད། ཐོག་མར་མའི་ཁོག་བར་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་བའི་སྐྱབས་སུ་ལུས་དེ་ཐོག་མར་
བྱུང་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། མཐར་འཇིགས་ཆེ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཁ་བྲལ་བའི་རྗེས་སུ་ལུས་དེ་
ཐལ་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་རེད།

དེ་ལྟ་ནའང་ལུས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཞེས་བ་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། སེམས་
ནི་ལུས་བཞིན་དུ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་ཡང་མེད་ལ། ལག་བས་རེག་རྒྱུ་ཡང་མེད། དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་ཀྱང་མེད་མོད། ཡོད་ནི་ངེས་བར་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་དགའ་ས་དང་མི་དགའ་སའི་
མི་ཞིག་ཐག་རིང་ནས་མཐོང་སྐྱབས་སུ་ཀྱིས་དེ་ལ་རེག་བའམ། ངག་གིས་དེ་ལ་གཏམ་
སྒྲ་བ་སོགས་གང་ཡང་མ་བྱས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་སེམས་ལ་བདེ་མི་བདེ་འགྱུར་
བཞིན་ཡོད། དགའ་སོ་ཡོད་སའི་མི་ཞིག་མཐོང་སྐྱབས་ད་ལྟ་སྐད་ཆ་བཤད་དེ་ངོ་ཤེས་བཅོས་
བ་སོགས་མེད་ཀྱང་། མིག་གི་རྣམ་བར་ཤེས་བ་བརྒྱུད་དེ་སློ་ངོར་ཤར་བའི་ཆེ་སེམས་ནང་
ལ་དགའ་ཚོར་སྐྱེས་བ་ལྟ་བུ། མ་དགའ་ས་ཞིག་མཐོང་སྐྱབས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུན་
ཀྱིས་དངངས་སྐྱེག་དང་། གཟུགས་སོ་མི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱུག་གི་འཆར་སློ་ལུས་ཁོ་ནའི་རྒྱུན་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་

ཡིན་ན། ལུས་ལ་ཕན་གཞོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་སེམས་ཁོ་ནར་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་སྐབས་བདེ་སྐྱེ་གི་ཚོར་སྣང་ཡོང་མི་ཤེས། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་རང་ཅག་གི་མཚོང་ཚོས་སུ་ཡོད། ཉན་པ་མང་པོར་སློན་བས་བྱིད་རང་ལུས་ལ་ན་ཚ་མེད་ཀྱང་བསམ་སྒོ་བཏང་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཞེས་དང་། སེམས་ལ་ངལ་གསོ་རྒྱག་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་སངས་སྐྱེས་པ་སྐྱད་གྲགས་ཅན་འགའ་རེས་སྐོམ་རྒྱབ་ན། ལུས་ཀྱི་མི་བདེ་བ་ཞི་བར་འགྱུར་བས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཏུ་ཅང་འབྲེལ་ཆེ་བར་འདུག་ཅེས་དེར་སངས་སྐྱད་གྲགས་ཅན་གྱི་སློན་པ་དེ་ཚོས་ཉན་པར་སྐོམ་རྒྱག་ཏུ་བརྟུག་སྟེ་ཉན་པས་གོལ་ཐབས་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཚོ་ནི་མངོན་ཉགས་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་སློན་པར་ལས་འགན་ཉུང་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་སྐབས་ཀྱི་སྐོན་ས་ལུས་བདེ་མི་བདེ་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན། ལུས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་སེམས་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཉགས་བསྟན་པ་རེད།

འོ་ན། སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་སེལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་འོང་ངམ་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་སེལ་བ་དང་། བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཚོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བྱུང་སྟེ། སྦྱིར་བཟང་ངན་སོགས་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རག་ལས་ཡོད། བསམ་སྒོ་རྗེ་ཅམ་གྱིས་གྲུ་ཡངས་པོ་དང་། རྗེ་ཅམ་གྱིས་སྟོད་པོ་ཡོད་པ་དེའི་ཚོད་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་ཞིག་བྱུང་ནའང་སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་དེ་བཟོད་བསྟན་བྱེད་སྟེ། བསམ་སྒོ་རྗེ་ཅམ་གྱིས་གྲུ་དོག་པའམ་རེ་དོགས་ཆེ་བ་སྟེ། ང་ལ་རྒྱ་དངོས་ཤིག་བྱུང་ན་སྟམ་པ་དང་། ང་ལ་དེ་མོས་ན་སྟམ་པ། ང་ལ་དེ་འདྲ་མ་བྱུང་ན་སྟམ་པའི་བསམ་སྒོ་ཏུ་ཅང་འགྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། རང་ཉིད་ལ་ཉུང་ཅམ་མ་འགྲིག་ན་ཡང་བཟོད་བསྟན་བྱེད་ཀྱི་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒོ་ཡོད་ཆེ་རྗེ་ཅམ་གྱིས་གྲུ་སྐྱིག་བྱས་ན་ཡང་

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མ་འགྲིག་པ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན།

སྤྱོད་ཡར་ལངས་སྐབས་དེ་རིང་ལས་ཀ་ག་མ་འགྲིག་པ་ཞིག་མི་འོང་བའི་རེས་པ་
མེད་སྟུང་དུ་བསམ་སྐྱོད་སྤྲུག་ས་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་བཏང་སྟེ། ག་སྐྱིག་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ན་དེ་ཡི་
ཉིན་མོར་སྤྲུག་པ་རང་མ་བྱུང་ན་སྐྱིད་སྣང་དང་། གལ་ཏེ་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྤྲུག་འབྲུང་
ནའང་ཞོགས་པ་ནས་བསམ་སྐྱོད་ནང་སྤྲུག་ས་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་ག་སྐྱིག་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་བསམ།
སྐྱོན་དེ་ཅམ་མི་ཡོང་། ཞོགས་པ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྐྱོད་ནང་དེ་རིང་ག་འགྲིག་སོ་དང་།
ཡག་པོ། སྐྱིད་པོ། བག་ཐེབས་པོ། ལྟོད་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ན། དངོས་
གཞིའི་ཉི་མ་སྐྱེལ་བའི་སྐབས་སུ་ག་མ་འགྲིག་པ་ཞིག་དང་། སོ་སོའི་སྣང་བར་མི་འགོ་བ་མང་
པོ་ཞིག་བྱུང་ན་སྣང་གི་དེ་བས་མི་སྐྱིད་པར་བྱུང་ཏེ། དགོང་རྡོ་ཉལ་སྐབས་ཀྱང་སེམས་ནང་
མི་བཟོད་པ་ཆེར་འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་པ་རོལ་སོ་དེ་དག་དང་
སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་ལུགས་འབྲེམ་མཚུངས་ཡིན་ནའང་། བསམ་སྐྱོད་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ལས་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྐྱིད་པ་མང་བ་དང་། གཅིག་ལ་མི་སྐྱིད་པ་ཉུང་བ་ཡོད།

དེ་དང་མཚུངས་པར་སྐྱོན་ཁང་གཅིག་གི་ནང་དུ་མཚོན་ན། ཚོས་ཁས་སྐྱེད་ཏེ་
ལས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པའི་ནད་པ་ཞིག་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་ཚོས་
ཀྱི་ཐོག་ལ་བསམ་སྐྱོད་གང་ཡང་མེད་པར་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་གང་ཡོང་སྤྲུད་དེ། ཐད་
ཀའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་དངངས་སྐྱེག་ཡོད་མཁན་ཀྱི་ནད་པ་གཉིས་པོ་དེ། ཁ་ཆག་སྐྱ་
རལ་བྱུང་བའི་ནད་པ་འབྲེམ་མཚུངས་ཡིན་ནའང་། གཅིག་ཤོས་ཏུ་སྤྲུག་གིས་ནད་མ་ཐེག་པར་
སྐྱད་ཤོར་བ་དང་། གཅིག་ཤོས་དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱད་མི་ཤོར་བར་བག་ཐེབས་པ་དང་། རྫོ་ཁོག་
ཆེ་བ། གཞན་ལས་ལྟོད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག

ད་རེས་བཀའ་ཚོས་གྱི་ས་འདིར། འབྲུག་པ་དང་། འབྲས་ལྗོངས་པ། ལ་དྲུགས་པ། བལ་
པོ་སོགས་མི་རིགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་སྐྱབས་ཡོད། རང་ཅག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་
ཆེས་བྱེད་མཁན་གཅིག་གྱུར་རེད། སྤྱིར་མི་སྤུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏུ་སོ་སོའི་བྱིམ་དང་པ་མ་གཉེན་
ཉེ་དྲུ་ལ་ཞེན་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་རྐྱེན་ངན་གནས་ཚུལ་འདྲ་བུར་བའི་སྐྱབས་སུ་སློ་
བག་ཐེབས་བ་དང་། བསམ་སློ་གྲུ་ཡངས་པ། སྤུ་བྱ་སློད་བ་ཡོད་པ་མི་མང་པོས་མཐོང་སྤང་དེ་
འདྲ་ཡོད་གི་འདུག ང་ལ་མི་གཞན་གྱིས་བོད་པ་ལ་དཔེ་བཞག་སྟེ་འོད་བཞིན་འདུག

དེང་སང་གི་འཛམ་བུའི་སྤྱིར་གི་འགོ་སྤངས་ལ་རང་རང་སོ་སོའི་ལུང་པར་ཞེན་ཁོག་
གིས་སྤྱ་རིས་འབྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཏུ་སྐྱབས་ཡོད་ཀྱང་། བོད་བ་ཚོ་སོ་སོར་ལུང་པ་
མེད་པར་ཡུལ་གྲུར་བར་གྱུར་བའི་ཆ་ནས་མ་སྤྱིད་པ་ལོས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་ཚོད་གིས་
དཀའ་ངལ་ཅན་གྱི་རྣམ་འགྲུར་མི་འདུག་ཟེར་བཞིན་འདུག བོད་བ་རྣམས་བཅོན་བྱོལ་བར་
གྱུར་ཉེ་ལོ་བཅུ་ཕྲག་འགའི་རིང་དཀའ་ངལ་སྡེ་མང་ཡོད་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་བསམ་སློ་བག་
ཐེབས་བ་དང་། ག་འགྲིག་པོ་བྱས་ཉེ་བསྟུན་བ་རེད། དེ་ནི་འཕྲུལ་རྐྱེན་སོ་སོའི་བསམ་སློ་
འཁྲེར་སོ་དང་། འཛོལ་ཐང་། སྤྲུགས་རྐྱེན་བསོད་ནམས་གྱི་བདག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད།

ང་ཚོ་བོད་བ་ཚོའི་བསོད་ནམས་ལ་ཉེ་ཆེ་གཟའ་འཇུག་ལྟ་བུའི་སློ་བྱར་གྱི་གནས་
ཚུལ་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་མཐའ་ལ་གཏུགས་པ་ཞིག་མིན། ཅི་ཕྱབ་ཕྱབ་གྱི་རྣམ་དཀར་དགོ་བའི་
ལས་བསྐྱབས་ཉེ་སེམས་བཟང་པོ་བྱས་ནས་བསྟུན་ན། ང་ཚོའི་བསོད་ནམས་སྤར་ཡང་རྒྱས་
པའི་རེ་བ་ཡོད་ལ། ད་དུང་ཡང་དཀའ་ངལ་ཡོད་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཟེར་གྱིན་སྤྱིད་པོའི་ངང་ནས་
པལ་ཆེར་མི་ཆེ་འཁྲོལ་བ་ཡོང་ཐུབ། ཆེ་ས་ནས་ང་ཚོས་རང་གི་ལུང་པ་སློབ་ཐུབ་པའི་དུས་
སྤྱི་བསམ་ཡོད་པ་ལས། རེ་བ་མེད་པའི་དུས་སྤྱི་བསམ་མེད།

དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་ལོ་ཚལ་གཞན་གཞོན་རི་འབྲ་ཞིག་ཡིན་ཏུ་ང་ད་ཏུ་ལོ་མང་སྟོན་སྐབ་པའི་
སེམས་ཤུགས་དང་སྟོའི་འཕེན་པ་བཏང་སྟེ། འདུན་པ་དང་སྟོ་ཞོག་ཆེར་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས།
ང་རང་གི་དོས་ནས་ཀྱང་ལོ་མང་སྟོན་སྐབ་པའི་འདུན་པ་དང་སྟོན་ལམ་བྱེད་གྱི་ཡོད། བྱིད་
ཅག་མི་ཚལ་ཚོ་ཡིན་ནའང་མགོ་དཀར་པོ་ཆགས་པའམ། ཡང་ན་མིག་དམར་པོ་ཆགས་ཏེ་
ཡོད་ཀྱང་སེམས་ལྷུ་ཏེ་སྟོན་དགོས་པ་དང་། སྟོ་པམ་ཏེ་སྟོན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད།
བོད་སྐྱེ་པའི་དོན་ཆེན་ཡང་བསོད་ནམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། མི་སྐྱེར་སོ་སོའི་སྟོ་གོས་
སོགས་ལས་དོན་སྐྱབ་ཆེགས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཟེར་བ་འདི་ལ་རག་ལས་ཡོད། བསྐྱེད་སོང་
ངམ། འདི་ཞོར་འཕྲོས་རེད།

ཡང་ཚོས་བྱས་ན་སྟོ་བྱང་ཏུ་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྟོན་འབེལ་པོ་དང་། བཟེས་སྟོགས་
གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེལ་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ཚོས་མ་ཐོས་པའི་སྟོན་ཏུ་ཞོ་སྐྱུག་ཤི་རྒྱག་
པར་ཤོག། ཞོ་ན་བར་ཤོག་ཅེས་ཆོག་རྒྱབ་ཐོས་བྱུང་ཏུ་སྐྱེ་མཁན་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་གྱི་ཁ་ལ་
སྟངས་འཛིན་གྱིས་ཆོག་རྒྱབ་ཉུང་ཏུ་གཏོང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ད་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་འབྲ་ཅི་སྐབ་
སྐབ་གྱིས་ཉུང་ཏུ་གཏོང་དགོས།

དེ་མཚུངས་བྱིད་ཅག་ཚོར་པ་ཚོས་ཀྱང་དེ་རིང་སྤྲོད་མི་གཞན་གྱི་མགོ་ཅི་སྐབ་
སྐབ་གྱིས་བརྟུངས་ཡོད་ན་དེ་ནི་ཆར་བ་རེད། དེ་མིན་དེ་རིང་དགོང་རྩོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉམ་
པ་དང་། རྒྱབ་ཤུགས་ཆེན་བཤད་དེ་མགོ་སྐྱོར་མ་བཏང་བར་ཅི་སྐབ་སྐབ་གྱིས་ཚོར་བྲང་པོར་
རྒྱག་དགོས། དེ་སྟོན་བྱས་ན་ཚོས་ལག་ལེན་ལ་བཀའ་བ་རེད། ཡང་ཆེ་སྟོས་བཏང་བ་ཡིན་
ཞེས་སྟོན་ས་ཚུན་ཆད་སྟོས་ཏེ་སྐྱེ་ཆོགས་དང་ཡོངས་སུ་ཁ་བྲལ་བ་དེ་སྟོན་བྱེད་དགོས་
སམ་ཤེ་ན། དེ་སྟོན་བྱེད་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་འབྲ་རེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་སྟོན་

མ་བྱས་ཚེ་ཚོས་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་དེ་འདྲ་མིན། རང་གི་ཉིན་རེའི་མི་ཚེའི་འཚོ་བའི་ཁྲོད་ཅི་
ཐུབ་ཐུབ་གཞན་མཉམ་གྱི་སེམས་བཟང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་ནས་ཉིན་རེའི་བྱ་བཞག་གི་ཞར་
ཞོར་ལའང་། ལྷན་ བྲ་མ། ཚིག་རྒྱུ་བ། བརྟན་བཙུགས། དབྱེན་སྒྲོལ། མ་བྱིན་ལེན་ལྷ་བུའི་མ་
རྒྱུས་པའི་བྱ་བར་མི་འཇུག་པར་བྱང་བོའི་སྒོ་ནས་འདོད་ཚུང་ཚོག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བྱས་
ན་ཚོས་བྱས་པ་ཡིན།

ཚོས་བྱེད་པ་འགའ་རེ་ལ་གྲ་མ་འགྲིག་པ་བྱུང་བ་ལྷ་བུ་མཐོང་དུ་ས་ངས་མི་ཡོང་ཟེར་
མི་བྱུང་། རང་ཉིད་ཚོས་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱ་སྒྲིབ་མི་འདོད་པའི་དབང་གིས་ང་སྤྲིག་ཅན་ཡིན་
པས་ཚོས་མི་ཡོང་ཟེར་བ་ཡང་མི་བྱུང་། དེ་ལྷ་བུ་ནི་རང་ཉིད་འདྲ་ཆགས་གཡོ་སྐྱུས་ཀྱུན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན། ང་སྤྲིག་ཅན་ཡིན་པས་སྒོ་ཆས་ཟ་མི་དགོས། ང་སྤྲིག་ཅན་ཡིན་
པས་བདེ་བ་མི་དགོས། ང་སྤྲིག་ཅན་ཡིན་པས་ལྷོན་ཆས་དགོས་པ་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་
ན། དེ་ནི་དངོས་གནས་སྤྲིག་ཅན་སྒོས་བཏང་བ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བརྗོད་
མཁན་སྐྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད།

དེ་ལྷ་བུ་ཡང་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྐྱོད་ཡོངས་སྐྱོད་གས་
པར་ལོངས་སྐྱོད་འདོད་པ་ཞིག་གིས་སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱེན་པ་ཡིན། འབྲུག་སྒོགས་
ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཞིག་གིས་དགེ་བ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དམ་པའི་
ཚོས་ཉམས་སྐྱེད་མི་འདོད་པས་ཚོས་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ང་སྤྲིག་ཅན་ཡིན་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། འོ་ན། སྤྲིག་ཅན་མིན་པ་སྐྱེད་པའི་དམ་སྤྲིར་རང་ཅག་ཚང་མ་སྤྲིག་ཅན་
ལ་སྐྱུག་ལས་སྤྲིག་ཅན་མིན་པ་སྐྱེད་པའི་ཡང་མེད། ཡང་སྤྲིག་ཅན་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གྱི་ལྷ་བུ་
ཞིག་འབྱེད་ཏེ་མི་བསད་ན་སྤྲིག་ཅན་དང་། དེ་མིན་སྤྲིག་ཅན་མིན་པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད།

དཔེར་ན། ང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ལུས་ལ་ཚོས་གོས་སྐྱམ་སྐྱར་གྲོན་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ། མཐོ་བ་ལ་སྐྱབ་དོག་དང་། མཉམ་བ་ལ་འགྲུན་སེམས། དམའ་བར་བྱུང་གསོད་བྱེད་པའི་དེ་དོགས་ལུ་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱིས་བཅིངས་ཏེ་བསྐྱེད་ན། སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱིན་རྣམ་འགྲུར་ཡག་ཉེས་ཀྱི་དབང་གིས་ངས་སྒྲིག་པ་མང་པོ་གསོག་གི་ཡོད། ལྷག་དོན་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སློང་བ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན། ངས་བྱང་སློམ་དང་སྐྱབས་སློམ་སྐྱངས་ཡོད་པས་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་བསམགས་པ་ཡིན། ད་དུང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྒྲིག་པ་བསམགས་པ་ཤོད་ཅི་དགོས། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྒྲིག་ཀྱང་ཆེས་མང་བ་ཞུར་ཞོར་ལ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པར་བརྟེན་ང་ཚོ་སྒྲིག་ཅན་ཡིན་པ་གཅིག་མཚུངས་རེད། དེ་ལྟ་ནའང་སྒྲིག་ཅན་འབྲ་འབྲའི་ནང་ནས་ཚུང་མི་འབྲ་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་དགོས།

ང་ལ་མཚོན་ན་ཆེའི་ལྷག་མ་རི་ཅམ་ཡོད་ནའང་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་ཚུང་བཀ་ཏུ་འགོ་རྩལ་པའི་དེ་བ་བྱས་ཏེ་ཉིན་རེར་སོ་སོའི་བསམ་སློང་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ཏེ་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་མཚུངས་ཁྱེད་ཚོ་ད་ལྟ་སྒྲིག་ཅན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཡང་སྒྲིག་ཅན་དེ་སྒྲིག་མེད་དུ་བཟོ་རྩལ་པར་བརྟེན། ང་སྒྲིག་ཅན་ཡིན། ང་སྐྱེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཉལ་ཏེ་སྤོད་མི་བྱུང་། འབད་བཅོམ་བྱ་དགོས། འདི་དག་ཁྱེད་རང་མཁྱེན་མཁྱེན་ཚོ་མི་མཁྱེན་མཁྱེན་པ་ཡིན་པས། ལུ་དགོས་མེད་ཀྱང་ཉོབ་སྐྱང་གནང་རྒྱ་མེད། དེ་རིང་འདིར་ཕྱོགས་མཐའ་ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་སྐྱབས་ཡོད་པས། ཚོས་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་མཁན་དང་། སྐར་གོ་སྤོང་ཐོས་སྤོང་མེད་པ་ཚོའི་ཆེད་དུ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

དེས་ན། ང་ལ་དཔེ་སྟོན་དང་། ང་ལ་ཆ་བཞག་ན་འདས་ཟིན་པའི་མི་ཆེ་ལ་སྤྱིར་བཏང་བྱེད་སྐབས་ཚུང་བཀ་ཏུ་སྤྱིན་འདུག་ཁྱེད་ཅག་ཀྱང་འབད་བཅོམ་བྱས་ན་ཡང་རྒྱས་སུ་འགོ་

ངེས་ཡིན། བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བཤེས་ཚོས། འདི་འདྲ་ཞིག་ནམ་འོང་བསམས་ཀྱང་།
འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་གནས་པ་ཡིན་པས་ནམ་ཞིག་ན་འོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
འབད་བཅོམ་བྱས་ན་ཡར་རྒྱས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་ངེས་ཡིན། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་།
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ན་ཡང་། ཟློང་བ་སྣེ་ཟིན་ཡོང་
ཐབས་སུ་འབད་བཅོམ་བྱས་ན་ཟློང་བ་ཐོན་སྲབ། ལུམ་སྟེ་བསྐྱད་ན་གློ་བུར་དུ་སེམས་བཟང་
པོར་འགྱུར་རྒྱུ་མེད་པས་འབད་བཅོམ་བསྐྱེད་དགོས།

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་ན། བཞི་བརྒྱ་པར། བལ་དང་དམ་པའི་སྲོད་པ་དེ་བས་
རིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་པལ་པའི་སློབ་གཉིས་པོ་དེ་ཉ་ཅང་གི་ཐག་
རིང་པོར་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་ན། ཚོས་ལག་ལེན་ལ་འགེལ་བ་དེ་
ཐག་རིང་ཞིག་ཏུ་གནས་པའམ། ཡང་ན། གནས་གཞི་གཞན་ཞིག་ནས་འཚོལ་དུ་འགྲོ་དགོས་
པ་དེ་འདྲ་མིན། དེས་ན། ད་ནས་བཟུང་སྟེ་དགོ་བ་སྣེ་གཅིག་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་ན་ཡང་ཚོས་
བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཉིན་རེའི་དུས་ཚོད་འསྐོ་བརྒྱལ་ཏུ་མ་སོང་བར་ཚོས་བྱས་ན་ཉིན་གཅིག་
ཡིན་ནའང་དོན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བ་ཡིན། གཞན་སྐོར་བ་ལྟ་བུར་སོང་བའི་ཚེ་ན་ཡང་ནད་
ན་ཚ་མི་ཡོང་བར་ཤོག ཚེ་རིང་བར་ཤོག རྒྱ་ལོར་ཡོངས་སྲོད་འབེལ་པོ་ཡོང་བར་ཤོག ཅེས་
པ་ལྟ་བུའི་སློབ་ལམ་གཉི་སྟལ་མི་འདེབས་པར་ཀུན་སྲོང་བཟང་པོའི་སློབ་སློབ་ལམ་བཟང་
པོ་འདེབས་དགོས། རྒྱན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མི་སྲབ་ནའང་དུས་ཚོད་སྐར་མ་འགར་སྐོར་
བ་རྒྱག་པའི་རིང་ལ་གང་ལུས་ཅི་ལུས་གྱིས་སེམས་བཟང་པོ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལྟ་བུ་ལ་
བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས།

རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ས། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། ས་སོགས་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་དང་།
ཁམ་མཁའ་བཞེན་ཏུ་ཉལ་བར་ཡང་། །སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། །རྣམ་མང་ཉེར་
འཚོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་སྤོངས་བསྐྱེད་དེ་སློབ་ལམ་འདེབས་
བ་དང་། དོན་འདི་འབྲེལ་གཏུ་མེད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ཉེ་སྐྱོར་བ་བྱས་ན་མན་ཡོན་ཆེ། དེ་
བཞིན་སློབ་པ་སྐྱབ་པའི་དབང་པོ་བཀའ་རྒྱུ་ཅན་ཅན་དེའི་སྤྱིང་ཆ་ལུགས་དང་། གསུང་གི་ཉམས་
འབྲུང་སོགས་སྤོང་འཆར་བཞིན་པའི་དང་དེའི་བཀའ་རྒྱུ་ཅན་ཅན་པའི་སློབ་པ། བྱི་ཀླུ་
པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་སྦྱོར་བ་དང་། བྱི་དང་མཚུངས་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་སྦྱོར་བུ་སྤྱིང་
སྤོངས་བསྐྱེད་དེ་སློབ་ལམ་རྒྱབ་ན་མན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད།

འདི་ལྟར་བྱས་ཉེ་ཆུ་ཚོད་སྐར་མ་འགའི་རིང་དག་ནས་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སློབ་ལམ་
ལྟ་བུའལ། མ་ཞི་བགྲངས་སྤེ་སྐྱོར་བ་བརྒྱབ་ན་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་རོ་མར་གྱུར་པ་ཡིན། ལོ་
གན་བརྒྱད་ཚུའི་ཚོད་ལ་སྤོངས་ཉེ་ན་གས་སར་ཤི་གནངས་སྐྱུག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེས་
ཁྱུང་ཁྱུང་ཏུ་སྐྱོར་བ་ཚར་གཅིག་རྒྱབ། དག་ལྟ་བུ་ལྟོས་མ་ཞི་སྤོངས་གཅིག་བགྲང་ན།
དེ་རིང་ཤི་ན་ཡང་དེ་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་ལ། སང་ཉེན་མ་ཤི་བར་སྤོད་རྒྱ་བྱུང་པའི་དབང་ཏུ་བཏང་
ན། སང་ཉེན་དེར་ཡང་བསྐྱར་སྐྱོར་བ་སློབ་མ་ཞིག་དང་། མ་ཞི་སྤོངས་འཁོར་གཅིག་གི་སློབ་མ་
བྱུང་ན་དེ་དག་འབྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་རེད།

དགེ་སྤྱོད་བྱེད་སྐབ་ཚོད་མ་བྱས་པར་བསྐྱད་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། དེ་མིན་
དགོན་པའི་ནང་ལུས་ལ་ཚོས་གོས་གྱོན་ཉེ་དག་ནས་བདག་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་
བཟང་པོ་འདོན་གྱིན་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ནས་སྐྱུ་འབྱེད་ཆེ་ཆུང་དང་། ར་ཞིམ་མངར་གྱི་ཁྱད་
པར་སོགས་བསམ་སྤོང་འཁོར་ཉེ་བསྐྱད་ན། ཕྱི་ཚུལ་ཏུ་ཚོས་བྱེད་གྱི་རྣམ་པར་མངོན་ཡང་

དོན་དུ་སྤྲིག་པ་གསོག་གི་ཡོད། སྐབས་དེར་ངའི་བསམ་སྒྲོར་རྩོགས་གྲུབ་ཀྱི་མགོ་དེར་
སྤོད་སྐབས། སྐོ་སྤོར་གྱི་རོལ་ནས་མི་མང་ཚོས་ལག་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་བྲུག་འཚལ་བ་དང་།
གདོང་མིག་ཚུས་བཀར་སྟེ་དུ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོ་ནས་སྐོན་ལམ་བཟང་པོ་འདེབས་ཀྱི་
ཡོད་ཀྱང་། ར་ཚོ་སྤྱག་དུ་ཚོགས་གྲུབ་ལ་སྤོད་མཁན་ཁ་སྟབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལས་མི་འདུག་
སྟུང་དུ་ཡིད་ལྷུང་གི་འདུག།

ཚོས་ནི་ལག་ལེན་གྱི་སྐོ་ནས་འགོ་རྒྱ་ལས་སྤྱིའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་བཟུ་རྒྱ་ཆེར་མེད། ད་
ལྟ་ལྟས་པ་སྟར། སྤྲིག་སྤོང་དགོ་སྤྱབ་ཚོས་གྱི་ཉམས་ལེན་ལག་ལེན་ལ་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན།
རྒྱ་ཚོད་དེ་དེའང་དོན་དང་ལྡན་བར་སྤྱར་བ་དེད། ལོ་གན་ན་གས་ཤིག་ཡིན་ནའང་ལྷུང་སྟེ་མི་
སྤོད་བར་གང་སྤྱབ་སྤྱབ་གྱིས་ཚོས་ཤིག་བྱས་ན། སྤྱེབས་ཚོད་ཞིག་ལ་སྤྱེབས་སྤྱབ་ཅིང་། འུ་
བ་དོན་ཡོད་བར་བྱས་པ་ཡིན།

བདེ་བ་སྤྱབ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་མེལ་བའི་ཐབས་ལམ་བཟང་ཤོས་སེམས་ཀྱི་སྐོ་
ནས་བྱུང་། དེ་ཡང་སེམས་བཟང་པོ་དང་ཡ་རབས་བྱས་ན་བདེ་སྤྱོད་དང་། སེམས་ངན་དང་
མ་རབས་བྱས་ན་ཁ་ཆག་སྤྲ་རལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱ་ཚོགས་འབྱུང་བཞིན་ཡོད། དེ་སྟར་ན་
ཚོས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་གཞི་རྩ་འདི་ལ་སྤྱག་ཅིང་། ཚོས་བྱེད་འོས་བ་དང་བྱས་
ན་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་འདྲ་དེད། དེ་སྟར་བྱེད་ཅག་ངལ་བ་དང་དུ་སྤྱངས་ཏེ་འདིར་
རུབ་རུབ་བྱས་པའི་དོན་གོ་ཚོད་ཡོད། ཚོས་གྱི་དོན་ལ་ངལ་བ་དང་དུ་སྤྱངས་པ་ནི་ཚོས་གྱི་
བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་འཇམ་བུའི་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཚོས་ལ་རོ་ཚོལ་བྱེད་མཁན་དང་། ཚོས་
ཁས་མི་ལེན་མཁན་མང་དག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་སྤྱགས་དེ་སྤྱ་བྱ་ལེགས་
པར་རོ་སྤྱད་དེ་དེའི་རྒྱལ་ཤེས་ན། ཚོས་ལ་རོ་ཚོལ་བྱེད་པ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་མི་སྲིད།

འགོ་བ་མའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕན་བདེ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱེས་པའི་བསམ་སྒོ་ཡོད་
མཁན་སྤྱི་ལོ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་། འདི་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་དོས་ལེན་གྱི་སྤྱི་བུ་སྤྱི་
སྤྱི་འདོད་ཀྱང་ཅུང་། མི་འདོད་ཀྱང་ཅུང་། སེམས་བཟང་པོ་དང་། གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་སྒོ་
བཅང་རྒྱ་དེ་ཚོས་བ་ཡིན་མིན་ཀྱང་གྱིས་གྱེད་འོས་བ་ཞིག་ཡིན་པར་དོས་ལེན་གྱི་ཡོད།
ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ནི་ཐ་དད་རེད། དེས་ན། ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ནི་སེམས་བཟང་
པོ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། སེམས་བཟང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་དེ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད།

བསྐྱེད་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱུང་བ་དང་། འབྱུང་འགྲུང་གྱི་སངས་རྒྱལ་སྤོང་
ཅ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་ནས་ད་ལྟ་རྣམ་འབྲེན་བཞི་པ་ཤུ་གུ་ཐུབ་པ་ཡིན། འཛམ་གླིང་
ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་ཉེས་སྤོང་ལྟ་བུ་སྤྱི་བུ་གི་གོང་དུ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་
ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྤོན་པ་བཀའ་ཁྲིན་ཅན། སྤོན་བསྐྱེད་
པ་དབག་ཏུ་མེད་པ། གངས་མེད་པ། གཞལ་དུ་མེད་པའི་དུས་ཡུན་རིང་པོར། བྱ་དཀའ་
བའི་སྤོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་པའི་ལག་རྗེས་སུ་སྤྱི་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་མཚན་
དང་དཔེ་བུད་གྱིས་བརྒྱན་པ། གསུང་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུའི་དབྱངས་དང་ལྡན་ཞིང་། གདུལ་
བྱ་རང་རང་གི་སྤོད་པ་འཚམས་པར་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ཡིད་
བཞིན་དུ་སྤོང་བའི་གྱེད་ལས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། ཐུགས་ནི་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་རི་སྤོད་
གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཅིག་ཅར་མཁྲེན་ཅིང་གཟིགས་པའི་ཆགས་
ཐོགས་མི་མངའ་བའི་མཁྲེན་པ་སྐྱོན་མེད་པ་མངའ་བ་སྟེ། མདོར་ན། སྤོན་གྱི་རིགས་མཐའ་
དག་ཟད། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མངའ་བའི་སྤོན་པ་བཀའ་

འིན་ཚན་དེ་ཉིད། གནས་ཁྱད་པར་ཚན་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཤིང་བྱང་དུ་མངོན་པར་
རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན།

དེ་ནས་སྣང་ཏ་སྤྲིང་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་དེ་བསྐྱོར་བ་ནས་བརྒྱང་སྲུང་ན་ལས་
འདས་པའི་མཛད་བ་མ་མཛད་གྱི་བར་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་མང་དུ་བསྐྱོར་བར་མཛད། དེ་ལྟ་བུའི་
ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་མིའི་ཡུལ་དང་། ལྟའི་ཡུལ། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྟོན་གནས་དེས་མེད་དུ་གདུལ་
བྱ་བུ་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་བུ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉུང་དུའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་དང་། བུ་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་གས་
འབྲ་མིན་གྱི་གདུལ་བྱར་ཚོས་གྱི་ཚུལ་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རྣམ་གྲངས་མང་བ། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པར་
བསྟན་པར་མཛད་ཡོད། དེ་དག་ཚུར་བསྐྱུས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ཡིན།

དེའི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་
བཅུ་མས་ཉེ་བསྟན་པས་ཐེག་པ་རྒྱུང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་གྱུར་བ་སྟེ། ལྟོད་པ་
སྤྱིན་དུག་དང་། གང་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་
སྟོན་པས། བསམ་པ་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་ལྟོད་པའི་གནད་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
བུ་དང་བཅས་པའི་བྱད་ཚོས་མང་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་འདི་རྟེན་དུ་
བྱུང་བ་དང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་དེ་ལ་ཡང་མངོན་
ཐེག་པ་དང་། ལྷགས་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་གསང་ལྷགས་ནི་
མདོ་ལས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ན། མདོ་ལྷགས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། བོད་གངས་
ཚན་གྱི་སྡོངས་སུ་དར་བའི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་འདི། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་

དར་བ་ཡིན་ལ། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སོག་ཡུལ་ནང་སོག་དང་། ཕྱི་སོག་ དེ་ནས་དེང་
དུས་ལྷུ་རུ་སྤེལ་ཁོངས་ཀྱི་ས་ཆ་ཁལ་སྤྲུག་དང་། སྤྱི་ཡུལ་ སྤྱི་ལོ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ནང་
བ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྲབ་སྤྱོད་བྱུང་ཡོད། དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་ནག་ དེ་ནས་གོ་
རི་ཡ། དེ་ནས་ཉི་ཉོང་བར་དུ་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁྲབ་འཕེལ་བྱུང་ཡོད། ལུ་བ་
ཕྱོགས་སུ་སྤོ་ཡིན་ན། ཨ་ཕ་རྒྱ་ནག་(Afghanistan) དང་། པ་ཀི་སི་ཏུ་ར་(Pakistan) ལུ་བ་
དུ་དར་ཁྲབ་བྱུང་ཡོད། བཙུན་ལྷན་འདས་རང་གི་མདོ་ཡི་སྐབས་སུ་དེ་བཞུགས་བྱང་ནས་བྱང་དུ་
དར་ཡོང་ཞེས་ལུང་བཞུགས་པ་ལྟར། ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་ལ་དར། དེ་ནས་
རྒྱ་གར་གྱི་བྱང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་དར། བྱང་ནས་བྱང་ཞེས་བ་ནི། བོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བཅེས་
བ་རེད། སྤོ་མ་ར་ལ་སོག་པོ་དོ་ཤེས་བ་ཞིག་གིས་བཞུགས་བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་ཡོང་ཞེས་པའི་
ལུང་ཡོད་པས། ང་ཚོ་བྱང་ཕྱོགས་སོག་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་དར་བའི་སྐབས་འཇུག་གནང་རོགས་
གནང་ཞེས་འདི་འདྲ་ཤོད་མཁན་བྱུང། བཞུགས་བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་གསུངས་བ་ལྟར་ལན་གཅིག་
ནི་དར་བེད། ཡང་བསྐྱར་གཅིག་དར་གྱི་ཡོད་མེད་ནི་མི་ཤེས་ཞེས་ཅེད་མོ་དང་སྤྲུགས་ཤོད་རྒྱ་
བྱུང། བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལུང་གིས་ཟིན་བ་ལྟར་བྱས་ན་ད་ལྟ་ལུས་བ་བཞིན་དར་ཡོད།

དོན་སྣོད་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་དེ་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་ལ་དབུ་ཚུགས་ཏེ་དར་
བ་ཞིག་ཡིན། བཙུན་ལྷན་འདས་ཞལ་བརྒྱུགས་པའི་སྐབས་སུ་འོངས་གྲགས་སུ་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་ལ་ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་འོངས་གཙོ་བོར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་
གཏུལ་བུ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཉུང་ཤས་ཀྱི་དོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུངས། བཙུན་ལྷན་
འདས་ཞལ་བརྒྱུགས་པའི་སྐབས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དར་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་།
འོངས་གྲགས་སུ་ཁྲབ་བཟུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མིན་པ་འདྲ།

སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་མ་གྱི་གསུང་མ་ཡིན། ཞེས་དེར་སངས་ཡང་ཤོད་མཁན་ཡོད་ལ་སྤྱིར་ཡང་ཤོད་མཁན་མང་དག་ཅིག་བྱུང་ཡོད། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱིར་ལས་འདས་པའི་ཕྱི་ལ་ཏུ་བར་སྐབས་ཤིག་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དམས་སུ་གྱུར་ཏེ། མིང་ཚམ་མ་གཏོགས་ཤུལ་མེད་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་སོང་ཡོད། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བའི་ལུང་གིས་ཐེན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རྣམ་གཉིས་སྟོན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་གསོས་ཏེ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་རིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ཡང་དེ་ནས་བར་ལམ་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་གི་ནང་། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ནང་བ་སངས་རྒྱུ་མ་པའི་ཚོས་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གཉིས་ཀ་ཏེ་ལམ་ཤུལ་མེད་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དམས་པོར་གྱུར་ཡོད།

དེ་ལྟ་ནའང་པོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤོངས་སུ་སྤར་ཚོས་རྒྱལ་ཚོའི་སྐབས་ནས་བརྒྱུད་ལྟོ་བར་ལམ་སྤེལ་ལོ་ ༡༥༥༥ བར་ཏེ། མན་བུ་མན་བུའི་ཉམས་ཆག་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡོད་ནའང་། ཤུལ་མེད་ཏུ་སོང་སྟེ་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་ཚོད་ཚམ་སོང་བ་ཞིག་ཏེ་ལམ་བྱུང་མེད། མྱང་དར་མའི་སྐབས་སུ་ལོ་བརྒྱུད་ཅུ་ཚམ་ཞིག་གི་རིང་བསྟན་པ་ཉམས་དམས་བྱུང་ཡང་དེ་ནི་དབུས་གཙང་ཁུལ་ཚམ་མ་གཏོགས། ལྷོད་ཁུལ་དང་སྤྱད་ཁུལ་ལ་བསྟན་པ་གནས་ཡོད། དེ་ལྟར་པོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤོངས་སུ་མན་བུའི་དར་རྒྱུད་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། མདོ་སྤགས་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་དེ་ལོ་རྒྱུང་ཕྱག་བརྒྱལ་བའི་རིང་གྲ་མ་ཆག་གྲུ་མ་ཉམས་པར་གནས་ཡོད། དུས་གྱི་རིམ་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་འགྱུར་རྒྱུང་མ་དང་། གསར་མ། གསར་མ་ལ་ཡང་ས་སྐྱུ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད། བཀའ་གདམས། རོ་ནང་། དགོ་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་མ་སོ་སོའི་གདམས་པ་གནང་སྟངས་འདྲ་མིན་གྱི་ཐོག་

ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནང་རྩལ་དུ་བཏོན་
ཏེ་གསུངས་པའི་ཐབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མེད་ན། གསང་སྤྲུགས་ཞེས་པ་ལག་པ་ཡ་
གཅིག་གི་བཙོ་ལྷ་བྱུང་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལྷར་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བདག་
པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་གཞི་གདོད་
མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པའི་གདོད་ནས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་གནས་ལུགས་སྟོས་
བྲལ་ཐབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉམས་སྦྱོང་གནད་དུ་
ཟིན་པ་ཞིག་མེད་ན། གསང་སྤྲུགས་ཐབ་མོའི་ཚོས་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཐབ་བྱུང་ཐོན་མི་ཐུབ།

དེས་ན། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ངེས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཡང་དག་
པའི་ལྷ་བ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གཞི་རྩར་བཞག་སྟེ། དེའི་སྟེང་དུ་གསང་སྤྲུགས་རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་
མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་སྟོར། སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་སྦྱི་དང་། རྒྱུད་
འབྲེལ་སོ་སོའི་ནང་རི་ལྷར་གསུངས་པ་ལྷར་བསྐྱེད་ན་ཐབ་བྱུང་ཐོན་འོང་བ་ཡིན། མདོ་དང་ཐུན་
མོང་བའི་ངེས་འབྱུང་། བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གཞི་རྩར་དུ་མེད་ན།
སྤྲུགས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་ཞེས། ལྷ་དང་། རྩ་རྒྱུད་། ཐེག་པ་སྟོན་པ་སོགས་
ཏ་ཅང་ཐབ་ཐབ་མོ་ཡོད་ཀྱང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོང་དུང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་
རྒྱུད་སྦྱངས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མན་ངག་ཐབ་པས་མི་པན་ཞིང་རན་པ་ཡང་མིན། དཔེར་ན། ང་
ཚོ་སྤོང་ཕྱགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཟ་དགོས་ལྷན་ནའང་གཟུགས་པོའི་སྟོབས་ཕྱགས་ཀྱང་འདྲེང་ངེས་
ཤིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གཟུགས་སྟོབས་མེད་ན་སྤོང་ཕྱགས་ཆེན་པོ་འདྲུ་མི་ཐུབ།

དེ་བཞིན་དུ་སྤོང་ཕྱགས་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བའི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཞིག་
བྱེད་པ་ལ་ལུས་སྒྲ་ཐག་ཐག་དང་འདྲ་བའི་མདོ་སྟོགས་ནས་གསུངས་པའི་ངེས་འབྱུང་དང་།

བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཞེས་པ་འདི་དག་གི་གཞི་རྟེན་བརྟན་པོ་ཞིག་དགོས། དེ་
དག་ལ་གོམས་པ་བསྐྱངས་ཏེ་སེམས་ལ་བཟོ་ལྷ་ཞིག་བཟོས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ད་གཞོད་གསང་
སྤྲུགས་གྱི་ཉམས་ལེན་ཞིག་བྱས་ན་མདོ་སྤྲུགས་རྒྱང་འབྲེལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན། མདོ་སྤྲུགས་
གང་གི་སྐབས་སུའང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གལ་ཆེན་གྱི་སློབ་ལྷ་བུ་དེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་འདི་རེད།

ད་རེས་ང་ཚོ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་གྱུར། སྤྱི་ས་བུ་དམ་པ་མང་པོས་ཞབས་གྱིས་
བཅགས་ཤིང་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལྷ་བུར་དགེ་ཚོགས་སྐྱབ་
པ་ནི། གནས་གཞན་དུ་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལས་འགྱུར་ཁྱད་པར་ཡོན་ཆེ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར། གོ་སྐབས་ཤིན་དུ་བཟང་བ་ཡིན། ཚོས་ཞེས་པ་དེ་སྤྱིའི་རྣམ་འགྱུར་བརྗེས་པའི་དོན་
མིན་པར་ནང་བསམ་སློབ་འགྱུར་བའི་སློབ་སྤྲུག་དགེ་སེམས་བཟང་པོ་དང་། ལྷོབས་ཆེ་བ་ཞིག་
སྤྱིད་དགོས། དེས་ན། ཚོས་བཤད་མཁན་ངས་ཀྱང་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་ཤོད་རྒྱ་དང་། ཁྱེད་
ཅག་ཉན་པ་པོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་ཉོན།

སྤྱིར་བཀའ་ཚོས་ལྷ་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱབ་སྐྱེགས་སློབ་སྤྲོད་པ་དང་། ལངས་ཏེ་སྤོད་པ།
སྐྱམ་གྱོན་ཏེ་སྤོད་པ། མཚོན་ཆ་སློབ་པ། གདུགས་འབྱེད་པ། ལྷ་གྱོན་པ། དགོས་པ་གཞན་
གང་ཡང་མེད་པར་མགོ་ལ་ཐོར་ཅོག་བྱས་པ་སོགས་ཡོད་ན། དམ་ཚོས་འདུལ་བ་ནས་དེ་
འདྲ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཡོད།

དེ་ལྟར་ནང་ནད་གྱིས་མནར་བའི་ནད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་བསམ་
གསུངས་ཡོད། བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་འདུལ་བའི་སྐབས་སུ་ནད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་
ལ་སངས་རྒྱུ་ས་རང་ཉིད་གྱི་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་རྟེན་གྱི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་བཤོལ་ཏེ་ཚོང་བརྒྱུར་

གྱིས་ནད་གསོ་བྱ་དགོས་ལྷན་ནའང་གྱིས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། རང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་
ཚོས་ཞེས་པ་དེ་སྟོང་རྗེ་རྩ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པས། ད་རེས་ཀྱི་བཀའ་ཚོས་འདིར་ཡང་ནད་
པ་ལ་དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་ལྟར་དང་། ད་ལྟ་ནད་པ་མིན་ནའང་ཉི་མས་གསུངས་ཏེ་ནད་པ་
ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས། ཁྱེད་ཚོ་ཉི་གདུགས་ཡོད་པ་ཚོས་ཉི་གདུགས་སུ་བ། མེད་པ་
ཚོས་ལྷ་མོ་གྲོན་ཚོགས་ དེ་བཞིན་གྲུ་པ་ཚོར་ལྷ་མེད་པས་གཟན་མགོ་ལ་གྲོན་དགོས། ལུང་པ་
དང་གནམ་གཤིས་ཀྱི་བབས་ལ་བསྐྱབ་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲོད་ལམ་གཟབ་དགོས།

ལྷ་མོ་ཉིགས་པ་མཐོ་པོ། རང་གི་འབྲུང་བ་ལ་དབང་བསྐྱུར་སྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཕྱིའི་འབྲུང་
བ་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་ཀྱང་། ད་ལྟ་ང་ཚོ་ལྷ་མོ་ཡང་ནད་གི་འབྲུང་བ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ། ཁྱེད་
ཅག་སློབ་མ་ཚོ་ཡང་ནད་གི་འབྲུང་བ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར། ཕྱིའི་འབྲུང་བ་དག་
དབང་བཅོན་པས་དེ་དང་བསྐྱབ་པའི་སྲོད་ལམ་དང་འཕྲོད་བཞེན་གཟབ་དགོས། དེ་ནས་སྦྱིར་བཀའ་
ཚོས་ཀྱི་སྲོན་འཕྲོར་བདུད་ཚར་གཅོད་པའི་སྐབས་བཟང་བའོ། དེ་ལྟར་མེད་ན་ཤེས་རབ་སྦྱིར་པོ་
འདོན་གནང་མཛད་རྒྱུའི་སྐབས་ཞེས་ཡོད་པས། སྲོན་ལ་ཤེས་རབ་སྦྱིར་པོ་འདོན་རྒྱ་ཡིན།

ང་ཚོས་ཚོས་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་ལ་བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་མི་
འཇུག་པའི་སྐད་དུ་ཤེས་རབ་སྦྱིར་པོ་བཏོན་ཏེ་ཕྱིར་སྒྲོག་གི་སྒྲོག་སྐྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྲོན་པ་
བཀའ་རིན་ཅན་གྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཚོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ལ་
སོགས་པ་དུ་མ་བཀའ་སྐྱེལ་པའི་ནང་ཚན་རབ་དང་། ལུང་དང་། མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་
ནང་ནས་ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བར་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་རབ་སྦྱིར་པོ་འདི་ཉིད་དང་། འདི་ནས་
ཀུན་ང་ཚོས་སློབ་འདྲིན་བྱས་ཏེ་འདོན་སློབ་ཡོད།

ད་ལྟ་བཀའ་ཚོས་ཀྱི་སང་ཤེར་སྦྱིང་འདོན་པའི་སྐྱབས་སུ་སློབ་ཐོག་ནས་འདོན་རྒྱུ་
ཡོད་མཁའ་ཚོ་དང་། ཚིག་འདོན་རྒྱུ་མེད་མཁའ་ཚོས་ཀྱང་ཤེར་སྦྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་
ཆའི་དགོངས་དོན་སྦྱིང་པོར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་ཐབས་སུ་ཐབས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་དང་། ཤེས་རབ་སྦོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་
དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སློབ་ལ་ཤར་བར་བྱས་ཏེ་བསམ་དགོས།
དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ་པོ་ལོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ཐོབ་བྱས། དེའི་མཚུགས་ཏུ་གང་སློབ་མ་ཚར་གསུམ་
ངས་མགོ་བསྐྱེད་ཏེ་འདོན་རྒྱུ།

དེའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མའི་སློབ་ནས་སློབ་གཉིས་ཀའི་ཀུན་སྦྱོང་
བཅོས་ཏེ་སྐྱབས་སེམས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མ་ལན་གསུམ་བཏོན།
དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཚོག་རྣམས་ལ། །བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་བདག་ཉི་
སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་པས་སྐྱབས་འགོ་བྱ། རྒྱལ་བར། བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་
པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་འཆད་ཉན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཚོས་
འཆད་མཁའ་གྱིས། བདག་གིས་ཚོས་བཤད་བགྱིས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་དང་།
ཁྱེད་ཅག་སློབ་མ་ཚོས། བདག་གིས་ཚོས་ཉན་བགྱིས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་
བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ནི་ཚོས་བཤད་བགྱིས་པ་དང་། ཚོས་ཉན་བགྱིས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
འདིས་མཚོན་པའི་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་དང་གསོག་འགྱུར་གྱི་དགོ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
སློབ་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ཏུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅེས། སློབ་ལམ་གྱི་རྒྱལ་དུ་བྱང་རྒྱལ་མཚོགས་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་རེད། དེས་ན་སེམས་བཟང་པོ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེས་པར་
སྐྱབ་དགོས་པས། དེ་ཉིད་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བདག་གིས་སྐྱེད་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱལ་འདི་ལྟ་

བྱ་ཞིག་ཉན་སྐྱམ་པའི་ཀུན་སྒོང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མ་མཐའ་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོ་ནས་གསན་པར་ལྷོད། །

མཚན་པ་མོ་འི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་གཞུང་འདི་འི་བྲིད་རྒྱན་བསྟན་པ།

སྐབས་དོན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དངུལ་ཚུ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་ལྷོ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་གིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བཤད་ལུང་མདོར་བསྟུས་ཅམ་འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་གཞུང་འདིའི་མཛད་པ་སོ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོའི་ནམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཞིག་ངས་ད་ལྟ་ལྷོ་བྱ་བ་དཀའ་ཡང་། དུས་ཚོད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཅིས་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁོང་ད་ནས་བཅིས་པའི་མི་ལོ་དུག་བརྒྱ་ལྷག་གི་གོང་དུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མེད་མས་པའི་མི་ཐོག་གཅིག་མ་ཟེན་ཅམ་ཀྱི་སྐོན་རོལ་དུ་བྱ་སྐོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན། ཁོང་གི་འཁྲུངས་ཡུལ་ས་སྐྱའི་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་རྒྱུད་དུའི་སྐབས་ནས་སྟགས་སེམས་བཟང་ཞིང་། ཏྲག་ཏུ་གཞན་པའི་ཁོ་ན་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་མེ་ཤིང་དང་། ལྷོ་བ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཞན་ལ་མེ་ཤིང་མ་རྙེད་ན་སྟགས་ཁལ་ཏ་ཅང་ཆེ་བ་གནང་གི་ཡོད་འདུག། དོན་སྦྱིང་རང་ཉིད་ལ་གྲ་མ་འགྲིག་པ་བྱུང་བ་ལས་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ན། སྟགས་ཁལ་ཆེ་བ་གནང་སྟེ་གཞན་པའི་ཀྱི་སྐོར་བཟང་པོ་རྒྱུད་དུས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

བར་དུ་བྲིམ་ནས་བྲིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞི་བཅུ་སྟོར་བསྟེན་པར་མཛད། དེའི་ནང་ནས་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤེར་བྱིན་འབྲུམ་སོགས་གཙོ་བོར་བསྟེན་ཅིང་། མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་

དེ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། རི་ཅམ་མཁས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཉམས་བཞེས་སྐྱབ་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
མཛད་དེ་མཁས་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ཞིག་གྱུར།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་མཚོག་དེས་གཙོ་བོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེར་
སྐྱབས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་ཅིང་། རྒྱན་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ཉམས་བཞེས་ཁོ་ན་
སྐྱར་གྲངས་ཉེ་བཞུགས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། མི་ཐོག་དེའི་སྐབས་སུ་གངས་རིའི་ཁོད་
དུ་དུལ་ཚུ་རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩོད་མེད་ཡོངས་སུ་
གྲགས་ཉེ་བཞུགས་ཡོད། འུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་པན་ཚུན་འབྲེལ་འདྲིས་ཡོད་ཅིང་།
འུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཆ་འདོག་ཆེར་གནང་ས་ཞིག་སྟེ། སྐབས་ཤིག་འུ་སྟོན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཕྱག་བསྐྱེད་བའི་སྐབས། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་ལ། ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པས། ངའི་ལག་པར་བྱིན་ལྷབས་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
གྲང་ཡོད་འདུག གཞན་ཡང་། འུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་
པོ་གཉིས་ཀའི་བྱང་ནས་བཀའ་ཚོས་ཞུ་མཁན་གྱི་སློབ་མ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།

དེས་ན། ཚོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །རྩུ་སྐྱར་ལས་ནི་རྩུ་
ཤེས་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན། ཁོང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཡིན་པ་ནི། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་
གཞུང་འདིར་གཟིགས་ན་ཤེས་ཀྱིས་ཤིང་། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་ཞེས། རྒྱལ་སྲས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཚན་ཐོགས་པ་ལ་མཚན་དོན་མཚུངས་མིན་ཡང་ཤེས་སུ་བྱ་རེད།

ཁོང་ལ་གཟིམ་ཁྲིའི་དོད་དུ་སྐྱེད་ཀི་ཞིག་རྒྱན་དུ་སྐྱེ་འཁྲིས་སུ་ཉར་གནང་མཛད་ཀྱི་
ཡོད། ཁོང་སྐྱབས་རྒྱུད་ཉ་ཅང་བཟང་པོ་དང་འཇམ་པོ་ཡོད་སྐབས་སྐྱེད་ཀི་དེ་ཡང་སེམས་བཟང་

སུ་ལ་འདུ་མི་གཞོན་མཁན། འཕྲུལ་མི་ཟ་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ལྟར་ཁོང་གིས་བཀའ་ཚོས་གྱི་
སྐབས་སུ་འདུ་སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་ཁོ་ན་གསུངས་ཤིང་། སེམས་ཅན་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལ་
གྱིས་མནར་ཚུལ་དགོངས་པ་བཞེས་སྐབས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱབས་ཆབ་བསིལ་གྱི་ཡོད། སྐབས་
དེ་དག་ཏུ་སློབ་མཁུ་འགྲུ་གིས་ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྟོན་གྱིས་གསུང་ཚོས་གནང་སྐབས། བཞད་མོ་
བཞད་མ་ཚར་བར་བཞུགས་གྱི་ཡོད། རྒྱལ་སྐྱས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོས་གསུང་ཚོས་གནང་
སྐབས། བུམས་མ་ཚར་བར་བཞུགས་གྱི་ཡོད་ཅེས་དེ་འདྲ་ཡང་ཤོད་མཁན་གྱུང་བ་རེད།

ཁོང་སྐྱེ་ཆེ་སྟོན་ལ་སློབ་གཉེན་རྒྱ་ཆེར་གནང་སྟེ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་
ཆེ་སླད་དུ་གྱུང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་དེ། སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་
ལ་གཅིག་ཏུ་འགྲུས་པར་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་སྐྱབས་
མད་དུ་གྱུང་བ་ཞིག་རེད། གང་གིས་མཛད་པའི་སློབ་སློང་རྒྱལ་སྐྱས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་
ཞེས་པ་འདི་ཉིད་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཉ་ཅང་པན་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་། སློབ་སློང་དེའི་མཚུགས་ཏུ་འདྲ་
རང་གི་འཇུག་པར་རང་གིས་མ་བརྟག་ན། །ཚོས་པའི་གཟུགས་གྱིས་ཚོས་མིན་བྱེད་སྲིད་
པས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འིན་ཏུ་མད་པའི་གསུང་རེད། ང་ཚོས་རྒྱན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཏུ་སློབ་ཡང་། སེམས་ལ་ཞེས་ཏུ་མ་བརྟག་ན་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཚོས་པ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་དང་འགལ་བར་བྱེད་ཉིན་ཡོད། དེས་ན། རང་
རེའི་སེམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་ཞེས་གསུངས།

རྒྱལ་སྐྱས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་ཤོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་།
སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་པན་པའི་སླད་དུ་བསྟན་བཅོས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་
ཞེས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་རྒྱལ་སྐྱས་བྱེད་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

ཀྱི་ཉིན་རེའི་ཉམས་བཞེས་ལག་ལེན་དོན་ཚན་སྐྱེས་ཅུ་སོ་བདུན་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་གསུངས་པ་
འདི་མཛད་པ་ཡིན།

མདོར་བསྐྱེས་ན། འདིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་
བསྟན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བཤད་ལུང་འབྲུལ་བ་ལ། རྫོང་སྤོང་འདི་ངས་སྤྱི་
ལུ་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པའི་སྐྱེས་མཚོག་བྱུགས་དུལ་ཞིང་། ཉག་ཏུ་
དམན་ས་བརྒྱུང་བར་མཛད་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད། དམ་པ་ཁོང་གི་སྐྱེས་མཚན་ནས་
ཞུས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ཁམས་ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་དགོན་གྱི་རྗེ་མའི་ལྷ་མ་བྱ་བུའི་བཞེས་པ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེའི་སྐྱེས་མཚན་ནས་གསུང་འདུག ངས་ད་ལྟ་སློབ་བཞེས་པའི་དཔེ་ཆ་འདི་བོད་དུ་བྱིང་
འབྲུག་བྱང་བའི་རྗེས་སུ་ལྷ་བུའི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བསྐྱེས་གནང་མཛད་བྱུང་། རྣམ་ཀུན་ཁོང་གིས་
འདི་ཉམས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་འདྲ། ངས་རྒྱུན་དུ་འདི་ཡང་ཡང་སློབ་གི་ཡོད། ལྱིན་རྒྱུ་བས་
ཀྱི་བྱུང་གནང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུག་དཔེ་འདིའི་ཐོག་ནས་བཤད་ལུང་འབྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་ལོ།

རྫོགས་མར་དགེ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།

གཞུང་འདི་འཆད་པ་ལ་ཐོག་མར་དགེ་བ་སྐྱེད་ཀྱི་དོན། བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་
དོན། མཐའ་མར་དགེ་བ་མཇུག་གི་དོན་དང་བཅས་ས་བཅད་གསུམ། དང་པོ་ཐོག་མར་དགེ་
བ་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལ། མཚོན་བརྗོད་དང་། ཚུམ་པར་དམ་བཅད་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚོན་
བརྗོད་ནི། བ་མོ་ལོ་གེ་ལྷ་རྒྱ་ལ།

གང་གིས་ཚོས་ཀུན་འགྲོ་འོང་མེད་གཟེགས་ཀྱང་།།

འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་མཛད་པའི།།

ལྷ་མ་མཚོག་དང་སྐྱུན་རས་གཟིགས་མགོན་ལ།།

ཉལ་ཏུ་སྐོ་གསུམ་གྱུས་བས་བྱུག་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེད་བཙུགས་ཀྱི་དབྱུང་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ན་མོ་ལོ་གེ་ལུ་རྒྱ་ཡ་ཞེས་
 རྒྱ་གར་སྐད་སྐོས་ཏེ། འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་འདི་ག་རྟེན་དབང་སྐྱུག་ལ་བྱུག་མཛད་
 པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་གར་སྐད་སྐོས་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྐྱེད་བཙུགས་འདི་ཉིད་རྒྱ་དཔེ་མིན་ཡང་།
 ལྷངས་བཙུན་པ་དང་། སྐད་བཟང་ལོ་ལ་བག་ཆགས་འདོག་པའི་སྐད་དུ་གསུངས། བསྐྱེད་
 བཙུགས་འདིར་སྐྱེར་སངས་རྒྱས་དང་། འུར་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་འབྲེལ་མཚོན་བཟོད་མ་
 མཛད་པར་སྐྱེས་པ་དང་མགོན་པོ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ་གསུངས་
 པ་ནི། གཞུང་འདིས་འཆད་རྒྱུའི་དོན་རྒྱལ་སྐས་འུར་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉམས་ལེན་གྱི་
 སྐོར་སྐོར་པའི་བད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འུར་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ཅ་བ་ནི། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་
 མགོན་པོས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་ཅ་བ་སྦྱིང་རྗེར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་འདི་འུར་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་སྐྱུག་བསམ་འདེན་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འུར་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པས། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁེན་བཅེ་བུས་
 གསུམ་བཞིན་ལག་གི་སྟེའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ལྟ་སྐྱེལ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོར་བྲགས་
 པ་ལྟར། དེའི་ནང་ཚན་འཕགས་མཚོག་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ནི། རྒྱལ་ཀུན་སྦྱིང་རྗེའི་རང་
 གསུགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུགས་བཅེ་བ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཞིན་ལག་གི་སྟེ་
 སྟེའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་དབྱུང་རྒྱ་རྒྱལ་སྐས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་རང་
 ཉིད་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དེ་ཉིད་ཡི་དམ་དུ་མཛད་དེ། འུམས་པ་དང་། སྦྱིང་རྗེ་
 ཅ་བར་གྱུར་བའི་འུར་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་

སྐྱབས། རང་གི་ཉམས་བཞེས་དང་མ་སྐྱོན་པར་སྐྱེས་དང་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་པ་ལོ་སྐྱོན་རས་
གཟིགས་ལ་ཕྱག་མཛད་པའོ།།

དེའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བཀའ་ལྟར། གང་གིས་ཚོས་ཀྱིན་འགོ་འོང་མེད་གཟིགས་ཀྱང་།
།ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་འདིའི་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་ཡུལ་ནི། བསྐྱོན་པའི་བདག་པོ་
སྟོན་པ་བཙུག་ལྟར་འདས་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་པོད་གངས་ཅན་གྱི་
སྤོངས་སུ་བྱོན་པའི་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་བརྒྱད་དང་། ཟུང་མོ་ལྟ་བུར་གྱི་སྤྱེས་མཚོག་སྐྱེས་པ་
པ་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས་ཟུང་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་ཡུལ་
ཚོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་ཅ་བའི་སྐྱེས་པ་བརྒྱད་པར་བཅས་པ་རྣམས་དང་། མགོན་པོ་སྐྱོན་
རས་གཟིགས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་ཅིང་།

སྐྱེས་མཚོག་དང་ཞེས་སྐྱེས་པ་དམིགས་སུ་བསལ་བ་ནི། མཉམ་མེད་འོ་ལོ་རྗེ་དཔལ་
ལྷན་ཨ་ཏི་པའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྤྱེས་རྒྱུས་སྤྱེས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་
བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་ལ་ཁྲིད་པོད་སྐྱེས་པ་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་ན་ག་ན་སྤྱི། ཞེས་
གསུངས་ཚུལ་ལས་རིམ་ཆེན་མོར་བྱངས་པ་ལྟར། དགེ་བའི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་དང་སྐྱེས་པར་དུ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་འདི་སྐྱེས་པ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པས།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལས་ཀྱི་ཅ་བ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེའི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཞི་བ་སྤྱིའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའི་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་སྟོབས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྟོན་ནས་བདག་པས་
གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལུགས་དང་། རྫོང་སྤོང་ལུགས་དེ་དག་སྐྱེས་པ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་སྐྱེས་པ་དམིགས་སུ་བཀའ་ཏེ་མགོན་པོ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་དང་དབྱེར་

མ་མཆིས་པར་བསྐྱོད་ཕྱག་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་མ་དང་མགོན་པོ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་བུ་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་སྐྱེ་བ། སྤངས་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། སྤངས་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་
ཚུལ་ནི། སྤངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཤེས་བུའི་སྐྱིབ་པ་གཏན་ནས་བཅོམ་
པའི་སྤངས་པ་ཞིག་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་ཅིག་ཆར་དུ་
གཟིགས་མི་བྱས་པ་དང་། དེ་མ་སྐྱབ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པའི་ངང་ནས། གཟིགས་པ་དེ་ལས་མི་གཡོ་བཞིན་དུ་
འགོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བཅོལ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་ཐབས་མེད་པས། སྐབས་འདིར་ཚོགས་པ་ནི་
བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་ཅིག་ཆར་དུ་གཟིགས་པའི་ཚོགས་པ་མངའ་བ་ལ་བྱ་ཞིང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་འདུག་སློ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་
པ་མགོན་པོས། མངོན་ཚོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྤྱིར། །ཡང་དག་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འདོད། །ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་དམིགས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཐོབ་བྱ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སློ་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་
དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲོད་ནས།
བར་དུ་བྱ་དགའ་བ་པ་འོས་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་གིས་མཚོན་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་སློང་བ་ལ་སློབ་པར་མཛད་དེ། མཐར་གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན།

འོན། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་སྐྱབས་ལུང་
ཐུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བ་ཡིན་ཡང་། མདོར་བསྐྱེད་ན། བཞུགས་སྐྱབས་ལུང་
དང་། ཚོས་སྐྱབས་ལུང་ལ་ཞེས་དམ་བུ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱབས་ཞེས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབས་ལུང་སྐྱབས་
ཡང་རྒྱ་མེད་བ་དང་། མི་མ་ཐུན་བའི་རྒྱ་ལས་ལྷུང་བ་མིན་བས། རང་གི་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་
མ་ཐུན་བའི་རྒྱ་ལས་ལྷུང་ལ། མགོན་པོ་སྐྱབས་ལུང་ཞབས་གྱིས། རིགས་བ་ལྷན་ཅུ་བར། དགོ་
བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རྫོགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་
ལས་ལྷུང་བའི། །དམ་བུ་སྐྱབས་ལུང་ལ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར། ཚོས་སྐྱབས་ལུང་
དང་། བཞུགས་སྐྱབས་ལུང་ལ་དེ་གཉིས་ནི་རང་དང་མ་ཐུན་བའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་
གྱི་ཚོགས་གཉིས་བསམ་གསལ་བ་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན།

དེའི་རྩ་བ་གཞི་བདེན་བ་གཉིས་ལ་ཐུག་བ་སྟེ། དེ་ཡང་། ཅོ་མེ་སྐྱེ་མ་རིན་པོ་ཆེས།
སྤེལ་མར་བསྟོད་བ་ལས། རྩོལ་འབྲས་སྐྱབས་ལུང་ལྷུག་ལ། །རྩོལ་བྱེད་ཐབས་ཤེས་ལུང་
འབྲེལ་གྱིས། །རྗེས་འགྲོ་དེ་ཡང་དམིགས་བ་ཡི། །སྤང་སྟོང་ངེས་ཚུལ་ལ་རག་གྱིར། །ཞེས་
གསུངས་བ་ལྟར། གཞི་བདེན་བ་གཉིས། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐྱབས་ལུང་
གསུངས། དེ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་བའི་ཚོས་གྱི་སྤོམ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཤིང་།

འོན། གཞི་ལ་བདེན་བ་གཉིས་ཡོད་སྟངས་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གིས་ཚོས་ཀུན་
འགྲོ་འོང་མེད་གཟིགས་ཀྱང་། །ཞེས་དོན་དམ་བདེན་བ་ཞེས་བ་དེ་ཚོས་རྣམས་གྱི་མཐར་
ཐུག་བའི་སྟོན་ལུགས་སལ། མཐར་ཐུག་བའི་གནས་ལུགས་ཡིན། མཐར་ཐུག་བའི་གནས་
ལུགས་དེ་ཡང་། དབུ་མ་རྩ་ཤེས་མཚོན་བཟོད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་བ་ལྟར། ཉེན་འབྱུང་
སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་བའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་གང་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རང་དུ་འགག་

སོགས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། རྟེན་འབྲུང་ཐ་སྙད་ཅེས་དུ་སྐྱེ་འཆི་དང་། འགྲོ་འོང་། གཅིག་
དང་དུ་མ་སོགས་སྐྱོས་པའི་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན་རང་རང་གི་མཐར་ཐུག་
པའི་གཤེས་སྤྱི་བུ་བ་མེད་པས། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཚོས་ཅན་དེ་རྣམས་
ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤིག་ཡིན། ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་
འགག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཚུལ་རང་རེའི་མཐོང་ཚོས་སྤྱི་ཡོད་
པས། འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འདོད་ན་ས་བོན་བཟང་པོ་འདེབས་དགོས་ཤིང་། འབྲས་བུ་ངན་པ་
མི་འདོད་ན་ས་བོན་ངན་པ་འབོག་དགོས།

འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱ་འགགས་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྲུང་བས། བན་ཚུན་
མ་ལྟོས་པའི་རང་དབང་དང་བྲལ་བ་ཡིན། དེས་ན། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྲུང་བའི་ཚུལ་འདིས། ཚོས་ཅན་རང་རང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོན་ལུགས་ལ་རང་
དབང་གི་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བར་གྲུབ་པས། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་
པོས། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། གང་གང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ། །དེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
ཞེས། །གསུངས་པ་འདི་ལས་ཡ་མཚན་པའི། །ལེགས་འདོམས་ཚུལ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཚུལ་འདིས་རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན།

དེས་ན། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོས་པའི་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་དོན་
དམ་གྱི་གཤེས་སྤྱི་བུ་མ་གྲུབ་པས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོན་ལུགས་ལ་སྐྱེ་འགག་
འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བ་ཡིན། མགོན་པོ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། དབུ་མ་རྩ་ཤེའི་མཚན་བརྗོད་
ནང་། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་

ཉམ་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །སློམ་པ་ཉེར་ཞི།
ཞེས་འགག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བསྟན་པ་ཡིན། ཚོས་ཀུན་ཐ་སྟོན་དུ་འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བྱ་
བྱེད་འདི་རྣམས་ཡོད་ནའང་། དོན་དམ་པའི་སྟོན་ལུགས་སམ་གཤེས་སུ་དེ་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ།

དེས་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ལ་འགག་སོགས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་
དེ་དག་ འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་གྱི་
རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགག་སོགས་བརྒྱད་མེད་པའམ། འགག་སོགས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བས། དེ་
ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་དེ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ་འདྲ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོར་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་ཞིང་།
དེ་ལྟར་སྐྱེ་འགག་དང་འགྲོ་འོང་མེད་པར་གཟིགས་ནའང་། ཐ་སྟོན་ལ་རྒྱ་བཟང་ངན་ལས་འབྲས་བུ་
བདེ་སྤྲུག་འབྱུང་བ་མི་བསྐྱེ་བ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་འཚོལ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཐ་སྟོན་པའི་རྟེན་འབྱུང་
གི་ཚོས་རྣམས་ཚད་མའི་ལམ་ནས་འཛོག་བྱས། དེ་རྣམས་དོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་
ལས་གཞན་དུ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་བ་མིན་པས། དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཞི་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ན། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཞི་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ལྟོས་ཏེ་བྱུང་བས་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་འབྲེལ་བ་འབྱུང་། དེ་ཡང་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་
གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བས་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱ་ལ་དེ་ལྟར་
དུ་ཤེས་ན། རྒྱ་མི་དགོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དུས་སུ་སྐྱིན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་
བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་སྐྱེ་འོང་། དེས་ན། ཚོས་རྣམས་འགྲོ་འོང་མེད་པའི་
གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལས་མི་གཡོ་བཞིན་དུ།

ཉེན་འབྱུང་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱིས་མནར་བའི་འགྲོ་བ་སེམས་
ཅན་ལ་མ་ཡིས་བྱ་གཅིག་ལ་ལ་བཅེ་བ་བཞིན། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སློབ་མཁུ་ཐུགས་
མངའ་བ་ཞེས་བ་བྱུང་བ་ཡིན།

འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་མཛད་པ། །ཞེས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
དགོངས་ནས་དེ་དག་གི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པའི་
མཛད་པ་དང་ལྡན་བ་ཞེས་དང་། ཚས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཉེན་གས་
པའི་མཁུ་བ་དང་། རི་སློང་བ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་ཉེ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྲོང་མཁུ་གྱི་སེམས་ཅན་
དང་། སྲོང་རྒྱུའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་རྒྱུའི་བདེ་བ། འཚོས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བཅས་
པ་རི་བཞིན་གཟུགས་པའི་རི་སློང་བ་མཁུ་བའི་སློབ་སྟེ། འཕགས་བ་སྐྱུན་རས་གཟུགས་ལ་དེ་ལྟ་
བུའི་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟུགས་པའི་མཁུ་བ་ཚོགས་པ་མེད་པར་མངའ་
བ་ཞེས་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཟོད་ཅིང་། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ནི།
སློབ་པ་ལམ་གྱི་སྐྱབས་ནས་ཀྱང་སློང་ཉིད་ཉེན་གས་པའི་ལྟ་བ་དང་། སློང་རི་ཅ་བར་གྱུར་བའི་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཉེ་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཉེ་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་
བྲལ་བར་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་པ་ལས་བྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱུང་བའི་གཞི་ཅ
བདེན་བ་གཉིས་ལ་ཐུག་ཅིང་དེ་ཉིད་མཚོན་བཟོད་འདྲིའི་སྐྱབས་ནས་བསྐྱུན་ཏོ།།

སློང་བ་ཉིད་ཉེན་གས་པའི་ལྟ་བ་ལ་བསྐྱུལ་བ་དུ་མར་ཉམས་བཞེས་མཛད་དེ། མཐར་ཤེས་
བུའི་སྐྱིབ་པ་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་བཙོན་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ། གནས་
ལུགས་ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཉིས་སྐྱང་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཚོད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ལག་མཐེལ་
དུ་སྐྱུ་དུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་དང་། ཚུ་ལ་རྒྱ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་འོ་བོ་དབྱེད་མེད་

དུ་འབྲེས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། དག་
མ་དག་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཐོག་དུ་མར་གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་མ་ཐུན་རྟེན་འཛོམས་ན།
སྦྱུལ་པའི་རོལ་གར་སྣ་ཚོ་གས་པས་སངས་རྒྱས་རང་ངོས་ནས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དུས་སྐད་ཅིག་
ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་འཇུག་
པ་མངའ་བ་དང་། རི་ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རི་སྟེང་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་བ་ལྟར་སྦྲེང་རྩེ་
ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། ཉག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་རི་སྟེང་
ནས་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ། འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འཇུག་པར་
མཛད་པའི་མཁའ་བརྟེན་ལྟེན་ལུས་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མགོན་
པོ་སྦྱུན་རས་གཟིགས་དེ་ལ་རྩ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ན་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། དེ་མིན་
སྦྱབས་སུ་མི་འགོ་བ་དེ་འབྲེ་མིན་པར་དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ། ཉག་ཏུ་སྐོ་གསུམ་གྱས་པས་བྱལ་
འཆའ་ལོ་ཞེས་དུས་ལན་དེ་གཉིས་ཅུ་མིན་པར་གཏན་དུ་དང་། ལྷིའི་ལུས་གྱི་རྣམ་འགྲུར་ཅུ་
མིན་པར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་དང་། དེ་ཡང་བྱལ་འཆའ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་
དང་། བཀའ་ཁྲིན་བཞུགས་པའི་དད་པ་དང་གུས་པ་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་བྱལ་འཆའ་ལོ་ཞེས་བའོ། །

གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

ཅུ་བར།

པན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།།

དམ་ཚོས་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་སྟེ་དེ་ཡང་ནི།།

དེ་ཡི་ལག་ལེན་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས།།

རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བཤད་པར་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སློབ་ཀྱི་ཐད་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱལ་དེ་
རང་རེའི་རྒྱབས་སྟོན་པ་ལོ་ཡིན་ཞིང་། དེས་སྤང་སྤང་གི་གནད་ཅི་བཞིན་མཁྱེན་པའི་སློ་
ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤང་དོར་གྱི་གནད་འདོམས་པར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། དཔལ་
ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྐྱབ་བྱེད་ལྷགས་རྗེ་གོམས་ལས་ཏེ།
།ཞེས་ཅི་སྟོན་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་
པོ་ཆེར་ལྷགས་དམ་ཉམས་བཞེས་མཛད་དེ། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་
གདུལ་བྱར་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་རེད། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྐྱབ་བསྐྱེལ་མི་
འདོད་པའི་ནམ་མཁའའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་
དང་། ལྷག་བསྐྱེལ་སེལ་ཐབས་སུ་སྐྱེ་བོ་རང་རང་གི་སློབ་པ་དུལ་བ་དེ་ཉིད་དུལ་བར་བཙུགས་
ཤིང་། དུལ་བ་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེལ་ཏེ་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ལྷག་གི་འདོད་
དོན་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ལས་བཟང་ངན་གྱི་ཅ་བ་སེམས་དུལ་མ་དུལ་ལ་ལྷག་སེམས་མ་དུལ་བ་དེ་ཉིད་
འདུལ་ཐབས་སུ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་སྟོན་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་ལ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཅི་བཞིན་ཤེས་དགོས། དེ་ཤེས་པ་ལ་དེ་སློབ་མཁའ་ཞིག་
དགོས་པས། སློབ་པ་བཀའ་རིན་ཅན་གྱིས་ལས་འབྲས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ཅི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པ་རེད། དེས་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་དང་། དེས་
བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ལ་པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་གསུངས།

དེ་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ནི་ཉག་པ་རང་བྱུང་གི་སྐྱེས་ལྡན། སློན་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་བྱུང་ཞིང་། ཐོག་མ་ནས་སངས་རྒྱལ་པ་ཞིག་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པས་མི་བཞེད།
བདག་ཅག་གི་སློན་པ་ཤུག་ལྷན་པས་མཚོན། འདས་པའི་སངས་རྒྱལ་ད་ལྟ་ང་ཚོས་སྐྱབས་
ཡུལ་དུ་བཟུང་སྟེ་གཙུག་ལྷན་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སློན་ང་ཚོ་དང་འདྲ་བར་སློན་བཅས་ཡོན་
ཏན་དང་མི་ལྡན་པ་ཐ་མལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད། དམ་པའི་
ཚོས་ཉམས་སུ་གྲངས། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེར་ཉམས་
བཞེས་མཛད་དེ་སངས་རྒྱལ་པ་རེད།

རང་ཅག་གྲང་སེམས་མ་དུལ་བ་ལ་སློན་དུ་བལྟས་ཏེ་སློན་དེ་ཉིད་མེད་པར་བཟོ་
བ་དང་། སེམས་དུལ་བར་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ཏེ་དེ་སྐྱེ་ཐབས་སུ་འབད་བཅོལ་ཉམས་ལེན་
བྱས་ན། རིམ་གྱིས་སློན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བུལ། རང་རེ་ཀུན་པན་
པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་པན་བདེ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་སམ་
གཞི་ཅ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། མི་འདོད་པ་སྟག་བསྟེན་འབྱུང་བའི་གཞི་ཅ་མཐར་ཐུག་དེ་གང་
ཞེ་ན། རང་རང་སོ་སོའི་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་ལས་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་། ལས་ངན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྟག་བསྟེན་འབྱུང་བཞིན་
ཡོད། དེར་བརྟེན་འབྲས་བུ་སྟག་བསྟེན་བྱུང་བའི་རྒྱ་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་སློན་གྱི་ཕྱོགས་
སེལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡ་རབས་དང་། བཟང་
པོའི་ཡོན་ཏན་རྗེ་ཡོད་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བ་ཚོས་གྱིས་བྱེད་པ་རེད། ལྷན་པར་དུ་ཡང་
ད་ལྟ་འཆད་བཞིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་རང་གཞན་གྱི་སྟག་བསྟེན་ཐམས་
ཅད་རྫོགས་པར་སེལ་བ་དང་། བདེ་བ་རྫོགས་པར་སྐྱབས་པའི་ཐབས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡིན་

པས། ལྷགས་མཐར་གཏུགས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ནི་པན་བདེའི་འབྲུང་གནས་དངོས་
འབྲེལ་ཡིན།

དེ་བས་ན། པན་བདེ་འབྲུང་གནས་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་འཛོགས་སྟེ། རྗེ་ཙོང་
ཁ་བ་ཆེན་པོས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བཅས་འགོ་བ་ཡི། །བདེ་ལེགས་
ཀུན་གྱི་ཙུ་བར་ཡིད་ཆེས་ནས། །ལུས་སློག་ཡལ་བར་དོར་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི། །སྦྱིང་སྦྱོབས་
ཆེན་པོས་དམ་ཚོས་འཛིན་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་གསུངས། འགོ་བ་སྦྱང་དང་བཅས་པའི་པན་བདེ་
མ་ལུས་པ་གང་ལས་འབྲུང་བའི་གཞི་ཙུ་བ་བའི་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོན་མཐའ་དག་ཟད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྗོགས་པར་བྱས་ཏེ་
སྦྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་དུ་གྱུར།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ཁམས་དང་། མོས་པ་དང་འཚམས་པར་གང་
ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྦྱུལ་བའི་རོལ་གར་ནམ་པ་སྦྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྦྱོན་ས། གཞན་དོན་སྦྱུབ་པའི་
འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་སྦྱུན་གྲུབ་ཏུ་འབྲུང་བའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་དམ་
པའི་ཚོས་བསྦྱབས་པ་ལས་འབྲུང་བ་ཡིན་པས། དེས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་དེ་དང་དེ་སྦྱུབ་
བྱེད་ཀྱི་ཚོས་དེ་པན་བདེའི་འབྲུང་གནས་དངོས་ཡིན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རེད།

སྦོན་གྱི་སངས་རྒྱལ་དེ་ནམས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱད་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
དཔེ་བའི་སྦོན་ས་ཉམས་སྤྱི་བཤེན་པས། སྦོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན། རང་དོན་མཐར་
ཕྱིན་ཅིང་། གཞན་དོན་འབད་མེད་སྦྱུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། མདོར་ན། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་
པ་བྱུང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་རང་ཅག་ཀྱང་དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སྤྱི་བཤེན་ཏེ། སྦོན་ཀུན་
ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས།

ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་དང་ཚོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་ཚུལ་གྱི་
རིམ་བ་རྣམས་དྲན་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་དེ་ཤེས་ལོ་དང་། རོས་ལོ་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་
ལག་ཏུ་ལེན་དགོས། ཚིག་གཅིག་ལས་མི་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལག་ཏུ་སྤངས་ན་ཚོས་ཀྱི་ཟབ་ཁྱད་
ཐོན་ཐུབ། ཚོས་ལག་ལེན་ལ་འགོལ་ཐུབ་བ་མ་བྱུང་ན་གཞུང་ལུགས་འབྲུམ་སྤྲེལ་མང་པོ་སློ་
ལ་ཐོན་ནའང་གར་ཡང་མི་ཕྱིན། རྒྱ་མཚན་དེས་ན། བརྟན་བཅོས་འདིར་ལག་ལེན་གྱི་སྐོར་
དམིགས་སུ་བསལ་ཏེ་གསུངས་པ་དེ་འདྲ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་དེ་ཐོག་མར་སྟོན་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས། དེ་ནས་བར་དུ་རང་
རང་སོ་སོའི་སྤང་དོར་སྟོན་མཁན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ངོ་སློད་མཚམས་སྦྱོར་དང་
འབྲེལ་བའི་སྐོན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རང་གི་རྒྱད་སྟེང་དུ་བཅུག་སྟེ་དམ་པའི་ཚོས་
ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བར་མངོན་པ་ཡིན། ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།
དམ་ཚོས་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་སྟེ། ཞེས་ཉོབ་སྟེ་བརྟན་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕར་སྐྱར་བའི་
བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ཡང་། ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་སངས་རྒྱས་སྐོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་
སྟན་དེ་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བརྟན་པས། རང་ཅག་གྱང་
སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་སྐོན་མཐའ་དག་མི་འདོད་ཅིང་དེ་དག་ཟད་པར་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་
ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་འདོད་པས། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྲུང་བ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་
སྐྱབ་པའི་སྐོན་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་དགོས་པ་དེ་བརྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ལག་ལེན་དུ་འགོལ་དགོས། ལག་ལེན་དུ་འགོལ་བ་ལ་དེའི་གནས་
ཚུལ་རི་བཞིན་ཤེས་དགོས། ཚོས་སྤྱི་དང་དེའི་ནང་ནས་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་ལེན་རི་

ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་བསམ། དེས་ན། དེའི་ལག་ལེན་
གྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་འོག་ནས་འཆད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ།།

བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ།

སྐྱེས་ལྷན་ཚུང་དུ་དང་སྐྱེན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བུ་ལས་དཔལ་འབྱོར་ལ་སྐྱེད་པོ་ལེན་
ཚུལ་ནི། གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་དངོས་གྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། བལ་ཆེར་སྐྱེས་ལྷན་
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་བུའི་ཉམས་ལེན་དུ་སྤྱོད་འགྲིག་གམ་སྐྱེས་སྐྱེ། དེ་ལྟར་ན། སྐྱེས་ལྷན་
ཚུང་དུ་དང་སྐྱེན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ།

སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མོད་བའི་ལ་ཨ་གྱི་རི་ཨ་པ་ལ་སྐྱོ་རྒྱུ་བ།

ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་ལ་སྤྱིང་པོ་ལེན་དགོས་ཚུལ་བསྟན་ཏེ།

ཅུ་བར།

དལ་འབྱོར་གྱི་ཆེན་ཉིད་དཀའ་ཐོབ་དུས་འདིར།།

བདག་གཞན་འཁོར་བའི་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བུའི་ཕྱིར།།

ཉིན་དང་མཚན་དུ་གཡེལ་བ་མེད་བར་ནི།།

ཉན་སེམས་སྐྱོམ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཚོས་བྱེད་འདོད་
གྱི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་བྱ་འདོད་གྱི་འདུན་པ་བྱུང་
བའང་། ལོང་དུ་ལྷུས་པ་ལྟར། ཚོས་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བདེ་སྤྱིད་གྱི་ཅུ་བ་ཚོས་ལ་སྐྱལ་
ཅིང་། དེ་ཡང་ཅུ་བ་སེམས་དུལ་མ་དུལ་ལ་རག་ལས་བར་ཤེས་དགོས། ཚོས་ཞེས་པ་ནི་སྐྱོ་
ངན་པ་བཟང་པོར་བཅོས་པ་སྟེ། སེམས་མ་དུལ་བ་འདུལ་བ་དང་། མ་ཞི་བ་ཞི་བར་བཅོས་
པའི་ཐབས་ལ་ཟེར།

དེས་ན། རང་དེའི་བདེ་སྤྱིད་གྱི་ཅུ་བ་ཚོས་ལ་སྐྱལ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལས་དགོ་
བ་གསོག་ཅིང་། མི་དགོ་བ་སྐྱོང་དགོས། སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་ལས་སྐྱོང་ཞིང་དཀར་པོ་དགོ་བ་

སྐྱབ་ཅེས་བ་སེམས་ཅན་སྲུ་རུང་རུང་ཞིག་གིས་མི་རུས། དཔེར་ན། སྤྱི་རྒྱི་དང་ར་ལུག་གིས་
མཚོན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་། སྤྱི་བ་སྐྱབ་མི་འདོད་པ་རང་ཅག་དང་རྣམ་
པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས། དེ་ལྟ་ནའང་རྟེན་གྱིས་ཐོངས་པས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་སྐྱལ་བ་མེད། དེ་བཞིན་
མི་ལུས་ཤིག་ཐོབ་ན་ཡང་ཚོས་མ་དར་བའི་ཡུལ་ལམ། ཡང་ན། ཚོས་དར་སའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་
ཀྱང་དབང་པོ་མ་ཚང་བའི་རིགས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱེན་པ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་རྣམ་
དཔྱོད་གྱིས་ཐོངས་པ་དེ་འབྲ་ཡིན་ན་ཚོས་སྐྱབ་པའི་སྐྱལ་བ་དང་མི་ལྡན་པས་བྱ་ཐབས་མེད།

དེས་ན། དལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱོར་ལ་བསམ་བ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། ད་ལྟ་ང་
ཚོས་ཐོབ་པའི་མི་ལུས་འདི་མི་ལུས་གཞན་དང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་སྟེ། དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་
བ་བརྒྱ་སྟེ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཚོས་བཙོ་བརྒྱད་ཚང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་ར་དལ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པ་དང་
བལ་བའི་ཁོམ་པ་ལ་འཛོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ང་ཚོར་ལས་བྲེལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་རིང་ང་
ལ་བྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཁོམ་པ་མེད་ཅེས་དང་། ཡང་ན། དེ་རིང་བྲེལ་བ་མེད་པས་ཁོམ་པོར་ཡོད་
ཅེས་ཟེར་བ་ལྟར་རེད། འདིར་ནི་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་ཁོམ་པའམ། རང་དབང་ཡོད་པ་ལ་ཟེར།

འབྱོར་བ་ཞེས་པ་ནི། ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱོན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མ་ལུན་པའི་རྐྱེན་ཞིག་ལ་
འབྱོར་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རང་རེས་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱོན་གྱི་རིགས་མིག་མེད་པའམ། བསམ་སྟོ་
འཁོར་མི་ཐུབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེན་པ་ལྟ་བུ། ཡང་ན། རྣ་བ་འོན་ཏེ་སྐྱོན་པའི་སྐྱབས་མེད་པ། ཡང་
ན། རང་ཉིད་ཚོས་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་ནའང་། ལུང་པའི་སྤྱི་མཐའ་བར་གསུམ་གང་དུ་འཚོལ་
བར་བྱིན་ཀྱང་། ཚོས་རྟེན་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་བར་སྐྱེས་ཡོད་ན་བྱ་ཐབས་མེད། ང་ཚོ་ནི་
དེ་ལྟར་མིན་པར་ཚོས་དར་སའི་ལུང་བར་སྐྱེས། ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་དབང་པོ་
རྣམས་ཀྱང་ཚང་། གལ་ཏེ་རང་ཉིད་སྐྱེས་ཡུལ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་མ་དར་ས་ཞིག་

ཡིན་ནའང་། ཚོས་དར་སའི་ས་གནས་ཤིག་ཏུ་རང་ཉིད་སྐྱེས་སུ་བཤུ་བ། ཚོས་ཉན་སྐྱབ་པ་དང་།
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་སྟོན་མཁན་ཞིག་དང་འབྲུད་སྐྱབ་པ་དེ་འབྲེལ་གོ་སྐྱབ་སའི་གིག་ང་
ཚོར་ཚང་ནས་ཡོད་སྐྱབ་ས། ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་མ་སྐྱབ་སྐྱེན་ནམས་ཚང་ཞིང་།
ཚོས་སྐྱབ་པའི་འགལ་སྐྱེན་གཙོ་ཆེ་བ་ནམས་དང་བུལ་བས་འབྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན།

དེས་ན། རང་རེའི་ལུས་རྟེན་འདི་དམ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་རྟེན་དུ་གསུངས་
པས། དལ་བ་བརྒྱད་དང་། འབྱོར་བ་བཅུ་དངོས་དང་རྗེས་མ་སྐྱབ་པ་ཚང་ནས་ཡོད། ར་ཚོ་
དུད་འགོ་ཁྱི་པག་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ཏེ་ཡོད་ན་ཚོས་བྱ་འདོད་ཡེ་མི་འབྱུང་། རྒྱ་ལ་བྱུང་ནའང་ཚོས་
བྱེད་མི་སྐྱབ། དེ་འབྲེལ་འའང་མ་སྐྱེས་པར་མི་ལུས་ཤིག་ཐོབ་སྟེ་ཡོད་པས་ལེགས། འོན་ཀྱང་
སྐྱིད་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཅུ་ལ་མཚར་རྒྱ་ཆེར་མེད། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་མི་དུང་སྤྱད་དུ་གསུ་
ཅུ་ལྟ་ཅུ་ལ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཞིབ་ཅིས་བྱས་ན། ཚོས་དར་སའི་ལུང་བར་སྐྱེས་ཤིང་ཚོས་ལ་
ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ། ཚོས་གྱི་ནང་ནས་མདོ་སྐྱབ་སུ་བྱུང་འབྲེལ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་གྲངས་ཏེ་
ལོངས་སྤོད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། དེས་ན། མི་ལུས་ཐོབ་སྟེ་ཡོད་ནའང་ཚོས་བྱེད་མ་ཚོག་
ས་ཞིག་དང་། ཡང་ན་ཚོས་རྩ་བ་ནས་མེད་ས་ཞིག་ལ་སྐྱེས་ཏེ་ཡོད་ན་ཚོས་བྱ་བའི་སྐྱེས་པ་
མེད། རང་ཅག་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པའི་གནས་
ཤིག་ལ་སྐྱེས་ཡོད། ཡང་། གནས་དེ་འབྲེལ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་ཡོད་ནའང་རང་དོས་ནས་དད་པ་མེད་
པའམ། ཚོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐོངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་བྱ་ཐབས་
མེད། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཚོས་ལ་དད་པའང་ཡོད། ལེགས་ཉེས་གྲང་དོར་གྱི་གནས་ཀྱང་ཐོན་
བྱ་ཤེས་ཤིང་གོ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སྐྱེས་པ་བཟང་། དེའི་ཐོག་སྟོན་པ་བཀའ་རིན་ཅན་
མཉམ་མེད་ཤིང་ཤིང་གའི་ལུང་སྤེ་སྤོད་ནམས་གྱི་དགོངས་དོན། ཚོས་གྱི་ཚུལ་གྲུ་མ་ཉམས་

བྱ་མ་ཚག་པ། དམ་པ་གོང་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ། བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྤྱིའི་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཡང་འབྲུག་དེ་མགོན་དང་བཅས་པ་ཡིན།

མདོར་ན། ད་རེས་རང་ཅག་ཚོས་སྐྱབ་པའི་གོ་སྐབས་ཉ་ཅང་བཟང་ཞིང་། གོ་སྐབས་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་དང་། མི་མ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཞིང་མ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ལ་སྣེ་མང་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱ་ཡང་བཟང་པོ་དང་སྣེ་མང་བསྐྱབ་དགོས། དེས་ན། རང་རེར་སྤྱི་མ་པན་ཆད་ཉེན་དང་མ་སྐྱབ་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཡང་ཡང་ཡོང་རུ་ཞེ་ན། འཕྱི་ཏུ་བཟོད་དཀའ་སྟེ། རང་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འབྱུང་མི་སྐྱབ་པས། སྤྱི་མར་ལུས་ཉེན་བཟང་པོ་འཕྲོག་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འཕེན་ལུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལུས་པ་ཅན་ཞིག་དགོས་པ་རེད།

རང་ཉིད་ཀྱིས་སྲུང་དགེ་བ་བསགས་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། དེ་ནམས་ད་ལྟ་རང་རྒྱུད་ལ་ལུས་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་མིན་མཐའ་མི་ཚོད། ཇི་ལྟར་ན་སྤྱོད་པ་གཅིག་ནས་ང་ཚོས་ནམ་དཀར་དགེ་བ་བསྐྱབས་པ་འཕྱི་ཏུ་ཉུང་ཞིང་། རྒྱ་ལ་དགེ་བ་སྐྱབ་བུ་བསྐྱབས་ཏེ་ཡོད་ནའང་། དེ་ནམས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་མ་ཚང་ཞིང་། སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་ནའང་དེ་དག་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་ཁོང་ཁོ་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱབ་ཆེན་ཏུ་གནས་ཡོད། དེས་ན། རྒྱུན་རྒྱུད་ལྟ་སྟེ་ཚོགས་ལ་བཞེན་ནས་ཁོང་ཁོ་སོགས་སྦྱེ་བ་འཕྱི་ཏུ་སྐྱུར་བས། སྲུང་པན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བ་སྐྱབ་བུ་བསགས་པ་ནམས་སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འཕེན་ལུས་ཀྱི་ལུས་པ་ཚ་ཚང་བ་ད་ལྟ་ཡོད་མིན་ཆ་མ་འཚལ་བས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུར་འཚེ་བས་ཟིན་ན་ཆེ་སྤྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར།

རང་ཉིད་གྱི་རྒྱུ་དུ་དགོ་ཙམ་ལ་ཅན་གདེང་འཁེལ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། མི་ཚེ་འདིར་
འཇུག་པོར་སྤྱིན་ནའང་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མར་རེ་བ་བརྒྱབ་ཚོགས། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་
བརྟགས་པ་སྟེ། རང་རྒྱུ་དུ་དགོ་བ་ལུས་སྤྱིན་གདེང་འཁེལ་བ་ཞིག་གྱུར་འདུག་གས། སེམས་
བཟང་ངན་རི་འབྲེལ་ཞིག་དང་། ག་ལའ་མའི་ཉམས་ལེན་རི་འབྲེལ་གྱུར་འདུག་སྟུང་དུ་དཔྱད་
དགོས། གཞན་གྱིས་ཤེས་མིན་ལ་མ་བཟོས་པར་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན། རང་ཉིད་སྤྱི་ལྟར་འདོད་
ཆགས་མེད་པ། ཞེ་སྤང་མེད་པ། གཏི་སྤྱུག་མེད་པའི་དགོ་ཙམ་གྱུར་ཉམས་ལེན་གྱེད་ལུས་
ལས། བར་དོན་སྤྱུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་སྤྱུག་གསུམ་ལ་
ཉམས་ལེན་གྱས་ཏེ་མི་སྡོད་པའི་ངེས་པ་མེད།

དེ་ལྟར་རྒྱ་ཁ་སྟབས་དེ་འབྲེལ་ལས་མེད་ན་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་རི་ལྟར་འབྱུང་།
སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་འབྲས་བུ་དགོན་རུང་མ་དགོན་རུང་། རང་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་དེ་དགོན་མ་
དགོན་ནི། རྒྱ་དེ་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་བས། རང་གི་རྒྱུ་དུ་རྒྱ་དགོ་བ་སྤྱིན་
སྤྱུང་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། འབྲས་བུ་དལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་པར་
ངེས། འོན་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུ་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པར་ལུས་ངེས་གྱི་དགོ་ཚོགས་
རྣམ་པར་དག་པ་སྟོབས་ཅན་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་འགལ་སྐྱེན་གཞན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་
མེད་ན། དལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱི་ལུས་རྟེན་ཡང་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བ་ཡིན་ལོ། །

དེས་ན། ད་ངེས་རང་ཅག་ཚེ་འདིར་སྤྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ། སྤྱི་ལུས་རྟེན་འདིར་
གནས་སྐབས་དང་། མཐར་སྐབས་གི་དོན་ཆེན་པོ་གང་འབྲེལ་སྤྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་སྐབས་ལུས་པའི་སྐལ་
བ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྤྱི་བཞོལ་གྱི་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་ནས་ཚེ་སྤྱི་མར་རེ་སྟོན་སྤྱི་ལུས་རྟེན་
བསྐྱེད་ན་མི་ལེགས། ཚོས་གྱེད་པ་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱི་ལུས་རྟེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཡང་ཡང་

རྟེན་པར་དཀའ་བས། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་ཅི་སྲུབ་སྲུབ་
གྱིས་དགོ་བའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་འཛོག་སྲུབ་པ་བྱ་དགོས།

དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ན་ཚོས་
ཤེས་སྲུབ་ལ། ཚོས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་འདྲ་བུ་ལ། མི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་
གཟབ་མ་སྲུབ་ན་མི་འོང་། དཔེར་ན། ང་ཚོས་འདིར་ཚོས་འཆད་ཉན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་
པ་དང་། ཚོས་གྱི་སྐྱབས་སྐྱེས་དང་སྐྱོག་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང་། འདི་གར་ཡོད་པའི་བྱི་སོགས་
དུད་འབྲོ་ནམས་ལུས་རྟེན་ཚོས་སྐྱབ་པའི་སྐལ་བས་ཐོངས་བར་བཞེན། ཚོས་གྱི་གོ་དོན་སློ་ལ་
ཤར་བ་དང་། ཚིག་རྗེས་སྐྱོས་བྱེད་པ་སོགས་ཚོས་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡང་བྱེད་མི་སྲུབ་པས་ཚོས་
བཤད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོའི་སློ་དོར་ཚོས་གྱིས་བན་དཀའ། ད་ལྟ་ང་ཚོར་དེ་འབྲའི་
དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མེད་པ་རེད། སྡོན་ཆད་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་གྱིས་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱས་
ཏེ་བྱས་པ་ཐོན་མཁན་མང་པོ་བྱུང་བ་ཉ་ཅང་གི་རྒྱབ་ས་ཆེན་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཐན་བྱ་
བྱེད་སྲུབ་པ་འདི་ནི། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདི་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་། དལ་འབྱོར་གྱི་ཚེན་རྟེན་དཀའ་ཐོབ་དུས་འདིར། །བདག་གཞན་འཁོར་
བའི་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བུའི་སྲིད། །ཞེས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྲུག་
བསྐྱལ་མི་འདོད་བས། བམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་
ལ་བདེ་བ་སྣེ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་འཐོབ་ཐབས་དང་མང་དུ་གཏོང་བས། སྲུག་བསྐྱལ་སྣེ་
གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་དེ་མེད་པར་བཟོ་བས་སུ་ཉིན་མཚན་སྟོས་མེད་ཚོས་ལ་ཉན་སེམས་
སྐྱོམ་པ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས།

ཉན་སེམས་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི། སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་བྱེད་

པ་འདི་རེད། སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་བུ་རྒྱ་དེ་ཡང་དངོས་རིགས་ལྟ་བུར་ཚོང་ཁང་ནས་
ཉོ་རྒྱུ་མེད་ལ། ས་ཞིང་ལྟ་བུར་འདེབས་ལས་བུ་རྒྱུ་འང་མེད། བཟོ་གྲའི་ནང་བཟོ་ཐབས་ཀྱང་
མེད། བཅོམ་པོའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ཐབས་ཀྱང་མེད། འོ་ན། ཅི་ཞིག་བུ་སྐྱེས་ན། རང་གིས་
ཉམས་ལེན་ལ་འབད་བཅོམ་བུ་རྒྱ་ལས་སྟག་པའི་ཐབས་གཞན་མེད། རྒྱ་ཚོད་གཅིག་གི་ནང་
དུ་སེམས་དུལ་བ་ཡང་མི་སྲིད། ཡང་སློབ་གྱི་ཚེ་རབས་མང་པོར་བསོད་ནམས་བསགས་
རྒྱུ་ཆེ་བ་འགའ་རེ་སློབ་བུར་གྱི་རྒྱུན་དང་འཕྲད་དེ་ཉམས་ཉོགས་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་འདྲ་སྲིད་
ཀྱང་། སྤྱིར་རང་གཞན་ཚང་མར་དེ་ལྟར་ཡོང་ཐབས་མེད།

སློབ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཆེ་གོ་མོས་རྒྱུན་རྒྱུད་དུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ཉོགས་བཟང་
པོ་དེ་འདྲ་འབྲུངས་འདུག རང་ཅག་ཀྱང་དབང་ལྷན་ཉེ་གསང་སྟགས་བཟང་ན་དེ་མ་ཐག་
ཉོགས་པ་བཟང་པོ་ཞིག་སྤྱི་མི་ཡོང་ངམ་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཉམས་ཆེན་པོ་བྱེད་མི་རུང་། རང་ཅག་
བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སློབ་པ་བཀའ་བྲིན་ཅན་དེ་ཞལ་བཞུགས་
པའི་སྐབས་སུ་ཞབས་སྟེ་ཐེན་སྐབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་དེ་མ་རྒྱུད། དེ་ནས་སློབ་པའི་གཏང་
རབས་བདུན་དང་། རྒྱུན་རྒྱུག་མཚོག་གཉིས། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་ཅུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སློབ་པ་རང་
དང་ཞལ་མི་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ས་མཚོག་དམ་པ་དེ་ཚོའི་ཞལ་མཇལ་
གསུང་ཐོས་སྐབ་པ་རྒྱུད་མེད། དེ་བཞིན་གངས་ཅན་གྱི་སློངས་སུ་བསྐྱེད་པ་སྤྲ་དར་གྱི་སྐབས་
སུ་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ས་མཚོག་མང་པོ་རྒྱུད་བ་དེ་ཚོའི་ཞལ་ཡང་
མཇལ་མ་སྐྱབ།

དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་གྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ནས་བརྒྱུད་རྗེ་པོ་
རྗེ་ལྟ་གཅིག་དི་པི་ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་བཀའ་གདམས་གྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་འགྲོག་

མི་ནས་བརྒྱད་པའི་ས་ཆེན་གོང་མ་ནས་ལྷ། མར་མི་དྲུགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གནམ་གྱིས་
ས་བཀའ་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་མཚོག་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ཞབས་ཟེལ། གདམས་ངག་ལོད་
ལྷུ་བ་པ་ཡང་བྱུང་མེད། དམ་བ་གོང་མ་དེ་དག་གི་བྱུང་ནས་ང་ཚོས་གདམས་པ་ཉན་ཏེ་ཉམས་
སྲུ་རྒྱངས་ཡོད་ན། ད་གཞོན་ཁ་སྟབས་འདི་ལས་དྲག་ཅམ་འོང་བར་ངེས་ཀྱང་། ད་ལྟའི་རང་
དེའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་སྐོད་པའི་ཁ་སྟབས་འདི་དག་ལ་དབལ་ན། སྐྱེས་བུ་དམ་བ་དེ་ཚོའི་ཞབས་
ཟེལ་ཏེ་སྐྱུ་བ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་དེ་པའི་སྐལ་བས་ཐོངས་པའི་རྟགས་ཐོན་གྱི་ཡོད། དེས་ན། རང་
ཉིད་ལ་བསོད་ནམས་བསལ་ས་རྒྱ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཉམས་ཉོགས་བཟང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་
བར་དེ་བའི་བསམ་སྒོ་ནི་ནོར་འཁྲུལ་འབའ་ཞིག་ཡིན།

སྐོན་གྱི་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་བཞད་པའི་རྗེ་རྗེས་མཚོན་པའི་རང་དེའི་ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་
དེས་སྲུ་མ་ཆད་པའི་སྐྱེས་མཚོག་མང་པོ་སྐྱེ་ཆེ་གཅིག་ལ་བྱུང་འདུག་གི་གོ་འཕང་བརྟེས་
མཁན་དེ་དག་ཀྱང་། ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས། ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱུད་དེ་ཆེ་གཅིག་སྐྱུ་བ་པ་ཉམས་
བཞེས་དང་། དཀའ་སྐྱུད་སྤྱིང་རུས་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་ཕྱགས་རྒྱད་ལ་ཉམས་ཉོགས་བཟང་པོ་
འཁྲུངས་པ་ལས་འབད་ཚོལ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་དགར་བྱུང་བ་ལེ་ནས་མིན། དེར་བརྟེན་ང་
ཚོས་རང་རྒྱད་གྲོང་པོ་འདི་བཙོས་རྒྱ་ལས་སྐྱ་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན་བས། སྤྱིད་མ་ལུག་པ་
དང་། མི་ཞུས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱུག་བསྐྱིངས་ཏེ་དགེ་བའི་སྐོ་བཟང་པོ་སྐྱེ་བུ་བ་བྱ་དགོས། འདི་
ལྟ་བུ་གནས་སྐྱེ་སྐྱུ་བ་དུ་ཞུས་མི་རུང་། འབད་བཙོན་བསྟེན་ན་བཟང་དུ་འགོ་སྐྱུ་བ།

དཔེར་ན། ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གངས་ལ་སྐྱེ་བས་པའི་མི་ཞིག་གིས་ལོ་ལྔའི་གོང་དུ་
བསམ་རྒྱུ་ལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད། ལོ་བཅུའི་གོང་དུ་རི་འདྲ་ཞིག་ཡོད། ལོ་བཙོན་ལྔའི་གོང་དུ་རི་
འདྲ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ཀྱི་བསམ་སྐོ་གཏོང་སྤངས་དང་། སྐོ་གསུམ་གྱི་སྐོད་པ་འབྱེར་

སྐྱེས་དེང་སང་གི་བསམ་སྐོ་དང་བསྐྱེད་ཆེ་སྐོན་ལས་ད་ལྟ་སྐྱེས་བུའི་ཡར་རྒྱས་སུ་སྐྱེན་འདུག་
ན། ཚོས་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་སྐོན་པ་རེད། དེ་ལྟར་སེམས་ལ་ངེས་པ་ཡང་རྟེན་ལུག་

ལར་ནས་ཉོགས་པ་སྐྱེས་ཞག་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་སྐོལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡོད་དགོས་
ཀྱང་། རང་རང་སོ་སོས་འབད་བཅོམ་བྱ་དགོས་པ་ལས་རང་དགར་ཡོང་རྒྱ་དཀའ། མི་
བཅུ་བཅོ་ལྔའི་གོང་གི་གནས་སྐྱེས་དང་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེས་བུ་བསྐྱེད་བཅོས་ཐེབས་འདུག་ན་
ཡར་རྒྱས་སུ་སྐྱེན་པའི་ཉོགས་རེད། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་བསྐྱེད་བཅོས་རྒྱུ་མེད་ཅམ་ཡང་སྐྱེན་
མེད་ན་ཡང་ངེས་པར་དུ་བསྐྱེད་བཅོས་གཏོང་དགོས། གཏོང་ཡང་ལུག་ ད་ལྟ་ལུས་ཉེན་
བཟང་པོ་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱེས་པའི་མ་སྐྱེན་སྐྱེན་འདི་ལྟ་བུ་འཛོལ་ས་པའི་
སྐྱབས་འདིར། དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་རིག་པ་བསྐྱེམས་ཏེ་གནས་སྐྱབས་ཉེས་སྐོད་ཀྱིས་མ་
གོས་པ་ཅམ་དུ་མི་འཛོག་པར་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉེས་མཐར་སྐྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་བཅོམ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་སྐྱེད་སེམས་རྒྱུད་
འདུལ་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེ་ལ་ཡང་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་ཤེས་དགོས། དེ་ཤེས་
པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྐོབ་གཉེར་བྱ་དགོས། བསྐྱབ་པ་སྐོབ་གཉེར་མ་བྱས་ན་ཚོས་བྱེད་སྐྱེས་
མི་ཤེས། དེས་ན། ཉེན་དང་མཚན་དུ་གཡེལ་བ་མེད་པར་ནི། །ཉན་སེམས་སྐོམ་པ་རྒྱལ་
སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

འདིར་ཚོས་ཉན་བསམ་སྐོམ་གསུམ་བྱེད་ཅེས་པ་ཡང་། དམ་པའི་ཚོས་སྐྱི་
དང་། ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་ཉེན་དང་མཚན་དུ་དུས་ཚོད་རྒྱུད་ཐོས་སུ་མི་
གཏོང་བར། འབད་བཅོམ་རྒྱ་པོའི་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེན་ཏེ་སྐོབ་གཉེར་བྱ་བ་ལ་གསུངས་པ་
ཡིན། སྐོབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱོས། གང་ཤེས་

བ་དེ་ཉིད་ལ་སློམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དབྱེ། མཐར་དོན་དེ་ལ་ངེས་བ་མཐིལ་སྤྱོད་བ་ཞིག་
རྙེད་ན། དེ་ལ་འདོག་སློམ་གྱིས་སློ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་བར་བཞག དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེད་འདོག་
ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤྲོད་ནས་ཉམས་སྲོང་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འགོལ་ཞེ་བྱུ་ལྟ་རྒྱུ་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་
ཚུལ་གྱིས་ཉིན་མཚན་འདའ་བ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་
བཞེས་ཏེ་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་ལེན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་ཞིང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཐོས་བ་རྒྱང་
བར་མ་སོང་བར་ཐོས་དོན་བསམ། བསམ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་བསློམ་དགོས་ཏེ། འགོ་སློན་
བསམ། ང་ཐོས་དུས་ཚ་ན་བསམ་སློམ་བདོ། །ང་བསམ་དུས་ཚ་ན་ཐོས་སློམ་བདོ། །ང་སློམ་
དུས་ཚ་ན་ཐོས་བསམ་བདོ། །ང་བཀའ་གདམས་སློགས་ཆར་མ་ལྟུངས་པ། །ཞེས་གསུངས་
བ་བཞིན། ཐོས་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་གོ་བ་ཚམ་དུ་མ་ལུས་བར་བསམ་བློང་གིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
དབྱེད་དེ་ངེས་བ་རྙེད་བ་ཞིག་ཕྱོས། ངེས་བ་རྙེད་པའི་དོན་དེ་ཡང་འབྲེལ་མར་ལག་ལེན་ལ་
བཀའ་ཏེ་འགོ་བྱུ་བ་བྱང་ན། ཐོས་བསམ་སློམ་བ་སློགས་ཆར་མ་ལྟུངས་བ་ཞེས་བ་དེ་བྱང་
ཞིང་། ཐོས་བསམ་སློམ་བ་ཡ་བྲལ་དུ་སྤྱོད་ན་མི་ལེགས་ཞེས་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ།།

ཕ་ཡུལ་ལ་ཞེན་བ་སློང་རྒྱུལ།

དེ་ནས་ཕ་ཡུལ་ལ་ཞེན་བ་སློང་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་བ་ནི།

ཙ་བར།

གཉེན་གྱི་སློགས་ལ་འདོད་ཆགས་རྒྱ་ལྷར་གཡོ།།

དགྲ་ཡི་སློགས་ལ་ཞེ་སྤང་མེ་ལྷར་འབར།།

སྐྱེས་པ་དེ་དུ་བཞུགས་པའི་གཉི་ལྷན་སྐྱེས་པ་ལ་ཅན།།

པ་ལྷན་སྐྱེས་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་པ་ལྷན་དུ་གནས་བཅས་ཏེ་བསྐྱེད་ན་རི་ལྷན་ཡང་
ཆགས་སྐྱེས་སྐྱེས་པ་གསུམ་ཞེས་ཞོར་ལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱི་
ཆེ་འདིའི་གཉེན་ཉེ་དུ་དང་། ཆེ་འདི་ཅམ་དུ་མ་ཟད་པ་མེས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ནས་འདི་རའི་མེས་
པོའི་ཡིན་ཞེས་དང་། འདི་རའི་སྐྱེ་མོའི་ཡིན་ཞེས་དང་། ལྷན་པ་ལྷན་པའི་ལྷན་པ་འདི་རའི་སྐྱེ་མོ་
གོང་མའི་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ལྷན་པ་གོང་མའི་ཡིན་ཞེས་པ་ལྷན་པའི་རང་ཉིད་ཆགས་སྐྱེས་སྐྱེ་
བའི་གཞི་བཅས་ཏེ། ཆགས་མི་དགོས་པར་ཆགས། སྐྱེས་མི་དགོས་པར་སྐྱེད། འདི་ལྷན་པའི་
ཆགས་སྐྱེས་ལ་ཉེན་མཚན་འཁོར་མོ་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་སྐྱེད་བཞིན་ཡོད། ཡང་། ལ་ཉོན་དགོ་
སྐྱེད་ཞེས་བྱ་སྐྱེས་ཡང་། རོ་ཞེས་དག་གི་རོ་སྐྱེད་བྱ་དགོས་པས་དེ་དག་གི་གཞི་གསུགས་
མ་ཚར་བར་གནས་དགོས་པ་དང་། རང་ཉིད་མ་དགའ་ས་ཞེས་ཡིན་ན་མཐའ་སྐྱོར་རི་སྐྱོར་
བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ལ་གཉན་གཅོག་གང་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ཡི་དབྱེ་འཕང་མཚོ་རུ་མི་འཇུག་པར། ལྷན་
པ་གང་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་མཚོ་བར་རོ་དགའ་སྐྱེས་ཡང་། དམའ་བར་བརྟེན་དམོད། བར་མར་རྒྱ་
དངོས་ཀྱིས་བསྐྱེས་ན་ཞེ་དག་སྐྱེས་ཏེ། དམ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོར་ཁེ་གསལ་ལེ་ལེ་ལས་ཁོ་ན་
བྱ་དགོས་བྱུང་བ་འདི་རྣམས་རང་ཉིད་ཆགས་སྐྱེས་སྐྱེ་སའི་གཞི་མང་པོ་དང་སྐྱེན་དུ་བསྐྱེད་
པའི་ཉེས་སྐྱོན་རེད།

ཡང་། དེ་ལྷན་པའི་དམ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོར་ཆེར་བྱ་མི་དགོས་པ་ཞེས་ཡིན་ནའང་། རྒྱུ་
དོར་བཞུགས་པའི་གཉི་ལྷན་སྐྱེས་པ་ལ་ཅན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་རྒྱུ་བུ་དུ་འདང་
ཆགས་སྐྱེས་བྱེད་ལྷན་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་ཡོང་གི་མི་འདུག་གས། དཔེར་ན། ལྷན་པ་སྐྱེས་པའི་ལྷན་པ་

གིས་དབྱེ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོར་བྱེད་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། འག་ཚུང་དེའི་ནང་དུ་ལས་ཀ་ཞིག་གི་
བྱེད་དགོས། ད་དུང་སོ་སོའི་འག་ཡིན་སྐྱེས་དུ་ཆགས་ཞེན་ཡོད་སྟབས་ཤོག་སྐྱེས་ཉིང་རྩལ་
ཞིག་ལས་མེད་ནའང་སྦྱོར་སའི་སྐྱེས་དེར་ཡར་བསྐྱེད། གཡམ་པའི་དོ་ལེབ་གྲུ་བཞི་གཅིག་
ལས་མེད་ཀྱང་དེ་ཡང་ནང་ལ་ཡར་བསྐྱེད་ཏེ་ཚོག་ཅེ་བྱེད་དགོས་སྐྱེས་པ། ལྷགས་གིན་ཐེབས་
ཆག་གཅིག་ལས་མེད་ན་ཡང་ཚུ་སྐྱེས་སྦྱོར་ཨེ་ཡོང་སྐྱེས་པ། རས་ལྟེན་ལྟེན་ཅིག་ལས་མེད་
ཀྱང་ཐབ་བྱིས་ཨེ་ཡོང་སྐྱེས་དུ་ཡར་བསྐྱེད་ཉེ། རང་ཉིད་སྦྱོར་སའི་སྐྱེས་ཏུ་སྐྱེལ་བཞེན་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཆགས་ས་ཉེན་ས་ལྟ་བུར་བའི་ཆེ། ཆགས་སྤང་ཆེན་པོ་མེད་ན་ཡང་ཚུང་
ཚུང་སྐྱེ་ས་ཞིག་བཟོས། དེ་དག་ལ་མགོ་བོ་འཁོར་ཏེ་ཡང་སྦྱིང་ཉི་མ་སྤུད་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་།
མཚོན་བཤམས་ཐེབས་ཆག་ཅིག་དང་། དཔེ་ཆ་ཡོད་ན་དཔེ་ཆ་དེར་མི་ལྟ་བར་དེ་རིང་པར་
སྦྱོགས་དེར་བཞག། འགའ་ཞིག་སང་ཉེན་ཚུར་སྦྱོགས་དེར་འཛོག་མཁན་དེ་འདྲ་ཡང་མཚོང་གི་
འདུག། འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཡར་ཡོན་ཆབ་སྤུལ་བ་ཏེ་ཅང་ལེགས་མོད། ཅ་ཀའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་
ཉིང་དང་། མཚོན་སྦྱོང་འོད་འཚོར་བ་ཞིག་ཡོང་གང་སྤུབ་གཙོ་བོར་བཅི་བ་དེ་འདྲ་ཡང་འདུག།
རང་ཉིད་ཆགས་ས་ཉེན་ས་ལྟ་བུར་བྱུང་ཏེ་ཡོད་པ་དེ་དག་བསམ་སྦྱོར་འཁོར་ཏེ་ཁ་ཉོན་དགོ་
སྦྱོར་བྱེད་པར་འགའ་རྒྱུན་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་གམ།

དེས་ན། ཡང་སྦྱིང་ནང་གི་བསམ་སྦྱོར་གཏོང་སྦྱོགས་དེར་དེས་པར་གཟབ་དགོས།
བྱ་བ་ཚུང་ཅིག་ཡར་འགོ་མར་འོང་ལྟ་བུའི་ལས་ཀ་སྐྱེན་ཆེགས་དེ་ཅམ་ལ་མགོ་འཁོར་ཏེ་ཉི་
མ་བསྐྱེད་ན། རྒྱང་དོར་བརྗེད་པའི་གཉི་སྐྱེས་སྐྱེན་ནག་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྐྱེས་མང་
པའི་གདམས་ངག་རེད། རྒྱ་མཚོན་དེ་འདྲ་ལ་བརྗེན་ནས། བ་ལུལ་སྦྱོང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་
ལེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

གཉེན་གྱི་སྤྱོད་ལ་འདོད་ཆགས་ཚུ་སྤྱད་གཤོ། །ཞེས་སོ་སོའི་བཤམ་སྐྱེན་མཆེད་
བཟའ་སྐྱེ་བུ་སྤྱུག་སྤྱོད་སོ་སོགས་དགའ་ཉེ་སྐྱོ་དཀར་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཆགས་སེམས་རྒྱས་བའི་
ཆོ། ཆགས་བ་དེ་ཉིད་ལོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་བཤམ་ཟད་ཉ་ཅང་མཐུ་ཆེར་འགྱུར་བ་ཡིན། སྤྱིར་
ཆགས་སྤང་སྐྱོང་ས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དགའ་འདུལ་བར་ཁས་ལེན་བའི་དབའ་བོའི་ཚུ་ལ་ལྟ་བུ་
དེ་འདོད་ཆགས་དང་། དམག་དཔོན་གྱི་ཚུ་ལ་ལྟ་བུ་དེ་ཞེ་སྤང་ཡིན། འདོད་ཆགས་གྱིས་གཉེན་
ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་འཇམ་བོའི་རང་ནས་ཟ་རྒྱ་འཕུང་རྒྱ་སྐྱོད་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་གྱི་
དང་དབྱུག་བ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་འབྱེད་ཏེ་སྤང་མཁན་ལྟ་བུ་བྱེད། དགའ་ལ་ཁ་གཏད་
གཙོག་དགོས་སྟབས། སྐྱོ་བུར་དུ་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་དེར་བལྟས་ན་རང་ཉིད་སྤང་བ་དང་།
སྐྱོ་བ་བའི་རྣམ་པར་ཡོད་ཀྱང་། ཡང་སྤྱིར་རང་ཉིད་སྤང་ལ་སྐྱོར་མགོ་ཚུགས་ཡོད།

འདོད་ཆགས་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་ཉ་ཅང་འཇམ་བོ་དང་བཅི་བཀྱར་བྱེད་བའི་རྣམ་
འགྱུར་སྐྱོན་བཞིན་དུ་གཏོང་ནས་ཞེ་སྤང་འབྲེན་བའི་གཞི་ཙམ་བྱེད་པར་བཞེན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་
ཉ་ཅང་མ་རུངས་བའི་སྐྱོ་མཐུ་ཆེན་ཞིག་རེད། དེས་ན། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་ལས། འདོད་ཆགས་ནི། ཕྱིའམ་ནང་གི་ཡུལ་སྤྱུག་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་
རྗེས་སུ་ཆགས་བ་སྟེ། དཔེར་ན། རས་ལ་སྐྱུམ་ཞུགས་བ་དབྱུང་དཀར་བ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་
རང་གི་དམིགས་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་མཆེད་བ་ནི་དམིགས་བ་དེ་དང་དབྱེད་དཀར་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་བ་རེད། ཆགས་སྤང་སྐྱོང་ས་གསུམ་ནི། དངོས་བོའི་གནས་ཚོད་ལ་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་བྱས་བ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་སྟབས། ཆགས་སྤང་སྐྱོང་ས་གསུམ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་
སྐྱོང་བ་དེ་རྒྱལ་སྐྱེས་བུར་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དངོས་སུ་
པ་ཡུལ་སྐྱོང་བའམ་སྤངས་བ་མེད་ཀྱང་། དོན་སྤྱིར་སེམས་གྱི་ནང་ནས་ཆགས་སྤང་ཆེན་པོ་

བྱ་མི་རྒྱུང་བར་གསུངས་པ་རེད། སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བར་བགོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཆགས་སྤང་
གཉིས་སོ་དེ་ཡིན་པས་ཆགས་སྤང་ལ་གོ་སྐབས་སྒོད་རྒྱ་མེད།

དེས་ན། སྦྱིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འདི་ངའི་པ་མ་དང་གཉེན་ཚན་
ཡིན་ཞེས་ཆགས་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། དགྲའི་ཕྱོགས་ལ་འདི་ངའི་དགྲ་བོ་ཡིན་ཞེས། ང་ལ་
དངོས་སུ་གཞོན་པའམ། བརྒྱུད་ནས་གཞོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཡལ་བར་དོར་
ཞིང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དངོས་སོ་དགུམ། ཉེ་བར་བྱངས་པའི་སེམས་རྒྱུ་མོ་སྐྱེས་
པ་དེས་ཕྱང་གི་ཡོད། ཆགས་སྤང་གཉིས་སོ་དེ་ང་ཚོ་ཕྱང་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན།

སྦྱིར་སྒོ་བ་དཔོན་ཚེན་སོ་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱིས། མངོན་རྩ་བ་ལས། མྱིད་པའི་
རྩ་བ་སྤ་རྒྱས་རྒྱལ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་མིན་ལྟར་བྱེ་ན་ཉོན་མོངས་
བཅུ་དང་། གཞན་ཡང་། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་
ནའང་དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ནི་ཆགས་སྤང་གཉིས་རེད། དེའི་གཞི་ནི་གཉི་
ལྷག་མ་རིག་པ་ལས་མཆེད་ཡོང་བས། འདིར་ཆགས་སྤང་དག་སོ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཐག་བསྐྱིངས་
དགོས་ཞེས་གསུངས།

རང་ཉིད་གནས་གཞི་ནས་ཁ་བྲལ་ཏེ་གནས་དབེན་པ་ཞིག་བསྐྱེན་རྒྱུ་མ་བསྐྱེན་
རྒྱུ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཆ་ནས་ལག་ལེན་ལ་འཁེལ་སྐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ནི་གནད་འགག་རེད། རང་
ངོས་ནས་པ་ཡུལ་སྤངས་ཏེ་རྒྱས་མེད་ཀྱི་ཕྱང་བར་གྲོགས་སོ་གསར་པ་ཞིག་དང་། འདུས་
ནས་ཆགས་སྤང་དང་བཅས་ཏེ་གནས་ཚེ་དེ་ནི་བྱ་བ་དོན་མེད་པ་ཡིན། དེས་ན། གཙོ་བོ་ང་
ཚོས་རྒྱུན་དུ་སེམས་ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་ཕན་སེམས་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་
ཆགས་སེམས་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་དགོས། ཆགས་སེམས་དང་འདྲེས་པའི་ཕན་སེམས་

དེ་ཞེ་སྐྱེས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་འདྲེས་བསམ། རྒྱུ་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་དེ་མ་ཐག་འགྲུར་འགྲོ།
སྐྱེས་བུ་ཅེ་བའི་བསམ་བསམ་ཀུན་ལས་བསྐྱེད་ས་བའི་ཕན་སེམས་དེ་ཕ་རོལ་པོའི་བུ་སྐྱོད་རྒྱུ་
ཕན་བུ་ཞིག་གིས་ལམ་སེང་བསྐྱེད་མི་ཐུབ།

ཆགས་སེམས་འདྲེས་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་དེ་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཐོང་
ཞིང་། སྐྱེས་ཉེ་བ་ལྟར་དུ་ཡོང་། དེ་ཉིད་ཕ་རོལ་པོའི་རྣམ་འགྲུར་མི་ལེགས་པ་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གི་
རྒྱུ་ལས་དེ་མ་ཐག་ཞེ་ལོག་སྐྱེ་འགྲུར་འགྲོ། དེས་ན། སེམས་ཅན་རང་དང་རང་འདྲ་བ་བདེ་
བ་འདོད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ལ་མི་འདོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་བཅེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ན།
རི་ཅོམ་གྱིས་ཕ་རོལ་པོའི་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེས་བུ་ལ་མཚན་ལྡན་དེ་ཅོམ་གྱིས་སྐྱེས་རྗེས་སེམས་
དང་། བྱེད་སྐྱེས་བའི་སེམས་ལྷག་པར་དུ་འཕེལ་ཞིང་། གཉེན་དུ་བཤེས་པ་མཚན་ཞིང་གཉེན་གསལ་
བའི་སེམས་སྐྱེ་འོང་།

མདོར་བསྐྱེས་ན། ཆགས་སྐྱེད་གི་དབང་དུ་རྣམ་ཡང་མི་འགོ་བར་བྱ་དགོས། སྐྱེས་རང་
ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་གཉེན་ཉེ་དུ་མང་པོར་ཞེན་ཆགས་བྱས་ཏེ། འདུལ་རྒྱུའི་དགྲ་དང་། སྐྱོད་རྒྱུའི་
གཉེན་ཞེས་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོད་གི་ལས་ཐབས་མ་གཉེར་ན། མི་གྲུལ་དུ་མི་ཚུད་པའི་བཟོ་ལྷ་
བུ་ཞིག་ཡོང་སྲིད་བསམ། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྐྱེད་སྐྱེ་གཞིའི་པ་ཡུལ་སྐྱེད་ས་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་
ཡུལ་ཆགས་སྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉུང་བའི་དབེན་བའི་གནས་སུ་སྐྱོད་དགོས་གསུངས་པ་རེད། ང་
ཚོས་ལག་ལེན་ལ་འགོལ་སྐྱབས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡུལ་ལྷུང་དེ་དག་སྐྱོད་དགོས་པའི་དོན་དེ་
འདྲའང་མིན། དཔེར་ན། དེང་སང་རང་ཅག་རང་ཡུལ་དང་བྲལ་ཏེ་ཡོད་ནའང་ཆགས་སྐྱེད་སྐྱེ་བའི་
ཡུལ་གསལ་བ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་བསྐྱེད་ན་དགོས་པ་མེད། ཉོན་མོངས་འཕྲུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་
ལ་ཐག་བསྐྱེད་ས་ཏེ་གནས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཕན་ཡོན་རི་ལྟར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

དབེན་པ་བསྟེན་ཚུལ།

དབེན་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟེན་པ་ནི།

ཙམ་པ།

ཡུལ་ངན་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ།།

རྣམ་གཡེང་མེད་པས་དགེ་སྦྱོར་ངང་གིས་འཕེལ།།

རིག་པ་དྲངས་པས་ཚོས་ལ་རེས་ཤེས་སྦྱེ།།

དབེན་པ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིར་པ་ཡུལ་སྤངས་པ་ཙམ་ལ་དེ་ཙམ་མཚར་རྒྱ་མེད་དེ།
དབེན་ན། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་པ་ཡུལ་སྤངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ངང་དབང་དགའ་
སོའི་ངང་ཆེད་དུ་སྤངས་པ་ཞིག་མིན་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་པ་ཡུལ་དང་ཁ་བྲལ་བྱ་དགོས་
བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་འདྲ་སྤྲི་རྒྱལ་ཡུལ་སྤོགས་སྤོང་ཁྲིར་འདི་ལྟ་བུར་འདུ་འཇུག་འོང་
དུ་གཡེང་སྟེ་གནས་ན་ཕན་ཐོགས་བྱུང་མེད། དེས་ན། པ་ཡུལ་སྤངས་པའི་དགོས་དོན་ནི།
ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་སྦྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཉུང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་དོན་དུ་ཡིན་པས། དབེན་
པ་བསྟེན་དགོས་པ་དང་། དབེན་པ་བསྟེན་པའི་བྱད་ཚོས་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་རེད།

གཞན་ཡང་། ། རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྷན། སྦྱོང་འདུག་ལས། དེ་ལྟར་འདོད་ལ་སྦྱོང་བྱས་
ཏེ། །དབེན་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད། །ཚོད་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྦྱོང་བ། །ཞི་བའི་ནགས་ཀྱི་
ནང་དག་ཏུ། །སྐལ་ལྷན་རྒྱ་འོད་ཙན་དན་གྱིས་བསིལ་བའི། །ཡངས་པའི་རྫོ་ལེབ་ཁང་བཟང་
ཉམས་དགའ་བར། །སྤྲོ་མེད་ཞི་བའི་ནགས་རྒྱང་གཡོ་བ་ཡིས། །གཞན་ལ་ཕན་དོན་སེམས་

ལིང་འཆག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིན་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་ཁང་གི་མ་དང་།
འཚོ་བའི་འདུ་འགོད། དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གཞན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་གཏམ་
འབྲལ་སྐྱ་ཚོགས་པས་ཡིད་བསུན་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་འདུ་འཇིག་ཡང་མེད་ཅིང་། ས་རྒྱ་
རྒྱུང་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཙང་བའི་དབེན་གནས་སྐྱིད་ཅིང་བག་ཐེབས་པའི་གནས་སྟུ། རང་ཉིད་ཀྱི་
ལུས་ལ་གང་འབྱར་ཞིག་ལས། རྒྱ་དངོས་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་གནས་ན། སྐྱོ་མལ་ནས་
ལངས་པ་ནས་བཟུང་དགེ་སྐྱོར་ཁོ་ན་མ་བསམ་ན་མི་འགྲིག་པ་ཞིག་ངང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན།

སྐོར་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་དབེན་པའི་གནས་བསྐྱེན་ཉེ་ས་
ལམ་གྱི་ཉོགས་པ་མཚོན་པོར་གསལ་གསལ་བ་རེད། རང་ཅག་གྲང་ད་ལྟ་འསྐལ་མར་དབེན་པའི་
གནས་སྟུ་སྐོར་མི་སྐྱབ་གྲང་། མ་ལི་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབེན་པའི་རི་ཁྲོད་
དུ་རི་དྲགས་མས་མ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་བདག་ཉིད་སྐྱ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
གནས་སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་གཟི་བརྗིད་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ལྷུ་བ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཇིན་ལུས་པ་ཞིག་
ཅེས་གྲང་བྱ་དགོས།

དེ་ནས་རང་རེ་ཚོས་པ་རྣམས་རང་རྒྱུད་འདོད་ཡོན་དང་། དགོར་རྗེས་ཀྱིས་མ་
སྐྱགས་པར་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དགོན་པ་དང་དགོན་པའི་སྤིང་དུ་བསྐྱེད་ན་དགོར་མ་
རྒྱུ་འཇུང་རྒྱུ་འབེལ་པོ་ཡོད་གྲང་། དགེ་སྐྱོར་ཉམས་ལེན་རྣམ་དག་གཤེད་འཁེལ་བ་ཞིག་མ་
བྱས་ན། འདས་གསོན་གཉིས་ཀྱི་དགོར་རྗེས་འདི་དག་ཟ་སྐྱ་ཡང་འཇུ་བར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ།
སྐྱིས་སྟུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྐྱེད་ནས་འཇུས་དགོས་པ་ཞིག་མི་འོང་བའི་ངེས་པ་མེད། དད་
རྗེས་དང་དགོར་རྗེས་ལ་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས། དབེན་པའི་གནས་སྟུ་མང་པོ་དང་སྐྱེ་འགྱེད་
འབྲལ་མཁན་ཡང་མེད་སྐྱབས་དད་རྗེས་དང་དགོར་རྗེས་ཀྱི་རི་མས་གོས་རྒྱ་མེད་པས་རིག་

བ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པར་འོང་བ་ཡིན། ང་ཚོས་རྒྱན་དུ་དཀོར་ཇུས་ལ་སྤྱད་དེ་བསྟན་པས་དོ་སྤང་དེ་ཙམ་མ་བྱུང་བ་རེད།

དཔེན་པའི་གནས་སུ་རྒྱན་མར་ཉམས་བཞེས་དགོས་པ་མཛད་མཁན་འགའ་རེ་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་མར་འོངས་ཏེ། ཞག་འགའ་བཟའ་བཏུང་ལ་འོངས་སྤྱད་ན་འཕྲལ་མར་རིག་བ་མི་དྲངས་པ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས། དེ་སྤྱོད་ལ་ཡང་བཤད་མཁན་ཡོད་ལ། རྒྱ་གར་དུ་འང་རྫོང་མཁན་འདུག དཔེན་པའི་གནས་སུ་དད་ཇུས་དཀོར་ཇུས་ཀྱི་གྲིབ་དང་། མི་མང་པོའི་འདུ་ཚོགས་ཀྱི་གྲིབ་མེད་པར་བརྟེན་རིག་བ་དྲངས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་གང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་བྱུང་གི་རེས་ཤེས་བརྟན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་དགོས་པའི་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བ་རེད།

དད་ཇུས་དང་དཀོར་ཇུས་ལ་དགོན་བ་གྲྭ་ཚང་གི་ནང་དུ་སྡོད་མཁན་ཚོས་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས། འགྲུབ་ཆེན་པོ་རྒྱག་མཁན་ཞིག་དང་། མང་ཇ་ཞིམ་པོ་གཏོང་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་དགའ་པོ་བྱེད་མཁན་རེ་བྱུང་ཡོད་ཚོད་རེད། ཟ་རྒྱུ་ལ་ཤིན་ཏུ་རམས་ཏེ་སྤྱིན་བདག་ཡོང་སྐབས་ཚོས་ཞུ་སའི་སྐྱེས་ལས་ལྷག་ཙམ་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ན་མ་ཡང་བྱ་མི་རུང་། དེ་ལྟ་བུ་འི་ཚོས་པའི་ཞབས་འདེན་ཡིན། ལུས་ལ་ཚོས་གོས་སྐྱམ་སྦྱར་གྱོན་ཅིང་བྲིམ་པར་བསྟེན་ཏེ་གནས་ན་ལྟས་ངན་རེད། དེས་ན། འདི་ཚོར་གཟབ་དགོས། ལྷག་དོན་དགོས་ལྷགས་པར། འདོད་ཡོན་བདུན་གྱིས་འབྲེལ། ཞེས་དེ་འདྲའི་གསུང་སློབ་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་སྤྱོད་ན་ས་གསུམ་དང་རྒྱུད་ལྷན་སྟོན་སྟངས་ལ་འདོད་ཡོན་གྱི་གོགས་ཆེན་བྱུང་ཚུལ་གསུང་མཁན་ཡོད།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ས་ཆ་ཞིག་ཏུ་ངའི་རྗེས་འབྲང་ཚོ་འདོད་ཡོན་གྱིས་འབྲེལ་ན་མི་འགྲིག་པའི་ཚུལ་གསུངས་ཏེ་སྤྱང་བཟེད་ཁ་སྐབས་པར་མཛད་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་

གཞན་ཞིག་མཚན་ཏེ་མཚོན་ཏེན་བཅིགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེ་ཉ་ཅང་བཀའ་བྱིན་ཆེན་པོ་
ཡིན། གྲུ་བ་ཟ་རྒྱ་འབྱུང་རྒྱུས་གཡེངས་ཏེ་ཉམས་ལེན་མ་བྱས་ན་ལྟ་ས་ངན་རེད། གྲུ་བ་ཚོ་སྤྱི་མ་
ནས་སྤྱི་མ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགོས་དོན། སྤོན་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་
བ་དེ་རྣམས་གྱི་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཏེ། སྤོན་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་གྱོང་བསྐྱུང་ཏེ་ཉོན་
མོངས་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་དགོས། འདོད་ཡོན་བདུད་གྱི་གཡེབ་མོ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་
གནད་འགག་ཅན་རེད།

མདོ་དོན་གྲུ་བ་ཞེས་པ་རི་འབྲུ་ཞིག་ཡིན་དགོས་སམ་ཞེ་ན། རྟགས་ཆ་ལུགས་
བརྗེས་པ་ཙམ་མིན་པར། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས། སྐྱོག་སྟེ་ལངས་ཏེ་
གཞིས་རྫོགས་པ། བྱ་རོག་བྲག་སྟེང་ནས་འཕུར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དོན་ཉུང་བུ་ཉུང་ཞིག་དགོས། གྲུ་བ་སྤོགས་པན་ཚུན་སྤོན་སྐབས་རྒྱ་དངོས་མི་མང་པོས་དབོར་
དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ནི་སྐྱོག་སྟེ་ལངས་ཏེ་གཞིས་རྫོགས་པ་གཡེབ་ཡིན། དེར་སྐབས་ང་
ཚོ་རང་ལུལ་དང་བྲལ་ཏེ་མིའི་ལུང་བར་སྐྱེབས་ཡོད་པས། གནས་ཚུལ་སྟེ་མི་འབྲུ་ཡང་
གནས་ཚུལ་དངོས་དང་རན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས། ཚོས་བསམ་གྲུ་རྒྱས་པོ་དང་། མཚོར་པོ། ལུག་
པོ་བྱས་ན་དགོས་དོན་མེད།

དེར་དུས་གྲུ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་རྒྱག་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཁང་ཚན་རྒྱག་གི་ཡིན་ཞེས་
སྤོང་མོ་རྒྱག་གི་ཡོད། སྤོང་མོ་ཉ་ཅང་མང་ན་མཐར་ཞལ་འདེབས་འབྲུལ་མཁན་ཚོར་ཁྲལ་ལྟ་
བུར་འབྲུར་གྱིན། དེར་སངས་སྤོང་ཡིག་འབྲེར་ཏེ་སྤོང་མཁན་མང་དུ་སོང་བས་རྒྱབ་ཏུ་དམོན་མོ་
བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད་བཟོ་འདུག བྱ་སྤོད་དེ་ཚོར་པན་ཡོན་གཡེབ་ཡོད། ཞལ་འདེབས་འབྲུལ་
མཁན་ཚོས་དད་པས་ལྟག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་སྤུལ་ཏེ། དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་བཞེངས་

ཐུབ་ན་ལེགས་རྒྱ་རེད། དེ་མིན་དང་པས་ལུས་མཁན་མེད་པར་ཁྲལ་བཀའ་བ་ལྟ་བུས་དགོན་
པ་དང་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པར་དགོས་པ་མེད།

སྤྱིར་སྣ་ཁང་དང་རྩོ་མེ་གདན་དོ་མ་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་དུ་ཡོད་
དགོས། མྱིང་རས་པས། ལུས་འབྲུང་བཞི་འདུས་པའི་རི་བོ་ན། །སེམས་གཉུག་མའི་བྲག་
ལྷག་བདེ་བ་ཅན། །སྐྱབ་གནས་དོ་མཚར་ཅན་ཞིག་དེ་ན་གདལ། །སྐྱེ་མ་སྐྱབ་པ་ཞིག་མཛད་ན་
དེ་དུ་མཛོད། །སྐྱེ་མ་རྒྱ་གར་ལ་མ་ཕྱོན་པག་མོ་ལྷ་རུ་བཞུགས། །འགྲོ་མགོན་རྒྱ་གར་ལ་མ་
ཕྱོན་པག་མོ་ལྷ་རུ་བཞུགས། །སྐྱེ་མ་ལུས་ཀྱི་སྣ་ཁང་ན། །ཅུ་ཁམས་དབའ་མོ་དང་དབའ་མོ་
བཞུགས། །ཚོགས་གསོག་དོ་མཚར་ཅན་ཞིག་དེ་ན་གདལ། །སྐྱེ་མ་ཚོགས་འཁོར་ཞིག་མཛད་
ན་དེ་དུ་མཛོད། །ཅེས་དང་། ཡང་། འཁོར་བ་རྣམ་ཉོག་གི་དུར་ཁྲོད་ན། །འཛིག་ཉེན་ཚོས་
བརྒྱད་ཀྱི་རོ་ལངས་རྒྱ། །དུར་ཁྲོད་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་དེ་ན་གདལ། །སྐྱེ་མ་གཙོད་ལུས་
ཞིག་མཛད་ན་དེ་དུ་ མཛོད། །ཅེས་རྩོ་མེ་གདན་དང་། ལུས་ཉེར་བཞེད་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་
པའི་གནས་ཆེན་རྣམས་རང་གི་ལུས་འདི་རང་དུ་ཆགས་ཡོད་པས། དེས་པར་སྤྱིའི་གནས་
དེ་དག་དངོས་སུ་བསྐྱོར་དགོས་དོན་མེད་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། དེ་སྣོན་དགེ་འདུན་པ་སྐྱག་
སར་བཞུགས་སྐབས་འཚོ་བའི་ཉེན་གཞི་ཡེ་ནས་མེད་པས་གཞིས་ཆགས་སུ་མི་སློ་ཐབས་
མེད་བྱུང་། འོན་ཀྱང་གཞིས་ཆགས་སུ་ཤ་མར་འབེལ་པོ་ཡོང་ཆེད་སློས་པ་མིན་པས་འཚོ་
བ་རན་པོ་ཞིག་སློད་དགོས། གསུང་རབ་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་། སློད་པ་མཐར་མ་ལྷུང་བ་དང་། ལྷ་
བ་མཐར་མ་ལྷུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། འདི་རིགས་ལའང་མཐར་མ་ལྷུང་བ་བྱ་དགོས།

དགོན་པ་འཇུགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔེར་ན། འཇུག་དབྱངས་ཚོས་རྗེ་བཀ་
ཤིས་དཔལ་ལྡན་པས། འབྲས་སྐྱེངས་བྱུག་བཏབ་པ་དེ་སློབ་གཉེར་དང་། ཐར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་

མ་ཁྲེན་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་དགོངས་པ་མ་གཏོགས། འཚོ་བ་སྐྱེལ་ས་ཚམ་ཞིག་ཡོང་
བའི་དོན་དུ་བཅུགས་པ་མིན། དེང་སང་ཡང་ང་ཚོས་དགོན་པ་བཅུགས་པའི་དགོས་དོན་དེ། སློབ་
གཉེར་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། འབྲུག་དང་། འབྲས་ལྗོངས། ལ་དྲགས་སོགས་གང་དུ་
ཡིན་ན་ཡང་དགོན་པའི་ནང་བཞུགས་མཁན་ཚོས་ཡག་པོ་གནང་དགོས། གནའ་དུས་དགོན་པར་
རྒྱ་མཚན་ཤེས་པའི་སློབ་སྦྱང་དང་པ་དང་དག་སྣང་བྱེད་མཁན་དང་། རྒྱ་མཚན་མི་ཤེས་པའི་དང་པ་
དག་སྣང་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེང་དུས་གསེར་དང་བྱེ་མ་མཉམ་བསྐྱེས་བྱས་ཏེ། ཚོས་
གྱི་ནང་དོན་བཟང་པོའི་ཞོར་དུ་སློབ་གོས་ལ་ཞེན་ཆགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཐོན་གྱིན་ཡོད།

ད་བར་བྱེད་སྣངས་དེ་ལྟ་བུའི་ངང་ཁྱེད་ལ་འཁྲེལ་ཡང་། གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་
བསྟན་པ་སྤྱིའི་ཁ་ལ་དུག་སྐྱབས་ཏེ་བསྟན་པ་ཁ་སྐྱབས་མི་སློབ་པའི་ངེས་པ་མེད། དེས་
ན་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས། ང་རང་གྲུ་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ངས་ལྷག་བསམ་བྱས་ཏེ་ལྷུས་
པ་ལས་ཁྱེད་གསོད་ལྷུས་པ་གཏན་ནས་མིན། ལྷག་པར་ངས་ལ་དྲགས་དང་། འབྲུག་ འབྲས་
ལྗོངས། ག་ཤེས་ཏེ། ལྷ་རྒྱ་སོགས་གྱི་དགོན་པ་ཚོར་ཁྱེད་གསོད་བྱེད་གྱི་མེད།

རང་ཉིད་སྣང་བ་དག་ལྟེ། གཞན་ལ་ཚོས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་གསོད་དགོ་སྐྱབ་བྱེད་
དགོས་པ། ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་བྱེད་དགོས་ཞེས། མི་ལ་མཚུབ་མོ་མ་བཅུགས་སློབ་རང་ཉིད་
གཚང་མར་སྤོད་དགོས། རང་ཉིད་ལ་ཟ་རྒྱ་དང་འཕྲུང་རྒྱ་འབེལ་པོ་དང་། འབྲུལ་བ་ཞབས་ཏོག་
ཅི་ཡང་དགོས་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འདོད་རྒྱུང་ཚོགས་ཤེས་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ན་སྤྱི་གྱི་ན་
བར་ཡང་མི་འགྲོ། ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ཡང་རང་མ་
དུལ་བས་གཞན་འདུལ་བའི་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས། གཞན་འདུལ་མཁན་གྱི་སྐྱེ་མ་དེས་
ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུ་བཟུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས།

བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་དུ་རང་རྒྱུད་སློབ་བྱེད་
པར་སློབ་བྱས། གཞན་རྒྱུད་སློབ་བྱེད་བསྟུ་བའི་དངོས་སོ་བཞི་གསུངས་པ་དང་། དེའི་ནང་གི་
དོན་སློབ་པ་དང་། དོན་མ་ཐུན་པ་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་ལེན་དུ་མ་བསྟར་ན་གཞན་ལ་
བརྗོད་མི་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་པ་ཚོས་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས། དེ་ལྟར་གནང་
སྟེ་མ་བཟོ་དུ་མས་གསོག་པའི་ཞིང་དང་ཕན་ཡོན་ཆེ། རང་རྒྱུད་དད་ཚུལ་དང་དགོང་ཚུལ་
ཀྱིས་སྐྱབས་བཞེན་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གོང་མ་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་། ད་དུང་རྗེ་
ཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས། ཐབས་གང་བྱས་གིས་འབད་བཙོན་བསྐྱེད་ན་རེ་བཟང་
དུ་གཏོང་བྱས། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་མ་རྒྱས་དང་། བསྟན་པ་སྐྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་མིན་
ནི་དགེ་འདུན་ཀྱི་སྡེ་ལ་རག་ལས་པས། རྩ་བཏང་རི་ཁོད་པ་རེ་བྱང་ཡོད་པས་མི་ཕན་པར་
དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ། རིས་སྲུ་མ་ཆད་པའི་དགོན་པ་ཁག་གི་དགེ་འདུན་
པ་རྣམས་གཟབ་གཟབ་གནང་སྟེ། ཚུལ་ལྡན་དང་བ་འདྲེན་པ་གནང་དགོས།

དེ་བཞིན་དགོན་པ་དང་ཡུལ་ཀྱི་དབར་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱེད་དགོས། ཡུལ་པ་
ཚོས་དགོན་པར་དད་པ་དག་སྣང་ཡག་པོ་སྦྱོང་དགོས། དེ་བཞིན་དགོན་པས་ཡུལ་པ་ཚོར་
སྦྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཤེས་ཡོན་དང་། འཕྲོད་བསྟེན། དགེ་སྤྲིག་གི་སྐྱོང་དོར་གྱི་གནས་བསྟན་
ཉེ་མང་ཚོགས་ལ་ཕན་པར་བྱ་དགོས། དེ་འདྲ་བྱུང་ན་མཐོང་ཚོས་སྲུ་མ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱི་
མར་ཕན་རྒྱ་སྐྱོས་མེད་ཁར། ཆེ་འདིར་ཡང་མཐོང་ཚོས་ཀྱི་ཕན་པ་སྐྱབས་སྟེན། གཅིག་ཕན་
གཉིས་ཕྱོགས་སྲུ་འགྱུར་སྟེ། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། གལ་ཉེ་དབེན་པ་བསྟེན་མི་སྟེན་པ་ཞིག་
ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་དགོན་པ་གྲུ་ཚང་གང་དུ་ཞུགས་ནའང་། དེའི་ནང་དུ་ཀུན་སྦྱོང་ཚུལ་དང་
མ་ཐུན་པར་བྱས་ཉེ་གནས་ན་རང་ཉིད་ཞེ་གཙང་བ་དང་། བརྟག་སྟེན་པ། བག་ཤེས་པ་ཞིག་

ཡོང་། གཞན་གྱི་མིག་སྒྲུབ་མཛེས་བ་དང་དང་བ་འདྲེན་བ་ཞིག་གྱུ་སྐྱེས་ལ་རང་གཞན་གཉིས་
གར་པན་ཞིང་། དུལ་ངན་སྒྲུབ་བས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འགྲིལ། །ཅེས་རང་ཉིད་གྱིས་
པ་ཡུལ་སྒྲུབ་བ་དེས་བསམ་སྐོ་སྐྱེས་བུ་དུལ་བ་ཞིག་ཡོང་སྐྱེས། རྣམ་གཡེང་མེད་བས་དགོ་
སྐྱོར་ངང་གིས་འཕེལ། །ཞེས་མཛེས་གྲོགས་འདྲ་མིན་དང་འགྲོགས་འདྲིས་མི་བྱེད་བ་དང་།
བྱ་བ་མང་པོར་མི་གཡེང་བར་སྐོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་གྱོང་བསྐྱེད། དེ་ལེས་བག་ཡོད་དུ་
གནས་པའི་ངང་ནས་དད་ཇུས་དགོར་ཇུས་གྱིས་མ་སྐྱབས་བར་གནས་སྐྱེས་ལ་རིག་བ་དྲངས་
པ་འོང་། བཙོམ་སྐྱེན་འདས་གྱི་དགོ་རྒྱུ་སྐོར་ལ་བཅས་བ་མཛེད་བ་ལྟར། གནས་རྒྱུ་རན་
ཞིང་མ་སྐྱེན་རྒྱེན་འཛོམས་པོའི་ཐོག་སྐྱི་རྫོའི་ཁ་བས་སྒྲུབ་ཉེ་གནས་པའི་ཆེ་རིག་བ་ལིན་དུ་
དྲངས་པོ་དང་། དགོ་སྐྱོར་ལ་བགོལ་བཟོད་བ་སོགས་གྱི་པན་ཡོན་ཡོད།

རིག་བ་དྲངས་བས་ཚོས་ལ་ངེས་ལེས་སྐྱེ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གཞི་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡོང་ངམ་ཞེ་ན། དབེན་བ་བསྐྱེན་བས་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན། བོང་དུ་ལུས་བ་ལྟར།
དལ་བའི་ཉེན་བཟང་པོ་རྙེད་བར་དགའ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཚོས་རྣམ་
པར་དག་བ་ཞིག་གྱུ་དགོས། དེ་བྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ཐོས་བསམ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང་།
ཐོས་བསམ་གྱི་རྗེས་སྐོམ་པའི་གནས་སྐྱབས་སུ་ཡང་སྐོ་ཆགས་སྒྲུབ་གི་དབང་དུ་མ་སོང་
བར་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཐག་བསྐྱེད་ཉེ་དབེན་བ་བསྐྱེན། གལ་ཉེ་དངོས་སུ་ལུས་འདུ་
འཛིས་དབེན་པའི་གནས་བསྐྱེན་མི་སྐྱེས་ཀྱང་། སེམས་འདུ་འཛིས་དབེན་བ་ཞིག་ངེས་བར་
དུ་བྱ་དགོས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱེན་པའི་དབེན་བ་བསྐྱེན་བ་དེ་རྒྱུ་སྐྱེས་
བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །

ཆེ་འདི་སློབ་གཏོང་རྒྱལ།

དེ་ནས་ཆེ་འདི་སློབ་གཏོང་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་བ་ལ།

ཅ་བཤ།

ཡུན་རིང་འགོགས་པའི་མཛེས་བཤེས་སོ་སོར་འབྲལ།།

འབད་བས་བསྐྱབས་པའི་ནོར་རྗེས་ལུལ་དུ་ལུས།།

ལུས་ཀྱི་འགོན་ཁང་རྣམ་ཤེས་འགོན་པོས་བོད།།

ཆེ་འདི་སློབ་གཏོང་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་པ་ཐོས་བསམ་དང་། ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་སུ་
སློབ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་དོན་དུ་པ་ཡུལ་སྤངས་ཤིང་། གནས་དབེན་བ་བསྟེན། དེ་ལྟ་བུའི་
དབེན་བ་བསྟེན་ནས་ཆེ་འདི་སློབ་གཏོང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས། ཆེ་འདི་སློབ་གཏོང་ན་
ཚོས་བ་ཡིན། ཆེ་འདི་སློབ་མི་ཐོངས་ན་ཚོས་བ་མིན། ཆེ་འདི་སློབ་གཏོང་བ་ལ་ཆེ་འདི་ལ་
སྟོང་པོ་མེད་པར་མཐོང་དགོས། ཆེ་འདིར་སྟོང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནམ། ལྷུ་བ་
བྱེད་མཐར་ཐུག་བ་དེ་འཆི་བ་མི་རྟག་བ་བསམ་རྒྱ་དེ་རེད།

དེས་ན། འཆི་བ་མི་རྟག་བ་རི་ལྟར་བསམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་གྱི་
སྐོར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་བར་བྱ་སྟེ། དལ་འབྱོར་ངོས་འཛིན་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ། རྟོན་
བཟང་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་སྟོང་པོ་ཞིག་ལོན་དགོས་སྟེ་ལེ་ལེ་ཞིག་
བསྐྱེད། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པའི་སྐོན་ཚོས་བྱ་དགོས་པར་ཐག་བཅད།
འདི་དང་སྤྱི་མར་གཏན་དུ་ཕན་ངེས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་དེ། རྟོན་འདིའི་ཐོག་ནས་སྐྱབ་མི་ཐུབ་

པ་ཅི་ཡོད་སྐྱེས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་དེ་ཚོས་བུ་རྒྱུས་པར་ཐག་བཅད། བྱི་མ་བན་ཆད་དམ་འཁྱོར་
གྱི་རྟེན་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟེན་པར་དཀའ་བས། དེའི་ངང་རྒྱལ་བསམ་པའི་སྐོ་ནས་ཆེ་འདི་ལ་
བུ་དགོས་པར་ཐག་བཅད། དེ་སྐྱེ་བའི་དམ་འཁྱོར་གྱི་རྒྱལ་བསམས་ཏེ། དམ་འཁྱོར་གྱི་རྟེན་
བཟང་པོ་ཐོབ་པ་འདི་སྐོར་ལོག་ཏུ་མ་སོང་བར་སྐྱིད་པོ་ལོན་པ་ཞིག་བུ་དགོས།

དེ་ཡང་སང་བུ་གནངས་བུ་ཡི་ངང་དུ་ལུས་ཏེ་བྱི་བཞོལ་ལ་སོང་ན་མི་འགྲིག་སྟེ།
སྐྱིར་འཆི་བར་ངེས་ཤིང་། ལྷག་པར་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ད་ལྟ་བཤའད་
པ་ལྟར། ཚོས་བུ་ཞེས་པ་ནི། སྐྱིར་ང་ཚོས་བདེ་སྐྱིད་ཅིག་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། བདེ་སྐྱིད་
གྱི་རིམ་བཤམ་པོ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བུས་ན། གཏན་
དུ་བདེ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཅིག་སྐྱབ་བུ། གཏན་དུ་བདེ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཅིག་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་སྐྱེ་བའི་
བདེ་སྐྱིད་ཆེན་པོ་དེ་ང་ཚོས་ངོ་འཕྲོད་པ་དགོས། དེ་ཉིད་ངོ་འཕྲོད་དེ་དེར་ངེས་ཤེས་རྟེན་ན་
གཏན་དུ་བདེ་བའི་ཚོས་རྣམ་དག་ཅིག་ཞེ་ཐག་པ་ནས་སྐྱབ་འདོད་འོང་། གཏན་དུ་བདེ་བ་མེད་
པའི་བདེ་སྐྱིད་སྐྱེ་ཚེགས་དེ་རིགས་ནི། མཐར་ཐུད་པས་བསྐྱེས་འཕྲོ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
པས། སྐྱིད་པོ་མེད་པའི་ངང་རྒྱལ་གསལ་བར་ཤེས་དགོས། འབྲེལ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་དེ་དག་ལྷགས་
མི་བཅོན་པར་ངེས་པ་རྟེན་ཅིང་། གཏན་དུ་བདེ་བའི་ཐར་པའི་བདེ་བ་དེས་ལྷགས་སུ་ཐན་པའི་
ངེས་པ་ཞིག་རྟེན་པས་ཐར་པ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་སྐོ་ཞིག་སྐྱིད་བུ།

དེས་ན། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། ལམ་གཙོ་ལས། དམ་འཁྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆེ་ལ་
ལོང་མེད་པ། །ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཆེ་འདིའི་སྐྱང་ཤས་སྟོག། །ལས་འབྲས་མི་བསྐྱེ་འཁོར་
བའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་རྣམས། །ཡང་ཡང་བསམ་ན་སྐྱི་མའི་སྐྱང་ཤས་སྟོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འོང་བ་ལ་བྱི་མའི་སྐྱང་ཤས་སྟོག་པ་དང་། ཆེ་

འདྲིའི་སྤང་ཤས་ལྡོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེས་ན། རོག་མར་ཆེ་
འདྲིའི་སྤང་ཤས་ལྡོག་པ་ལ་ཆེ་འདྲི་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་རྒྱུ་ངེས་པ་དང་། འཆི་བའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཆེ་འདྲི་ཡི་ཕུན་ཚོགས་ཅི་ཅམ་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་དེས་མི་པན་པ་ཞིབ་ཏུ་
བསམ་ཐུབ་ན། ཆེ་འདྲིར་ཞེན་ཆགས་ཀྱི་སློང་དེ་ལྡོག་ཐུབ། ཆེ་སློས་གཏོང་བེད་བ་དེ་རང་གི་
རྒྱལ་དགོས་པའི་དོན་མིན།

རི་ལྟར་ཡང་ཆེ་འདྲི་ཁོ་ནར་ཆགས་པའི་བསམ་སློང་དེ་སློང་དགོས། ཆེ་འདྲི་ཁོ་ན་
བསམ་པའི་སློང་དེས་རང་ཅག་སྤང་གི་ཡོད། འདྲི་ཁོ་ན་བསམ་བས་སྤྱི་མ་མི་དུམ། ཆེ་སྤྱི་མ་མ་
བསམ་ན་ཆེ་སྤྱི་མའི་དོན་ལ་རྟོག་དཔྱད་མི་འོང་། རྟོག་དཔྱད་མ་བྱུང་བས་ཆེ་སྤྱི་མའི་དོན་མི་
སྤྱུལ། དེས་ན། ཆེ་སྤྱི་མ་དེ་པའི་དོན་དུ་འཆི་བ་མི་རྟོག་པ་བསམ་པར་བྱ། གོང་དུ་བཤད་པ་
ལྟར། རང་ཅག་སྤྱི་ས་སྤྱི་ན་ཆད་ཚོས་སྤྱུབ་པའི་ལུས་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ཅི་ཅམ་གྱིས་བཟང་པོ་
ཞིག་དང་། འགྲོར་བ་ཆེ་རྒྱུ་རི་འབྲུ་ཞིག་ཡིན་ཏུ་རིང་དུ་མི་གནས་པར་མཐར་འཆི་བར་
ངེས་པའི་རྒྱལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་དགོས།

རི་སྐྱད་དུ། རི་གྲང་ཐང་པས། མི་རྟོག་འཇོག་བསྐྱེད་དུ། སློན་སློན་གྱི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་དང་
བཅས། །མཛད་འཕྲིན་གྱིས་ས་གསུམ་བྱུང་བ་ཡང་། །སྤྱི་མི་བཞུགས་མཚན་ཅམ་སྤྲུག་མར་
ལུས། །དེ་ཀུན་གྲང་མི་རྟོག་སློབ་དཔོན་ཡིན། །སློབས་འགྲོར་གྱིས་དེགས་པའི་རྒྱལ་སློན་
ཚོགས། །ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤོང་བ་དོམས་ཆེ་ཡང་། །མ་བརྟག་ན་ཡོད་ཡོད་འབྲུ་བ་ལ། །ཁམས་
གསུམ་ན་འཛོར་ཉེ་ཤུལ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སློན་གྱི་སྤྱི་ས་ཆེན་དམ་པ་མཛད་
འཕྲིན་གྱིས་ས་གསུམ་བྱུང་བ་ཆེས་མང་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་པན་པའི་
མཛད་རྗེས་ཆེ་བར་བྱུང་ཡོད་ནའང་། དེ་དག་གཤམ་བྱ་རྟོག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཚོས་ལ་

བསྐྱེས་བའི་སྐྱེས་དུ་སྐྱེས་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྐྱེས་པར་མཛད་དེ། དེ་ལྟ་སྐྱེས་པའི་མཛད་ལ་
ཞིང་གསུང་ཐོས་སྐྱེས་མཛད་པ་ལ་སྐྱེས་པེད། དེ་བཞིན་དུ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐྱེས་པོ་སྐྱེས་པེད་
ཅིང་སྐྱེས་པའི་འཕྲོང་གིས་དེ་གསུང་བའི་སྐྱེས་པའི་མཛད་པོ་ཞིག་གྱུར་ཡོད་པ་དེ་དག་གྱུར། བཏུག་
ཅིང་དཔུང་ན་དེ་ལྟ་ཁམས་གསུང་དུ་འཕྲོང་ཉེ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཞིག་མཛད།

གཞན་ཡང་། རང་ཅག་ནང་བ་སངས་སྐྱེས་པའི་གནས་མཚོག་རྗེ་རྗེ་གདན་དང་། ལྷ་
ལོན་ལ་སོགས་པའི་གནས་མཚོག་དེ་དག་མཛད་པའི་ཚེ། སྐྱེས་དཔལ་མགོན་སྐྱེས་པའི་ཡལ་
སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་མཚོག་དམ་པ་དེ་དག་གིས་བསྐྱེས་པའི་སྐྱེས་གཉེར་གནང་ཡུལ། བར་
དུ་བསྐྱེས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱེས་མཛད་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནའང་།
གཞུག་ལག་ཁང་དེ་དག་དེ་ལྟ་ལྟུང་ཅན་ཞིག་ལས་མཛད། དེ་དག་གིས་མི་ཏུག་པའི་རང་
བཞིན་བསྐྱེས་ཡོད།

མོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་སུ་ཡང་གདན་ས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱིས་
མཚོན་པའི་དགོན་སྡེ་ཆེ་རྒྱུད་དུ་མ་གྱུར་བ་དེ་དག་ཏུ། སྐྱེས་མཚོག་མང་པོས་ཐོས་བསམ་
སྐྱེས་པའི་ཉམས་བཞེས་མཛད་དེ། རང་སྐྱེས་ལ་ཉམས་ཉོགས་བཟང་པོ་འབྱུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་
འདྲི་ཉམས་ཉོགས་གཞན་སྐྱེས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དུ་བཤད་སྐྱེས་ལུང་འབྲེལ་གྱི་སྐྱོན་སྐྱེས་
པའི་བྱ་བ་སྐྱེས་མཚོན་པོ་མཛད་པའི་ལག་རྗེས་སུ། དཔེ་ཆ་པོ་ཉི་ལྷན་པོ་ཉི་ལྷན་པའི་
ལོགས་བཤད་གངས་གྱིས་མི་ལངས་པ་བཅུམས། དེ་ལྟ་འདྲི་མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་འབྱུང་
གནས་དགོན་སྡེ་དེ་དག་དེ་ཆ་ཉམས་ཆགས་སུ་སྐྱེས་ཉེ་གྱུར་མོ་སྐྱེས་ལུང་བ་རང་རེ་ཀུན་
གྱི་མཚོང་ཚོས་སུ་ཡོད། དེ་དག་གིས་གྱུར་མི་ཏུག་པའི་རང་ཚུལ་བསྐྱེས་པེད། དེ་བཞིན་དུ་
རང་ཅག་གི་སྐྱེས་ཉེན་བཟང་པོ་འདི་ཡང་སྐྱེས་དུ་འཛིག་པའི་རང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པེད།

མདོར་བསྡུས་ན། དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་དུ་ད་ལྟ་ང་ཚོ་གནས་
མཚོག་འདིར་འཇོམས་པའི་མི་པལ་ཆེ་བ་འཆི་རྒྱ་མ་གཏོགས་སྟོན་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མི་
འོང་། དུས་གང་མཚམས་ཤིག་ནས་གནས་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུར་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་
ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་རྙིང་དེ་འདྲར་འཁོད་དེ། མྱེང་རྒྱ་ཞིག་གཅིག་བྱས་ན་ཡོང་སྲིད་པ་ཅམ་
ལས། ང་ཚོ་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷག་སྟོན་རྒྱ་ཞིག་མེད། ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་ལ་འཆི་རྒྱར་
པལ་ཆེར་ཐག་ཚོད། འཆི་བའི་རྗེས་སུ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་རྒྱན་ཆད་དེ་གཏན་མེད་དུ་འགོ་བ་
ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན།

འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་གསལ་རིག་ཅམ་གྱི་སེམས་ཤིག་ཡོད་པས་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ཞིག་སུ་
མ་བྱུང་དེ་འབྱུང་རྒྱ་རེད། ད་ལྟ་འཇོམ་བུའི་སྲིང་དུ་འགོ་བ་མིའི་ནང་སྐྱེ་བ་བྱན་མཁན་འགའ་རེ་
མཐོང་ཚོས་སུ་ཡོད། རང་ཅག་ཀུན་སྐྱེ་བ་བྱན་མི་བྱུང་ན་འདྲེ་འགོ་བ་མི་ཀུན་གསལ་རིག་ཅམ་
གྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་སེམས་གཉིས་ཚོགས་གྱི་སྟེང་ནས་བདག་གམ། ང་ཞེས་
བཏགས་པ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་བྱན་པས་རང་
ཅག་ཀུན་ལ་སྐྱེ་བ་སྲ་མ་ཡོད་པར་མཚུངས་པར་སྐྱབ་བུས་བ་ཡིན།

དེ་ཅམ་དུ་མ་ཐད་ཆེ་འདིར་བྱ་བ་ལམ་འགོ་ཆེ་ཚུང་དང་། བདེ་སྤྱད་བཟང་ངན་གྱི་
འཕེལ་འགྲིབ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ལས། རྒྱ་མེད་
པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཐབས་མེད། ལུང་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་པ་མ་གཅིག་གི་སུ་གྲུ་ཡིན་ན་འདྲེ་
གོས་དང་། བདེ་སྤྱད་འཁོས་མི་སྟོམས་ཤིང་། དབང་པོ་རྣེས་མི་འདྲ་བ། ལམ་འགོ་ཆེ་ཚུང་
མི་འདྲ་བ་ཡོང་བཞིན་པ་རང་ཅག་གིས་མཐོང་ཚོས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་རེད། དེ་དག་ཀི་སྐྱེ་བ་སྟོན་
མར་རང་རང་གིས་ལས་གསོག་སྟངས་ལ་གཞིགས་པའི་འབྲས་བུ་འདྲ་མིན་བྱུང་བ་ཡིན།

རྒྱལ་སྐྱེས་སུ་གཅིག་ལྟར་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་གཞན་བཟུང་ཆུ་ཅང་ཆེན་ཡང་ལྟན་དུ་བྱིན་ཐབས་བྱུང་མེད།
མི་བཞིའི་ཤོག་ཁག་གྲང་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཐབས་མེད། ཁོ་རང་ཆེ་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་སྐྱེས་དེར་རྒྱ་
ནག་གྲུང་ཁོ་རང་མི་སོགས་སུ་གཅིག་གིས་གྲང་པན་ཐོགས་བྱུང་མེད། འཇམ་སྐྱིད་འདིའི་སྐྱེད་
གི་ཆེ་བཅན་དཔོན་རིགས་སུ་ཡིན་གྲང་འཆི་བའི་ཉིན་མོ་དེར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུ་རེད།

སྟོན་གྲགས་ཅན་གྱི་རྒྱ་གར་གྱི་དབུ་བྱིན་མེས་པོ་དམ་པ། གཅིག་ཏུ་གཞན་པན་ལ་
བཅོན་ཞིང་འཆེ་མེད་གྱི་ལྷ་སྐབས་ལ་ཡིད་ཆེས་མཛད་པོ་གྲུབ་རྗེ་རྗེ་ཉེ་ཞེས་པ་མཚོག་དོན་
ཡིན། ཉམ་ཚོག་གྲང་རང་ཉིད་གཤེགས་པའི་ཆེ། རྣམ་ཀུན་རང་ཉིད་གྱིས་སྲོད་པའི་འཁར་བ་
དང་། ཞེད་པར་འདོགས་པའི་ཆུ་ཚོད། མིག་ཤེལ་སྐོར་སྐོར། ཞབས་ལྷམ་ཉད་བཅས་པ་དེར་
སང་གྲུབ་རྗེའི་བཞུགས་ཁང་དེ་ཚོའི་ནང་འགྲེམས་སྟོན་ལ་བཞག་པ་ལྟར། དེ་ཚོ་ཡང་རང་
ཉིད་གྱིས་བསྐྱེད་ཐབས་བྱུང་མེད། རྣམ་ཀུན་ཁོང་སྤང་ཆས་མཚོད་མཁན། མི་སྤྱིད་སྟོབས་
ཆེ་ལ་ལྷག་བསམ་ལྡན་པ། གཞན་པན་གྱི་བསམ་སྲོད་བཟང་པོས་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱུད་དེ་རང་
ཉིད་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་ངལ་སྤུང་ལེན་གནང་མཁན་མཛད་རྗེས་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་མཚོན་པའི་ང་ཚོ་རང་གཞན་དོགས་གསུམ་སུ་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་ཏུང་འཆི་བའི་ཉིན་མོར་རང་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན།
རྒྱལ་སྐྱེས་དེར་དེས་པན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་གྲང་པན་ཐོགས་མེད།

ཆེ་འདིར་བསྐྱབ་པ་སྟོབ་གཉེར་ཞིག་བྱས་ཡོད་ནའང་སེམས་སྐྱེད་ནས་མི་བརྗེད་
པའི་དྲན་པའི་ལུས་ཤུགས་ཆེ་བས་ཟིན་པ་ཞིག་མེད་ན། དེ་རྣམས་བརྗེད་ངས་རྒྱན་པོས་
འབྲེར་རྒྱུ་ལས་འོས་མེད། སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་བ་ཞིག་དང་། དེའི་ནང་
ནས་ཕྱ་བའི་སེམས་སྐྱེད་གི་རྣམ་དཀར་གྱི་བག་ཆགས་སམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་

བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། སྐྱེ་བ་བརྗེས་པའི་སྐྱབས་སུ་འདྲེས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལོད་སྐྱབས། དེ་སྤྱི་
མར་གསལ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་པལ་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་ལས་གཞན་འཆི་བའི་
གནས་སྐྱབས་སུ་འོང་མོད་སྐྱོད་དང་། གཉེན་ཉེ་དུས་ཀྱང་མི་པན་བར་མ་ཟད། རང་ཉིད་གྱི་
ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གྱིས་བཏང་བས་བཅའ་རྒྱུ་ཉེ་པན་རྒྱ་མེད་པ་རེད།

དེ་ཡང་རི་སྐྱད་དུ། གུང་ཐང་ཚང་གིས། མི་རྟག་པོ་བསྐྱུལ་དུ། ལམ་རྒྱས་མེད་གྱི་ས་
མཁན་ཚོས་ཡིན་ཞིང་། །ལམ་ལུལ་རིང་གི་ལམ་རྒྱགས་ཚོས་ཡིན་ལ། །ལམ་བཟོད་དཀའི་
དེད་དཔོན་ཚོས་ཡིན་པས། །དུས་ད་ནས་སྐོ་གསུམ་ཚོས་ལ་འབྲུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། འཆི་བའི་གནས་སྐྱབས་དེར་གཅིག་ཏུ་པན་བ་ནི་དམ་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཁོ་ན་རེད། དེས་
ན། ར་ཚོ་བོད་ནས་གཞན་ལུལ་ལ་གྲོས་གྲོལ་དུ་ཡོང་བའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱས་མེད་པའི་ལུང་བར་
ངོ་བོ་དང་། དངངས་སྐྱག་གི་འོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ནའང་། མིའི་ལུལ་ནས་མིའི་ལུལ་ལ་
སྐྱེ་བས་བ་ཡིན་སྐྱབས་འགྲིག་ཅམ་ཡོང་རྒྱ་རེད།

མི་ལུལ་བཞག་སྟེ་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་སུ་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་
ཚོས་དང་འདྲེས་པའི་སྐོ་ནས་ལག་ལེན་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་གདེང་འཁེལ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་
ལས་དེ་མིན་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་རེད། སྤྱིར་འཆི་བར་དེས་ཤིང་ནམ་འཆི་ལ་དེས་པ་མེད་སྐྱབས།
སྤྱི་མ་པན་ཆད་དུ་པན་དེས་པའི་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས་པར་བསམ།
དེས་པར་འཆི་བ་བསམ་སྟེ་ཚོས་བྱ་དགོས་པར་ཐག་བཅད། རྣམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་ཏེ་སང་
བྱ་གནངས་བྱའི་ངང་དུ་མ་ལུས་པར་འབྲལ་དུ་བྱ་དགོས་པར་ཐག་བཅད། འཆི་བའི་ཚོ་ཚོས་མ་
གཏོགས་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་བར་བསམ་པའི་སྐོ་ནས་ཚོས་ཁོ་ན་བྱ་དགོས་པར་
ཐག་བཅད་དེ། ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱུལ་མ་ནང་ནས་སྐྱེ་སྐྱབ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་ལྷོ་གོས་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་མི་དགོས། དུལ་ནང་འཇུགས་སྐྱེན་གྱི་མི་
དགོས་ཟེར་བ་མིན། རང་རེ་ཀུན་འབྲེལ་མར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་ལ། ཉིང་རེ་འཇིན་
གྱི་ཟས་ལ་བརྟེན་སྲུབ་ཐབས་ཀྱང་མེད། སྤྱིར་མི་རྣམས་ལྟ་ཅི། རང་རེ་ཚོས་བ་ཚོའང་ཁོང་གི་
ཟས་ལ་མ་བརྟེན་བར་ཤིན་ཏུ་དཀའ། དེ་མིན་བཅུད་ལེན་ལ་བརྟེན་དགོས། དེ་ནི་ཀུན་གྱིས་
སྲུབ་ཐབས་མེད། དེས་ན། ལུང་བར་འཇུགས་སྐྱེན་གྱི་དགོས།

དེ་ལྟ་ནའང་ལྷོ་གོས་འབའ་ཞིག་དང་། ཕྱིའི་འཇུགས་སྐྱེན་ཁོ་ནར་བསམ་སྐྱེད་མི་
ལེགས། རབ་ལ་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་ཅུ་ཚེ་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་བསམ། བརྒྱ་ཆ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ཚེ་
འདིའི་དོན་དུ་བསམ་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟར་མ་གྱུང་ནའང་མ་མཐར་བརྒྱ་ཆ་ལྔ་བཅུ་ཅུ་
ཞིག་ཕྱི་མའི་དོན་ལ་ངེས་པར་བསམ་དགོས། ཚེ་འདི་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ཚེ་ཕྱི་མའི་བསམ་
སློབ་ཡེ་ནས་མ་འཁོར་བའི་རིགས་ལ་ནི་སེམས་ཁུར་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་སློབ་མ་སླེབས་སྐྱེད་
མ་གཏོགས་མེད། རང་གཞན་སྤྱི་དང་སྤྱི་ཡིན་ནའང་སྤྱི་ཕྱི་མ་གཏོགས་འཆི་བར་ངེས་ཤིང་།
ནམ་ཞིག་ལུས་སེམས་ཁ་བྲལ་བའི་དུས་འཆི་བ་ཐོག་ཏུ་བབས་ཉེ་འོང་། སྐབས་དེར་གཅིག་
ཏུ་ཕན་བ་ནི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཚོས་འབའ་ཞིག་ཡིན།

སེམས་སྐྱེད་བཟང་པོར་སྐྱུར་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ན་དེར་བཏུ་
ཞིག་ཡོད། འཇོམ་བུའི་སྤིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་རང་གི་དགའ་ཉེར་གྱུར་ཉེ་ཡོད་ནའང་འཆི་བའི་
ཉིན་མོར་དེ་ཐམས་ཅད་བཞག་སྟེ་འགོ་དགོས་པ་རེད། དེ་བཞིན་སྐྱེད་དོན་རྣམས་ཀྱི་བར་
མཚོད་ལ་འབྲུག་པའམ། འཇོམ་བུའི་སྤིང་འདིའི་སྤྱང་གི་འགྲོར་སྐྱེན་བཟོ་གྲུ་དང་ཚོང་ཁང་མང་
པོའི་བདག་པོར་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏུང་། སྐྱོན་དེ་དག་འཇོག་སྐྱེད་མ་གཏོགས་ཐབས་ཤེས་
མེད་ཅིང་། མཐར་མའི་མངལ་ནས་དུས་ད་ལྟའི་བར་ངའི་ལུས་ཞེས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སྐྱེས་སྤྱི་

བྱེད་པ་འདི་འང་འདོར་དགོས་ཀྱི་ཉལ་གཅིག་རེད། འཆི་བ་དེ་འང་རང་ཐོག་ལ་དུས་ནམ་འོང་
ཆ་མི་འཆའ་བས་འཆི་བ་དེ་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་སླེབ་སྐྱེས་དུ་སྡོད་དགོས། འདི་ཅམ་བར་སྡོད་
སྐབ་ཅེས་གདེང་འཁེལ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ལེགས་ཀྱང་དེ་ཡང་མེད། ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་
པ་ནི། རང་ཅག་ད་ལྟ་འདིར་བོད་ཆེས་བརྩམ་ཚོས་སྐྱེས་འཆོགས་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་། རོ་དགོང་ལི་
མཁན་མེད་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། སང་ཉིན་འདིར་ཆོས་སྐྱེས་གཉིས་པ་ཚུགས་སྐྱབས་ཀྱང་ཆ་
ཆང་རུབ་རུབ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་རེད།

དཔེར་ན། ང་ལ་མཚོན་ན་སྤྱིར་ཆོད་དབག་ཅམ་བྱས་ན། ད་ལྟ་གཟུགས་པོ་ཡང་བདེ་
ལ། དེ་མིན་མཚན་མ་ངན་པ་ཡང་མེད་པས་ལི་མི་ཡོང་སྐྱེས་པའི་ཆོད་དབག་པ་མ་གཏོགས་
བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམས་པ་རོ་དགོང་ལི་མི་ཡོང་ཞེས་ང་རང་གིས་ཀྱང་ཆོད་མི་ཐིག དེར་བརྟེན་
རང་གཞན་ཀུན་དུས་ནམ་འཆིར་ངེས་པ་མེད། འཆི་བ་མ་བྱུང་བར་ཆེ་འདིར་ང་ང་ཞེས་ཞེན་
ཆགས་ཅི་ཆེའི་ངང་ཉིན་གཅིག་སོང་ན་ཡང་མི་ལུས་རྒྱུད་ཐོས་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ངང་རྒྱ་བ་དང་
ལོ་སླེལ་ཏེ་སོང་ན་དེ་བས་ཀྱང་རྒྱུད་ཐོས་སུ་སོང་བ་ཡིན། དེ་བས་ཆེ་མཇུག་ནམ་སྤྱད་མི་
ལེས་པས། རོ་རུབ་འཆི་ན་ཡང་འགྲོད་པ་མེད་པར་བྱ། རིག་པ་སྤྲིམ་སྟེ་བྱ་སྤྲིག་བྱས་ན། རོ་
རུབ་འཆི་ན་ཡང་བྱ་སྤྲིག་བྱས་པ་དེས་དགོས་དོན་ཆང་བ་རེད། ཅི་སྟེ་རོ་རུབ་མ་ལི་བར་སང་
ཉིན་སྡོད་ཀྱི་རྒྱུད་ནའང་སྐྱེས་སྐྱེས་ཆོགས་པ་ལས་གཞོད་པ་མེད། ཆེ་འདི་བྱི་ལས་གྱིས་སླེལ་
བ་ནི་ཞིབ་དུ་བསམ་ན་རིགས་པས་དགོག་སྐབ་པ་ཞིག་རེད།

རང་ཅག་བོད་ནམ་ཀྱི་གར་ལུང་པར་བློས་བློས་དུ་འོངས་ནས་ཐོག་མར་མི་ས་མ་
རིར་འགྲོར་སྐྱབས། ཐམས་གོས་གནས་མལ་སོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་བྱུང་པ་ཡོད་དམ་
བསམ་ནས་དངངས་སྐྱབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་མིའི་ལུང་པ་ནས་མིའི་ལུང་པར་སླེབས་པ་ཡིན་

སྐབས་ཟས་གོས་གནས་མལ་གང་ཅིར་འགྲིག་ཅན་གྱི་ཁམས་འདི་
དང་བལ་བའི་ཉིན་མོ་དེར། རི་སྐད་དུ། ལྗེས་མཚོག་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོས། འཕགས་
མཚོག་འདིག་ཉེན་དབང་སྐྱེད་ལ་བསྐྱོད་པ་ལས། འདིག་ཉེན་འདི་ཡི་པ་རོལ་ཞེས་བྱ་སྲུང་
འདྲིས་དངོས་པོ་ཐག་བསྐྲིངས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྲུང་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་
དག་ལས་ཐག་བསྐྲིངས་པའི་གནས། ཆ་མེད་ཀྱི་ལུང་པ། མགོན་མེད་སྐབས་མེད་ཞིག་ལ་
སྐྱེབས་པའི་སྐབས་དེར་འགན་ཆེན་པོ་སྐྱེབས་པ་ཡིན།

མི་ཆེ་འདི་ལ་གྲ་མ་འགྲིག་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཡང་མི་ལ་དཔེ་བལྟ་ས་དང་རོགས་བཅོལ་
ས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱེ་བ་སྤྱི་མར་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལ་
རོགས་བཅོལ་ས་མེད། བཅོལ་སྤྱན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། མདོ་ལས། དས་ནི་ཁྲོད་ལ་ཐར་པའི་
ལམ་བསྐྱོད་ཀྱི། །ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་
ལ་རག་ལས་ཡོད། འདི་གར་མངལ་ཁ་ལྷུ་མཁན་བགྲེས་སོང་སྤོ་ལགས་དང་རྩོ་ལགས་འགའ་
རེས། མངལ་ཁ་ལྷུ་སྐབས་སྤྱི་མ་ངན་སོང་ལ་མི་འགྲོ་བའི་སྐབས་འཇུག་གནང་རོགས་ཞེས་
ཟེར་བ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བར་གཤེན་པོ་ཚོར་སྐབས་འཇུག་ལྷུ་མཁན་མང་དག་འདུག

རོས་རང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་ཤིང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཅི་ལུབ་ལུབ་
ཀྱིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྤོ་གསུམ་དགོ་ཚོགས་ཅི་མཆིས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱོ་རྒྱུའི་འབད་བཅོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟར་འདྲ་ང་ལ་མདོན་ཤེས་མེད་
པས་ཁྲོད་ཚོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསལ་མ་བཏབ་ན་སྤོ་ལ་ཤར་མ་ཤར་སྐབས་ལོང་བ་ལས། སེམས་
ཅན་སྤྱི་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤོན་ལམ་རྒྱུན་དུ་རྒྱག་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཕན་ཚོད་གཅིག་གིས་
ཕན་རྒྱུ་ལས། རྒྱབས་ཆེན་གྱི་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། བྱང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་

ཚོས་འདི་རང་རང་སོ་སོས་ལག་ལེན་དུ་བཀལ་ཉེ་འགྲོ་དགོས་པ་ལས་མི་ལ་སྐྱབས་འདུག་
ལྷན་ཉེ་རྒྱ་སོང་ནས་ཡར་འཐེན་པ་དང་། ཐར་བའི་ས་ལ་འགོད་ཐབས་མེད། རྒྱ་སོང་ལས་
ཐར་བའི་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་བའི་གོ་འཕང་ལ་
འགོད་ཐབས། དེ་ནས་སྲིད་ཞིའི་འདེགས་པ་མཐའ་དག་ལས་གོ་ལ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་རང་ངོས་ནས་འབད་བཅོལ་བུ་དགོས།

གཞན་འདི་ག་རྟེན་སྲི་མ་ཉམ་ང་བ་དེ་འབྲ་ཞིག་ལ་སྐྱབས་སྐྱབས་སྐྱབས་སྐྱབས་སྐྱབས་
འདུག་ལྷན་ནའང་ཕན་དཀའ་བར་མ་ཐད། ལྷན་གྱི་རང་རང་སོ་སོའི་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་གྱིས་ཀྱང་སྐྱོབ་སྐྱབ་རྒྱ་དཀའ་བ་རེད། དེར་བརྟེན་རང་ཉིད་མ་གྱི་བའི་སྤོ་འོ་
ནས་གཟབ་སྟེ་གང་སྐྱབ་སྐྱབ་གྱིས་ག་སྐྱིག་དང་འབད་བཅོལ་བུ་དགོས། དེ་ལྟར་ཆེ་འདི་ལ་
སྲིད་པོ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བལྟ་དགོས། མི་ཆེ་འདིའི་ནང་རང་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་ཉེ་སྐོ་དཀའ་
གྱི་མངོན་བཤེས་མི་ལོ་སྐྱམ་ཅུ་བཞི་ཅུའི་རིང་འདི་ས་ཉེ་འབྲལ་མི་མོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་
ན་ཡང་འདོག་རྒྱ་ལས་འོས་མེད་པས། དུན་རིང་འགྲོགས་པའི་མངོན་བཤེས་སོ་སོར་བཤམ།
ཁྱེས་དང་། རང་གི་ས་དམ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་གི་སྦྱང་དུ་སྤྱི་ག་སྐྱུག་གཉམ་རན་ལྱང་དུ་བསད་
དེ་འབད་ཚོལ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཅལ་སྐྱུགས་བུས་ཉེ། བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྐྱོད་
དེ་དག་ཀྱང་ཉེལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་འཁྱེར་སྐྱབ་ཐབས་མེད་པར་འབྲལ་དུ་ལུས་རྒྱ་ཡིན་པས།
འབད་པས་བསྐྱབས་པའི་ལོར་རྣམ་འབྲལ་དུ་ལུས། ཁྱེས་གསུངས། དེར་མ་ཐད་རང་གི་ལུས་
དེ་ཡང་འགྲོན་ཁང་དང་འབྲལ་བ་ཞིག་སྟེ། འགྲོན་ཁང་ཞེས་པ་ནི་འགྲོན་པོ་ལྷག་ཅམ་སྐྱོད་ས་
ཅམ་ལས། མི་ཆེ་གཉན་ཆགས་ཉེ་སྐྱོད་ས་མིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་ལུས་འདི་ཡང་ད་ལྟ་ནས་
ཤེས་གྱི་འགྲོན་པོས་ཆེ་གཅིག་གི་རིང་གནས་ཚང་གཡར་བ་ཅམ་ཞིག་ལས། ལམ་ཞིག་ནས་

ཤེས་ཀྱི་འགྲོན་པོ་ཐོན་ཉིན་ལུས་ཀྱི་འགྲོན་ཁང་དེ་བཞག་སྟེ་བོར་རྒྱ་ལས་འོས་མེད་བས།
།ལུས་ཀྱི་འགྲོན་ཁང་རྣམ་ཤེས་འགྲོན་པོས་བོར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན། ལུས་ལོངས་
སྤོད་གཉེན་བཤེས་སོགས་ལ་ཞེན་ཆགས་བྱེད་པ་འདིས་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མི་འོང་བས།
ཆེ་འདི་སློས་བཏང་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གང་ལའང་ཞེན་
ཆགས་སྐྱངས་ཏེ་ཆེ་སློས་གཏོང་བ་འདི། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་
ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

གྲོགས་ངན་སློང་རྒྱུ་ལ།

དེ་ནས་གྲོགས་ངན་སློང་དགོས་རྒྱུ་གདམས་པ་ལ།

ཅ་བཤ།

གང་དང་འགྲོགས་ན་དུག་གསུམ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་།།

ཐོས་བསམ་སློམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་ལ།།

བྱམས་དང་སྤིང་རྗེ་མེད་པར་སྐྱུར་བྱེད་པའི།།

གྲོགས་ངན་སློང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་རེས་ཆེ་སྤྱི་མའི་དོན་གལ་ཆེ་བར་བཅི་དགོས་ཤིང་། དེའི་
ཆེད་དུ་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་དང་། དེ་མཚུངས་ཁ་མིག་ཡར་ལྷ་བྱེད་སའི་རོགས་
སྐྱེ་ལ་བྱེད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། དེས་ན། སྐྱེ་མ་ཡག་པོ་ཞིག་དང་། རོགས་སྐྱེ་བཟང་པོ་ཞིག་དང་
འཕྲད་ན་ཉ་ཅང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། ཆོས་སྐྱེ་བ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ང་ཆོས་ཆོས་ཀྱི་
གནད་དོན་གཏོང་བརྗེད་དུ་མ་སོང་བར་ཆོས་སྐྱེ་བ་པའི་སློང་དང་འདུན་པ་ཡོད་པའི་ངང་ནས་

ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། ང་ཚོས་མི་ཚེ་སྐྱེལ་སྐྱབས་ལྡན་དུ་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་དེ་གལ་
ཆེ་བ་དེ། རོགས་སྐྱེན་ཅི་ལོག་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམ་སྤྲིག་གྲོགས་ལྟ་བུ། ཚོས་
མེད་མི་ཚེ་འདི་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མི་བསམ་མཁན་ཞིག་དང་། གང་མཚམས་འགྲོགས་ཏེ་
ཉེ་བར་གྱུར་བའི་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་བསམས་ཀྱང་། རིམ་བཞིན་
གྲོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་དག་རང་ལ་འགོས་ཏེ་སྐྱོ་རན་ལང་ལོར་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

ཡང་རང་ཉིད་དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོས་ལ་དོན་གཉེར་མེད་ནའང་། གྲོགས་སྐྱེན་བཟང་པོ་
ཞིག་དང་འབྲུག་ན། གྲོགས་ཀྱི་བྱ་སྐྱོད་བཟང་པོའི་ཤུགས་སྐྱེན་གྱིས་རིམ་བཞིན་སོ་སོ་ཡང་
བཟང་པོར་འགྱུར་སྲིད། དེར་བཞེན་མི་ཚེ་སྐྱེལ་རོགས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་བསམ་ཁ་མིག་
ཡང་ལྟ་བུ་ཡུལ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐྱོང་དགོས་པའི་གྲོགས་ངན་དེ་
རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གང་དང་འགྲོགས་ན་རང་གི་རང་གིས་དུག་གསུམ་འཕེལ་བར་འགྱུར་
བ། འདི་སྲིད་གཏན་དུ་ཕན་པའི་ནང་དོན་རིག་པའི་སྐྱོབ་གཉེར་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་བྱེད་
བ་སོགས་ཉམས་ཤིང་། ལྷག་བར་སྐྱབས་འདིར་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཡིན་བསམ་བྱང་རྒྱབ་
སེམས་ཀྱི་གཞི་ཉེན་བྱམས་བ་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་མཐུ་རྒྱུ་དང་འགྲོ་བའི་སྐྱེན་བྱེད་པ་ཞིག་དང་།
སེམས་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་པའི་སྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ནི་
གྲོགས་ངན་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་བསམ་འགོ་བའི་ནད་བཞིན་སྐྱོང་དགོས་ཞེས་གསུངས།
སྐྱོང་དགོས་ཞེས་བ་དེ་ཡང་དེ་ལ་མིག་ལོག་བལྟས་ཏེ་རྒྱང་སྐྱུར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་མིན།
བསམ་སྐྱོའི་ཐོག་དེ་ལ་སྐྱོ་གཏན་བཙོལ་ཏེ་སྤྱིང་ཉེ་བར་བྱ་རྒྱ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དེ། དེས་
ན། གྲོགས་ངན་སྐྱོང་བ་རྒྱལ་སྐྱས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་སོ།།

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པ་འདི་ཚུ།

དེ་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ།
ཅེ་བཤ།

- གང་ཞིག་བསྟེན་ན་ཉེས་པ་ཟད་འགྱུར་ཞིང་།།
- ཡོན་ཏན་ཡར་ངོའི་རྩེ་ལྷུང་འཕེལ་འགྱུར་བའི།།
- བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རང་གི་ལུས་པས་ཀྱང་།།
- གཅེས་པར་འཇིན་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ། སུ་གང་ཞིག་དང་འགྲོགས་
ན་རིམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློང་ན་པ་བཟང་པོར་འགྱུར་བྱུང་བ་ཅིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་བ་
ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་དུ་རང་གིས་འཕེལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤར་རང་ཉིད་གཤིས་རྒྱུད་རྒྱབ་སེ་བ་
ཞིག་ཡོད་ནའང་། གང་ཟག་གང་དང་འགྲོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རིམ་བཞིན་གཤིས་རྒྱུད་འཇམ་
དུ་སོང་བ་དང་། ལྡོད་དུ་སོང་བ། རང་རྒྱུད་རིང་དུ་སོང་བ་ཡང་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་མཚན་
ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འོང་བས། རང་ཉིད་མིག་སྟོས་
བྱ་ལུལ་གང་ཟག་བཟང་པོ་ཞིག་དང་འགྲོགས་བྱུང་ན་དགོ་མཚན་ཡོད།

དེ་ཡང་། བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བའི་སོ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས། རྣམ་གྲོལ་སྐྱབ་པ་
ལ་རྒྱ་མ་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་དེ། ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་བལྟས་ནས་བྱས་པས་ཚོགས་པ་ལའང་སློབ་
མཁན་མེད་པར་མི་འོང་ན་ངན་སོང་ནས་འོང་མ་ཟག་པ་འགྲོ་མ་སྤོང་བའི་སར་འགྲོ་བ་ལ་རྒྱ་
མ་མེད་པར་གན་འོང། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སློང་ན་བཟང་པོར་སྐྱུར་བ་ལ་འབད་བརྩོན་

མ་བསྟེན་ན་ཐབས་མེད་ཅིང་། འབད་བཙོན་བསྟེན་པ་ལ་བསྟེན་ལུགས་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་
ཉམས་སྤོང་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཞིག་ལ་མ་བརྟེན་ན་ཡོང་ཐབས་མེད།

འོ་ན། ཉམས་སྤོང་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་ཉིད་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐྱ་མ་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན། འདུལ་བ་དང་། མདོ་སྟེ། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་གསུངས་
པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན། བད་པ་ཞིག་ནད་
ལས་སྐོལ་དགོས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སྐྱབས་པ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་
དུག་གསུམ་གྱི་ནད་ལས་དགོལ་བ་ལ་ཡང་སྐྱ་མ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་
གསུངས་པ་རེད། ལོང་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱ་མ་ནི་ཉམས་སྤོང་
ཅན་གྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཉམས་སྤོང་ཅན་གྱི་སྐྱ་མ་དེ་ལྟ་བུས་ལམ་སྟོན་བྱུང་བ་དང་། ཉམས་
སྤོང་གི་གོགས་ཤེས་ཐོགས་འདོན་གྱི་དུས་ལ།

དེ་ལྟ་ན་རང་རྗེ་ནད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་དད་པ་དག་སྤང་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག
ནད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་དད་པ་དག་སྤང་ཅམ་གྱིས་ཚོག་ན། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།
འདུལ་བ་དང་། མདོ་སྟེ། སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱ་སྤོད་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་དགོས་དོན་མེད། མཚན་ཉིད་
དང་ལྡན་པའི་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་སློབ་མས་སློ་སྦྱོང་བྱང་གསུམ་གཏོད་པ་ཡིན་པས། སློབ་མའི་ངོས་
ནས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་སློ་སྦྱོང་བྱང་གསུམ་གཏོད་པའི་སྐྱ་མ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སློ་གཏད་
ཚོག་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་སློབ་མ་སློང་
བའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་ཚང་བ་ཞིག་གྱེད་དགོས།

དེས་ན། ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱི་སློ་གཏད་བཙོམ་ལུལ་གྱི་སྐྱ་མ་དེ་མཚན་ཉིད་དང་

ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་མིན་ངེས་པར་བརྟག་དགོས། རི་སྐད་དུ། ཚོས་རྗེ་ས་བཏུ་གིས། ས་སྐྱ་
ལེགས་བཤད་ལས། ཉ་དང་ལོ་ར་བུ་ལ་སོགས་པ། །ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཉོ་ཚོང་ལའང། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཚོང་ཚོག་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་སྐྱོན་ཚེགས་ལ་ཡང་ལེགས་ཉེས་གང་ཡིན་ཞེས་
ཏུ་བརྟག་པ་ལྟར། ཉམས་སྤྲུགས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འགྲུབ་པ་ནི། དམ་པའི་ཚོས་ལ་རག་ལས་
པས། གང་ཞིག་བསྟེན་རྒྱུའི་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཡིན་མིན་ངེས་པར་གཟབ་
སྟེ་བརྟག་དགོས་གསུངས་པ་རེད།

རང་ཅག་པོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྐྱ་མ་དང་སྐྱལ་སྐྱ་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད།
ངས་ནམ་ཀུན་སྐྱ་མ་དང་སྐྱལ་སྐྱ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་སྤྱི་བཞི་བཞག་ཚོག་ཚུལ་རྫོང་བཞིན་
ཡོད། དེ་ཡང་སྐྱ་མ་ཡིན་ལ་སྐྱལ་སྐྱ་མིན་པ་ནི། སྐྱལ་སྐྱའི་མིང་དང་གོ་བབས་གང་ཡང་མེད་
པར་སྐྱོབ་གཉེར་དང། ཉམས་སེལ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་
པོ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ནམས་ལ་སྐྱ་བྱང་ཚེན་པོ་མེད་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྐྱལ་སྐྱའི་མིང་དང་
ཐོབ་གོ་གནས་གང་ཡང་མེད། དེས་ན། སྤྱི་ཚོགས་ནང་གྲགས་ཚོད་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱ་མིན་ཡང་།
མདོ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྐྱ་མ་དངོས་ནི་ཡིན།

ཡང་སྐྱལ་སྐྱ་ཡིན་ལ་སྐྱ་མ་མིན་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ལྷན་པ་ཞེས་པ། དགེ་བཤེས་
ཚེ་གེ་མོ་དང་། སྐྱ་མ་ག་གེ་མོའི་སྐྱལ་སྐྱ་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་ཚོགས་ཁོད་མིང་དང་གོ་བབས་བཟུང་
ཞིང་། སྐྱ་བྱང་ཚེན་པོ་ཡོད་པ། སྐྱོ་དུལ་བའམ། བསྐྱབ་པ་སྐྱོབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་མཁས་བཙུན་
བཟང་གསུམ་གང་གི་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྷན་པ་ནི། སྤྱི་ཚོགས་ཁོད་གྲགས་ཚོད་ཀྱི་སྐྱལ་
སྐྱ་ཡིན་ཡང་སྐྱ་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བས་སྐྱ་མར་འཛོག་མི་སྲུབ། དེ་བཞིན་མི་རྒྱུད་པོ་
དང་། འཛོན་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱ་མར་འགྱུར་མི་སྲུབ། འདུལ་བ་དང་། མདོ་སྤྱེ། སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱེ་སྤོད་

གྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གྲང་མ་ཚང་ན་སྐྱི་ཚོགས་ནང་རི་ཅམ་
ཟགས་ཆེ་ཡང་སྐྱེས་མེད་ལྟར་ཡང་མིན།

དེ་ལས་སློབ་སྦྱོར་སློབ་སྦྱོར་སྐྱེས་བུ་ཕྱོགས་ཚར་མ་ལྟར་ཞིང་། གཞན་པར་ཡང་
འབྲེན་སྐབས་ལེ་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེས་མེད་ཡིན་ལ། སྐྱེས་སྐྱེ་
ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་རང་རེས་དབྱེ་འབྲེན་ནས་ཉན་དུ་གཏོང་དགོས། བཅོམ་སྐྱེས་འདས་གྱིས། སྐྱེས་
ཞེས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་སྐྱེ་བ་དང་སློབ་སྣ་གཅིག་འགྲིབ་པ་
ཡན་ཚད་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྲུང་གནས་ནི་དམ་པའི་བཤེས་ཡིན་པས་སློབ་མར་
དེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་མེད་ལྟར་གཞག་མདོ་རྒྱུད་ནས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྐྱེས་
མཚན་ཉིད་དང་སྐྱེས་པ་ཞིག་ལེགས་པར་བཅོམ་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲང་། མཚན་ཉིད་
ཚང་བའི་སྐྱེས་མེད་ལྟ་བུར་བསྟེན་ཚུལ་མ་ཞོར་བའི་སློབ་སྦྱོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་དགོས། དེ་
ཡང་སྐྱེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འདོགས་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་
རྒྱས་དང་མཉམ་ལ། བཀའ་རྒྱུ་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་ལས་སྟག་པར་བཟོ་དགོས། དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་སྐྱེས་མེད་སངས་རྒྱས་ལས་སྟག་པར་གྱུར་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་སློབ་སྦྱོར་དང་པ་དང་། གུས་
པ་སྦྱིང་ཁོང་རྒྱས་པའི་གཉིང་ནས་སྐྱེ་སྐྱེས་པ་ཞིག་དང་། དད་གུས་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བའི་སྦྱིང་
ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་གདམས་པ་རྣམས་ཉམས་སྦྱངས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་སློབ་སྦྱོར་
བཤེས་གཉེན་མཚོན་པ་ལ་འབད་དགོས། སྐྱེས་མེད་ལྟར་མཚོན་པའི་གཙོ་བོ་ནི། སྐྱེས་

བའི་མཚོན་པ་ཡིན། ལྷ་མ་མཚོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལྷ་བ་བའི་མཚོན་པ་ས་དགེས་
ས་མ་གཏོགས་ལོར་ཟང་ཟིང་གིས་མི་དགེས། དཔེར་ན། མར་བ་ལོ་རྩ་བས་རྗེ་བཙུན་མི་
ལས། དཀའ་བ་མང་སོ་སྤོད་དུ་བཙུག་ནས་མཐར་དབང་གལ་ལ་བཙུག་སྐབས། ལོར་སོགས་
འབྲུལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཐོས་པ་དགའ་དང་། ར་མ་རྐང་ཆག་ཚུན་ཆད་དངོས་སོ་གང་ཡོད་
འབྲུལ་བར་སྤུལ་མཁན་གྱི་རྗོག་གཉིས་ལ། ངས་གདམས་ངག་ལ་ཉེ་རིང་བྱས་བ་མེད། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྷར་མཚོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་མ་ནི་དེ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡིན་དགོས།

རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷ་མ་བུ་བ་ལྷ་མའི་
ངོས་ནས་ཀྱང་ཟང་ཟིང་ལ་ཚུང་ཟད་ཅེས་ཡང་མི་ལྷ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཟང་ཟིང་ལ་ལྷ་
མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷ་མར་མི་རུང་ཞེས་དགོ་བཤེས་ལུ་ར་བའི་གསུང་
ལས། ལྷ་བ་བས་མཉེས་ཀྱི་ཟང་ཟིང་ཚུང་ཟད་ཅེས་ལའང་མི་ལྷ་བ་ཞིག་ལ་ལྷ་མ་ཟེར་བ་
ཡིན་དེ་ལས་ལྷོག་པས་རྣམ་ཐོལ་སྐྱབ་བའི་ལྷ་མ་མི་འོང་། ཞེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་
དུ་ལུང་བྲངས་པ་ལྷར་ཡིན་ལོ།།

དེ་བཞིན་སྤོང་སོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་མ་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་གནད་མདོར་བསྐྱེས་
བའི་སེམས་དགུ་གསུངས་ཤིང་། སེམས་དགུ་འི། ལུ་མཛེངས་པ་ལྷ་བུའི་སེམས། རོ་རྗེ་ལྷ་
བུའི་སེམས། ས་ལྷ་བུའི་སེམས། ཁོར་ཡུག་གི་རི་ལྷ་བུའི་སེམས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བན་ལྷ་
བུའི་སེམས། ལུག་བདར་བ་ལྷ་བུའི་སེམས། ཐེག་བ་ལྷ་བུའི་སེམས། ཁྱི་ལྷ་བུའི་སེམས། ལུ་
ལྷ་བུའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ལོ། །

དེའི་ནང་ཚན། ལུ་མཛེངས་པ་ལྷ་བུའི་སེམས་ཞེས་པ་འི། ལུ་མཛེངས་པའམ། ལུ་
བཟང་སོ་དེས་བུ་བ་ཐམས་ཅད་པ་ཡི་ངོར་བལྟས་ཉེ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སློབ་མས་ཀྱང་བུ་བ་

ཐམས་ཅད་སྐྱེས་མའི་དགོངས་པར་བལྟས་ཏེ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་སྐྱེས་མ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་
ཞིག་ལ་བྱ་ཡི། སྐྱེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་ཏེ་མི་བཏུབ་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེས་ན། སྐྱེས་
མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ལ་མ་གཏོགས་གང་གྲུང་ལ་སྐོ་གཏད་བཅོམ་ན་ཉིན་ཁ་ཡོད། བཏེ་
ཆེན་རྒྱ་རོ་བས་དགའ་སྐྱོད་དང་། དགའ་ཆེན་མཛད་པའི་སྐྱབས་སུ་གྱུབ་ཆེན་ཏེ་ལོ་བས་རི་
ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྐྱབས་བར་མཛད་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེས་སྐོས་གཉིས་
ཀ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་རྒྱ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་སྟེ། རྒྱུན་ལྡན་བྱ་ཞིག་གིས་གཤིས་
རྒྱུད་སྐྱེས་ཚོགས་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཆ་ལས་བྱུང་བ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་སྐོས་ཚད་ལྡན་དང་། མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་
ཞིག་ང་ཚོའི་སྟེང་དུ་དཔེ་འགོ་བ་བྱས་ན་རན་བ་མིན། དཔེར་ན། རོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཅེ་མོ་ནས་
མི་ཞིག་མཚོངས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་ཆེ། སྐྱེས་བུ་དེས་དེའི་ངག་བཞིན་མཚོངས་ན་འཆི་རྒྱ་
ལས་འོས་མེད་བ་རེད། བཏེ་ཆེན་རྒྱ་རོ་བ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ནི་རང་རེ་དང་ཡོངས་སུ་ཐ་
དད་རེད། ལས་དང་པོ་བ་རང་རེ་ལྟ་བུས་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱབས་སུ་གདུལ་བྱ་བྱུན་
མོང་ལ་གཤམ་ཚོད་ཀྱི་ཚོས་དེ་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་ལེགས། རང་རེ་རྒྱུད་
ཚོད་དམའ་བ་དག་གིས་མིག་དཔེ་བལྟ་ཡུལ་དེ་གང་ཐག་དམ་བ་ཉོགས་པ་མཐོ་པོ་རྣམས་ལ་
བལྟས་ན། ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་མོས་པའི་སྟེང་དུ་འགོལ་དགོས་པར་འགྱུར་རྒྱུ་རེད། ད་
ལྟ་བུའི་ལ་འཁོར་དངོས་སུ་མེད་པར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ། ལྟ་མེད་པར་སྐྱ་བསྐྱོམ་ན། འབྲས་
བུ་སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་མིན་བ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་ཡོང་
རྒྱུར་བཞེད། རྒྱ་དེ་ཡང་མོས་སྐྱོམ། འབྲས་བུ་དེ་ཡང་མོས་སྐྱོམ་དུ་གྱུར་ན། རྒྱུན་ཀུན་ཟད།
ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཞིག་ཏུ་གཤམ་འོང།

དེས་ན། གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོད་ལ་གཞིགས་པའི་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་གསུམ་
ཆེ། རང་རེ་ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མའི་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ལ། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་གི་སློང་རོང་
གྲགས་ཚོད་དུ་གསུངས་པའི་ཚོས་དེ་གཞིར་བཞག་སྟེ་སྲིབ་ན། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས། ལུ་གོ་བྱུང་ཙན་ལོ་ཉོག་སྟེང་དུ་ཚང་མ་འདུས་ཡོང་བ་ལྟར། རང་ཚོའི་
ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལ་རག་ལས་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེས་ན། དམ་ཚོས་འདུལ་བ་
ལ་རག་ལས་བ་རེད། འདུལ་བ་ནས་གསུངས་བ་ལྟར་བྱས་ན། སྲི་གཙང་བ། རང་གཙང་བ།
བརྟག་ཐུབ་བ། ཞེ་གཙང་བ་ཞིག་འོང། སྟོན་པའི་བསྟན་པའི་གཞི་མ་དེ་དམ་ཚོས་འདུལ་བ་
ནས་ཞབས་ཟིན་དགོས། འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ལེགས་པར་སྦྱོང་བའི་གཞི་མ་དེའི་སྟེང་དུ་ཐེག་
བ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེང་གཞུང་གི་གདམས་བ་རྣམས་ཁ་སློན་དུ་བྱས། དེའི་སྟེང་གསང་སྟགས་
ཀྱི་གདམས་བ་རྣམས་ཁ་སློན་དུ་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་བྱུང་ན། མཚོད་ཉེན་
བཞིན་དུ་ཅིག་མང་རྒྱ་ཆེ་ལ་བརྟན་པར་འོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མེད་ན་གཤམ་དུ་ཅིག་གདན་ཚུང་
དུ་ཞིག་ལས་མེད་པར་སྟེང་དུ་ཅིག་བ་ཆེན་པོ་ཅིག་ན་འབྲེལ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ཉམས་བཞེས་གནང་
སྟངས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེས་དག་པོ་ཡོད། རྒྱལ་རྗེ་ལྟར་ན། འདུལ་བ་གཞི་མར་བཞག་སྟེ་དེའི་ཐོག་
ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེང་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་བྱམས་བ་དང་། སྟོང་རྗེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་དང་། སྲིབ་དུག་གི་སྦྱོང་བ་དེ་རྣམས་ཉམས་ལེན་དུ་བྱས། དེའི་ཐོག་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་པོ་
ཆ་ཚང་བ་ཁ་སློན་དུ་བྱས་ཏེ། སྟོན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེང་
གི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྟོན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཐེག་བ་གོང་འོག་སྟགས་དང་བཅས་
བ་ཉམས་བཞེས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་མོད་པའི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་མེད། སིང་ལྟ་ལ་དང་། འབར་

ལ། ལྷའི་ལེན་ཏེ་སོགས་ལ་ནང་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཅག་ནི་འདུལ་བ་རྒྱུད་པ་ལས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤེའི་ཉམས་བཞེས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་། སྤྱིན་བྱུག་སྦྱི་དང་། ལྷག་པར་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་ཉམས་བཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད། དེ་བཞིན་སྐྱགས་
གྱི་ཉམས་ལེན་ནི་ཅ་བ་ནས་བྱ་རྒྱུ་མེད།

ཉི་ཉོང་དང་། ཀོ་རི་ཡ། ཨེ་རུ་ནམ་བཙས་གྱི་ས་ཆ་འགའ་རེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་
གྱི་ཉམས་བཞེས་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། དེའི་ཐོག་སྐྱགས་གྱི་ཉམས་བཞེས་ཀྱང་གནང་གི་
ཡོད་ཚུལ་འདུག འོན་ཀྱང་ཉི་ཉོང་ལ་ཆ་མཚོན་ན། བྱ་རྒྱུད་དང་། སྦྱོང་རྒྱུད་ནམ་སྤང་མདོན་
བྱང་། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་གྱི་རྟོར་དབྱིངས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་བཙས་གྱི་ཉམས་བཞེས་བཟང་
ཅམ་ཡོད་བཟོ་འདུག སྦྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འགྲོ་སྤངས་འབྲིང་ཅམ་རེད། ཞིབ་ཚགས་མཐོང་
བ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱག་ལེན་ཡོད་མེད་ནི་མི་ཤེས། ལྷག་པར་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་གྱི་སྐྱག་རྒྱ་བཞིའི་
ལམ་གྱི་གནད་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། གང་ལྟར་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་གྱི་ཉམས་བཞེས་ཡོད་
ཚུལ་འདུག དེ་ལྷ་ནམ་སྤངས་ལ་ཆ་མཚོན་ན། རྣམ་འབྱོར་སྤྲེའི་གྱི་ཉམས་བཞེས་མེད།

ད་ལྟ་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གྱི་སྟོར་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་
ལྷ་བའི་སྟོར་ཉེ། དེ་ལ་སེམས་ཅམ་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བའི་སྟོར་
འཕྱགས་ཆེ་ཅམ་མེད་དམ་སྟེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྲུང་བའི་ལྷ་བའི་སྟོར་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད། ལྷ་
བའི་སྟོར་ལ་ཆ་མཚོན་ན་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟོབ་གཉེར་རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་མིན།
དེ་བཞིན་ཐབས་གྱི་སྦྱོང་པའི་ཆ་ལ་མཚོན་ན་འདུལ་བའི་ཉམས་ལེན་མེད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གྱི་སྟོར་གྱི་ཉམས་བཞེས་ཐོན་བྱེད་ཡོད་འདུག་ནམ་དང་། སྐྱེས་དག་སོ་ཞིག་
ནི་དཀའ་མོ་རེད། སྐྱགས་གྱི་ལམ་གྱི་ཉམས་བཞེས་ད་ལྟ་ཞུས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།

ཉམས་ལེན་གྱི་སྐྱེས་མི་ཤེས་པའི་སྐྱབས་སྐྱར་བོད་ལའང་བྱུང་བ་ལྟེ། འདུལ་
བར་ཉམས་ལེན་གྱི་མཁའ་གྱིས་སྐྱབས་ལ་འབྲུ་ཞིང་། སྐྱབས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཁའ་
གྱིས་འདུལ་བར་འབྲུ་སློང་བྱས་ཏེ། མདོ་སྐྱབས་གཉེས་སོ་ཚ་བྱང་ལྟར་འགལ་འདུ་ཞིག་ཏུ་
བཅེས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་ཞེས། འབྲོམ་སྟོན་བ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་གྱིས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

ལུང་བ་འགའ་རེའི་ནང་འདུལ་བ་ལ་མོས་པ་ཡོད་ཀྱང་གསང་སྐྱབས་ལ་དད་མོས་
མེད་པ། གསང་སྐྱབས་ལ་དད་མོས་ཡོད་ཀྱང་འདུལ་བ་ལ་དད་མོས་མེད་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་
འདུག དེར་སྐྱབས་རང་རེ་བོད་པའི་ནང་སྟོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱབས་
བཅད་བརྟེན་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་གཏུན་ལ་ཕབ་པའི་ལག་རྗེས་སུ། གང་ཟག་གཅིག་གིས་
སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་འདུལ་བའི་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་
སྟེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ། དེའི་ཐོག་གསང་
བ་སྐྱབས་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ། མདོར་ན། གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྟན་ཐོག་གཅིག་
ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་འདུག དེས་ན། རང་རེ་བོད་ཀྱི་ནང་པ་
ཚོས་ཉམས་བཞེས་བྱ་སྐྱེས་རྣམས་ཆེན་སོ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་
གྱི་གནད་ཆ་ཚང་བ་ཤེས་ཤིང་དེ་ཡང་རྒྱལ་བཞིན་ཏུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེལ་བྱུང་མཁའ་མཚན་
ཉིད་ཚང་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་ལ་སློ་སྦྱོང་བྱང་གསུམ་གཏད་པ་སྟེ་སློ་གཏད་
བཅོལ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ལ་རང་གི་ལུས་
ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ།།

སྐྱེད་མོ་བསྐྱེས་ཉེ་བཤད་པ།

རི་སྐྱེད་དུ། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བཤམ་སྤ། སྐྱེད་གསུམ་མི་རྟོག་སྐོན་ཀའི་སྐྱེན་དང་འདྲ། །འགྲོ་
བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་ལྟ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཆེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་སྐོག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་
རྒྱ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་མཚོ་གསལ་འགྲོ། །ཞེས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན། རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་
བའི་སྐོད་བརྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེས་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཅིག་སྐྱེད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བ་སྟེ། །འདིག་
བའི་ཆོས་ཅན། གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན། སྐྱེད་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་ལོ་ཅོག་དུས་གཏན་དུ་
འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་སུབ་བཤག་ཅིག་གྲང་མེད། བྱེ་བྲག་ཉུ་རང་ཅག་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེ་མི་དེ་
བས་གྲང་མི་བརྟན། སྐྱེ་བའི་མཐའ་མར་འཆི་བར་དེས་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཆི་རྒྱེན་སྐྱེ་ནང་གི་རྒྱེན་འདི་
འདྲ་ཞིག་གིས་སྐོ་བྱུང་དུ་འཆི་སྐྱེས་བཤསྐྱེ་ལའང་མེད་བཞིན་དུ་སྐོ་བྱུང་དུ་འཆི་བ་ཐོག་ཉུ་བབས་ཉེ།
འདིག་རྟེན་སྐྱེ་མར་འབྲམས་ཤིང་། །འདིག་རྟེན་འདིའི་སྐྱེད་རང་ཉིད་གྱི་མིང་སྐྱེས་པོ་ཞིག་སྐྱེག་པའི་
དུས་ཤིག་ཡོང་རྒྱ་དེས་བཤད། དེ་ལྟ་བུ་ནམ་འོང་ཆ་མེད་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གནས་ཡོད།

འཇོ་བུའི་སྐྱེད་འདིར་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སྐྱེ་འཁོད་དེ་ལོ་རོ་སྐོད་ཐུག་མང་པོ་སོང་
ཞིང་། རྒྱལ་རབས་སྐྱེ་མ་འཁོད་གོང་ནས་གྲང་འགྲོ་བཤམིའི་རིགས་ཆགས་ཉེ་ལོ་མང་སོང་
ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐྱེད་པན་ཆད་མི་འདི་མ་ཤི་བར་གནས་ཡོད་ཅེས་བཤག་ཅིག་གྲང་མེད། རི་ལྟར་
མི་སྐྱེག་པོ། འཇོན་པོ། རྐོད་པོ། གྲང་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སྐྱེ་བའི་མཐའ་མ་འཆི་བའི་
རང་བཞིན་ལས་མ་འདས།

འདི་སྐྱེད་མི་རྣམས་རིམ་བཞིན་རྣམས་ཤིང་འཁོགས་ཉེ་དབང་པོ་རྣམས་རི་རྒྱུད་རི་
རྒྱུད་དང་། རི་ཞན་རི་ཞན་ལ་སོང་བ་སྟེ། ཐོག་མར་མིག་གསལ་ཞིང་མིག་ཤེལ་རྒྱལ་མི་

དགོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་མིག་མི་གསལ་བར་གྱུར་ཏེ་མིག་ཤེལ་གྱི་བསྐྱིག་དགོས་བ་དང་། གང་
མཚམས་ནས་མིག་ཤེལ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཐན་པར་དབང་སོ་ནང་ནས་རྒྱད་དེ་འོང་། དེ་བཞིན་
ཐོག་མར་ན་བས་སྐྱ་གསལ་པོར་ཐོས་ནའང་རིམ་བཞིན་མི་གསལ་བར་སློན། དེ་ནས་ན་བ་
འོན་ཏེ་གང་ཡང་ཐོས་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བཞིན་ཡོད།

མདོར་ན། གཞོན་ལུའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་སོ་དྲུངས་ཤིང་གསལ་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་
ཉམས་ཏེ་འོང་། སྤར་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབས་པ། མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། རང་ཉིད་ང་
རྒྱལ་བུས་ཚོག་པའི་གཟུགས་བཟང་གི་གྲུ་དུ་སྡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། མཐར་རིམ་
གྱིས་ལུས་ཀྱི་དབང་སོ་ཉམས་ཏེ། སྐྱེས་ཤིང་འཁོགས་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སྐབས། རང་ཉིད་ཀྱང་
རང་ལུས་ལ་སྐྱུག་གོ་དགོས་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེས་འཁོགས་དེ་འཆི་རྒྱ་མི་འདུག
ཅེས་བརྗོད་དགོས་བ་སོགས་ཡོང་བཞིན་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ཤིང་འཁོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་སྐབས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡི་ཐང་
ཚད་དེ། སྐབས་རེར་དེ་འཆི་ན་སྐྱེས་བ་འདུག་སྟེ། འཆི་རྒྱ་མི་འདུག་ཅེས་ཏ་ལམ་འཆི་བར་
འདེམས་ཁ་བྱེད་དགོས་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་འོང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལས་མཚེད་པའི་བྱ་སྐྱུག་ཚུན་ཚད་
གྱིས་ཀྱང་སྐྱ་བཀའ་སྟེ། སོ་སོའི་འཁྲིས་ལ་འཁོར་མི་འདོད་པར་གྱུར་འོང་། སྤར་རང་ཉིད་ན་ཚོད་
དར་ལ་བབས་པ། སྟོབས་དང་འགྱོར་པ། དབང་སྐྱུག་སྐྱུན་སྐྱེས་ཚོགས་པར་ཡོད་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་མི་ཀུན་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་གྲུས་གྲུས་ཞུས་ཞུས་བྱེད་ཅིང་། སྡོན་ཚད་ཚོག་གཅིག་
བཤད་ནའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལྟ་བུར་བཅི་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། མཐར་སྐབས་ཤིང་འཁོགས་
པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་སྐབས། མི་ཚོས་ན་བའི་གོ་ལུལ་ལ་ཡང་མི་གཏོང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་
ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་རྒྱུ་བྱེད་པ། སྐྱེས་ཚོད་མོད་ས་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན།

མདོར་ན། ལུས་གྱི་དབང་སྤྱུག་སྤྱུན་སྤྱུམ་ཚོགས་པའི་ཆ་དེ་དག་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་
ལ་འགྱུར་ཞིང་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། མི་རྟག་ལ། མི་བརྟན་ལ། རྒྱུད་པའི་རང་བཞིན་ཅན།
ཐོག་མར་གཞུགས་བཟང་རང་གཞན་གྱིས་ཆགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་མཐར་སྐྱར་བ་
སྐྱེ་བའི་ཡུལ། ལེན་ཏུ་མི་སྤྱུག་ལ། སྤྱུག་མོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་འོང་། དེ་བཞིན་
རང་ཉིད་སྐར་གཞོན་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་ངའི་ཆེ་སྦྱད་དེར་དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་དང་། ལྷོ་
གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་སྐྱེས་པའི་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་འཆར་
གཞི་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་མ་གྱུར་བ་དང་། མ་འགྲིག་ལ། མ་འཁྲོལ་བ་ཁོ་ནའི་སྐོ་
ནས་མི་ཆེ་སྐྱེལ་བ་རེད། མཐར་རང་ཉིད་འཁྲོད་གདུང་སྐྱེ་དགོས་ལ། རོགས་བ་གཞན་ཡང་།
ཡི་ཐང་ཆད་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་མཁུག་ལ་སྐྱེ་བས་སྐབས་བུ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཟད་པ་ཡིན།

སྐར་ཡང་འཆར་གཞི་གསར་བ་གདིང་རྒྱ་མེད། རང་ཉིད་སྐར་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་དུས་ཡུན་རྗེ་གསལ་ཤིང་། ལས་ཀ་མཁུག་བསྐྱུ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ལ་སྐྱེ་བས་བ་
རེད། ལྱིར་དེང་སང་གི་མི་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཐོག་མར་སྐོ་བ་བྱ་འགྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་དབང་
པོ་དར་བའི་སྐབས་ཏེ། རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་དགའ་རབ་ཤེས་བསམ་པ་ལྟ་བུ། རྒྱུགས་སྦྱོང་ལ་
ཡང་ར་རྒྱལ་དང་། འགྲན་སེམས་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་ནས་སྐོ་ཅམ་དང་ལྡན་བར་གྱུར། ཡར་རྒྱས་
གཏོང་རྒྱུའི་སེམས་ཤུགས་དང་བུས་བ་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལུས་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་
དབང་པོ་བཟང་པོ་གསལ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་ཡོད།

ནམ་ཞིག་ན་དར་མར་གྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ལས་ཀ་ཞིག་བཅའ། འཛིག་རྟེན་མཐུན་
འཇུག་གི་གཉེན་བསྐྱེགས་ཀྱང་བྱས། ཐོ་གསར་མོ་གསར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མཛེར་
གཞུགས་གྱི་འཚོ་བ་བསྐྱུལ། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ནས་མི་ཆེའི་མགོ་རྒྱུགས་ཡོང་གི་ཡོད།

བཟའ་ཚང་བུ་སྐྱུག་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡོང་བའི་སྐྱབས་སུ་སྤར་གཞོན་ལུའི་དུས་ཀྱི་སྤང་བ་སྦྱིད་
སོ་དང་། བསམ་སྒོ་གྲུ་ཡངས་སོ། བག་སེབས་སོའི་སྤང་བ་དེ་དག་ག་ལེར་ལུབ་སྟེ། སྐྱུག་སྤང་
དུ་འགན་ཁུར་སྟེ་བ་ཞིག་སྟེ་བས། རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་རང་དབང་གང་དགའ་རང་བྱེད་རྒྱ་མེད་
པར་གྱུར། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ར་འགྲིག་གྲང་རའི་བཟའ་རྒྱ་སྐྱུག་ཚོ་རི་ལྟར་འགྱུར་སྐྱེས་བ་ལྟ་
བུ། རའི་དགའ་ཉེ་སྟོ་དཀར་ཚོ་གང་བྱས་ཡོང་སྐྱེས་པ། གཞན་ཡང་། རོགས་རྒྱ་མཐོ་བ་ལ་
སྐྱུག་དོག་མཉམ་པ་ལ་འགྲན་སེམས། དམའ་བ་ལ་བྱུང་གསོད་སོགས་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་
སྤང་ནས་ལས་ཀ་བཟང་རལ། ལྟོ་སོགས་ཆེ་རྒྱུད། མིང་ཆེ་རྒྱུད་སོགས་ལུས་སེམས་ཀྱི་དཀའ་
ངལ་གཅིག་སོག་ཉེས་བཅེགས་ཡོང་གི་ཡོད།

སོག་མར་ལྟོ་གོས་ག་མ་འགྲིག་པའི་སྐྱབས་སུ་ལས་ཀ་ཞིག་རྟེན་ན་བསམ་བ་མ་
གཏོགས་གང་ཡང་མེད། ལས་ཀ་ཞིག་སོབ་པའི་སྐྱབས་སུ། ཡང་ལས་ཀ་དེ་ལས་དྲག་ཅམ་
ཞིག་སོབ་ན་སྐྱེས་སྟེ་མ་སྦྱིད་པའི་མགོ་རྒྱུགས་ཏེ་ཡོང། དེ་བཞིན་ལས་ཀ་དང་སོགས་དེ་ལས་
དྲག་ཅམ་སོབ་ན་སྐྱེས་པ། དེ་ནས་དེས་གྲང་མ་འགྲིག་པར་མིང་ཆེ་ཅམ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱེས་
པ་དང་། གང་མཚམས་ནས་མིང་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་རོགས་བ་དེ་ར་ལས་སྦྱོ་བ་དང་། ར་དེ་
ལས་དྲག་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱེས་པ། དེ་ཡང་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱེས་སྟེ་
སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་སྦྱིད་པ་ཁོ་ནའི་རང་དུ་རྒྱ་བ་དང་ལོ་སྟེལ་ཏེ་མི་ཆེ་སྟེལ་བཞིན་ཡོད།

སོད་ཀྱི་དེ་སྤའི་འགོ་སྤངས་སུ་གྲུ་སའི་ནང་གི་མི་ཆེ་སྟེལ་སྤངས་ཤིག་ལ་ཆ་མཚོན་
ནའང་། སོག་མར་གཞོན་ལུའི་དུས་སུ་དཔེ་ཆ་སྟོབ་གཉེར་བརྒྱབ་སྟེ། དཔེ་ཆ་ཡག་སོ་ཞིག་
ཤེས་པར་བྱ་སྐྱེས་པ་དང་། འགའ་རེ་ནི་ཐར་པ་སོབ་པའི་དོན་དུ་དཔེ་ཆ་བརྟ་སྐྱེས་པ་ཡོང་གི་
ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན། དེ་མིན་སྦྱིར་བཏང་ཤེས་བྱའི་འདུ་ཤེས་གཙོ་མོར་

བཞག་སྟེ་དཔེ་ཆ་བལྟ་སྟེ་ལ་དང་། ཡང་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་ཅམ་ཤེས་པར་བུ་སྟེ་ལ་དང་། ཚེད་རྒྱ་རོགས་པ་ཚོར་ཁག་པོ་ཞིག་བཟོ་སྟེ་ལ་སྟེ་བུ་ལོང་།

དགོ་སྟོན་པའི་དགོ་བཤེས་ཚོར་མཚོན་ན། དགོ་བཤེས་སྟེ་རམས་པ་ཞིག་གཏོང་
རྒྱ་བྱུང་ན་སྟེ་ལ་སྟེ་བུའི་མིང་སྐྱམ་པོ་ཞིག་ལ་ཆགས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཐོབ་གོ་ས་ཞིག་
བསམ་སྟོར་འཁོར་ཏེ། དགོ་བཤེས་ཆེ་ཁག་ཡིན་ན་ཆེ་ཁག་ལ་དཔག་པའི་གདན་སའི་མཁན་
པོ་སྟེ་བུའི་མཁན་པོ་ཆེ་ཁག། དགོ་བཤེས་རྒྱུང་ཁག་ཡིན་ན་རྒྱུང་ཁག་ལ་དཔག་པའི་གཞིས་
དགོན་རྒྱུ་དང་དག་གི་མཁན་པོ་སྟེ་བུ་ཞིག་ལ་རེ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་སྟེ་རི་སྟེ་ཡང་སྟོ་
ཚོས་སྟེ་སོང་བ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན།

སྟོ་སྟེ་སྟེ་ཚོས་ལ་གཏད་དེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་བུ་བ་རྒྱའི་གཉེར་མ་སྟེ་དེ་དག་བཅོན་
ཐབས་སྟེ་གཚོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཞི་གནས་རྒྱལ་ཐ་དད་རེད། དེ་མིན་སྟེ་སྟེ་ཚོས་གོས་
སྟེ་སྟེ་ལོན། མིང་ལ་དགོ་བཤེས་གྱི་མིང་སྐྱམ་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཚོས་
བརྒྱུད་གྱི་ཁོལ་པོར་འགོ་བཞིན་ཡོད། དགོ་སྟེ་དང་། འག་ཚང་འཁོར་གཡོག་འདྲ་བརྒྱུད་ས།
གང་མཚམས་ནས་མཁན་པོའི་མིང་འདྲ་ཐོབ། མི་གཞན་གྱིས་སྟེ་སྟེ་དམ་ཞུ་ལུ་སྟེ་སྟེ་
ཡང་གྱུར། འདྲལ་བ་འདྲལ་མཁན་ཡང་དགའ་རབ་བྱུང། རྒྱ་དོས་ཀྱང་གང་འཚམས་བྱུང།

དེ་སྟེ་སྟེ་བའི་མཚམས་སྟེ། རང་གི་ལག་གཉེས་གྱིས་མ་སྟེ་བའི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
གཉེར་པ་འདྲ་བརྒྱུས། སྟེ་སྟེ་འཛོད་འདྲ་བརྒྱུས། གཉེར་པ་ཞིག་བརྒྱུས་ན་ལག་པ་བཞི་བྱུང།
ད་དུང་དེས་མ་སྟེ་བའི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་གསོལ་དཔོན་བརྒྱུས་ཏེ་ལག་པ་བྱུག་ཏུ་གྱུར། རྒྱལ་དེ་
སྟེ་འདྲི་སྟེ་གི་བུ་སྟེ་ད་སྟེ་ལ་རེད། རི་སྟེ་ཡང་སྟོ་ནང་ནས་དུལ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན།
སྟེ་སྟེ་གི་ཚོས་གྱིས་མགོ་སྟོར་བསྟེ་སྟེ་དེ་ཏུ་ཅང་གི་ཐམ་ཆ་ཚོན་པོ་རེད། རང་

ཉིད་ཀྱིས་ངས་ཚོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་པ་ཡིན་སྐྱེས་དུ་བཀའ་ལེན་ཉེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་།
བསམ་སློབ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ན་འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཁོལ་པོར་གྱུར་ཏེ་ཡོད་པས་ཚོས་ཚོས་སྐུ་སོང་བ་
ཤེན་ཏུ་དཀའ། དེས་ན། ཚོས་པ་ཞེས་པའི་མིང་རྒྱལ་ཁུར་ཅན་ཞིག་གིས་ཚོས་ཚོས་སྐུ་མ་
སོང་བར་འདི་སྤང་གི་འདི་ག་ཉེན་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱ་ཁོལ་ལ་སོང་ན། ཚོས་མི་ཤེས་མཁན་
ཀྱི་མི་དང་། ཚོས་སྐྱབ་བྱ་ཤེས་ནའང་ཉམས་སྲོང་མཇུ་བ་བྲིད་བྱེད་མཁན་གྱི་ལམ་སྟོན་དང་
བལ་བའི་མི་ལ་ལྟ་ཅི་སློམ།

དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཚེ་བསྐྱེད་ཏེ་ནམ་ཞིག་ན་ཀས་ཤིང་འཁོགས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་
ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལྱང་ཐང་ཚང་གིས། དམ་ཚོས་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཐལ། བྱེད་དོ་བྱེད་དོ་
བསམ་ནས་ཉི་ཤུ་ཐལ། །མ་གྲུང་མ་གྲུང་ཟེར་ནས་ཉི་ཤུ་ཐལ། །མི་ཚེ་སྟོང་པར་བཟང་པའི་རྣམ་
ཐར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོང་རྒྱུ་རེད། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་དེ་ལྟར་རེད། ལོ་ཉི་
ཤུ་ཡས་མས་ཀྱི་མཚམས་སུ་དཔེ་ཆ་ཞིག་བལྟ་དགོས་བསམ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གོ་བ་རོབ་ཅམ་གྱི་ངང་དུ་བསྐྱད། དེ་ནས་སྐྱབ་བྱ་མཐོ་བསམ་འཁོར་བའི་
སྐབས་སུ་རྒྱ་མི་དང་སྐྱབ་དུ་སྟོག་བྱ་ཅན་གྱི་ལས་ཀ་མང་པོ་བྱེད་དགོས་བྱུང། ལྷོགས་གཅིག་
ནས་དཔེ་ཆ་བལྟ་དགོས་པའི་སྟོག་འདི་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ངང་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྟ་སོང། དེ་ནས་
རང་གི་ལྱང་པ་དང་བལྟ་ཏེ་མིའི་ལྱང་པར་གྱུར། དེ་ནས་དཔེ་ཆ་གང་འཚམས་བལྟས་པ་ཡིན།
བསམ་སློབ་འདྲ་སྐྱབ་བྱེད་ཏེ། ཉམས་ལེན་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་ལོ་སྐུམ་ཅུ་སོ་གངས་བར་དུ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ངང་དུ་སོང། དེ་ནས་བསམ་སློབ་
གཏོང་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཤུགས་ཆེར་གྱུར་ཏེ། སློབ་ཚོས་སྐུ་སོང་བ་ཞིག་མ་གྱུར་ན་ཁ་ཉོན་ཉིན་མཚན་
སྟེལ་ཏེ་བྱས་ན་ཡང་ལྟར་སྤང་གི་ཚོས་ལས་མ་འདས་བས། སློབ་ནང་ནས་དུལ་བ་ཞིག་མ་གྱུར་

ན་ཡོང་བ་མི་འདུག་སྐྱེས་དུ་སློབ་ལ་བཟོ་བཅོས་བྱེད་ཁྱལ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་འདང་མ་བྱུང་མ་
བྱུང་ཟེར་ནས་ཉི་ཤུ་ཐལ། །ཞེས་པའི་དུས་ཚོད་ལ་ཉེ་བར་འགོ་བཞེན་ཡོད། བྱི་ལོགས་ནས་
བསྐྱེས་ན་འབྲ་ཆགས་པོ་དང་། ཡིན་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་ཡོད་རུང་མེད་རུང་མདོ་དོན་རང་གིས་
རང་ལ་ཞུས་དག་བཏང་སྟེ། བསམ་སློབ་ཡག་པོ་ཞིག་གཏོང་མ་སྐབ་ན་ཤིན་ཏུ་དཀའ།

སློབ་སྦྱང་དོན་བདུན་མ་ལས། དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བཟུང་། །ཞེས་པ་ལྟར།
རང་གིས་རང་ལ་ཞེ་མི་ཞེས་བ། རང་གིས་རང་ལ་འགྲོད་པ་བྱེད་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཞེ་ཡོང་
བསྟེད་དགོས། གཟབ་གཟབ་བྱེད་མ་སྐབ་ན་སྐྱེས་ལྟར་ཞུས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་སྐྱེས་ཐེབས་ན་གྲོང་
གྲུང་ཆེན་པོ་ཡིན།

མི་ཆེ་ཞེས་པ་འདིས་སྐྱེས་བུ་སྐྱུག་ཅམ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་ན་ལེགས་ཀྱང་། འདི་ནི་སྐྱེད་
ཅིག་ཀྱང་མི་སྣོད་པར་སྐྱུར་དུ་འགོ་བ་ཡིན། ང་ཚོ་རང་བཞིན་དེ་འབྲ་ཞིག་དང་འབྲེལ་ཉེ་ཡོད་
པས་ཚོས་བྱ་དགོས་སྐྱེས་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སང་བྱ་གནངས་བྱའི་རང་དུ་ལུས་ན་མི་འགྲིག་ རི་
སྐྱེད་དུ། གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། མི་རྟག་འབྲ་བསྐྱེས་དུ། ཚོས་བྱེད་ཀྱི་སང་ཉིན་འཆར་གྱི་བར།
།འཆི་དུས་ཀྱིས་དེ་རིང་སྐྱེབས་ཉེན་ཆེ། །ད་རང་མགོ་རང་གིས་མ་བསྐྱོར་བར། །ཚོས་བྱེད་
ན་དེ་རིང་ཉིད་ནས་ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལག་ལེན་ལ་འཁེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས།

དཔེར་ན། ང་ལ་མཚོན་ན་ད་ལྟ་ལོ་སུམ་ཅུའི་ནང་དུ་ཡོད། ལོ་ལྔ་བཅུ་དུག་ཅུ་ཟེན་པའི་
སྐབས་སུ་རིག་པ་བསྐྱིམ་རྒྱ་ཡིན། ད་ལྟ་ཚོས་ཁོ་ནར་བསམ་མ་སྐབ་ཅིང་། གཞན་རྒྱལ་ཁབ་
དང་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདང་བསམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་དོན་ལྗེས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་
དང་འབྲེལ་བའི་འགན་ཁུར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་སྐྱེས་དུ་བསྐྱེད་ན། ངས་ང་རང་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་
གི་ཡོད། ཉིན་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་རྗེས་སུ་སྐྱེས་མ་ཐེབས་པ་དང་། རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་།

རྗེས་ལུས་མ་ཐེབས་པར་ཉམས་ལེན་གྱི་མ་ཐུབ་ན་ང་རང་གིས་མ་ཐུབ་པ་ཡིན། ཚོས་ཐུང་
བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་དོན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ང་ཚོས་དུས་གཅིག་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་མི་ཐུབ།

མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱུབ་ཡབ་སྐུ་སྐྱུབ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཡབ་སྐུ་སྐྱུབ་
བརྒྱད་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་མཚོག་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཉིན་དང་པོ་ནས་ཉམས་ལེན་མཚོང་
གནང་ཐུབ་མེད། ཐོག་མར་སློབ་ཚོས་ལ་ཅུང་ཟད་སྟོབས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་བཞིན་ཉམས་
ལེན་ཟབ་དུ་དང་། ལུས་ཤུགས་ཆེ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་གཏོང་གནང་མཛད་ཅིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་
གོམས་པ་རབ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། མཐར་འགྲུབ་རྒྱ་བྲལ་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོར་གྱུར་
པ་མ་གཏོགས། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཚོད་མེད་རང་འཁྲུངས་སུ་སྟོན་ཀུན་ཟད། ཡོན་ཏན་ཀུན་
རྫོགས་མིན་པར་རང་ཅག་ཐ་མལ་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

དེས་ན། ཞི་བ་ལྗེས་ཞབས་གྱིས། སྟོན་འཇུག་ལས། སྤང་བུ་ཤ་སྤང་བུར་བ་དང་། །དེ་
བཞིན་སྲིན་བུར་གང་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་བཙོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ལུས་ནས་མི་སྟོན་པར་སྟོབས་བསྐྱེད་དགོས། ཐ་ན་སྤང་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སངས་
རྒྱུས་གྱི་རིགས་ཡོད་པས། བཙོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་འཚང་རྒྱ་ཐུབ་ན། རང་ཅག་ལྟ་མིར་
སྐྱེས་པ་རྣམས་འཚང་རྒྱ་མི་ཐུབ་པ་ཅི་ལ་ཡོད་སྟེ་ལྟ་བུ་བསམ་དགོས། བར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་པ་འདི་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན་སྟོབས་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད།
རང་རེར་སངས་རྒྱུས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་དང་རྒྱ་ཆ་ཡོད་དེས་ཡིན།

རྒྱ་ཆ་དེ་མེད་སྟོན་གྱི་དང་མི་གྱི་དང་ཉིད་ལ་རག་ལས་ཡོད། ཉིན་རེ་བཞིན་དུས་
ཚོད་ཅུད་ཚོས་སུ་མ་བཏང་བར་ཅི་ཐུབ་ཐུབ་གྱིས་འབད་བཙོན་བྲས་ན་ས་ཚོད་ཆེ་བ་འོང་།
བསམ་སྟོན་ནང་ནས་འགྱུར་བ་ཐེབས་ན། སྟོབས་སུ་གྱི་བྱ་བ་ཅི་བྲས་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་བར་

མ་གྱུར་ནའང་། གང་འཚམས་ཤིག་དགོ་བར་སྐྱུར་ཅུས། ཉང་བསམ་བའི་སྐྱོབས་ཀྱིས། སྐྱིར་
བཏང་གི་གང་ཟུག་ལ་སྤྲིག་བ་མི་དགོ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་དགོ་བ་ལ་སྐྱུར་སྐྱབ་བ་དང་། ཚོགས་
རྒྱབས་པོ་ཆེ་གསོག་བའི་རྒྱུར་འགོ་བ། ཡང་མི་བལ་བས་བྱས་ན་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་བ་
ཞིག་སྐྱོ་འབྱིང་ཞིག་གིས་དགོ་བ་ལ་སྐྱུར་སྐྱབ་བ་འོང་བ་དེ་འདྲ་ཡིན།

སྐྱོའི་འགྱུར་བ་ག་ལེ་ག་ལེར་ཡང་རྒྱས་སུ་གཏོང་སྐྱབ་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་ས་ཚོད་དང་།
ཚོགས་གསོག་བའི་ས་ཚོད་དེ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡོང་བས། སང་བྱ་གནངས་བྱའི་ངང་དུ་མ་
བཞག་པར་ཅི་སྐྱབ་སྐྱབ་ཀྱིས་ལག་ལེན་དུ་འབྲལ་འབྲལ་འབེལ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དཔེར་
ན། ང་རང་ཚོའི་ལྷོ་ཆས་ལ་ཆ་བཞག་ན། ལྷོ་ཆས་ཞིམ་བ་ཞིག་འདོད་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཞིམ་བ་ཞིག་
མ་ཐོབ་ཆེ། ཐེབས་ཆགས་གཅིག་ལས་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཟ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ལྷོ་གས་ཤི་
ཐེབས་ནའང་མི་ཟ་ཞེས་སུས་ཀྱང་མི་ཟེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཉམས་ལེན་རྒྱབས་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཉིན་དང་པོ་ནས་བྱེད་མི་སྐྱབ་ནའང་། གོམ་བ་རིམ་བཞོད་ཀྱིས་ལག་ལེན་ལ་འགོལ་གྱིན་
འགོལ་གྱིན་སྤིན་ན། ཐེགས་བ་བསགས་བའི་རྒྱ་མཚོ། །ཞེས་བའི་དཔེ་ལྟར། ཉམས་སྐྱབས་ཡང་
རྒྱས་གདེང་འབེལ་བ་ཞིག་འོང་། དེ་ལྟར་ང་རང་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སང་བྱ་གནངས་
བྱའི་ངང་དུ་མ་བཞག་པར་འབྲལ་དུ་ལག་ལེན་དུ་འགོལ་དགོས་པ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ།

གང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུའི་ཚོས་དེ་ཡང་སྐྱིར་ནང་བ་སངས་རྒྱས་བའི་ཚོས། དེ་ལ་
ཐེག་བ་ཆེ་རྒྱུང་གཉིས། ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་མདོ་སྐྱབས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། རང་རེ་
པོད་གངས་ཅན་གྱི་སྐྱོངས་སུ་དར་བའི་ཚོས་ནི་མདོ་སྐྱབས་རྒྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚོས་ཡིན། དེ་
ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་ཐོས་དགོས། དེས་ན།
འདིར་རྒྱལ་སྐྱོང་བྱང་རྒྱལ་སྐྱོང་སེམས་དཔའ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་

ལག་ལེན་གནད་ལག་ལེན་ཆེ་བ་སྐྱེས་ཅུ་སོ་བདུན་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་མཛད་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་
སོ་བདུན་ལ། ཞེས་གྲགས་པ་འདིའི་བཤད་ལུང་མདོར་བསྐྱེས་ཤིག་འབྲུལ་བ་སྐྱབས་སུ་བབས་
པ་ཡིན་པས།

དེ་ཡང་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེག་བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་
གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འགོད་པར་བྱའོ་སྐྱེལ་བ་དང་། དེའི་
ཆེད་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཐབས་མི་འདུག་སྐྱེལ་
དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཉམས་སུ་སྐྱབས་ཏེ། སློན་ཀུན་ཟད་དང་། ཡོན་ཏན་ཀུན་
སྣོན་གྱི་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་སྦྱང་དུ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལུགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་སྐྱེལ་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཚོས་འདི་ལྟ་
བུ་མཉམ་སྐྱེལ་དུ། ཀུན་སྦྱོང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་གྱིས་ཟིན་
པའི་སློན་ནས་གསལ་བར་མཛད་དགོས།

གསལ་བར་བྱ་བ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚམས་ཁ་སང་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་རྒྱལ་གྱི་
འཕྲོས་ནས་ལྷོ་ན། བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བཅས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེལ་ལྟར་ཚོས་
འབྲེལ་བཞག་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་བསྐྱེན་རྒྱལ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། རང་གི་ལུས་སྲོག་ལའང་
མི་བཟོ་བར་སྐྱེལ་བསྐྱེན་དགོས་གསུངས། སྤྱིར་ཤེས་ཡོན་སྦྱང་པའི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་ཡིན་ན་
ཡང་དགོ་ཆེན་དེ་རྒྱགས་སློབ་ལེགས་པར་ཐོན་པ། ཤེས་ཚད་ཡོད་པ། དེའི་སྦྱང་དུ་མི་གཤིས་
བཟང་པོ། སྐྱེལ་སློབ་མཁས་པ། ཤེས་ཡོད་པ་དེ་འབྲེལ་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ཆེ་རབས་གཉེན་
གྱི་མདུན་མ་སྐྱབས་པའི་ལམ་སློན་གྱི་སྐྱེལ་ཞི་དེ་བས་ཀྱང་བཟང་བ་ཞིག་དང་། གནས་ཚད་ཡོད་
པ། གཞན་ལ་གདམས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སློན་སྐྱབ་པ། གཤིས་རྒྱུད་བཟང་པོ། མིག་

དབེར་འོས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས། མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཙུན་བཅས་ལུང་གིས་
ལྷག་ །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ལ་སྦྱ་མཁས་ལྡན། །བཙེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྦྱངས་ལ་བཏེན།
།ཞེས་ཇི་སྟར་གསུངས་པ་སྟུང་། དེ་སྟུང་བཤེས་གཉེན་ཚོས་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་
པར་གསུངས་ཤིང་། གང་སྟར་སྐྱེ་མ་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་བྱེད་དགོས། དེའི་དགོས་དོན་ནི། ཇི་
ཙམ་སྐྱེ་མར་སེམས་ཐག་ཉེ་བའི་ཚོད་གྱིས་སྐྱེ་མའི་གསུང་ལ་ཉན་འཛོག་བྱེད་གྱི་ཡོད། སྐྱེ་མའི་
གསུང་ལ་ཉན་པོ་བྱུང་ན། སྐྱེ་མས་འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་དང་། ལུགས་སུ་པན་པའི་ལམ་ལ་སྐྱོར་གྱི་
ཡོད་སྟབས་རང་ལ་པན་འོང་། སྐྱེ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟུང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། སྐྱེ་མའི་ཡོན་ཏན་
མཐོང་བའི་སྐྱོན་ས་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟས། སྐྱེ་མའི་བཀའ་རྒྱུ་རྒྱ་པའི་སྐྱོན་ས་སྐྱེ་མ་ལ་གུས་
པས་བསྐྱེན་བཀའ་བྱེད་དགོས།

སྐྱེ་མས་ཀྱང་སྐྱོབ་མར་ཚོས་བཤད་དུ་རུང་མི་རུང་། རྒྱུད་པར་དུ་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་།
རྒྱུད་བཤད་པ་སོགས་བྱེད་དུ་རུང་མི་རུང་། བཏྟག་པ་ནན་པོ་བྱེད་དགོས། སྐྱོབ་མའི་ངོས་ནས་
ཀྱང་། སྐྱེ་མ་དང་། སྐྱེ་ལ་སྐྱེ། མཁན་པོ་ཟེར་བ་སོགས་སྐྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་མིང་
དང་གོ་ས་ཡོད་མེད་ལ་ཆ་འཛོག་མི་བྱེད་པར་སོ་སོའི་དད་པ་འགོ་ལུལ་དང་། བསྐྱེན་རིན་ཚོགས་
པ་ཞིག་ཡོད་མེད་སྟོན་ནས་བཏྟག་པ་གང་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་ཡིན། དེ་མིན་སྐྱེ་མ་
དང་། དགོ་བཤེས་དང་། མཁན་པོའི་མིང་ཡོད་ཀྱང་འདྲ། སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་མར་པོ་བཤང་རྒྱ་ཡོད་
ཀྱང་འདྲ། དེར་མ་ཟད་ལྗུལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་མིང་ཡོད་ཀྱང་འདྲ། དེར་ཆ་འཛོག་བྱེད་མི་དགོས།
དེ་ནི་ཚོས་གྱི་སྐྱེད་ཆ་ལས་མིའི་གལ་རིམ་གྱི་སྐྱེད་ཆ་མིན། ཚོས་ཞེས་པ་དེ་ཐར་བ་སྐྱེ་བ་བྱེད་དེ་
རང་དབང་མཐར་སྐྱེག་པ་སྐྱེ་བ་བྱེད་ཡིན།

རང་དབང་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ཡང་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་འགོ་དགོས་
བ་ལས། དེ་མིན་རང་དབང་མེད་པར་བཅོན་དབང་གི་སློན་ནས་འགོ་དགོས་ན་ལོར་འཇུག་
ཡིན། ཚོས་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། རི་ལྟར་ནའང་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་
པ་བཤད་དགོས། རྩོད་སྐྱོད་དང་། བཅོན་པོའི་སྐད་ཆ་ལྟ་བུས་གར་ཡང་མི་འོང་། བཅོན་
པོའི་སྐད་ཆ་ལྟར་ནག་མདའ་འཕེན་ལྟ་བུའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡིན་ན། དེར་དུས་འཛམ་བུའི་
སྲིད་ནང་ཁྲུངས་འཕྲོལ་ཐབས་མེད། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ནི་ལུན་ནག་མདའ་
འཕེན་གྱི་སྐད་ཆ་མིན་པར་རྒྱ་མཚན་ལྡན་ཅིང་། གཞི་རྩ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དུས་ད་ལྟ་
ཡིན་ན་ཡང་། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཟི་འོད་དེ་བརྒྱུག་མེད་ལ། ཚོས་ཀྱིས་མི་
ཚེ་སྤེལ་སྤངས་དང་། བསམ་སློབ་གཏོང་ཕྱོགས། ཡ་རབས་བྱེད་སྤངས་བཅས་བཟང་ཤོས་
སྤྲུལ་ཡོད། མདོར་ན། ལྷ་མ་མ་བསྟེན་པའི་གོང་དུ་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་བརྟག་པ་ལེགས་
པར་བྱེད་དགོས། བསྟེན་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ལྷ་མ་ལ་དད་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་
པར་གསུངས། དེས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སློབ་བསྐྱུར་བཤད་ལྟ་བུ་སོང་བ་ཡིན།
རྒྱབས་འགོ་བྱ་ཚུལ།

དེ་ནས་རྒྱབས་ལྟ་བུའི་བའི་རྩལ་ཏེ་རྒྱབས་འགོ་བྱ་སློབ་ལ།

ཅ་བར།

- རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བཅིངས་པ་ཡི།།
- འདི་གཉེན་ལྟ་ཡིས་སུ་ཞིག་སློབ་པར་བྱས།།
- དེ་སྤྱིར་གང་ལ་རྒྱབས་ན་མི་སྐྱབ་པའི།།

དགོན་མཚོག་སྐྱབས་འགོ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དགོན་མཚོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལག་ལེན་ཡིན། སྐྱབས་སུ་འགོ་སའི་ཡུལ་ནི། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་བཙོན་རང་བཅིངས་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན། འདིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། བཙོན་ཡུལ་གྱི་གཞི་བདག་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་གཞོན་ཅིང་ཚོད་བཅས་སུ་སྤྱར་བ་དེ་དག་ལ་འཕྲིན་ལས་བཙོན་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་མི་འོས།

རྒྱལ་ལ་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་། འཕྲིན་ལས་དོན་མིན་དོན་རྒྱུང་ལས་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད། མི་ལོ་རྗེས་བཙོན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ནང་ལྷུ་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ། ཡར་གྱི་བཙོན་ཚོད་དང་། མར་གྱི་བཙོན་ཚོད་ཞེས་པ་དེ་རྣམས་ལ་དམར་མཚོད་འབྲུལ་དགོས་པ་དེ་དག་ནི་ལོན་ཏུ་མ་རུངས་པ་རེད། ལྷན་པར་དུ་གསོལ་མཚོད་བྱེད་དགོས་པའི་རིགས་འགའ་རེར་དམར་མཚོད་སྤུལ་ན། ལྷན་པར་ཆར་རྒྱ་ལོ་ལེགས་བྱང་བ་དང་། འགའ་རེས་ཆར་རྒྱ་འབེབས་པར་རོགས་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བཞག་གིན་འདུག མ་རུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་པའ་མཁན་ཡང་དེ་ཚོའི་གས་སུ་ཚུད་ཡོད།

དེས་མཚོན་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྣ་འདྲེ་དེ་དག་ནི། གཟུགས་མེད་དེ་ལ་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་སྤང་བོ་རགས་པ་མེད་ཅམ་མ་གཏོགས། རང་ཅག་བཞིན་དུ་ཆགས་སྤང་ཚོངས་གསུམ་གྱི་བྲན་ཁོལ་དུ་ཡོད་པ་གཅིག་མཚུངས་རེད། དེས་ན། འདིག་རྟེན་སྣ་ཡིས་སུ་ཞིག་སློབ་པར་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་ལ་སྐྱབས་བཙོན་མི་རུང་། སྐྱབས་སུ་འགོ་མི་འོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་ནི། ང་ཚོས་སྐྱབས་སུ་འགོ་ས་དེར་རེ་བ་བཙོན་བ་བཞིན་དེས་རེ་བ་སློང་སྐབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། རེ་བ་བཙོན་སའི་ཡུལ་དེས་སྐྱབ་མི་སྐབ་

བཞིན་དུ་དེ་ལ་རེ་བ་བཙུགས་ན་སྐྱེན་ཏུ་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེད་མེད་གོ་ལོག་གྲང་ཡིན། དེར་བརྟེན་
རེ་བ་བཙུགས་སའི་ཡུལ་དེས་རེ་བ་བཙུགས་བ་ལྟར་སྐྱེད་ཐུབ་མིན་ལེགས་པར་བརྟེན་ཏེ། རེ་བ་
བྱས་པའི་དོན་སྐྱེད་ཐུབ་པེས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ལ་རེ་བ་དང་སྐྱབས་བཙུགས་དགོས།

འོན་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་ལྷ་འདྲེས་མཚོན་པའི་
འདྲི་གཞེན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྐྱེད་ཞིག་སྐྱོབ་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱོབ་པར་མི་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་
དེའི་ཕྱིར་ན། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་དེས་ནམ་ཞག་གཏན་དུ་མི་སྐྱེད་པར་སྐྱོབ་བྱས་
པ་ཞིག་དགོས། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་དང་། ཚོས་དགོན་མཚོག་དག་ལྟེ་འདུན་
དགོན་མཚོག་བཅས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱེད་པ་མེད་
པའི་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་ཏེ་སྐྱེད་ཁོང་བྱས་པའི་གཉིང་ནས་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

དེས་ན། སྐྱབས་འདིའི་སྐྱབས་འགོ་ནི། རང་ཉིད་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་མ་ཚུད་
ཀྱི་ས་མཚན་འབྲེད་བྲེད་ཡིན་པས་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་སྐྱབས་སུ་འདྲི་བའི་ཅིང་། ཞེ་ཐག་
པ་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་གནས་ཡིན་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་། ཁས་ལེན་བྱས་ན་རང་
ཉིད་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པར་གྲུར་བ་ཡིན། དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་སྐྱབས་གནས་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཞིག་དང་། ཁས་ལེན་གཙང་མ་ཞིག་མེད་པར་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འབྲེ་
ཆགས་ཅི་ཙམ་བྱས་ཤིང་། རང་པའི་ཚོས་ཅི་ཙམ་ཤེས་ཀྱང་རང་པར་གྲུར་མིན་ཐེ་ཚོམ་རེད།

ནང་བ་ཡིན་མིན་ནི་སྐྱབས་འགོ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སྐྱབས་
འགོ་ལ་རིམ་བཤང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། མ་མཐར་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་། ཚོས། དགོ་འདུན་
གསུམ་པོ་དེ་སྐྱབས་གནས་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་སྐྱེས་པ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྐྱོའི་

གཉིད་ནས་ཁས་སྐྱེད་ཏེ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ན་སྐྱེ་བོ་དེ་ཉིད་ནང་བར་གྱུར་བ་རེད། ཕྱི་བ་
དང་ནང་བའི་དབྱེ་བ་འབྲེད་སའི་མཚམས་དེ་སྐྱེ་བས་འགོ་ཡིན། དེས་ན། སྐྱེ་བས་འགོ་ནི་ཉ་
ཅང་གལ་ཆེན་དུ་གྱུར་ཡོད།

འོ་ན། རང་ཅག་ནང་བ་སངས་རྒྱས་བས་སྐྱེ་བས་སུ་འགོ་ཡུལ་གྱི་དགོན་མཚོག་
གསུམ་གྱི་ནང་ནས། སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་དེ་རི་འབྲེ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མར་སངས་
རྒྱས་ཞེས་བའི་སྐྱོད་འོན་ཏེ། སངས་བའི་སྐྱོན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་སངས་བའམ། མེད་བ་
དང་། ཟད་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱས་བའི་དོན་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་རྒྱས་བ་སྟེ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མཁྱེན་དགོས་བའི་ཤེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོ་གོས་ཆགས་ཐོགས་
མེད་བར་འཇུག་པས་ན་རྒྱས་བ་ཞེས་བྱའོ། །

ཟད་རྒྱུ་འོ་སྐྱོན་དེ་ཡང་གྱི་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་ལྟ་བུ་མིན། སྐྱོད་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་
དག་རང་རང་སོ་སོའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་ཅིང་། ལས་ཞེས་བའི་སེམས་མ་དུལ་བའི་
དབང་གིས་གྲུབ་བ་དང་། སེམས་མ་དུལ་བའི་ཉོན་མོངས་འབེལ་བ་ལས་གྲུབ། ཉོན་མོངས་
ནི་སྐྱོ་གང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་བ་སྟེ། སྐྱོ་བག་མི་ལེབས་བར་ཉོན་
མོངས་བར་བྱེད་བ་ཞིག་ལ་འཛོག། འདི་ལྟར་རི་ལྟར་བསམ་སྐྱོའི་འཇིན་སྐྱངས་ཤིག་སྐྱེས་ཆེ་
གང་ཟག་རང་ཉིད་མ་སྐྱིད་བའམ་མ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
ཡིད་གདུང་བར་བྱེད་བ་ཡིན་པས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྐྱེད་ནས་ཉོན་མོངས་ཞེས་བརྗོད།

དེ་ལྟར་སེམས་མ་དུལ་བ་དང་། མ་རུངས་པ། མ་ཞི་བ་བཅས་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
བྱེད་ཅིང་། སེམས་མ་དུལ་བའི་སྐྱོན་སེམས་མི་དགེ་བའི་ལས་གསོག་ལ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱེད་བཞིན་ཡོད། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཅ་བ་ཆགས་སྐྱང་གཉིས་དང་།

དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་གཉི་ཟུག་ལ་སྤྱུག་ཡོད། ལྷོད་བཅུད་ཀྱི་སྐྱོན་འདི་དག་
སེམས་མ་དུལ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་
བ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོངས་སྤྱད་བྱའི་སྐྱོན་དེ་
དག་རང་རང་གི་རྒྱུ་དུལ་བའི་ཆེ་བད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷོན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་བད་
ཅེས་བ་ནི། ལྷོ་ཡི་སྐྱོན་མཐའ་དག་གི་རྩ་བ་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་འདི་དག་གི་འབྱུང་རྩ་མཐའ་སྤྱུག་པ་ནི་ད་དུང་དེ་
ལས་ཀྱང་གཉིད་བཟ་ཅིང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ཤིག་ཡོད། དེའི་སྐྱོན་ནམ་
བྱེད་ལས་ནི་སློ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་བར་དུ་གཙོ་ད་
པའི་གོགས་དང་། འགལ་རྒྱུན་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་བད་པའི་ཆེ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཐོགས་
པ་མེད་པར་འཇུག་པས་སློ་རྩལ་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་སངས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་
རྒྱས་པའམ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་སློ་གྲོས་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་
པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད། འོན་ཀྱང་། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྐྱབ་སྐྱབ་
བམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉུག་པ་རང་བྱུང་ཞིག་མིན་ལ། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་
སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན། རང་ཅག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དུས་གཏན་དུ་སེམས་ཅན་
གྱི་ངང་ཚུལ་དུ་གནས་པ་འདི་འདྲ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་མི་ལེན།

སངས་རྒྱས་ཤུག་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། གནས་མཚོག་དོ་རྗེ་གདན་དུ་མངོན་
པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མངོན་པ་སྟོན་མཁན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཤིག་བྱུང་བ་དང་།
དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་སྐྱབ་པ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་གནས་ཀྱང་འདུས་ཞུ་ས་དེ་

ཡང་ཐོག་མར་རང་ཅག་བཞིན་དུ་སོ་སྐྱེ་བ་མལ་བ་ཡིན། རིམ་གྱིས་སྐྱོན་གྱི་རིགས་སྣ་རེ་རེ་
བཞིན་དུ་སྤངས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་རེ་ནས་ཐོབ་པར་མཛད་དེ་མཐར་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་དང་།
ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་བ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ཟད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་ནི་གཞི་རྩ་སེམས་སྤྱང་ནས་ཡོང་
དགོས། སེམས་ལ་ནི་རྣམ་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་བ་ཤིན་ཏུ་མང་། དཔེར་ན། ད་ལྟ་མྱེད་
ཅག་གིས་མིག་གིས་ང་ལ་ལྟ་བཞིན་ཡོད་ལ། རྣ་བས་ཀྱང་ངས་བཤད་པའི་སྐྱད་ཆར་ཉན་
བཞིན་ཡོད། ངས་མིག་གིས་མཐོང་ཞེས་དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་
ལས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་བ་ཡིན། མིག་གིས་དབྱིབས་དང་ཁ་
དོག་སོགས་མཐོང་བས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པར་བྱེད་མཁན་དང་། རྣ་བས་སྐྱ་ཐོས་
པས་སྐྱ་ཤེས་པར་བྱེད་མཁན། ལྡན་ཏེ་ཆོར་བས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད་མཁན། ལྟེས་རོ་ཤེས་
པས་རོ་ཤེས་པར་བྱེད་མཁན། ལྟེས་ཀྱིས་རེག་བྱ་ཤེས་པས་རེག་བྱ་ཤེས་པར་བྱེད་མཁན་
བཅས་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡིན།

དེར་དུས་དཔེ་དེ་བ་གྱི་ནང་དུ། ཐོག་མར་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་། དེ་ནས་དེའི་
རྗེས་སུ་སྐྱད་པའི་ནང་བཟོ་ལན་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་ཏེ་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་རྫོང་བཞིན་
ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་མིག་གི་ཤེས་པས་
གཟུགས་མཐོང་བ་མ་གཏོགས་སྐྱ་ཐོས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་ཐུབ། དེ་བཞིན་རྣ་བའི་ཤེས་པས་སྐྱ་
ཐོས་པ་མ་གཏོགས། གཟུགས་མཐོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་ཐུབ་པས། ཤེས་པ་རེ་རེར་བྱ་བ་རེ་
རེ་ལྡན་ཞིང་། དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་དང་། ཐོས་པ། མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ངས་ཤེས་
ཞེས་དང་། ངས་མཐོང་། ངས་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། ང་ཞེས་པ་ཞིག་སྐྱེ་བས་གྱིན་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་ང་དེ་གདགས་སའི་གཞིའི་གཙོ་བོའི་ཤེས་བ་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་བ་ཞེས་
རྫོང་བཞེན་ཡོད། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་བ་དེ་ལ་འང་ད་ལྟ་བེད་སློང་བྱེད་པའི་ཤེས་བ་ཞེས་གདང་།
ཡང་གཉིད་ཁྲུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བེད་སློང་བྱེད་པའི་ཤེས་བ་གཅིག་ཡང་། དེ་ལས་
ཅུང་ཙམ་མི་འདྲ་བར་སྐྱབས་སུ་བེད་སློང་བྱེད་པའི་ཤེས་བ་སྟེ། མི་ལས་གཏོང་བའི་སྐབས་དང་། བརྒྱལ་
བའི་སྐབས་སུ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་ཤེས་བ་ཞེས་ བརྒྱལ་བ་ལ་ཡང་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་བ་
མང་ཞིང་། བརྒྱལ་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་སམ། མཐར་ཐུག་པ་ནི། འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ཡིན་
པས་སེམས་སྤོས་ཀྱང་དེ་དུས་མངོན་དུ་འགྱུར་བཞེན་ཡོད། འཆི་བའི་འགོ་སྟོན་གྱི་ཤེས་
བ་རགས་བ་དེ་དག་རིམ་བཞེན་ཟིམ་ནས་མཐར་ཐུ་དབྱགས་ཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་བ་སྤོས་
ཤོས་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བ་སྤོས་དེའི་རོ་བོའི་ཆ་ནས་ཉོན་མོངས་དང་ལྟན་དུ་གནས་མ་སྤོང་
བ་ལྟ་བུ་རེད། ཉོན་མོངས་དེ་དག་ནི། ཤེས་བ་སྤོས་འདིའི་སྟོན་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་བ་རགས་
བ་ནམས་དང་། ལྟན་དུ་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་བ་སྤོས་འདི་དང་ལྟན་དུ་མི་འོང་། དེ་ལྟར་
སེམས་ལ་རིམ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། བེད་སློང་བྱེད་པའི་རིམ་བ་ལ་ཡང་སྤོས་རགས་མང་པོ་
ཡོད་ཆུལ་རགས་ཙམ་ད་ལྟ་བུས་བ་ལྟར་རེད། ལྟན་པར་ཤེས་བ་རགས་བ་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་
སྐབས་སུ་ཆགས་སྤར་གི་སློ་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས། ཤེས་བ་སྤོས་སེམས་གསལ་རིག་ཙམ་
དེའི་རང་བཞེན་ལ་སློན་གྱི་རིགས་ཞུགས་མེད།

གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞེན་ལ་ཞེ་སྤང་འབྲེས་བ་སྟེ་ཞུགས་ཡོད་ན། རི་སྡིད་
སེམས་ཡོད་པ་དེ་སྡིད་དུ་ཁོང་ཁོ་མངོན་གྱུར་དུ་གནས་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་རང་གཞན་སུ་
འདྲ་ཞེས་ཀྱང་རྒྱན་དུ་ཁོང་ཁོ་ལངས་བཞེན་སྟོན་མཁན་མི་སྡིད། ལྟན་པར་ཏེ་ཅང་གི་ཁོང་

ཁོ་ཅན་ཞིག་གྲང་ཁོང་ཁོ་ཞི་སྟེ་མི་གཤིས་འཇམ་པོར་གནས་པའི་དུས་སྐབས་ཡོང་གི་ཡོད།
དེས་ཁོང་ཁོ་དེ་ལོན་ཏུ་མ་རུངས་ཤིང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནའང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་
མ་ཞུགས་པའི་རྟགས་བསྟན་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁོང་ཁོ་དང་། ང་རྒྱལ། དྲག་དོག་སོགས་གཞི་
ཅའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་ཏེ་གནས་སྟངས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ན། ཏེ་ལམ་བཅོས་
སྲུ་མེད་པ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་ནའང་། གནས་སྟངས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཞི་ཅའི་སེམས་
དེ་ཉིད་ཆགས་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སློན་གྱི་རིགས་དེ་དག་དང་ཁ་སྐྱེལ་དུ་རུང་ཞིང་།
འབྲལ་ཐབས་གྲང་ཐབ་ཅིང་སྤང་བར་ཡོད།

འདིར་ཁོང་ཁོ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། གང་ཟག་གཞན་པ་རོལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བར་
མ་སོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་གཉིང་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་
མི་སྲུག་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྲོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལས་གཏན་དུ་བྲལ་ཞིང་
འགོགས་མི་དགོས་པ་བྱུང་ན་སྟམ་དུ། ཡུལ་དེར་སྤང་བའི་སེམས་རྒྱབ་མོ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དེར་
ཞེ་སྤང་ཞེས་བརྗོད། གྲེད་ལས་དེ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་སེམས་རྒྱབ་མོ་དེ་དང་། ཡུལ་གང་ཡང་རུང་
བ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན། ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྤྲོད་ཏེ་བའི་བྱམས་
པའི་སློབ་གཉེས་པོ་དེའི་གནས་སྟངས་དངོས་འགལ་ཡིན། སྤྲོད་ཏེ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སློབ་
མངོན་དུ་གྱུར་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱབ་ཅིང་སྤང་བའི་སློབ་མངོན་དུ་གྱུར་ཐབས་མེད་ལ། རྒྱབ་ཅིང་
སྤང་བའི་སློབ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་སྐབས་སུ་སྤྲོད་ཏེ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སློབ་མངོན་དུ་གྱུར་མི་
སྲུག་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་རིམ་མི་འབྲ་བ་དུ་མའི་ནང་ནས་སེམས་མ་རུངས་པ་དེ་དག་
དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་བའི་སློབ་ཐབས་པོའི་རིགས་གྲང་དུ་མ་ཡོད། སློན་གྱི་རིགས་དེ་དག་

སེམས་ཀྱི་གཤེས་སྤྱི་མེད་པའམ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་
ཞིག་ལོ། སློན་ཀྱི་སེམས་དེ་དག་ལ་གཉེན་སོ་བྱེད་སྐྱབ་ངེས་ཀྱི་སྤྱི་རིམ་ཡེ་ནས་མི་མཐུན་པའི་
སེམས་ཀྱི་རིགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཆགས་སྤང་གིས་མཚོན་པའི་སློན་ཅན་ཀྱི་སློན་དེ་དག་
གི་སྤྲུགས་ཅ་བཅོལ་ས་ནི། མ་རིག་པ་བདེན་འདྲིན་ཞེས་པ་དེ་ལ་སྤྲུག་གཞི་ཅ་བདེན་འདྲིན་དེ་
ལ་ཚད་མའི་རྒྱབ་རྟེན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སློངས་ཏེ། བདེན་
པར་མེད་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློན་ཞིག་རེད། དེ་འབྲེལ་སློན་འཁྲུལ་པ་དེ་ཉིད་
ཇི་ཅུམ་གྱིས་རྣམས་མཐུ་ཆེ་ནའང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་
ཤིང་དབྱུང་ན་འཁྲུལ་པའི་སློན་དེ་ཉིད་ཚུགས་མི་སྐྱབ་ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་སྤྱང་ངེས་ཡིན།

དེའི་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། སྤྱིར་འདིག་རྟེན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལའང་བདེན་པ་ཞེས་
པ་ནི། བརྟག་ཅིང་དཔྱོད་པའི་ཆེ་རེ་གསལ་རེ་གསལ་དུ་འོང་བ་ཞིག་དང་། རླུང་པ་ཞེས་པ་
ནི། འབྲུལ་དུ་ཉམས་ཤིང་ཇི་ཅུམ་ཆེ་ནའང་སྤྲུགས་ནས་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ན། ཡུད་ཅུམ་ནས་
རླུང་རྒྱབ་བརྗོལ་འོང་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་རེད། གཞིའི་གནས་སྤྲུགས་མི་བདེན་པ་ཞིག་ལ་
བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི། སློན་དེའི་འདྲིན་སྤངས་འཁྲུལ་བ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་དབྱུང་ན་བདེན་པ་མིན་
པར་ར་འབྲོད་སྐྱབ། དེའི་ཆེ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སློན་དེ་རང་ཚུགས་སྐྱབ་ཐབས་མེད།

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཆ་ནས་སློན་ཅན་ཀྱི་སློན་དེ་དག་འབྲུལ་དུ་རྣམས་སྤྲུགས་ཅི་ཆེ་ལྟར་སྤྱང་
ཡང་། སློན་དེ་དག་གི་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་ས་དེ། སྤྱིན་ཅི་ལོག་གཉི་སྤྲུག་བདེན་འདྲིན་ལ་བཅོལ་
ཡོད་པར་བརྟེན་སློན་སྤྲུགས་མི་བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་མེད་ཅིང་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པར་
ཤེས་རུས། གཅིག་ཤོས་སློན་བཟང་པོའི་སྤྲུགས་དེ་དག་ལ་སྤྱི་བྱེད་དང་ལྡན་ཞིང་རྒྱབ་རྟེན་
ཚད་མ་ཡོད་པའང་ཤེས་རུས། འདྲིན་སྤངས་མི་མཐུན་པའི་སློན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཤེས་སྤྲུགས་

མི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། གཅིག་ཤོས་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་ཅིང་། གཅིག་ཤོས་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་
མ་མེད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་གཉིས་ལྟན་ཏུ་གནས་ཐབས་མེད། སྤྱིར་འདིའི་རིགས་ལ་དབྱུང་རྒྱ་
ལྡོག་ཏུ་དཀའ་ཡང་གཞི་རྩའི་གནས་སྤངས་དེ་འདྲ་རེད།

དེས་ན། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པའི་སློབ་དེར་གོམས་འདྲིས་བསྟེན་ཏེ་གོམས་བ་ཆེར་
སོང་ན། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པའི་སློབ་དེ་རང་ཚུགས་མི་སྐྱབ་པར་ག་ལེར་རུས་ཤུགས་རྒྱང་
དུ་འགྲོ་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན། དཔེར་ན། གཞི་གང་ཞིག་ལ་རྗེ་ཙམ་གྱིས་ཤོད་ཤུགས་ཆེར་སོང་
ན། དེ་ཙམ་གྱིས་གཞི་དེར་གྲང་རེག་གནས་མི་སྐྱབ་པ་དང་། ཡང་། སྤང་བ་རྗེ་གསལ་དུ་
སོང་ན་སྐྱེས་པ་སངས་ཉེ་འགྲོ་བ་བཞིན། སློབ་ཡོན་ཉན་གྱི་སྤོགས་སུ་གོམས་འདྲིས་རུས་
ཤུགས་ཆེར་སོང་ན་སློབ་གྱི་སྤོགས་དེ་དག་རང་ཤུགས་གྱིས་འགག་འགྲོ་བ་ཡིན།

ཡང་། སྤོགས་གཞན་ནས་འདི་ལྟར་བརྟག་སྟེ། སློབ་བཟང་རན་གཉིས་ཀར་རྒྱབ་རྟེན་
ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཞིང་། སློབ་ལེགས་པའི་སྤོགས་སུ་གོམས་ན་སློབ་རན་རུས་ཤུགས་རྒྱང་དུ་
འགྲོ་བ་བཞིན། སློབ་རན་པའི་སྤོགས་སུ་གོམས་ན་སློབ་བཟང་པོའི་རུས་ཤུགས་རྒྱང་དུ་འགྲོ་
བ་ཡང་ཡོང་སྲིད། དཔེར་ན། དད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱུན་རིང་པོར་བསྐྱོམས་ན་མ་དད་པ་རྒྱང་
དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་རྒྱུན་རན་དེ་འདྲའི་དབང་གིས་མ་དད་པ་ཤུགས་ཆེར་སོང་ན། དད་པ་
ཤུགས་རྒྱང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ར་ཚོས་དད་པ་དང་། གཞན་པའི་གྱི་སློབ་ལྟ་བུ་ཞིག་སློབ་
ན་ཡང་སློབ་ཤུགས་གཏོད་པའི་རྒྱབ་སྤོངས་སུ་ལྟ་བུའི་གོ་རྟོགས་བཟང་པོ་ཞིག་མེད་ན། རྒྱ་
བ་འགའ་རེའི་ནང་གཞན་པའི་གྱི་སློབ་དང་དད་པ་དག་སྤང་རྒྱང་ཙམ་ཡང་རྒྱས་སོང་ཞིང་།
བསམ་སློབ་ལྟར་དེར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེ་ལ་སྐྱེས་ལྷན་གོམས་འདྲིས་མ་བྱུང་ན་
རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱ་བ་འགའི་རྗེས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་སྲིད། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་རྒྱབ་

རྟེན་ཚད་མ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ངེས་པ་གདེང་ལེལ་བ་ཞིག་རྟེན་མ་ཐུབ་
བས་ལན་པ་རེད།

དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་ན་རྒྱལ་རྟེན་ཚད་མ་དང་ལྡན་
བར་གྱུར་བས། རྫོང་དགེ་བའི་ཆ་འདི་དག་བརྟན་ཅིང་། རུས་ཤུགས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བྱུང་བ་
འོང་། རི་ཅམ་གྱིས་བརྟན་ཅིང་གོམས་པའི་རུས་ཤུགས་འཕེལ་བའི་ཆེ། དེ་ཉིད་རྟེན་བརྟན་པ་
སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་བས། གོམས་འདྲིས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པ་
བསྐྱངས་ན། གོམས་པ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་འོང་ཞིང་། རྫོན་གྱི་རིགས་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་རྟེན་
ཚད་མ་དང་མི་ལྡན་བས་རིམ་གྱིས་རེ་རྒྱུང་རེ་རྒྱུང་དུ་སོང་སྟེ་མཐར་གཏུག་དུ་སྤངས་རུས་པ་
འོང་བ་ཡིན། གཞི་ཅིའི་རྒྱ་མཚན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་རྫོན་གྱི་རིགས་ཟད་རུས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་
གྱི་རིགས་མཐའ་མེད་དུ་རྒྱས་རུས་པ་ཡོང་ལུགས་དེ་འདྲ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་
འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་བཞེས་ལ་རྟེན་ནས་རྫོན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་ཟད་ཅིང་།
ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སམ། ཐེག་པ་དམན་པའི་
ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྫོན་དོ་རྗེ་གདན་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་
རྒྱས་དེ་སྐྱ་ཆེ་སྟོད་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་དང་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། རྗེ་རྗེ་
གདན་གྱི་སྟོ་ལ་བྱང་རྒྱལ་ཤིང་བྱང་དུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་བསྐྱར་ཏེ་གཞི་ནས་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བཞེད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་མ་གཤེགས་བར་དུ་སངས་རྒྱས་དང་།
གཤེགས་ནས་སྤང་སོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བྱུང་སྟེ། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་མངོན་
དུ་མཚན་པར་བཞེད། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཚད་པར་འདོད་མཁན་ཡང་ཡོད།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མཚོག་གི་སྐྱེས་
སྐྱེའི་མཛད་པ་མཛད་པའི་རྣམ་འདྲེན་ཤུག་ལྷ་བུ་ལྟ་བུ་ལོ། ཚོས་གྱི་སྐྱེས་ལས་མ་གཏོས་བཞེན་
དུ། དག་མ་དག་གི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སྐྱེས་པའི་རོལ་གར་མཐའ་དང་སྐྱ་མེད་པ་རིམ་
དང་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་རྣམ་འདྲེན་
ཤུག་ལྷ་བུ་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་སྤྲད་དུ་རྒྱལ་བོའི་སྐྱེས་གྱི་ཚུལ་
བཟུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ། ལོ་དུག་དཀའ་བ་སྤྲད་བ། བདུད་བདུལ་བ། མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་གསལ་དུ་སངས་རྒྱས་པར་མི་བཞེད།

སེམས་སྐྱ་བའི་རང་བཞེན་གཉེན་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་དེས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ཡུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིད་ཕྱིན་པར་དཔོག་སྟེ། སེམས་སྐྱེད་གི་གནས་
ཡུགས་མཐར་སྐྱབ་པ་དེའི་དབྱིངས་སུ་གཉིས་སྤང་འཁྲུལ་པའི་འི་མ་མཐའ་དག་སྤྲད་སྐྱེ་མི་
དུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགགས་པའམ་ཟད་པའི་སེམས་རྒྱན་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་བཛོད།
དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་གྱི་སྐྱེས་ལས་མ་གཏོས་བཞེན་དུ། རང་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱའི་རོར་ཤུས་གདོས་བཅས་གྱི་སྐྱེས་ལ། ཡུང་བོ་སྐྱེས་ལས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། དུས་འཁོར་བ་ཅི་སྲིད་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རིགས་འདྲ་
རྒྱན་མི་ཆད་པར་བཞུགས་པ་ལ་འོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེད་དང་། དེ་ལས་ཤུས་གདོས་
བཅས་གྱི་སྐྱེད་གསལ་བ་མངའ་བའི་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ལྷ་བུ་པ་དང་། རྣམ་འདྲེན་འོད་
སྤྲད་སྐྱེ་བུ་མཚོག་གི་སྐྱེས་སྐྱེའི་རྣམ་པར་བསྟན་ཏེ་ལེབས་པའི་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་ལ་ཚོས་
སྐྱེད་དང་། འོངས་སྐྱེ། སྐྱེས་སྐྱེ་ཞེས་གསུམ་བཤམ་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཚོག་ཅེས་
བཛོད་པ་ཡིན། རྒྱན་ལྷན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོའོ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་སངས་

རྒྱལ་དེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཤིག་ཡིན།

དེ་ནས་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པའི་ཚོས་དེ་ནི། རྒྱ་གར་ལེགས་སྐྱུར་གྱི་
སྐད་དུ་རྒྱམ་ཞེས་པ་འདྲིན་པ་ལ་འདུག་ཅིང། འདྲིན་པའི་དོན་ནི། འགྲོ་བ་ཀུན་སྐྱུག་བསྐྱེད་
རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱོབ་བའམ་འདྲིན་པས་ན་འདྲིན་པ་ཞེས་བརྗོད། དེའི་ཚུལ་རི་ལྟར་
ཞེ་ན། རང་རེའི་བདེ་སྐྱུག་སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཙོ་གནང་མཛད་པ་ཞིག་
མིན། བདེ་སྐྱུག་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་ལས་ཀྱིས་བཙོས་ཤིང། ལས་དེ་ཡང་རང་རང་སོ་སོས་
བསགས་པ་རེད། དེས་ན། བདེ་སྐྱུག་གི་ཅ་བ་རང་རང་སོ་སོར་སྐྱུག་ཡོད། སངས་རྒྱལ་
བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང། སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་མི་གཙོ་བོར་
བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ། ལས་བཟང་བོའི་འབྲས་བུར་བདེ་བ་དང། ངན་པའི་འབྲས་
བུར་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བས། ལས་བཟང་བོ་བསགས་ཤིང་ངན་པ་སྐྱོང་དགོས་ཞེས་དགེ་
ལྡན་དང་འབྲ་བར་ལས་འབྲས་སྤང་སྤང་གི་གནས་འདི་བྱ་བ་དང། འདི་མི་བྱ་བའི་བསྐྱེད་བྱ་
སྐྱོན་པར་མཛད་པ་ཙམ་ལས་ཁོང་ཉིད་འདིག་ཉེན་བཞུགས་པ་ལོ་མིན།

ཚོས་དགོན་མཚན་ནི་སྐྱབས་དངོས་ཏེ། རང་རེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་ཡོན་ཏན་སྣ་
གཅིག་སྐྱེས་ན་དེའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྣ་གཅིག་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བས། སྐྱོན་གྱི་རིགས་
དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཁེགས་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། སྐྱབས་འོ་མའམ་དངོས་ཚོས་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་རེད།

དེ་ལ་འགོག་ལམ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་དེ་དག་དང། དེ་བཞིན་སངས་ཡོངས་སུ་
རྒྱལ་མེད་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་བར་ཉེ་བ་སྟེ། ལམ་ལ་བསྐྱབས་ནས་སྐྱོན་སེལ་བའི་མགོ་རྒྱགས་པ་
ནས་བཟུང་སྐྱོའི་རྒྱུད་ཚོད་རིམ་བཞིན་མཐོ་དུ་སོང་སྟེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་

གང་ཟག་གི་སྐྱགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་འགོག་བདེན་འདྲེན་གྱི་སྣོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་སློབ་དེ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྲ།

དེ་ལྟ་བུའི་སྣོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་དེས་སྐྱག་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་བཅས་
པ་གཉེན་པོའི་སློབས་གྱིས་བཙུག་སྟེ་སེམས་གྱི་བྱི་མ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པའམ། སློབ་བྱུང་
གྱི་བྱི་མ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པའི་བྲལ་བ་དེ་འདྲེན་པས་
དེ་ལ་འགོག་པ་སྐྱུང་བ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྲ། སློབ་སློབས་ལ་ལ་ཟད་པའི་འགོག་པ་ནས་
བརྐྱེད་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྐྱགས་རྒྱུད་གྱི་བདེན་གཉེས་ཐ་དང་དུ་འདྲིན་པའི་
བྱི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པ་སྟེ། སློབ་གྱི་སློབས་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་འགོག་པའི་བར་འགོག་
པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྲ། དེ་ལྟར་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་
ལ་ཚོས་དགོན་མཚོག་ཅེས་བརྗོད། ང་ཚོས་སྐྱབས་སུ་འགོ་སའི་ཚོས་དགོན་མཚོག་འོ་མ་
འདི་དག་ཡིན། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་རང་ཅག་སུ་ཞིག་
གི་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན། འདིགས་པ་རྣམས་ལ་
ཚོས་དེ་སྐྱབས་འོ་མའམ་དངོས་དེ་ཡིན། སློབ་པ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་ལས་
འབྲས་སྐྱེད་དོར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་དཔེ་ལྟ་ལྟལ་ཞིག་དགོས། དེ་ནི་དགེ་འདུན་དགོན་
མཚོག་ཡིན། སློབས་དགེ་འདུན་ལ་མིག་དཔེར་བལྟས་ཉེ་ཚོས་དགོན་མཚོག་འོ་མ་རང་གི་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་སློབ་སློབས་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་
ཅེས་བྲ་བ་ཡིན། ཡང་སྤྱིར་བཟང་བོའི་ཡོན་ཏན་དང་སྣོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
རྟོགས་པ་སྐྱགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་ཡིན་སྟེ་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་གམ། འཕགས་པའི་
དགེ་འདུན་ཞེས་བྲའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་དང་། ཚོས་དཀོན་མཆོག་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི། རང་ཅག་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་བས་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབས་གནས་ཡིན། ད་ལྟ་རང་ཅག་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པར་བཞུགས་པ་འདི་དག་ར་ཚོས་སློབ་གཏུང་བཅོལ་ཡུལ་དང་སྐྱབས་གནས་ལུ་ཡུལ་ཡིན་པས། རི་ལྟར་མི་ཉེས་ཅན་ཞིག་གིས་སྐྱབས་འཚོལ་བ་བཞིན་ཡིད་གཏོང་ནས་སྐྱབས་བཅོལ་ཏེ་བྱེད་མཁུན་བསམ་པ་དང་། བྱེད་ངའི་སྐྱབས་གནས་དང་། ར་ལ་མགོན་སྐྱབས་གནང་མཁུན་དེ་ཡིན་སྟུང་པའི་སློབ་སློབ་གཏུང་བཅོལ་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས། དེ་ཡང་སྐྱབས་ཡིན་པའམ་སློབ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་མཚོང་བའི་སློབ་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས།

དེའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟ་རང་ཅག་སྐྱབས་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱེ་གྲ་ན་འཚིས་མཚོན་པའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་གྱི་རྣམ་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སློབ་སྐྱབས་མནར་ཏེ་ཡོད། མདོར་ན། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ཞེས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོའི་སྐྱེ་རྒྱུན་འདི་མ་ཟད་བར་ཏུ་སྐྱབས་བསྐྱེད་གང་ཡང་བྱུང་བ་ཞིག་གིས་ཟིན་ཏེ་ཡོད་པས། སྐྱབས་བསྐྱེད་དེ་དག་ལས་གོལ་དགོས། དེའི་ཐབས་གཙོ་བོ་ནི་ཚོས་ནས་བཤད་པའི་དགེ་སྤྲིན་གི་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་གྱི་ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་སློབ་མཁུན་ཞིག་དགོས། སྐྱབས་དེ་ལྟ་བུ་སློབ་པ་པོ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་དགོས། དེའི་ཐོག་ཚོས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་སྐྱབས་པའི་ཁ་མིག་ཡར་ལྷ་བྱེད་ཡུལ་གྲོགས་དགེ་འདུན་དགོས་པ་ཡིན། རང་ཉིད་སྐྱབས་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ཚུལ་དང་། སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལས་སློབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་སྐྱབས་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བའི་འཛིགས་སྐྱབས་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་བསྐྱེད་དེ་དག་ལས་སློབ་པའི་

ལུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་སྐོན་ནས་ཉམས་སྲུ་གྲང་
ན་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་སྐྱབས་
སྲུ་འགོ་བའི་རྒྱ་འཛིགས་པ་དང་དད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ཏུ་གསལ་ཆེ།

རང་ཅག་གི་རྒྱུ་ལ་ཚོས་དཀོན་མཆོག་སྐྱེས་པའི་སྐོན་ནས་རང་རེའི་རྒྱུ་གྱི་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་དགག། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ལུས་པ་ཁྱད་པར་
བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན། དེ་ལ་སྐྱབས་སྲུ་འགོ་བ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་སྐོན་ནས་
སྐོན་པ་ཅམ་གྱིས་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། བར་ཆད་ཅུང་ཟད་ཚུན་
ཆད་ཞི་བར་ལུས་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ལྷིང་ཁོང་ལུས་པའི་གཉིང་
ནས་བདེ་སྐྱུག་ཅི་འབྱུང་དཀོན་མཆོག་གིས་མཁྱེན་སྦྱོར་དུ་སྐྱབས་སྲུ་འགོ་དགོས།

སྐྱུག་པར་དུ་སྐྱབས་སྲུ་འགོ་སྦྱངས་དེ་མ་འོངས་པར་རང་ཉིད་འཚང་རྒྱ་ཐུབ་པ་དང་།
རང་ཉིད་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཚོས་དཀོན་མཆོག་སྐྱེ་ཐུབ་པ། རང་ཉིད་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་
འབྱུང་ཐུབ་པའི་སྦྱང་དུ་དམིགས་ཏེ་སྐྱབས་སྲུ་འགོ་དགོས། མ་འོངས་པར་རང་གི་ཐོབ་བྱར་
གྲུར་པའི་སྐྱབས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱབས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ད་ལྟ་གཞན་རྒྱུ་ལ་ཡོད་
པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་མ་འོངས་པར་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྲུར་པའི་སྐྱབས་གསུམ་པོ་
འབྲེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་སྐྱབས་ཞེས་བརྗོད།

དེ་ལྟར་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་སྲུ་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་
པར་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་སྲུ་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱེད་བྱ་སྤྱི་དང་། ལྟག་པར་སྐྱབས་
དངོས་ཚོས་དཀོན་མཆོག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་བའི་སྐོན་ནས་ཉམས་ལེན་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས།

ནམས་སྲུ་ལེན་ཚུ་ལ། དཔེར་ན། མི་དགོ་བཅུ་སྲོང་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱུར་ན། སློབ་གཙུག་པོ་
ནི། ཞེ་སྤང་གི་སློབ་པ་རང་གི་དབྱ་ལོར་ཁ་གཏད་གཅུག་སྟེ་གཞན་གྱི་སློབ་གཙུག་པོ་
ཡང་། འཇམ་བུ་འདོད་ནས་ལུག་དང་། བྱིས་བྱ། བག་པ་གསོད་པ་སོགས་འདི་དག་ཆགས་
པའི་དབང་གིས་སློབ་གཙུག་པོ་ཡིན། རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཡོད་པར་བརྟེན་སློབ་གཙུག་པོ་
སོགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲིག་སྤྲི་བར་གསུངས་ཡོད་པས་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་རུང་། སྤྱིར་ནང་བ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇམ་བུ་རུང་བ་དང་། མི་རུང་བར་གསུངས་པ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད།
འདུལ་བའི་སྐྱབས་ནས་འགྲེ་བྲག་པ་གནང་བཀག་མཛད་ཡོད་པ་ལས་སྤྱིར་འགག་མེད།

ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ནས་འགག་པ་དང་། གཞུང་འགའ་ཞིག་ནས་
འགག་མེད། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས། དབྱུ་མ་སྣོང་པོ་ལས། དེ་ཆེ་དེ་ལ་གཞོད་མེད་
སྤྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་སྣོང་སོ་སོ་རང་གི་ཆེད་དུ་སློབ་བཅད་པ་མིན་ཞིང་།
འག་དེ་ཉིད་རང་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་རང་དགར་བའི་ཁྲོམ་འལ་ལྟ་བུའམ། དེ་ལྟག་
ནམས་སྲུ་དེ་དྲགས་ཤི་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་འལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གསུམ་དག་པའི་འལ་ལྟ་སྤྱིར་ཟ་
རུང་བ་ཅུ་གནང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འལ་ལྟ་ཟ་བར་གཏན་དུ་སྤངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས།

ཡང་། སློབ་གསུམ་གཞན་ནས་འགྲུངས་པ་དང་། རང་ཉིད་དགོ་སྤྱོད་སྐྱབས་པའི་ལུས་རྟེན་
འཚོ་རྒྱུར་གཞོད་པ་སྟེ། འཚོ་ཁམས་ཞན་དུ་སོང་བ་གཉིས་དགོས་པ་གཙོ་ཆེ་རྒྱུར་བསྐྱར་
དགོས། གནང་བཀག་གི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་པས་དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་གང་ཆེ་བར་བལྟས་
ཉེ་སྤང་དོར་བྱ་དགོས། ཡང་སྣོང་ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་བྱ་དགོས། སྤང་ས་
མཚམས་སྤང་ལྟག་ཁག་ཏུ་དམར་མཚོད་འདུལ་མཁན་ཡོང་གི་འདུག རང་ཉིད་ཀྱི་ཉེར་མཁོ་
འགར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ར་ལུག་དང་། བྱ་དེ། བ་སྤང་ལ་སོགས་པ་གསོད་པ་ལྟ་བུ་འདི་

དག་ནི་ཉ་ཅང་ཡ་ང་བ་དང་ཐབས་སྐྱོ་པོ་རེད། དེའི་ཚུལ་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བུ་བ་བྱུང་ན་ཤིན་
ཏུ་ལེགས། དེ་རིང་འདི་གར་བཀའ་ཚོས་ལྷ་མཁན་གྱི་ནང་ལ་གལ་ཏེ་ནམ་རྒྱུན་སོ་སོའི་ལུང་
པའི་ནང་དམར་མཚོད་འབྲུལ་མཁན་འདྲ་ཡོད་ན་ད་སྤིན་ཆད་དམར་མཚོད་མཚམས་འཛོག་
བྱས་ན་ཡག་ཤོས་ཡིན།

ད་དུང་སོ་སོའི་ལུང་བར་སྤིན་ཏེ་གལ་སྤིད་དམར་མཚོད་འབྲུལ་དགོས་སའི་ལྷ་འདྲེ་
དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཡང་ང་ཚོར་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དམར་མཚོད་མ་སྤུལ་ཞེས་བཤད་བྱུང་།
ང་ཚོས་དམར་མཚོད་འབྲུལ་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དེ་ལྟར་བཤད་
གྱི་འདུག་པས་ང་ཚོར་ཐབས་ཤེས་མེད་ཅེས། བྱིད་ཚོས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཁ་འཕངས་
བྱས་ན་འགྲིག་ ལྷ་འདྲེ་མ་སྤུལ་ཅན་ཡིན་ན་ང་དང་ཁ་གཏད་གཅོག་རྒྱུ་ཡིན། ང་ལ་ལུས་པ་
དང་ཉོགས་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་མཁན་
ཞེག་ཡིན་པས་ངས་སྐྱད་ཆ་འདི་བཤད་པ་ཡིན། འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད། བྱིད་ཚོ་དམར་
མཚོད་འབྲུལ་མཁན་ཡོད་ན་ད་ལམ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ལྷས་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤིན་
ཆད་དམར་མཚོད་འབྲུལ་རྒྱ་སྤོང་དགོས་པ་དེ་དམ་ཚིག་ཡིན། སློག་གཙོད་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ནི་
གཉི་ལྷག་གི་དབང་གིས་སློག་གཙོད་པ་ཡིན།

མ་བྱིན་ལེན་ནི། བརྒྱ་བུའི་རྣམ་ལ་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུན་
ཚེགས་གྱི་དངོས་པོའི་བར་རྒྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། བ་རོལ་པོའི་རྣམ་བརྒྱས་ན་བ་རོལ་པོའི་ལོངས་
སྤོད་ལ་གཞོད་པ་དེ། བ་རོལ་པོའི་ལུས་སློག་ལ་གཞོད་པ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཅུང་ཟད་འགྱུར་། བ་
རོལ་པོའི་ལོངས་སྤོད་ལ་གཞོད་པས་བ་རོལ་པོར་མི་བདེ་བ་ཆེར་འོང་བས་ནམ་ཡང་བྱ་མི་
རུང་། ཁ་སང་ཁ་ཉིན་འདི་གར་ཅ་ག་བརྒྱལ་སྤོར་བྱུང་བ་སྐྱབས་ཞེག་གིས་ཉིད་དེ་རྒྱུ་བརྒྱགས་

བྱེད་སར་བསྐྱེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་མི་གཅིག་གིས་གཅིག་བརྒྱུད་ནས་ཅ་ལག་རྙེད་སོན་བྱུང་
བ་ལེན་དུ་ཤོག། ཅེས་རྒྱང་བསྐྱེད་སྲིད་ཀྱི་འདུག་པ་དེ་འབྲེལ་ལྷན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྲོད་པ་ཡིན།

རང་ཉིད་ལ་ཅ་ལག་གང་ཞིག་རྙེད་པ་དེ་ནི། གཞན་ལས་འཕྲོག་པ་མིན་ཡང་བདག་
སོ་དེས་སློབ་མ་བཏང་བར་ཡོད་སྟབས། དེའི་བདག་པོར་སྲོད་རོགས་གྱིས། ཞེས་བརྗོད་ན་
ཤིན་ཏུ་བཟང་ཞིང་ཚོས་དང་མཐུན་པར་སྐྱུང་པ་རེད། དངོས་སོ་ཞིག་རྙེད་ན་འདི་ནི་ངས་ཆེད་
དུ་འཕྲོག་པ་མིན་ཞིང་། ང་རང་ལ་འདྲ་མཉམས་པར་འདུག་སྟེ་དུ་མོངས་སྐྱུང་ན། པ་རོལ་
པོའི་སེམས་ཀྱིས་སློབ་བཏང་མེད་ཆེ་མི་དགོ་བ་གསོག་ཅིང་། འདི་གར་བརྒྱལ་སྟོར་བྱུང་བ་
མང་པོ་ཞིག་རྒྱང་བསྐྱེད་སྲིད་ཀྱི་འདུག། གང་མཚམས་ནས་སྣ་རུ་ཡང་བརྒྱལ་འདུག་ཞེས་
བཤད་མི་ཡོང་ངམ་སྟེ་པ་བྱུང་།

ལོག་གཡེམ་ལ་རིགས་མང་དུ་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་
བའི་བྱེད་མེད་ལ་སྐྱུང་བ་ནི་ལོག་གཡེམ་ཡིན། དེ་ནི་བཟང་ཚང་འབྲུག་འཇིངས་ཤོར་བ་དང་།
ནང་མི་མི་མཐུན་པར་བཟོ་བའི་རྒྱུན་ཅུ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་པའི་གནས་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་
ཡར་རྒྱས་སུ་སྤྱིན་པའི་ཡུལ་ལུང་ནང་དུ་འདྲེ་མི་དཔོན་ཆེ་རྒྱ་རྒྱུན་ཆད་འབྲུག་འཇིངས་ཤོར་བ་
ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་སུ་མ་སོང་བའི་ཡུལ་ལུང་ནང་སྐྱོན་ཆད་འབྲུག་
འཇིངས་བྱུང་བ་དེ་དག་པལ་ཆེར་བྱེད་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་པས། ལོག་གཡེམ་སྤངས་ན་གནས་
རྒྱུ་དེ་དག་མི་འབྱུང་བས། དེས་ན་ལོག་གཡེམ་སྲོང་བ་གལ་ཆེ།

ངག་གི་མི་དགོ་བ་བཞི་ནི། རྩུབ་དང་། སྤྲ་མ། ཚིག་རྩུབ། ངག་ཀྱལ་བཅས་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་རྩུབ་ནི་མཚོང་བ་ལ་མ་མཚོང་། མོས་པ་ལ་མ་མོས་ཞེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་བའི་སྐོར་ནས་
རྩུབ་བཤད་པ་དེ་རེད། དེས་མི་གཞན་མགོ་སྐོར་གཏོང་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་

མི་འོས། ཡང་། བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའམ། གཞན་གྱི་སློབ་ལ་སྦྱོར་བ། མོང་ས་
སློབ་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་གཞན་པའི་གྱི་དགོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བ། དེ་འབྲེལ་སྐྱབས་
སྦྱོར་ལ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་
ཡིན། ཞེས་བཞེད་ཏུ་རྒྱུ་མ་སྦྱོར་བར་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག་བཞེད་ནའང་དང་པོར་སྦྱོར་བ་དགོས།
འགའ་ཤེས་རྒྱུ་བཞེད་ཏུ་བཞེད། འཛོལ་པོ་དང་། རྒྱུ་པོ། ཆེས་སྤང་པོར་ཅི་བཞེད་པོར་པས་
དེ་མི་སྦྱོར་སྦྱོར་བ་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱུ་སྦྱོར་དགོས།

ཕ་མ་ནི་དགྲ་གཤམ་གྱི་བརྒྱུ་བ་ལ་ཟེར། དགའ་མིན་དགའ་མདོག་གི་དབང་གི་ས་
སྦྱོར་ཆ་འབྲེལ་བཞེད་དེ་ཆོག་མཐོ་དམན་གྱི་དབང་ལ་ཡང་འབྲེལ་འཛིང་པོར་ཏུ་བརྒྱུ་བ་
དེས་སྦྱོར་དོན་ལའང་འཛིང་ཏུ་གཞོན་པར་མ་བཞེད། སྦྱོར་པོ་སོར་ཡང་སྤང་ཆ་བས་ཆེ་བ་སྦྱོར། མི་
སྦྱོར་བ་དང་། བག་མི་མེད་པ་བཞེད་པོར་ཡོད། མི་གཞན་གྱི་གནས་ཚུལ་བཞེད་མིན་རྒྱུ་
རྒྱུ་ཡང་། བཞེད་ཚུལ་མི་མ་སྦྱོར་པའི་རྒྱུ་ཆ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་འདི་རིགས་ནི་ཉ་ཅང་གི་
ཆ་བས་ཆེ་བ་ཡིན། གང་ཟེན་འགའ་ཤེས་ཞེས་བཞེད་ཆེད་ཏུ་སྦྱོར་མ་མི་བཞེད་ནའང་། རང་ཉིད་
གྱི་གཤམ་གཤམ་པར་སྦྱོར་བ་དེར་སྦྱོར་བ་འབྲེལ་བཞེད། རྒྱུ་སྦྱོར་བ་དེར་སྦྱོར་བ་
འབྲེལ་བཞེད་དེ། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་དེ་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་སྦྱོར་བ་
ཞེས་མཐོང་ཡང་ཡོད་པོ་ཡོད། དེ་ནི་ཆེ་རབས་སྦྱོར་བ་པོ་མས་པའི་དབང་གི་ས་ཆེ་འདིར་
ངས་ངས་འབྲེལ་བ་གྱིས་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་
ན་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་དེ་རིགས་ནི་འཛིང་ཏུ་སྤང་ཆ་བས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་གཞན་དགོས།

རི་སྦྱོར་ཏུ། རོ་པོ་རྒྱུ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་
བརྒྱུ་གཞན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བ་

མ་རྣམས་ཀྱིས། མཚུ་འགྲུལ་ཙམ་ཞིག་གིས་ངན་སོང་དུ་ཐིབས་ཀྱིས་ནོན་བ་ཞིག་འོང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གདམས་ངག་རེད། ཁ་བདེ་སོ་བྱས་ན་དེའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་སྟེན་གཤམ་གསོག་ག་དང་། ལུང་ལ་སྒྲོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རོགས་པ་དང་སྐྱབ་ཆེ་ཁ་ལ་བདག་སོ་རྒྱག་དགོས། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་མི་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་དུས་སྐབས་རེར་ལུང་ཤོབ་དང་། ཆིག་ངན་ལྟ་བུ་ཐོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པས་དེ་སྐབས་ངས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་ཆིག་རྩལ་བམ་ཆིག་ངན་ནི། དཔེར་ན་གཞན་ལ་སྐྱར་སོ་དང་། སྐྱོན་པ། གཤམ་འཚོང་མ་ཞེས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་རེད། རང་ཉིད་ཁོང་ཁྲིའི་འངས་པའི་སྐབས་སུ་ཆིག་ངན་གང་རྩལ་བཤད་པ་དེས་པ་རོལ་པོའི་སེམས་ལ་གཞོན་པ་དང་། སེམས་པམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན། ཆིག་རྩལ་ནི་ཉ་ཅང་གི་སྟེན་ཆེ་བས་ནམ་ཡང་བརྗོད་མི་རུང་། དེ་བཞིན་གཞན་ལ་མཐོང་ཚུང་གིས་མེ་ཞེས་པ་དང་། དམེ་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་མི་ལེགས་པས། ལས་ལྟོ་ལྟོ་སྐྱོ་བོང་མས་ནམ་རྒྱུན་མི་སྐྱེ་འདྲ་ཞིག་ལའང་མི་དེའི་མིང་ནས་སྐྱོས་ཏེ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། མིང་གཞན་ཀྱིས་འཕོད་སྟོལ་མེད་ཅེས་ཤོད་རྒྱུན་འདུག་པ་ནི་ཉ་ཅང་ལེགས། གང་ལྟར་པ་རོལ་པོར་བྱུང་གསོད་དང་། མཐོང་ཚུང་གིས་ཆིག་རྩལ་སྐྱོ་མི་རུང་།

ངག་ཀྱལ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱན་ལྡན་ཉོག་བཤད་མང་བ་དེ་ཡིན། ཆགས་སྤང་གི་དབང་གིས་ཉོག་ཉོག་མང་དུ་ཤོད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ངག་ཀྱལ་ཏེ། དོན་མེད་ཡོང་གཏམ་མང་བ་དང་། དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཆགས་སྟེད་ཀྱི་གཏམ་དང་། དམག་གི་སྐོར། འཇུག་འཇིང་གི་སྐོར་ཤོད་པ་སོགས་མདོར་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆགས་སྤང་འཕེལ་བ་དང་། རོགས་རྒྱ་གཞན་ཡང་། ཆགས་སྤང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་འདི་དག་ངག་ཀྱལ་ཡིན་པས། རྐྱད་ཆ་བཤད་དགོས་པའི་རྣམས་བཤད་ཟིན་རྗེས་སྐྱོ་བ་མ་མང་ན་མཐེས་པ་ཡིན། དགོས་པའི་ཅན་གྱི་

ལས་ཀ་ཟིན་མཚམས་དུས་ཚོད་སྟོང་བ་ཡོད་ཆེ་ཁ་ཉོན་བྱེད་བ་དང་། མ་ཉི་བགྲང་བ་སོགས་
དག་སྐྱོར་ལ་བརྩོན་དགོས།

སྟོན་མ་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་ལྷ་སར་རང་སྐྱོང་སྐྱོང་ས་གྲུ་སྐྱིག་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
བཅུགས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་ཆ་བཙོག་ས་པ་འགྱུར་བ་དེ། དེའི་སྐབས་བཙོག་མའི་
དགའ་བསུ་མཚོན་བྱེད་དུ་གསོལ་ཆོགས་སུལ་བཞིན་ཡོད་པ་ལ། ཉིན་ཞིག་གསོལ་སྟོན་
ཞིག་གི་སར། ཁོང་ཚོ་ནང་ཁུལ་སྐད་ཆ་འོད་མཁན་མེད་པར་ཁུ་སིམ་པོར་བསྐྱད་སྟབས།
ཅིས་དཔོན་རྒྱུན་ལྷན་ནས་ཁ་བཤད་ཅུང་ཅུང་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། སྐྱེ་ཆ་བཙོག་ས་ཁོངས་
དཔོན་པོ་ཞིག་ནས་བཀའ་མོལ་ཞིག་གནང་དང་ཞེས་བཤད་བས། དེར་ཁོང་གིས་བྱེད་ཚོས་
ང་འོ་ཤེས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ངས་ཀྱང་བྱེད་ཚོ་འོ་ཤེས་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ག་རེ་འོད་དགོས་
སམ། ཞེས་བརྗོད་འདུག འདི་ཡག་པོ་མི་འདུག་གམ། སྐབས་དེར་མི་འགའ་རེ་སྐད་ཆ་
བཤད་པའི་གཞི་གང་ཡང་མེད་ན་ཡང་། ཚུ་ཚོ་ད་སྐྱེལ་ཉེ་སྐད་ཆ་འོད་ཀྱིན་འདུག་པ་དེ་ཚོར་
ཡ་མཚན་གྱི་འདུག་ལ། དེ་དག་ངག་ཀྱལ་གྱི་དགོ་བཤེས་ཀྱང་ཡིན། དེ་ལྟར་དུས་ཚོ་ད་རྒྱུད་
ཚོས་སུ་གཏོང་བའི་རྒྱུན་ལག་ཀྱལ་སྐྱེ་མི་རུང་ངོ་།།

ཡིད་གྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ནི། བརྒྱུ་སེམས། གཞོད་སེམས། ལོག་ལྷ་བཅས་
གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྒྱུ་སེམས་ནི། གཞོན་གྱིས་བདག་ཏུ་བརྒྱུང་བའི་རྒྱ་དངོས་
གྱིས་མཚོན་པའི་ཡོ་བྱང་ལ་དམིགས་ཉེ། འདི་ལྷ་བུ་ང་ལ་བྱུང་ན་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན།
རྩོགས་རྒྱར་ཚུ་ཚོ་དེས། སྐྱེ་བུ་ རྒྱོན་ཆས་སོགས་ཅ་ག་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་མིག་
མད་ཀར་ལྷ་མི་སྐབ་པར་མིག་རྒྱར་ནས་ལྷ་ཅམ་ལྷ་ཅམ་བྱས་ཉེ། ང་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་
སྐྱེས་པ་དང་། འདི་ཚོ་བ་ན་སྐྱེས་པའི་བསམ་སྐྱོ་འཁོར་ན་བརྒྱུ་སེམས་གྱི་བྱི་མ་སྐྱེབས་གྱི་

ཡོད། གཞན་གྱི་དངོས་སོ་རང་ལ་བྱུང་ན་སྦྱུང་བ་དང་། དེ་རང་ལ་ཡོང་བར་ཤོག་སྦྱུང་བ་དེ་
ནི་བརྟུང་བ་སེམས་ཡིན།

གཞོན་སེམས་ནི། བ་རོལ་པོར་མཐར་སེམས་བའི་སྐོ་ནས་གཞོན་བ་སྐྱེལ་འདོད་གྱི་
བསམ་སྒོ་དེ་ཡིན། ཡོག་ལྟ་ནི། སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་མེད་བར་ལྟ་བ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་བར་ལྟ་
བ། དཀོན་མཆོག་མེད་བར་ལྟ་བ་ཡིན་པས། འདི་ཉ་ཅང་གི་སྤྲིག་ལྷི་བ་དང་ཚབས་ཆེ་བར་
གསུངས་ཤིང་། དེ་བཅུ་པོ་དེར་མི་དགོ་བ་བཅུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་མི་དགོ་བ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས། དེ་དག་ནམ་
ཡང་མི་བྱེད་སྦྱུང་དུ་སྐོ་གསུམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་བཀའ་བ་དེ་ལ་དགོ་བ་བཅུ་ཞེས་
བརྗོད། འདི་དག་ནི་རང་ཅག་གིས་ཉམས་ལེན་གྱི་ལག་ལེན་མགོ་འཇུགས་ས་དེ་ཡིན། ལུས་
གྱི་སྐྱོད་ལམ་དང་། དག་གི་སྦྱོ་བརྗོད། ཡིད་གྱི་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐྱོགས་བཅས་བཟང་དུ་བྱིན་
བ་དེའི་ཐོག་དུང་ཉམས་ལེན་རྒྱབས་ཆེ་དུ་བཏང་སྟེ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་གྱི་སྐོ་དང་།
གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྐོ་འདི་དག་ལ་སྦྱངས་ན་རིམ་གྱིས་དགོ་བའི་སྐོའི་ངོ་པོ་གོང་
འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་མི་རྟག་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་དང་། ལྷག་
བསྐྱེལ་བ་ལ་སྦྱག་བསྐྱེལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བ། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ལ་སྟོང་
པར་ལྟ་བ། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་གྱི་ཆའི་སྐོའི་ངོ་
པོ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་ན། མཐར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་སྐྱེ་འོང་། དེ་ནས་
དེས་བྱངས་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བུ་བ།

ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས། རང་ཉིད་གྱིས་སྐྱང་དོར་ཚུལ་བཞིན་ལག་ལེན་དུ་བཀའ་
ན་རང་ཉིད་སྦྱག་བསྐྱེལ་ལས་གྲོལ་ཞིང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ཚོས་སུ་

སྐྱེས་པའི་བསམ་སྒོ་ཞིག་སྐྱེ་བས་སྐྱབ། དེས་ན། དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་
གོགས་ཡིན་ཚུལ་དེ་ལྟར་རེད།

དོན་བསྐྱེས་ཏེ་བརྗོད་ན། རང་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱལ་དགོན་མཚོག་
ལ་སྐྱེན་པའི་འདུ་ཤེས། ཚོས་དགོན་མཚོག་ལ་སྐྱེན་གྱི་འདུ་ཤེས། དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་ལ་ནད་
གཡོག་དང་འབྲ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེན་དགོས། དཔེར་ན། འབྲུང་བ་ཆ་མ་སྐྱོམས་པའི་སྐོན་ས་
བྱུང་བའི་ནད་པའི་ནད་སེལ་བ་ལ་སྐྱེན་བསྐྱེན་པའི་སྐོན་ས་ནད་ལས་གོལ་དགོས་པ་ལྟར། བད་
དང་འབྲ་བའི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཚབས་པོ་ཆེ་ལས་ཐར་བའི་དོན་དུ་སྐྱེན་དང་
འབྲ་བའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་སྐྱེད་སྐྱེད་ཏེ། འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
ལས་ཐར་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སྐོན་པ་པོ་སྐྱེན་པ་དང་འབྲ་བ་དང་།
ཚོས་ལ་སྐྱབས་དངོས་སྐྱེན་དང་འབྲ་བ། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་གོགས་ནད་གཡོག་
དང་འབྲ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱབས་སྐྱེད་བསྐྱེན་ཅིང་སྐྱབས་སྐྱེད་འགོ་དགོས། དེས་ན། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔས་གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་
འགོ་ལ་སྐོབ་པ་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཏེ།

རྒྱལ་པ་བཞགས་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྐྱེན་པ་ནི།

ཅ་བར།

ཤིན་ཏུ་བརྗོད་དཀའི་རབ་སོང་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྣམས།

རྒྱལ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བྱབ་པས་གསུངས།

དེ་སྤྱིར་སློབ་ལ་བབས་ཀྱང་སྤྱིག་པའི་ལས།།

ནམ་ཡང་མི་བྱེད་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་རན་སོང་གི་སྤྱིག་བསྐྱེད་ལ་
ནམ་གངས་མང་སྟེ། མོག་མར་དཔྱལ་བའི་སྤྱིག་བསྐྱེད་ལ་འདི་ལྟར། ཚ་གང་བཙོ་སྟེག་དང་།
འབྲུག་གང་གི་སྤྱིག་བསྐྱེད། ཉི་ཚེ་བའི་དཔྱལ་བའི་སྤྱིག་བསྐྱེད་སོགས་དཔྱལ་ཁམས་གྱི་
སྤྱིག་བསྐྱེད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད། རི་སྐྱད་དུ། བཙོ་མ་ལྡན་འདས་གྱིས། མདོ་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཉིད་དུ་འབྱུང་།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་
པའི་གནས་ལུགས་རང་ཅག་སོ་སྐྱེའི་སློབ་དང་། རིག་པས་མི་འདུམ་པར་སློབ་རི་ར་བ་ལས་འདས་
པ་སྟེ། སློབ་རི་མ་རྒྱུད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་བཞིན། ལས་རན་པའི་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་ཀྱང་
དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་གྱི་
དབང་གིས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། སློབ་འཇུག་དུ། ལུགས་བསྟེན་ས་
གཞི་སྤྱི་ཡིས་བྱས། །མོ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྤྱིག་
སེམས་ཡིན་པར་བྱེད་པས་གསུངས། ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྤྱིག་པའི་སེམས་ལས་སློབ་བཅུད་གྱི་བཞོན་པ་འདྲ་མིན་ཅི་ཡང་འཆར་
འོང་སྟེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་གྱིས་མཛད་པའི་མདོན་པ་མཛོད་དང་། གཞུང་
འགའ་ཞིག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཚད་རི་བཞིན་ཡོད་མེད་ཅང་མི་ཤེས་ཏེ། ཅི་ལྟར་ཡང་
དཔྱལ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ནི་རིས་བར་སྤིད་པ་ཞིག་སྟེ། རང་ཅག་གི་མཚོང་ཚོས་སྤྱིང་
མའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སེམས་ཅན་ལས་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱིག་གནས་

སྒྲུབ་དང་། འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྒྲུབ་ལ། བདེ་སྤྱད་གི་རྣམ་པ་འདྲ་མིན་རིག་པས་མི་འདུམ་པ་ལྟ་བུ་
འདི་དག་ལ་དབགས་ན། འཇམ་སྒྲིང་གྲེ་བ་སྐྱབ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་ཡང་སློབ་ཆགས་འདྲ་མིན་དང་། བདེ་སྤྱད་གི་རྣམ་པ་འདྲ་མིན་ཅན་
གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་པལ་ཆེར་ཚོད་ཐིག་ལུས།

དེ་ནས་ཡི་དྲུགས་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེལ་ལ། སྤྱིར་ཡི་དྲུགས་ནི་ཟས་གོས་ལོངས་སྤྱོད་
གྱིས་ལོངས་ཏེ། ཚ་གྲང་བཤེས་སློབ་ངལ་དུབ་འདི་གས་སྤྱད་གི་སྤྱད་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་
བཞིན་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་དམར་མཚོད་བྱེད་ལུལ་དེ་དག་གྲང་འགའ་རེ་ཡི་དྲུགས་གྱི་རིགས་
ཡིན། ཁོང་ཚོ་ཡང་ལས་ངན་བསགས་ཏེ་ཡི་དྲུགས་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡི་དྲུགས་གྱི་ནང་ནས་ལྷོས་
ས་ལྷོས་འཛོག་གིས་ཆེ་རིང་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ་གཞན་ལ་གཞོན་འཆེ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་
དག་གྲང་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཏེ། གཅིག་འོག་གཅིག་ཏུ་མ་འདུམ་པར་སྤྱད་བསྐྱེལ་
བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཡོད་པ་གཅིག་མཚུངས་རེད།

དུད་འགྲོ་ནི། རང་ཅག་གིས་མཐོང་ཚོས་སུ་གྱུར་བ་ལྟར། རྐྱེན་ཞིང་གཏི་ལྷག་པ་
དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ་དང་། བཞོལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་འདྲ་མིན་གྱིས་
མནར་ཏེ་ཡོད། དཔེར་ན། གནས་འདི་གར་ཡོད་པའི་ཁྱི་དང་། རྟ། དེལ་སོགས་དང་། གསལ་
བྱེད་བ་སྐྱང་ར་ལུག་སོགས་སྤྱད་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བ་ལྟ་ཅི་སློབ། མཐར་རང་ཉིད་གྱི་སློབ་
གྲང་རང་ལ་མི་དབང་། དེ་དག་གཞན་སུ་ལའང་གཞོན་ཅིང་། མཐོ་འཚམས་པ་ལ་སོགས་
པའི་འཆེ་བའི་བསམ་སློབ་ཡེ་མེད་པར། ལྷ་ཐོས་ཚུ་འཕྱང་ཁོ་ནའི་འཚོ་བར་ཐོལ་ཏེ་སྐྱེན་ཞིང་
གཏི་ལྷག་པའི་རང་དུ་གནས་པ་རེད། རང་ཅག་འགྲོ་བ་མིས་ཐོབ་ཐང་མེད་བཞིན་དུ་དེ་དག་
བསལ་དེ་ཟ་བཞིན་ཡོད།

དུད་འགྲོ་དེ་ནམས་གྱི་རྒྱུ་དུ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྐྱུངས་ནི་རི་ལྷ་ད། གྱི་ལག་ལྷ་བུར་
མཚོན་ན། རང་ཉིད་ལ་བྱས་པ་མེད་ཅིང་མགོན་སྐྱབས་རོགས་རམ་གྱིད་མཁའ་གཞན་ཡང་།
མེད། རང་ཉིད་གྱི་འཚོ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་འཚོལ་དགོས། དེ་ལ་སྟེ་བཟང་པོ་ལྷ་ཞོག་ ཐ་ན་སྟེ་
ཆས་ངན་རོན་ཅམ་ཡང་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཐེ་ཚོམ་རེད། ཅི་སྟེ་སྐྱེ་ཆེགས་ཐོབ་ནའང་མི་འགའ་
རེས་དབྱུག་པ་གཞུ་བའམ། རོ་གཞུ་བ་ལྷ་བུ་དང་། ཡང་ན། ཁོང་ཚོ་རིགས་མཐུན་ནང་མན་
རྒྱུན་ཉལ་ཐོབ་རྒྱལ་སྟེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མན་པ། མ་ཉེ་དང་། གྱི་ལག་རྟ་བོད་། བ་སྐྱུང་ལ་
སོགས་པས་ཆེ་སྐྱེལ་སྐྱུངས་ལ་བསམ་ན་ཐབས་སྐྱུག་སེམས་སྐྱོ་བའི་གནས་ཁོ་ན་ལས་མ་
འདས། རང་ཅག་མི་ལ་མཚོན་ན་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཉན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་སྐྱོ་བ་གྲ་བཅུགས།
འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་དོན་དུ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེན་ཁང་བཅུགས། སྟོ་གོས་གྱི་དོན་དུ་འཇུགས་བསྐྱེན་
བཟོ་ལས་དང་། ཞིང་ལས་སོགས་སྐྱ་ཚོགས་གྱིད་བཞིན་ཡོད།

མདོར་ན། རང་ཚོ་མིས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་ཐབས་གྱི་ཆེད་དུ་འབྲ་མིན་སྟེ་ཁ་བཙོ་བརྒྱུད་གྱིད་
བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་དུད་འགྲོ་ལ་བཙན་པོ་དབང་ཡོད་གྱིས་བསད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱུང་
པོར་ལོངས་སྐྱོད་བཞིན་ཡོད། དུད་འགྲོར་རོགས་འདེགས་གྱི་སྐྱེད་དུ་མིས་སྐྱེན་ཁང་ཆེད་དུ་
བཅུགས་པ་ནི་པལ་ཆེར་མེད། དུད་འགྲོའི་ཆེད་དུ་སྐྱེན་ཁང་བཅུགས་པ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་
དེ་དག་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཡོངས་སྐྱོད་ཁོ་ནར་བསམ་སྟེ། ཟ་རྒྱ་སོགས་བེད་སྐྱོད་པའི་དོན་དུ་
དང་། འགྲོ་བ་མིའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྐྱེད་དུ་ཚོད་ལྷའི་བརྟག་དབྱུང་གྱིད་རྒྱུའི་དོན་དུ་བཅུགས་
པ་མ་གཏོགས། དུད་འགྲོར་ཤ་ཚ་པན་སེམས་གྱིས་བཅུགས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན།

རང་ཅག་མིར་མཚོན་ན། སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་ང་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཉན་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་།
གོ་སྐྱབས་ཐོབ་མེད་ཅེས་སེམས་ཁལ་གྱི་ངར་དུ་སྐྱུག་སྐྱེད་ཐོན་གྱི་ཡོད། ཡང་། བད་པ་ཞིག་

ཡིན་ན་ང་ལ་སྤྲུལ་ལག་སོ་ཞིག་མ་ཐོབ། ང་སྤྲུལ་ཁང་ཡག་སོ་ཞིག་ཏུ་མ་ཚུད་ཅེས་སེམས་ཁྲུལ་
དང་ཚོད་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འགྲོ་བ་མི་ས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་ལག་འདོན་བཞིན་ཡོད་ན། དུད་འགྲོ་ལྟ་
བུར་སྤྲུལ་བ་སྐྱབས་ན་སྤྲུལ་ལག་བདེ་སྤྲུལ་ལྷ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་སམ། དཔེར་ན། ལམ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་
རྒྱུ་ལ་འཁོར་ཞིག་གིས་དུད་འགྲོ་ར་ལུག་གམ། ཡང་ན། རྒྱ་བྱེད་ལྟ་བུ་ཞིག་འཕྲུལ་འཁོར་ལ་
སོགས་པས་བརྗེས་ཏེ་ཡོད་ན། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཆག་འདུག། ལག་པ་ཆག་འདུག་ཅེས་སྤྲུལ་ཁང་ལ་
སྤྲུལ་ལྷ་ལྟ་ཅི། ད་དུང་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཆག་འདུག་པས་ཟ་རྒྱུ་ལས་འོས་མེད་སྤྲུལ་དུ་གསོད་པའི་
ཉེན་ཁ་ཡོད། དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་ནི། མགོན་སྤྲུལ་དང་དབྱེད་གཉེན་དང་བཟུང་ཏེ་ཐབས་
སྤྲུལ་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན།

རང་ཅག་དེ་ལྟ་བུའི་མགོན་མེད་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་ཁྲི་སྤག་ལྟ་བུར་སྤྲུལ་ན་རི་ལྟར་བཟོད་
ཐུབ་བམ། བསམ་སྤོངས་ལ། དཔྲུལ་བ་དང་ཡི་དྲུགས་ལྟ་ཅི། དུད་འགྲོར་སྤྲུལ་ཀྱང་གནས་སྤྲུལ་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན། ད་ལྟར་ཚོར་མི་ལུས་ཐོབ་སྟེ་ཡོད་ནའང་སྤྲུལ་བ་བྱི་མར་དཔྲུལ་བ་ཡི་དྲུགས་
དུད་འགྲོ་ལྟ་བུར་སྤྲུལ་དང་མི་སྤྲུལ་རང་ཉིད་ལ་རང་དབང་མེད་པར་སོ་སོའི་ལས་དབང་གིས་འགྲོ་
དགོས། རང་རང་སོ་སོས་དགོ་ཚོགས་བཟང་སོ་བསགས་ཏེ་ལས་དགོ་བ་ཚོགས་སྤྲུལ་ཚུད་པ་
སྤྲུལ་མེན་ཞིག་འབྲེར་རྒྱ་ཡོད་ན། ད་གཟོད་ངན་སོང་གསུམ་དུ་མི་སྤྲུལ་བའི་གདེང་ཞིག་འབྲུང་
རྒྱུ་ལས། དེ་མིན་རང་ངོས་ནས་ལས་དགོ་བ་སྤྲུལ་མེན་ཚོགས་ཚུད་ཞིག་གསོག་མ་ཐུབ་པའི་
ཁར། མི་དགོ་བ་སྤྲུལ་མན་ཆད་བསགས་ཟིན་པ་རྣམས་ལ་བཞགས་པ་དང་། ཕྱིས་མི་གསོག་པར་
གཉེན་སོས་སྤོམ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བྱིན། ངན་སོང་གསུམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དཀའ་ཚོགས་ཅི་ཡང་མེད།

སྤོམ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས། བཞི་བརྒྱ་པའི་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས། བལ་མོ་ཆེར་
ན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་སྤྱོད་ལ་ཡོངས་འདྲིན། །དེས་ན་སོ་སོའི་སྤྲུལ་སོ་རྣམས། །ལལ་

ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་ལྟའི་སྐྱེས་འཆི་ན་ངན་སོང་གསུམ་
དུ་སྐྱེ་བུ་པལ་ཆེར་ཐག་ཚོད། ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་བཟོད་དམ་མི་བཟོད།
ད་ལྟ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་མི་འགྲོ་བའི་གདེང་ཞིག་འདུག་གམ་མི་འདུག་གམ་ཏེ་ཐབས་ཤིག་
ཡོད་དམ་མེད། ཐབས་ཤིག་ཡོད་ན་དེ་རིང་སང་ནས་མ་འགྲུངས་པར་ལག་ལེན་དུ་བཀའ་ཏེ་
གཟབ་དགོས།

ཐབས་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་ལ་འབད་ན། གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་པ་ལ་ཆད་
རང་གིས་ལས་མི་དགོ་བ་བསགས་པའི་སྡིག་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་བཤམ་པ་བྱེད་པ་
དང་། སྐྱེས་འཆི་ལ་དགོར་སྐྱོར་། མཚོན་འབྲུམ་བྱེད་པ། གཞུངས་སྐྱེས་པ་བཟང་བ། སྐྱེས་པ་
སྐྱེས་པ་ཉེན་བཞེངས་པ། སྐྱོམ་པ་ལེན་པ། དེ་བཞིན་གསང་སྐྱེས་པ་གྱི་བཟུངས་བཟོད་བྱེད་པ་ལྟ་
བུ། གཞན་ཡང་། ཐབས་མོ་སྐྱོར་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་སོ་ཆེ་བསྐྱོམ་
པ་གཉིས་ནི་ཆེས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་བཤམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་འབྲུམ་བསགས་པ། མཚུལ་འབྲུམ་
བསགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱོམ་བཟུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་
བརྒྱུ་འབྲུམ་བསགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལོ། སྡིག་སྐྱེས་སྐྱོར་ཐབས་འགྲོ་ལོས་ཡིན། སྐྱེས་པ་
བསགས་ཐེན་པ་རྣམས་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་མ་བཞག་པར་ཆེད་དུ་གཉེར་ཏེ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས།
སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེས་པ་མི་དགོ་བའི་
ལས་ཅི་དང་ཅི་བྱས། གང་དང་གང་བསགས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ལ་འབྲུམ་པར་བྱས་ཏེ་སྡིག་པ་མི་དགོ་
བའི་ལས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱས། ད་ལྟ་བུས་མ་ཐག་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་འདི་འདྲ་བ་ཡོད་
སྐྱེས་བུ། དེ་དག་ཡིད་ལ་འབྲུམ་གསོ་བཏང་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཆེད་དུ་དམིགས་སྐྱེས་པ་ཉིད་སྐྱོ་ནས།

སྤར་མན་ཆད་བདག་གིས་ལས་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསགས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་
འགལ། ལྷ་མའི་དགོངས་པ་དང་འགལ། དམ་པའི་ཚོས་དང་འགལ་ཉེ་རང་ཉིད་འདི་དང་སྤྱི་མར་
གཏན་དུ་ཕྱང་བའི་རྒྱ་སྐྱབ། ཡ་རབས་དམ་པའི་སྤོད་བཟང་ལས་འདས་འདུག་སྐྱེས་དུ་བསམ།

ད་ལྟ་རང་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཤིག་ཐོབ། མཇུག་བར་
དཀའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇུག། འཕྲད་པར་དཀའ་བ་ལྷ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དང་འཕྲད། དུས་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཏུ་འབྱོར་བའི་སྐབས་སུ།
རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པ་དེ་མ་སྐྱབ་པར། སྐྱབ་མི་རུང་བ། སྐྱབ་མི་འོས་པ། རང་གཞན་
གཉིས་ཀར་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདེན་པའི་ལས་ངན་དེ་ལྟ་བུ་བསགས་པ་ནི་མིག་ལྡན་གཡང་ལ་
མཚོངས་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་དུག་ཐོས་པའི་ཚུལ་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་འདུག་སྐྱེས་པ་
ལྟ་བུའི་སྤར་བྱས་ལ་འབྱོར་བ་ལྷགས་པར་སྤྱེས་ཏེ། ད་སྤྱིན་ཆད་སྤོག་ལ་བབས་ཀྱང་སྤྲིག་
པའི་ལས་མི་བཟྱ། ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་རྒྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྤོན་པ་ལུབ་པའི་
དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས། བསགས་ཟིན་པའི་སྤྲིག་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤོན་པ་འབྱོར་བ་དྲག་པོ་
དང་བཅས་ཏེ། བཤགས་པ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ན་སྤྲིག་པ་འདག་རྒྱ་ཡོད་པ་མདོ་རྒྱད་བསྟན་
བཅས་དུ་མ་ནས་བཀའ་སྐྱེལ་བ་ལྟར། ངས་སྤོབས་བཞི་ཚང་བའི་སྤོན་པ་བཤགས་སྤོམ་
མཐེལ་སྤྲིན་པ་ཞིག་བྱེད་སྐྱེས་པའི་ཀུན་སྤོང་དང་བཅས་ཏེ་བཤགས་སྤོམ་བྱེད་དགོས།

སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཐབས་སུ་གཉེན་པོ་སྤོབས་བཞི་གསུངས་པ་ནི། སྐབས་འགོ་
མེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཉེན་གྱི་སྤོབས། དེ་ནས་སྤར་བྱས་བསགས་ཟིན་གྱི་སྤྲིག་པ་ལ་དུག་
ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འབྱོར་བ་ལྷགས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་སྤྲུབ་འབྱིན་པའི་སྤོབས། ད་
སྤྱིན་ཆད་སྤོག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་སྐྱེས་པ་ནི། ཉེས་པ་ལས་

སྐྱེད་སྐྱེག་པའི་སྐྱོབ་སཤ། དེ་ནས་མདོ་སྐྱེ་སྐྱོག་པ་དང་། མོས་བསམ་བྱེད་པ་སོགས་གཉེན་པོ་
ཤུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་སྟེ། སྐྱོབ་སམ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་དེ་ལྟར་རེད།

དེ་ལྟར་སྐྱོན་ལ་སྐྱེབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ནན་ཏན་ཏུ་བྱ། དེ་ནས་སྐྱེད་པའི་ཆད་གྱི་
སྐྱིག་པ་འདི་དག་ལ་གངས་བཤེར་གྱི་རྒྱལ་ཏུ་ངས་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱིག་པ་ཉེས་སྐྱོད་འདི་
དང་འདི་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱིག་པ་འདི་དང་འདི། ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱིག་
པ་འདི་དང་འདི་བསགས་ཡོད་སྐྱེམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་།
བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཆ་ནས་བསམ་ན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ། དགེ་རྒྱལ་སྐྱོང་གི་སྐྱོམ་པ་
གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། མོ་ཐར་དང་། གསང་སྤྲུགས། བྱང་སེམས་གྱི་སྐྱོམ་པ་འདི་ལྟ་
བུ་ཁས་སྐྱེངས་ཡོད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་རེའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྐྱེངས་ནི། སྐྱོམ་པ་མེད་པ་ཁྱིམ་
པ་མི་ནག་པ་པལ་བ་ཞིག་དང་མི་ཆེ་སྐྱེལ་སྐྱེངས་གཅིག་མཚུངས་སུ་འདུག །ཤིན་ཏུ་ཐབས་
སྐྱོ་བའི་ངང་རྒྱལ་ལོ་སྐྱེམ་ཏུ་བསམ་མཐོ་ལེགས་པར་བཏང་བའི་སྐྱོ་ནས་བཤགས་སྐྱོམ་བྱ་བ་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། འགའ་རེས་དང་ཏུ་སྐྱེངས་ཏེ་སྤྲུག་འབྲུམ་བསགས་པ་དང་། མཚུལ་གསོག་
མཁན་དེ་འདྲ་འདུག་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས།

དེ་ལྟར་ཡང་། གངས་རིའི་ཁོད་གྱི་རྣམ་འགྲོར་གྱི་དབང་ལུག་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་བཞད་
པའི་དོ་རྗེས། སྐྱིག་བཤགས་པས་ཞེ་དག་བསམ་པ་ན། །དགེ་བ་འབྲན་ན་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གཙོ་ཆེར་སྐྱེད་པའི་ཆད་བསགས་ཟེན་པའི་སྐྱིག་པ་ལ་འགྲོད་སེམས་
ཤུགས་ཆེར་སྐྱེ་དགོས། སྐྱོན་བྱས་ལ་ལོར་འབྲུལ་ཏུ་མཐོང་བའི་འགྲོད་པ་དང་། རྣམ་སྐྱོན་
ལ་འཛིགས་པའི་དངངས་སྐྱུག་ཤུགས་ཆེར་བྱུང་ན། ད་སྐྱིན་ཆད་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་སྐྱེམ་པའི་
སྐྱོམ་སེམས་གྱི་བྱས་ཤུགས་སྐྱེབས་བྱུག།

སྡོན་བྱས་སྡིག་པ་མི་དགོ་བ་བསགས་ཟིན་པ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ལ་མི་བདེ་
བ་ཞིག་མེད་ན། སྡིན་ཆད་སློག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་སྦྲུམ་པའི་སྡོ་སྦྱིས་ཁྲུལ་བྱས་ཀྱང་
བཅོས་མ་ཙམ་ལས་མི་འོང་། དེས་ན། གཙོ་ཆེར་འགྲོད་པ་སྦྱེ་བྱུང་བ་དགོས། དེ་ལྟར་འོང་
བ་ལ་སྡིག་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་ཞིང་མཐོང་དགོས། སྡིག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ངེས་པ་
ལྷགས་ཆེན་ཞིག་ཆེད་པ་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསམ་དགོས། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ངེས་པ་མ་ཆེད་
ན་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ངེས་པ་ཆེད་མི་སྟུབ།

ངན་འགྲོའི་སྦྱུག་བསྐྱེད་དེ་དག་ནི། སྡིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བདེན་པ་འབའ་
ཞིག་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པས་ན། དེ་སྦྱིར་སློག་
ལ་བབས་ཀྱང་སྡིག་པའི་ལས། །ནམ་ཡང་མི་བྱེད་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །ཞེས་རང་གི་
སློག་ལ་བབས་ཀྱང་སྡིག་པའི་ལས་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྦྱིས་བུ་རྒྱུང་བྱ་དང་ཐུན་
མོང་བའི་སློར་བྱབ་པོ།།

སྐྱེས་ཀྱི་འབྲིང་དང་བྱུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་ལ་ལ་རྩོམ་སྤྲོད་བ།

ཐར་ལ་ལ་དོན་གཉེར་བྱ་བུ་རྒྱུ་ལ།

ཐར་ལ་དོན་གཉེར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་ལ་ནི།

ཅ་བད།

སྲིད་གསུམ་བདེ་བ་རྣམས་ཅེའི་ཐེའི་ལ་ལ་བཞིན།།

ཡུད་ཅེས་ཞིག་གིས་འདིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན།།

ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཐར་ལའི་གོ་འཕང་མཚོག

དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། རང་ཅག་རན་སོང་གསུམ་དུ་སྦྱང་ན་སྦྱག་
བསྐྱེད་ཆེ་བར་མ་ཟད། འཁོར་བའི་རྩ་བ་དུངས་ནས་སྦྱངས་ཏེ་ཐར་ལའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་
མ་གྱུར་སྐྱོན་ནམ་སྦྱགས་བརྟན་པ་ཞིག་ཡིན་ས་མེད། ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་མི་ལུས་ཤིག་ཐོབ།
འཁོར་བའི་སྦྱོར་ཚོགས་ཀྱང་གང་འཚམ་འབྱོར། རན་སོང་གསུམ་གྱི་འདིགས་པ་དང་བཟུང་ཏེ་
ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟའི་ཁ་སྐྱབས་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག སྤྱི་བ་རྗེས་མར་རི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་ཆ་མ་འཚམ་
བ་ཞིག་གི་རང་དུ་གནས་ཡོད་པ་དེར་བསམ་སློབ་བཏང་ཆེ་དང་དཔེ་སྐྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཞིག་
ཡིན། དེར་བརྟེན་ད་སྐྱོན་ཆད་རན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱི་མི་དགོས་པ་ཞིག་དང་། འཁོར་བ་ལས་

གཏན་དུ་ཐར་བའི་གདེང་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན། འཕྲུལ་སེལ་ངན་འགྲོ་
ལས་ཐར་ཙམ་གྱི་བདེ་འགྲོའི་ཉེན་ལའང་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་ནི། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདིས་
མཚོན་ཐུབ་པ་ཡིན།

སློབ་ཤེས་གཞན་ནས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན། ད་ལྟར་ཅག་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་
ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། རང་ཅག་ཐོག་མར་མའི་ཁོག་པར་སྡོད་
པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱེད། བཅས་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་ལྟར་བཅས། མི་ཚེ་སྐྱེལ་སྐབས་རྗེ་ལྟར་
བསྐྱེད། ཞིབ་ཏུ་སོམས། མའི་ཁོག་པར་སྐྱབ་དགུ་ཞག་ངོ་བཅུ་ཙམ་སྡོད་རིང་ཐོག་མར་མངལ་
དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་ནས་བདུན་སྟག་འགའ་ཙམ་རིང་ཚ་གང་ཚོར་ཙམ་ལས་མེད། དེ་
ནས་སྐྱབ་པ་འགའ་སོང་བའི་མཚམས་སུ་བདེ་སྤྲུག་གི་ཚོར་བ་ཆེ་བར་སྡོད། མའི་ཁོག་ནང་སྤྲུ་
གུའི་རྐང་པ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་དང་། འགུལ་བསྡོད་ལྷགས་ཆེར་གཏོང་བ་དེ་ནི། སྤྲུ་གུ་མ་སྤྲིད་
པའི་དབང་གིས་བྱས་པ་ལས་སྤྲིད་བྱ་སྟེ་བྱས་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟར་མི་ཚེ་མགོ་འཇུགས་
སའི་མའི་ཁོག་ནང་དུ་གནས་རིང་ལའང་བདེ་ཞིང་སྤྲིད་པར་བག་སེབས་ཏེ་གནས་ཐུབ་མེད། དེ་
ལྟ་བུའི་རང་ཉེན་རེ་བྱུང་དང་། བདུན་སྟག་རེ་བྱུང་ཙམ་མིན་པར་སྐྱབ་དགུ་སྟག་གི་རིང་བསྐྱེད།

དེ་ནས་མངལ་ནས་བཅས་མ་ཐག་པའི་སྐབས་སུ་འང་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་
པའི་དབང་གིས་དུ་སྐྱད་ཐོན་བཞིན་ཡོད། བཅས་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱད་ཆ་ཤོད་ཤེས་མི་ཤེས་
གྱི་མཚམས་བར་ས་འབྲུའི་བཟོ་ལྟར་གནས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྡོད། མི་ཚེའི་
མགོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནས་བཅུགས་ཏེ། རིམ་བཞིན་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུར་
སྐྱེལ་མཚམས་ཀྱི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་ཅིང་། ད་དུང་དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་ན་
བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནས་པ་སྤྲུ་ཚོགས་པས་ཟིན་ཏེ་འོང། འཆི་བ་ལ་རང་ཅག་རྣམས་འཇིགས་

འཛིགས་སྐྱབས་སྐྱབས་བྱེད་པ་ལྟར། ལྷན་བཟུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་སློབ་ཅི་དགོས། འཆི་བ་ནི་
ཀུན་གྱིས་མི་འདོད་པས་སྲུ་འབྲ་ཞིག་གྲང་རང་ཉིད་ཆེ་རིང་ཞིང་། འདྲ་གྱིས་མི་ཟེན་པའི་སྐྱད་
དུ་སློབ་ཆས་ཟ་ཆོད་བྱེད་ཅིང་། སྐུན་བཅོས་འཕྲོད་བསྐྱེན་གྱི་སྡོད་ལམ་གང་ཡོང་ཡིད་གཟབ་
བྱེད་ཁུལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་སྟོན་ལོང་འཆི་བ་ལས་སློབ་སྐྱབས་བ་ནི་ཡེ་མེད།

འདྲ་བ་ཞིག་གཤམ་གས་བཅོས་བྱ་དགོས་ན། རང་ཉིད་མ་གཤིབ་པའི་གོང་ནས་རང་གི་
ལུས་ཀྱི་དུམ་བུ་འཕམ་ཆ་ཤམ་གཏུབ་སྟེ། སྤར་ཕན་ཆད་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤམ་མིན་པའི་
ལྷན་ས་མམ། དེོས་པོ་གསར་བ་ཞིག་ལུས་ཀྱི་ཆ་བ་ཏུ་བརྒྱུས། རྐང་ལག་གཅོད་དགོས་
འདུག་ནའང་བཅད། དེར་མ་ཟད་ནང་ཁོལ་སློབ་མཆིན་དང་། སྤིང་ལ་བཅད་བཏུབ་བརྗེ་ལོན་བྱ་
དགོས་བྱུང་ནའང་བྱས་ཏེ། སློབ་འཆོ་བ་ཨེ་གསོན་གྱི་རེ་བ་བྱས་རྒྱུར། མཐར་འཆི་བའི་དུས་
ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྱབས་སྲུ་བྲེལ་འཕྲོབ་ཞིག་གི་རང་སེམས་སློབ་སྦྱང་དེར་འཆི་བྱ་རེད། དེས་ན་
རང་གཞན་ཀུན་ཆེ་རིང་ནད་མེད་ཞིག་འདོད། འཆི་བ་སྐྱབས་བཟུལ་ལ་བཅིས་ཏེ་དེ་ཉིད་མི་
འདོད་པའི་དབང་གིས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

གཞན་ཡང་། མཐར་འཆི་བའི་སྐྱབས་སྲུ་སྐྱབས་བཟུལ་ཚུལ་རི་ལྟར་འོང་ངམ་ཞེ་ན། ཆེ་
ལྷན་སྐྱེ་བོ་ལས་རྫོགས་ཏེ་འཆི་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཟད་དེ་འཆི་བ། རྐྱེན་ངན་པའི་དབང་
གིས་འཆི་བ་རི་ལྟར་ཡིན་རྒྱུར། འཛམ་གཤིས་མིང་འདིའི་སྟེང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁང་པར་རང་གིས་
བཏོངས་པའི་གདན་མཐའ་མ་དེའི་སྟེང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་བེད་སྡོད་བྱེད་པའི་ཉིན་མཐའ་མ་
དེར་སྐྱེས་པ་བ་རེད། སྤར་རྒྱུན་ལུས་བདེ་ཞིང་། མཉེན་པོ། བཟང་པོ་རི་འབྲ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུར་
དེའི་ཉིན་མོར་སྡོང་ཀན་འགྲེལ་བ་ལྟར་འགྲོ་ལྡན་གྲང་མི་ལུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱིས་གཡོ་
འགྲུལ་སྐྱབས་ཅམ་བྱས་ནའང་རྒྱག་གཟེར་འོང་། གཤམ་ཏེ་སྐུན་ཁང་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཡོད་ནའང་།

དེའི་ནང་ནང་འབྲུ་འགོག་སྐྱེན་རི་ཚ་བ་དག་གིས་བྱུང་སྟེ་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེན་གཡོག་རྒྱལ་མཁན་
ཚོས་བྲེལ་འཚུབ་ཁོ་ནས་སྦྱིད་པའི་སྤང་བ་ཡེ་མེད་པ་རེད། སྤར་པན་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྟ་བུར་
བསྐྱད་པའི་རིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེ་སྦྱེལ་སྤངས་ནམས་མདང་ཅུབ་བཏང་བའི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཉིན་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་ནམས་དང་། རྒྱུན་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིང་ཉེ་པོ་བྱེད་
ཡུལ་གཉེན་ཉེ་དུ་ཐམས་ཅད་མི་ཡུལ་དུ་བཞག་སྟེ། རང་ཉིད་གཅིག་ལུས་འཆི་བ་ཉམས་སྲུ་
སྦྱོང་དགོས། གནས་དུས་དེ་འདྲའི་སྐྱབས་སྲུ་མགོ་འདོགས་ལྷུ་ས་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱེད་ས།
མགོ་བདེ་འབྲུལ་བྱེད་ས་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་འདི་ནས་གཏན་དུ་ཁ་བྲལ་བ་ཡིན།
དཔེར་ན། ར་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཆ་མཚོན་ན་ཡང་ར་མ་ཤིའི་གོང་འདི་དོན་དུ་སློབ་མའི་ནང་
ནས་སམ། ཚོས་ཀྱི་དད་པའི་ཆ་ནས་སློག་ཀྱང་སློབ་གཏོང་མཁན་ཡོང་སྲིད། འོན་ཀྱང་ར་འཆི་
བའི་ཉིན་མོ་དེར་རང་གཅིག་ལུ་འཆི་རྒྱུ་ལས་གཞན་འདི་རོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བ་དང་། རྒྱལ་
བ་རིན་པོ་ཆེས་སློབ་ཤེས་སའི་མི་ཡིན་ཞེས་འཁྲིད་ས་མེད། སྐྱབས་དེར་སློབ་མ་ཡིན་ནའང་
བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མེད། སློབ་མ་དང་རོགས་བྱེད་མཁན་སྲུ་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་སྡོད་རྒྱུ་ལས།
རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་གཅེས་ཉེ་མཉམ་དུ་འགོ་ས་མེད།

དེའི་སྐྱབས་སྲུ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་བཞག་ནས་འགོ། །སྤྱང་པོ་ཤེར་ག་བཞག་ནས་
འགོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡིན། སྐྱབས་རྗེ་པ་ཤོང་ཁས། མི་རྟག་འབྲུལ་བསྐྱེད་གི་ཕྱར་
མ་ལས། གཏམ་གྱི་མཐའ་མ་ཁ་ཆེམས་དང་སྲུག་སྐྱེས། །ཉམ་ཐག་བཞིན་དུ་ལྷ་རྩལ་གིས་
སྐྱེས་ཀྱང་། །ལྷེ་དབང་སྐྱེས་པས་གོ་བརྗོད་ཡང་མི་འསྟོད། །ཡིད་ཆད་འག་པོས་ནོན་དུས་ཤིག་
འོང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཏམ་གྱི་མཐའ་མ་དེ་ལས་ཁ་པོ་སློག་ཐབས་གང་ཡང་མེད།
ཁ་ཆེམས་དེའང་ལན་འཁྲོལ་དང་མ་འཁྲོལ་སོམ་ཉི་རེད། ཡིད་དང་དཔེས་སྐྱེས་གི་དང་དུ་སྐྱད་ཆ་

ལོད་འདོད་ནལང་སྐྱེ་སྐྱེས་ཏེ་སྐད་ཆའི་བརྗེ་འཕྲོད་མི་སྐྱེ། སྐད་ཆ་ཐོན་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་སུ་
སྐྱེ་རོགས་བཤམ་ཡང་ཡི་སྐྱེ་བ་ཅིང་སེམས་སྐྱོ་བ་འོང།

རང་ཉིད་ཀྱང་སེམས་བམ་ཡི་ཆད་བཤམ་གཞན་མི་འོང། ད་དུང་རོགས་བཤམ་འི་
ལག་ནས་བརྒྱུད་སྐྱེ་བཅིང་ཅམ་བཅིང་ཅམ་བྱེད་ཅིང། ལོས་ནས་འཐེན་ཅམ་འཐེན་ཅམ་བྱེད་
གྱི་ཡོད། རོགས་བཤམ་འི་མིག་མཆི་མས་བཀའ་སྐྱེ་བལྟས་སྐོད་རྒྱ་ལས་གཞན་གྱི་བྱ་བས་
གང་ཡང་མེད། རང་ཉིད་སྐྱེ་གྱི་མཐའ་མ་དེར་ཉལ་ཏེ་དབྱགས་ལྷ་མོ་ཞིག་གཏོང་བཞིན་བའི་
རང་རོགས་བཤམ་འི་གདོང་ལ་མིག་ཁ་ཉིག་ཉིག་མིག་རྒྱ་ཆེ་ལ་ལེར་བལྟས་ཏེ་སྐོད་བའི་སྐྱེས་
དེར། སྐྱེས་རྗེ་བཤམ་ཁས། མི་ཉལ་བྱ་བསྐྱེས་དུ། བས་གྱི་མཐའ་མ་དམ་རྗེས་དང་རིང་
བསྐྱེས། །རྒྱ་རྒྱན་དང་བཅས་ཁ་ནང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང། །ཉུབ་གཅིག་མིད་བའི་བྱས་བཤམ་ཡང་མེད་
པར། །རོ་ཡི་ཁ་ནས་སྐྱེད་བཤམ་ཞིག་འོང་རོ། །ཞེས་གསུངས་བཤམ་ལེ་ལྷར་བས་གྱི་མཐའ་མ་དམ་
རྗེས་དང་རིང་བསྐྱེས་ཡང་རང་གི་ས་མིད་བའི་བྱས་བཤམ་ཡང་མེད་བཤམ་ཞིག་འོང།

རྒྱན་ལྷན་འོད་བས་ལ་སྐོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། མོག་མོག་ཆོས་བྱེད་གཅིག་
རྒྱལ། མ་ཆོས་ན་མོག་མོག་འཆོས་མི་འདུག་ཅེས་སྐད་གཅིག་རྒྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་གྱིས་སྐྱེས་
ཉིད་ས་ཞིག་ཡིན་ན་གཤེ་གཤེ་གཏོང་བ་དང། སྐྱེས་མི་ཁེལ་ས་ཞིག་ཡིན་ན་མོག་མོག་
ལང་མོ་འདི་འདྲ་སྐྱེད་དེ་མི་ནད་བཤམ་རྒྱ་རེད་ཅེས། དམོད་མོ་རྒྱལ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིན་དེ་
འདྲའི་སྐོས་བཤམ་དང་བྲལ་བ་དེ།

གཞན་ཡང་། རྒྱན་ལྷན་མི་བག་རྩོ་མོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་འཆི་བའི་གནས་སྐྱེས་སུ་
རྒྱན་དུ་རང་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་བ་བཏགས་བའི་གཏུའི་ནང་གི་འཕེལ་གདུང་དང། དམ་རྗེས་རིང་
བསྐྱེས་ཡོད་བཤམ་ལེ་འདྲ་ཡང་དེ་ཉིན་རང་གི་ས་བསྐྱོགས་བཤམ་དང། སྐྱེས་སྐྱེད་བྱེད་བའི་བྱས་བཤམ་

མེད། མི་གཞན་ལ་རེ་བ་བརྒྱབ་སྟེ་ལག་བཟང་བྱེད་དགོས་ཤིང་། རྒྱན་དུ་མི་སུ་ལའང་སློབ་མ་
འཁེལ་ཞིང་། ཡིད་མི་ཆེས་པར་གཅེས་ལོར་བྱས་ཏེ་ཉར་ཚགས་དམ་པར་བྱས་པའི་གཏུ་དེ་
ཉིད་འཆི་བའི་ཉིན་མོ་དེར་མི་གཞན་ཚོས་ཁ་སྤྲེ་སྟེ། དམ་ཇུས་དང་རིང་བསྐལ་རང་གི་ཁ་ལ་
རྒྱགས་ཀྱང་རྒྱབ་གཅིག་མིད་པའི་རྒྱས་པའང་མེད་པར་མཐར་ཐོག་ཁ་ནང་ནས་ལུང་པ་ཞིག་
འོང་ངེས་ཡིན།

ཡང་སྐྱབས་རྗེ་པ་ཐོང་ཁས། མི་ཉལ་བཞུགས་པའི་སྐྱེད་ཉེ་སྐྱེད་ལྷོགས་སྐྱེད་
གཏུགས་པའི་གཉེན་འཁོར། །བཅེ་ཞིང་གཏུང་བཞིན་མཐའ་ཁོར་དུ་བསྐྱོར་ཀྱང་། །འཕྲོགས་
པའི་མཐའ་མ་དུ་བཞིན་དང་འཕྲེང་བཞིན། །ད་ལྟ་གཏན་བལ་བྱེད་དུས་ཤིག་འོང་ངོ། །ཞེས་
དང་། མགྲིན་པ་གེ་སོག་སོར་སོར་གྱི་སྐྱ་བཅས། །དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རེ་བྲེལ་དུ་བཅེགས་
ནས། །ཤི་མང་རྒྱད་ཐག་ཆད་པ་བཞིན་ཆད་དེ། །ཆེ་འདྲིའི་མཐའ་མ་རྫོགས་པ་ཞིག་འོང་ངོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཆེ་འདྲིའི་སྐྱང་བ་ཉམས་དགའ་བ་དང་། །བག་རྩོ་བ་ཅི་ཅམ་པ་ཞིག་
ཡོད་ནའང་དེའི་གནས་སྐྱབས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འཆར་བར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རང་གི་
དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རེ་བྲེལ་དང་། །སོར་སྐྱ་ཤུགས་རེ་ཆེར་སོར་སྟེ་མཐར་དབུགས་ཤུགས་ཆེན་
སོ་ཞིག་བཏང་སྟེ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱན་ཆད་པ་ཞིག་ཡོང་།

དེར་སང་མི་སྒྲིང་གི་སྐྱབས་པ་ཚོས་རྒྱལ་བ་ཞིག་གིས་མེད་ཁོག་སྟེང་ཕུ་རྒྱབ་ན་ཞེ་
བལ་བལ་བཞིན་ཡོད། །འཕྲལ་རྒྱན་རན་པ་སློབ་དུ་བྱུང་བ་མིན་པར་ལས་ཟད་དེ་འཆི་བ་
ཐོག་དུ་བབས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། །རེ་བ་བྱ་རྒྱུ་གང་ཡང་ལྷག་མེད། །དུས་དེར་སྐྱེད་གསར་པ་
བཏུག་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད་ལ། །སློབ་གསར་པ་བཏུག་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད། །དེར་མ་ཟད།
དབུགས་གཏོང་བའདྲིའི་སྐྱད་དུ་ཨོག་སེརིན་ Oxygen མོག་འརྱིན་གྱི་རྒྱུར་བསྐྱབ་ནའང་མི་

ཕན། དེ་ལྟར་རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་དུས་དེར། རི་སྐད་དུ། བན་ཆེན་སྐོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས། རྒྱབས་སྐྱབས་རྗེ་མ་ལས། རྒྱན་པས་བོང་ཞིང་རིམ་གྲོས་བརྒྱུག་ཏུ་མེད། །གཉེན་རྣམས་གསོན་དུ་རེ་བའི་རེ་ཐག་ཚོད། །རང་ཉིད་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་སྐྱུར་བའི་ཚེ། །རྒྱབས་ལ་བབ་པོ་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །འཁོར་བ་ལས་རྡོངས་ཤིག་འབགས་མཚོག་སྐྱུན་རས་གཟེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱབས་དེར་སྐོ་བག་སྐོད་མཁན་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་དེ་སྐྱ་མ་དགོན་མཚོག་ལས་གཞན་དུ་མ་མཆིས།

རྒྱན་པར་རང་གིས་དགོ་སྐྱོར་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་རྒྱས་མཐུ་དང་། སྐོ་གཏད་བཅོལ་ལུལ་གྱི་སྐྱ་མ་ཡི་དམ་སོགས་རྒྱབས་དེར་སེམས་གསོ་གཏོང་མཁན་ཡིན་པ་ལས། གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད། གནས་རྒྱབས་དེར་རྒྱབས་མེད་མགོན་མེད་ངོ་མར་སྐྱུར་བ་ཡིན། འདི་ནི་འཆི་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན། མི་ཆེའི་མགོ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་འཇུགས་ཤིང་། མཐའ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མཇུག་བསྐྱེལ་བ་རེད།

མོ་ཉི་ཤུ་ཅམ་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དར་མའི་རྒྱབས་ཏེ། མོ་གསར་མོ་གསར་ཚོས་ང་འཛོན་དང་། ང་ཚོད་ཀྱི་ཁ་ཕོ་སྐྱོག་ཅིང་། གཞན་སུ་ཞིག་ལའང་བརྟེན་མི་དགོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་རྐང་བའི་སྟེང་ནས་ལངས་ཏེ་སྐོད་ཀྱི་ཡོད་སྐྱུལ་པ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་གཏོང་བའི་དུས་ཡིན་སྐྱུལ་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་འདྲོན་ལ་ཁ་ཆག་སྐྱ་རལ་གྱི་སྐྱུག་སྐྱད་མང་པོ་ཤུབ་སྐྱུར་ཐོན་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། སྐོབ་གྲུར་ཕྱིན་ཀྱང་རྒྱགས་སྐོད་ཡག་པོ་བྱུང་མ་སོང་ཞེས་དང་། ལས་ཀ་ཞིག་བཅོལ་ཀྱང་སྐོ་སོགས་ཉུང་དུ་ལས་མི་འདུག་ཟེར་བ། མནའ་མ་ཞིག་བསུས་ཀྱང་སྐོ་མོ་མཛེས་མ་གཤིས་ཀ་ལེགས་པ་ཞིག་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་ཁྲལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱུང་ནའང་དེར་སྐྱ་གུ་ཆགས་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར་བ་དང་། ཡང་སྐྱ་གུ་ཆགས་ན་སྐྱ་གུ་མང་པོ་གསུམ་ཏེ་སྐྱེ་སྐོ་འགོག་

དགོས་སྐྱེས་པ། རྒྱུ་སྐྱོ་བཀའ་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱུག་སྐྱེས་དུ་སེམས་ཁྲུལ། མ་བཀའ་ལ་སྐྱུ་གུ་
གསོ་དགོས་པའི་སེམས་ཁྲུལ་སོགས་དཀའ་ངལ་གཅིག་ཐོག་ཉིས་བརྟེན་པ་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུལ་མེད་ན་དེའི་དབང་གིས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་སྐྱེས་པ་དང་། དུལ་
ཡོད་ན་དུལ་འདི་སུན་སྐྱེད་བཏང་ན། རྐྱེད་ཆེ་ཚ་མ་བྱུང་ཡང་མ་ཅུ་རང་ལོག་བྱུང་ཞེ་ཡོང་
སྐྱེས་པ། ཡང་དུལ་ཁང་ལ་བཞག་ན་སྐྱེད་དེ་ཚ་མ་མེད་པས་དེ་ལས་ཚོང་ཞིག་རྒྱབ་ན་ལས་
འགྲོ་ཞེ་ཡོང་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཁྲུལ་ངང་གཞན། དེ་དག་གི་དོན་དུ་སྐྱུགས་དམ་ཞུ་བ་དང་།
རིམ་གྲོ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དོན་དུ་རང་ཉིད་དུལ་གྱི་ཁོལ་པོར་སོང་སྟེ་སེམས་ཁྲུལ་ཁོ་
ཀའི་ངང་མི་ཚེ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

དེ་བཞིན་གྲོགས་པོ་མེད་ན་ང་ལ་གྲོགས་པོ་མེད། རྒྱུ་སྐྱོན་
ལས་སྐྱོན་བྱེད་མཁན་མེད་ཅིང་། གྲོགས་མེད་གཅིག་སུ་ཡིན་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཁྲུལ། གཤམ་ཉེ་
གྲོགས་པོ་ཡོད་ན་ནང་ཁུལ་མ་འཆམ་པར་སྐྱུག་དོག་འབྲན་སེམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུད་ན་རྒྱུད་
པའི་སེམས་སྐྱུལ། དར་ན་དར་བའི་སེམས་སྐྱུལ་བྱས་ཉེ་མི་ཆེ་མགོ་བརྟུགས་པ་ནས་བརྟུང་
སྟེ་མ་ཤིའི་བར་དུ། གང་ལྟར་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་གཅིག་མཇུག་གཉིས་
མ་བྱུད་ཀྱིས་མཉན་ཉེ་འོང་། དེ་ནི་འཁོར་བ་འདིའི་ནང་གི་མི་ཆེའི་འགྲོ་སྐྱེད་ས་རེད། ཁང་པ་
འདི་དག་གྲང་མི་སྟོན་ས་ཡིན་སྐྱེད་གྲང་དེའི་ནང་བག་ཐེབས་པོ་དང་། ཡིད་ཆེ་མ་པོ་ཞིག་བྱུང་
ན་སྐྱེད་པོ་ཡོང་རྒྱུ་མ་གཏོགས། ཁང་པ་བཞོ་བཅོས་དང་། འཛིན་ཆས་བཞོ་སྐྱིག་མ་ཚར་བར་
བསྐྱེད་ན་ཁང་པའི་གཡོག་པོར་གྱུར་པ་རེད།

རྒྱུ་ལོར་ལོངས་སྟོན་རྣམས་མི་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཅིག་ཡིན་ཁུལ་ཡང་བེད་སྟོན་མ་
ཤེས་ན། རྒྱུ་ལོར་གྱི་ཁོལ་པོར་སོང་བ་ཡིན། འགྲོ་བ་མི་ཞེས་པ་རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན་བདེ་

ཞིག་སྐྱེས་པ་སྐྱབ་ན། ཉིན་ལྟར་ཟ་འཇུང་ལ་སྐྱོད་པ་འདི་དག་བཙོག་གཅིན་བཟོ་མཁན་ལྟ་སྲུང་
མཚོང་གི་འདུག བསམ་སྐྱོ་ཞིག་ཏུ་བཏང་ན་རྩོ་གོས་གཉིས་པོ་དེ་བཙོག་གཅིན་བཟོ་རྒྱ་ལས་
གཞན་གྱི་རྒྱབས་ཆེན་གང་ཡང་མིན། དེས་ན། སེམས་བཙོས་ཉེ་བག་ཕེབས་ཤིང་། འབྲེལ་
སྤྲུགས་གང་ལའང་པན་བདེའི་ལག་རྗེས་ཐོན་སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱས་ན་མི་ཆེའི་དོན་གོ་ཚོད་པ་
རེད། དེ་མིན་མི་ཆེ་ལ་སྤྱིང་པོ་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་ནའང་པན་ཐོགས་མེད། སྤྱིང་པོ་མི་འདུག་
ཅེས་རང་ཉི་བརྒྱབ་ནའང་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལེན་དགོས་པ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་སྐྱེ་མི་དགོས་པ་མིན།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་མ་ཟད་བར་དུ་སྐྱེ་བ་རྒྱན་མར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལེན་འོང་། འཁོར་བ་
འདིར་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་སྤིན་ཆད་སྐྱིད་པ་དང་། ལྷོད་ལྷོད་བག་ཕེབས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་མེད་
པར། མི་ཆེ་སྤྲུག་ལ་སྐྱེལ་དགོས་པ་འདི་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པས་མ་འགྲིག་པ་ཡིན། དེས་ན། སྐྱེ་བ་
ལེན་མི་དགོས་པའི་ཐབས་ཤིག་ད་ལྟ་ནས་བྱ་དགོས།

འོ་ན། སྐྱེ་བ་འདི་རྒྱ་རྒྱེན་གང་གི་དབང་གིས་སྐྱངས་སམ་ཞེ་ན། རྒྱ་ལས་དང་རྒྱེན་
ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱངས་པ་ཡིན།

མགོན་པོ་སྐྱེའི་ཞབས་ཀྱིས། རྩ་བ་ཤེས་རབ་རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པ་ལས། ལས་
དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་ཟད་པར་ལས་ཟད་དགོས།
ལས་ཟད་པར་ཉོན་མོངས་ཟད་དགོས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་སྐྱབ་པ་བྱུང་ན། དེ་ནས་
ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པ་མཚམས་ཚོད་ཅིང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་
ཞེས་བརྗོད། ཉོན་མོངས་བདེན་འདྲིན་ས་བོན་དང་བཙུགས་སྐྱེས་སྐྱེ། ལས་ཉོན་ཚོས་གྱི་
དབྱིངས་སུ་ཟད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་འགོག་པ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་དེ་རྣམས་ཞིག་ཐོབ་ན་གཏན་
བདེའི་གོ་འཕང་ལ་རེག་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཆེ་རང་དབང་མེད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་
ལེན་མི་དགོས་པ་ལས་རང་ཉིད་མེད་པར་སོང་བ་གཏུན་ནས་མིན། ཕྱི་སྤྱིང་གི་མཁས་པ་ཚོས་
ཕྱིའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་པའ་བསྐྱར་བྱས་པ་ལགའ་རེའི་ནང་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཆེ་གང་ཟག་མེད་
པར་གྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་གོ་བ་ལོག་སྐྱབ་བྲིས་པ་མང་པོ་བྱུང་འདུག དེ་འདྲ་གཏུན་ནས་མིན།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱི་རིགས་ཟད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རང་ཉིད་གཏུན་དུ་བདེ་བའི་བཅན་ས་ཟིན་
བའམ། ཉམ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

སྤྱིར་ཐར་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་འཐོབ་རྒྱ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། འཇིག་རྟེན་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་
ཐབས་ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས།

དཔྱོད་ཚུལ་ནི། འཆང་རྒྱ་རུང་བའི་སྐྱབ་ཤེད་དང་། ཆགས་སྤང་གིས་མཚོན་པའི་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། དེ་དག་རི་ལྟར་སྐྱེ་ཚུལ། དེའི་ཅ་བ་བདེན་འདྲིན་ལ་ཐུག་མིན་བཅས་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་དགོས། སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས། དབུ་མ་ལ་
འཇུག་པ་ལས། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གིས་འདི་ཞེས་དཔོན་ལ་
ཆགས་བསྐྱེད་པས། །ཐོ་རྒྱན་འཕུན་ལྷན་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགོ་ལ་སྤྱིང་རྗེར་གྱུར་གང་
དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་དང་། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འདྲིག་ཚོགས་ལ།
།ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐའ་ཡས་སྐྱེ་རྒྱ་སྐྱེ་
འདྲ་ཞིག་ལའང་ཐོག་མར་ངའོ་སྟུང་པའི་སློ་ཞིག་སྐྱེས། དེ་རྒྱང་ཟད་རྒྱས་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་དང་།
རང་སྐྱོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་། གཞན་དང་གཞན་སྐྱོགས་ལ་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཅ་ངའོ་སྟུང་པའི་སློ་དེའི་གནས་སྤངས་གང་འདྲ་
ཞིག་ཡོད་མེད་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་སྟེ། ཅད་གཙོད་ཀན་ཏན་བྱ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སློ་དེའི་འདྲིན་

སྒྲུབ་དང་། སློབ་ཤེས་རི་ལྗར་བ་བྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གཉིས་མ་སྐྱབ་མིན་བརྟག་
ཅིང་དཔྱད་སྐྱབས། དབྱུ་མའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་སློབ་གཉེར་གྱི་ཞིང་། དེར་གསུངས་པའི་
རིགས་པ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་དགོས།

མགོན་པོ་སྤྱི་ཞབས་ཀྱིས། དབྱུ་མ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་
གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྤྱི་
བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པའི་ཚེ་ར་
འཕྲོད་རྒྱ་ཡོད་མེད། སློབ་འདོན་ཚུལ་དང་། གྲུབ་ཚུལ་གཉིས་མ་སྐྱབ་ནམ་མི་མ་སྐྱབ། ཡུལ་
གྱི་གྲུབ་ཚུལ་དང་། རྒྱུན་གང་ལས་གྲུབ་ཚུལ། སློབ་ཞེན་སྒྲུབ་དང་། སློབ་སྒྲུབ་ཚུལ་རི་འབྲ་
ཞེས་ཡིན་སྐྱེས་ཏུ་ཅད་གཅོད་རེས་པར་ཏུ་གཏོང་དགོས། དེ་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་
རྗེས་འབྲས་སུ་གོ་དོན་ལ་རེས་པ་ཅད་ཐད་ཉེད་ན་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཞེས་པར་གོ་བ་ཁ་རྒྱ་
ཞེས་ཡོད། དེ་ནས་ཡིད་སློབ་ཞེས་སྤྱི་བས་སྤིད།

དེ་ལྟར་ཐར་བ་ཐོབ་ན་གཏན་ཏུ་བདེ་བ་དང་། ཐར་བ་མ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་གོང་ཏུ་ཞུས་
པ་ལྟར་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། མེད་ན་མེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སོགས་སྤྱད་བསྐྱེད་
པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས། མདོར་བསྐྱེད་ན། དེར་སང་གི་རང་ཅག་གི་རང་ཚུལ་འདི་
ལས་མ་འདས་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་འབད་དགོས། སྤིད་པ་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་
འདི་ལྟ་བུར་སྤོས་ས་སྤོས་འཛོག་གིས་བཟང་བ་དང་། བདེ་བར་ཅི་བ་སྐྱབས་འགའ་རེར་ཡོད་
ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་སྤྱད་སུ་སྤྱད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན། དཔེར་
ན། ད་ལྟ་ཟེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཏུས་སྐྱད་ཅིག་ལ་བསྐྱེད་ནས་ལུལ་མེད་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟར། སྤིད་
པའི་སྤྱད་ཚོགས་གང་ན་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་མི་བརྟན་ཅིང་འགྱུར་བའི་རང་ཚུལ། ཡུད་ཅ་མ་

རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བཀའ་བྲིད་ཟིན་བྲིས་བཞུགས་སོ། །

བ་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས། དེས་ན། ཉམ་ཡང་འགྲུར་བ་མེད་པ་དང་། གཏན་ཏུ་བདེ་
བ་ནི་ཐར་བ་སྐྱེན་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཡིན་པས་འདི་ལྟ་བུ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྐྱེས་བུ་
འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐོར་གྲུབ་ལོ། །

སྐྱེས་ཀྱི་ཆེན་པོ་དེ་ལས་གྱི་དེ་ལས་ལ་སྐྱོ་སྐྱོར་བ།

སྐྱེས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ།

ཐོག་མར་སྐྱེད་རྗེས་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

ཅན་པར།

ཐོག་མེད་དུས་ནས་བདག་ལ་བཅེ་བ་ཅན།།

མ་རྣམས་སྐྱུག་ན་རང་བདེས་ཅི་ཞིག་གྲ།།

དེ་སྲིད་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་བྱའི་སྲིད།།

བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ལས་གྱི་དངོས་གཞི་གསུངས་ཏེ། བོད་དུ་ཞུས་པའི་ཐར་
པའི་གོ་འཕང་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ན་གཏན་དུ་བདེ་བ་དང་། སྐྱགས་བཅོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མེད་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཁོ་ནས་ད་དུང་ཡང་རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་
ཞིག་བྱང་མེད། རང་ཉིད་གྱིས་ཐར་པ་སྐྱུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི། རང་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་
ཅིང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་ལ། རང་སྐྱེད་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་གཞན་སྐྱུག་པོ་གང་ཡང་མེད།

ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན། རང་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐར་བ་ཐོབ་དགོས་ན། གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
པ་རང་དང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་མཚུངས་བས། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་
བྱུང་གོས། རང་ཞེས་ཅི་ཙམ་གལ་ཆེ་བར་བརྩི་ནའང་མི་གཅིག་ཁེར་རྒྱུ་ཡིན། གཞན་སེམས་
ཅན་ཞེས་པ་ནི་མཐའ་ཡས་ཤིང་སྤྲུལ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
མི་འདོད་པ། སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་རུང་དང་བདེ་བ་ཐོབ་རུང་ཡིན་པ། སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་
བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ། སྐྱབ་ཀྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་སྟོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་རེད།

ད་དུང་གལ་ཆེ་ཚུང་དང་གྲངས་མང་ཉུང་གི་སྟོ་ནས་བསམ་ན་ཟུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ།
དཔེར་ན། ང་ལ་ཆ་བཞག་ན། མི་ལུས་ཤིག་ཐོབ་ཡོད་ལ་དེའི་ནང་ནས་ཚོས་ཁས་ལེན་ཅིང་།
ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཐེག་པ་ཆེན་སོའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་
མཁན་ཞིག་དང་། ཉེན་ཡང་དགེ་སྟོང་ཡིན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་བ་དང་། སྤྲུག་གི་
སྟོམ་བ་ཡང་སྤངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་གསུམ་ལྟར་རིག་པ་འཛིན་པ་ཞེས་པལ་ཆེར་བརྗོད་ཚོག་
སྟོས་ས་སྟོས་འདོག་གིས་རྟེན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་རྩ་ཆེན་སོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ང་དང་གཞན་
གཉིས་སོ་དེ་བསྐྱར་ན་བསྐྱར་ཐབས་མེད།

ང་ཅི་ཙམ་གལ་ཆེ་ནའང་གཅིག་ཏུ་ཟད། སྤྱིད་རུང་སྤྲུག་རུང་མི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན། ད་
དུང་མ་འོངས་པར་ང་ཐར་བ་ཐོབ་ནའང་མི་གཅིག་གཏན་བདེར་འཁོད་ཙམ་རེད། དེ་ཙམ་གྱིས་
མཚར་རྒྱ་ཅིའང་མེད། རང་ཉིད་ཐར་བ་ཐོབ་རུང་མ་ཐོབ་རུང་གཞན་ལ་བདེ་བ་སྤྲ་མོ་སྤྲ་གཅིག་
བསྐྱེད་སྐྱབ་ནའང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་སྟབས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་གི་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་སྤྲ་
མོ་དག་དང་། ཕྱི་མའི་མཛོན་མཛོད་ལུན་ཚོགས་གྱི་བདེ་བ་སྤྲ་མོ་དག་སྟོས་གཏོང་འོས་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། མངོན་མཚོའི་བདེ་བ་འདི་དག་བདེ་བ་མིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་།
ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདི་དག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མིན་ལ། སྤྱགས་བཙུན་པ་ཞིག་ཀྱང་
མིན་པས། ཐར་པའི་བདེ་བའི་སྤྲད་ཏུ་བདེ་བ་འདི་དག་སློབ་གཏོང་འོས། ཐར་པའི་བདེ་བ་
སྤྱབ་པའི་ཆེད་ཏུ་འགྲམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བཟོད་བསྐྱེད་དང་། དཀའ་སྤྱད་བྱེད་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདི་དག་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། སློབ་
གཏོང་རྒྱའི་བདེ་བ་དང་། བསྐྱེད་རྒྱའི་ཐར་པའི་བདེ་བ་གཉིས་བསྐྱེད་ཐབས་མེད་པའི་དབང་
གིས་ཡིན། དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་ས་ཆེ་བ་གཞན་གྱི་བདེ་བའི་དོན་ཏུ་རང་གི་བདེ་བ་སློབ་བཏང་
ན་འོས་ཤིང་། རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཡིན། དེས་ན། སློབ་གཏོང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་
ཆེན་པོའི་དོན་ཏུ་རྒྱུ་ཏུ་སློབ་གཏོང་བ་སྤྱི་སློབ་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེ་ལྟར་ན་སློབ་མེད་ཏུ་ས་ནས་བདག་ལ་བཅེ་བ་ཅན་གྱི་མ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་
ཉམ་ཐག་སྟེ་ཡོད། གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་འདི་འདྲར།
སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་སེམས་ཁུར་ཏིལ་འབྱུ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རང་ཉིད་གཅིག་སུ་རང་
མགོ་གང་སློབ་གྱིས་རང་དོན་ཁོ་ན་བསམ་སྟེ་བསྐྱེད་ན། འིན་ཏུ་ཐབས་སྤྱག་དོ་ཚེ་ཞེས་མེད།
མ་རབས་ཐ་ལལ་ནང་གི་ཐ་ལལ་ཡིན། དེས་ན། སློབ་མེད་ཏུ་ས་ནས་བདག་ལ་བཅེ་བ་ཅན།
ལ་རྣམས་སྤྱག་ན་རང་བདེ་བ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་
མནར་ན་རང་བདེ་བ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ལྡན་ནའང་། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ཡིས་དོམས་
རྒྱ་དང་ཕྱོ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོག་མི་བྱུ།

གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི། རང་དོས་ལ་ལྟོས་ནའང་ཆེ་འདི་ཙམ་ཏུ་མ་རྒྱད་
ཏུ་ས་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་ཡང་ཐིན་འིན་ཏུ་ཆེ། རང་ཅག་སྲིད་པ་འཁོར་བར་གནས་པའི་རིང་

སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ཏེ་ཡོད། དཔེར་ན། ད་ལྟ་འདྲིར་རང་ཅག་ཚོས་འཆད་ཉན་གྱི་དྲི་རྒྱུ་རྒྱུང་བ་འདི་འདར་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་བ་ལས། རང་གཅིག་ལྟུང་ཡོད་པ་མེད། ཁང་བ་གྲ་སྐྱིག་གྱི་དྲི་མཁན་དང་། འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་དོན་དུ་རྒྱུང་ས་འཁོར་གཏོང་མཁན། རྒྱུང་ས་འཁོར་བཟོ་མཁན། ལྷུ་མ་གྲ་སྐྱིག་གྱི་དྲི་མཁན་སོགས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གི་ལག་བསྐྱེམས་མཐུན། རང་ཚོ་འདྲིར་འཛོམས་ཏེ་ཚོས་འཆད་ཉན་གྱི་དྲི་རྒྱུང་བ་འདི་རྒྱུང་བ་ཡིན།

རང་ཚོས་འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་འདྲི་བཅིར་མི་དགོས་པར་སྟོན་པོར་ཤོད་ཐུབ་པ་དང་། བྱིད་ཅག་ཉན་མཁན་ཚོ་འདར་ཐག་ཉེ་རིང་མེད་པར་གསུང་ཚོས་གསལ་པོར་གོ་ཐུབ་པ་རྒྱུང་བ་འདི་འདར། སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་བ་རེད། གཞན་ཡང་། ཚོ་འདྲིར་སྟོ་བཟང་པོ་ཞིག་རྒྱུང་བ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དྲི། གོས་བཟང་པོ་ཞིག་རྒྱུང་བ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དྲི། གཏམ་སྟན་པོ་རྒྱུང་བ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དྲི། སྟོན་པའི་ཁང་བྱིམ་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དྲི་ལས་གཞན་དུ་ཅི།

ད་རེས་ཅམ་དུ་མ་ཟད་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྐོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་ཐན་ཆེན་པོ་བཏགས་ཡོད། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་ལ་ཐན་འདོགས་མཁན་དེ་དག་ལ་རང་གིས་ཐན་ལན་གྱི་དོས་པ་མ་ཟད། རང་ལ་ཐན་གཞོད་གང་ཡང་མེད་པའི་བར་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འདར་རེས་པར་ཤ་ཚད་ཐན་སེམས་བྱ་དགོས། ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་ཐན་གཞོད་གང་ཡང་མེད་པར་བར་མར་གནས་པའི་མི་རྣམས་དང་། འབྲུ་སྲིན་ར་ལུག་ཡན་གྱི་སྟོག་ལྡན་ཀུན་ལ་རང་ཅག་སྟོང་རྗེ་སྟོང་བ་འདི་སྟོགས་གཅིག་ནས་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། སྟོགས་གཞན་ནས་རེས་པར་བྱ་དགོས་པའདྲ་ཡིན།

དེ་རྣམས་ལ་མཇུག་པའི་ལམ་གྱི་ལྷན་པོ་ལྟར་དུ་བྱས་ཏེ་ཡལ་བར་འདོད་མི་རུང་སྟེ། འདི་
དག་གིས་ཆེ་རབས་སྡོན་མར་རང་ཉིད་ལ་ཕན་ཆེན་པོ་བཏགས་ཡོད། ད་ལྟ་བར་མཇུག་པའི་
པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དོས་ནས་ཕན་བདེ་གང་སྟེན་ལྷན་པོ་ལྟར་དུ་སྐྱབ་
དགོས། ད་དུང་དེར་མ་ཟད། ད་ལྟ་རང་ལ་གཞོན་སྐྱེལ་མཁན་གྱི་དགའ་དེ་དག་ཀྱང་སློབ་གཏོང་
མི་རུང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་གང་སྟེན་བྱ་དགོས། འོན་ཀྱང་དགའ་བོ་དེ་དག་སློབ་གཏོང་
མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། རང་ལ་གཞོན་སྐྱེལ་མཁན་གྱི་དགའ་དེ་དག་དམིགས་
བསལ་གྱི་འོན་ཅན་མི་འདྲ་བར་གྱུར་ཡོད།

དེ་རྣམས་ཡིན་ཞེ་ན། བར་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་སྤྱི་དང་། རྒྱུ་བྱ་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བཅོམ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྷུགས་དྲག་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་དང་། དེའི་རྩ་བ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ལྷུགས་
དྲག་ཅིག་བསྐྱེད་དགོས། བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་སྟོན་པ་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་མི་མ་སྟུན་
སྟོགས་སྐྱབ་པོས་དེ་ཁོང་ཁོ་རེད། ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འདོད་ཆགས་དེ་རང་དོན་
ལ་སྟོས་ན་ཏེ་ཅང་གཞོན་ཚབས་ཆེན་ཡང་། གཞན་དོན་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཞེ་སྤང་ནི་
སེམས་བཟང་པོ་སྐྱེད་ཀྱི་དྲུག་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེའི་འགལ་ཆེ་ལྟར་སྐྱོད་དུ་གྱུར་ཡོད། དེ་རྣམས་
ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེ་སྤང་འཛོམས་པར་འབད་དགོས།

འོན་ཀྱང་གཉེན་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པའི་ཞེ་སྤང་འཛོམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོ་ནི་
བཟོད་པ་ཡིན། བཟོད་བསྐྱབ་ཡོད་ན་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། བཟོད་བསྐྱབ་མེད་ན་
རྒྱུན་ཅུང་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཞེ་སྤང་འགལ་དུ་སྐྱེ་འོང་། དེས་ན། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཅི་
སྟེན་གྱིས་འབད་དགོས། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལྷོད་ཅི་བས་ཀྱང་གལ་ཆེ། དེའང་མི་

འདོད་པའི་འབྲས་ལྷན་གྱི་རྒྱུན་སྲུང་ལོ་ཞིག་ལ་བཟོད་བསྐྱོད་བྱེད་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། རང་གི་ལུས་སྲོག་ལ་གཞོན་པའི་དགྲ་པོའི་བར་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་ཞིང་སྦྱོང་དགོས། དཔེ་དང་སྐྱེ་མའི་མན་ངག་གི་སྤྱི་བཟོད་པར་སྦྱོབ་རྒྱ་དཀའ། བཟོད་པ་རོ་མ་སྦྱོབ་པར་ལག་ལེན་ནམ། ཉམས་སྦྱོང་གི་སྐོ་ནས་སྦྱོབ་དགོས། ལག་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ལ། བཟོད་པ་སྦྱོམ་པ་དང་། དེ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགྲ་པོ་དེ་ལས་ལྷག་པར་གཞན་སྤྱི་ལྷན་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ལ།

དཔེར་ན། རང་གི་སྐྱེ་མ་དང་། བ་མ་ལྟ་བུས་རང་ལ་ཁོང་ཁོ་གཉིད་ནས་སྦྱོང་བའི་རྒྱུན་མི་བྱེད་པས་ཁོང་ཚོས་རང་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་སྦྱོམ་པའི་སྐབས་མི་སྤྱི་ཞིང་། རང་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོབ་མི་བྱུང་། རང་ལ་བཟོད་པའི་སྦྱོབ་སྦྱོང་རོ་མ་སྦྱོབ་མཁན་དེ་རང་གི་དགྲ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན། དགྲ་དེས་རང་གི་ལུས་སྲོག་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་སྤྱི་བཟོད་པ་བྱས་པའམ། ད་ལྟ་གཞོན་པ་སྦྱེལ་བཞིན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་པས། གཞི་ཅ་དེ་ལྟ་བུར་བསམ་ན། ལྷིང་དགྲ་པོ་དེ་ལ་ཁོང་ཁོ་དང་། འཁོན་འཛིན་སྦྱེ་བར་འོས་པ་འཛིན་ཞེན་ཐག་ས་ཚོད་ཚུལ་ལྷག་ས་དང་མ་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་པའི་དགྲ་པོ་དེར་དམིགས་པའི་བཟོད་པ་སྦྱོང་ཞིང་སྦྱེ་བྱས་ན། ཁ་ཞེ་གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་བཟོད་པ་རོ་མ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་འོང་།

དེ་ལྟར་བྱུང་ན་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ཡིས་བར་མི་འདོད་བར་དེ་དག་གི་དོན་རང་གིས་ཁུར་དུ་འབྱེད་བའི་སེམས་ཁུར་རང་གིས་སྦྱོབ་ས་ཡོང་བ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་མེད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་དགའ་ཉེ་སྦྱོང་དཀར་དང་། ཡང་ན་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་འགན་ཁུར་ལེན་པ་ཅམ་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། རང་ཉིད་བག་ཐེབས་པོར་གནས་པའི་སྐབས་སུ་ཁུར་ལེན་བྱེད་

པ་ལས། རང་ཉིད་ཏུ་སྐྱབས་ཐབས་ཟད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་དག་སློབ་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་
པན་སེམས་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་ཞིག་མིན།

རང་ཉིད་ཀྱི་ཞེ་ལ་གནག་པའི་སེམས་ཅན་དེར་བརྟེ་སེམས་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་
བཟང་ཤོས་ནི། དེ་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡིན། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ངོ་
མ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་དག་པོ་དེས་སློབ་ཀྱི་ཡོད། དེའང་མིང་ཅམ་གྱི་དག་མིན་པར་སེམས་ཀྱི་
གཏོང་ནས་རང་ཉིད་ལ་མནར་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་ཡོད་མཁན་ཞིག་གིས་སློབ་ཀྱི་
ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཆ་ནས་དག་པོ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཅན་དུ་གྱུར་ཡོད། བཟོད་པའི་ཉམས་
ལེན་རྣམས་མ་བྱ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཆེ། དག་པོ་དེ་བཤེས་གཉེན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་མཚོག་ལྟ་བུར་
འདྲིན་གྱི་ཡོད། དེས་ན། བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བཤེས་སྤང་རི་བང་པས། སློབ་སྦྱོར་ཆོག་གས་
བརྒྱད་མར། གང་ལ་བདག་གིས་པན་བཏགས་པའམ། །རེ་བ་ཆེ་བ་གང་ཞིག་གིས། །ཤིན་ཏུ་
མི་རིགས་གཞོད་བྱེད་ནའང་། །བཤེས་གཉེན་དམ་པར་བལྟ་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་དག་པོ་དེ་དགོ་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚོག་གམ་དམ་པར་བལྟ་དགོས་
གསུངས་པས། སྤྱིར་འདྲིན་ཉེན་གྱི་འགྲོ་ལུགས་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསམ་ན་
སྤྱིར་ལ་བརྟགས་པའི་དག་པོ་དེར་པར་སློབ་ལེན་སྤང་འོས་ཤིང་། དེས་པར་ལེན་དགོས་
པ་ལྟ་བུའི་དག་པོ་ལའང་པན་པ་སྐྱབས་པ་མ་གཏོགས་གཞོད་པ་བྱེད་མི་ཅུང་། དེ་ལྟར་རང་གི་
མཚོག་བཤེས་གཉེན་ཉེ་གོགས་དང་། བར་མར་གནས་པའི་སེམས་ཅན། ཡིད་ལ་བརྟགས་
པའི་དག་པོ་སོགས་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྐྱབས་དགོས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རང་གིས་ཁྱུར་དུ་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གནས་ལུགས་
མང་པོ་ཞིག་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་མི་སེམས་པར་རང་ཉིད་ཁོ་ན་བདེ་ཐབས་སུ་

བཙུན་ན། ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་པ་མ་ཟད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་དང་
ཡོངས་སུ་འགལ་བ་རེད།

སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་སོགས་ཁས་མ་བླངས་ནའང་། སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱང་ལ་པན་སེམས་
བསྐྱེད་ན། དེ་ནི་མི་ཆེའི་ནང་གི་སྐྱིད་ལོས་ཤིག་སྟེ། མི་ཆེའི་ནང་གི་གཟི་བརྗིད་དང་དཔལ་
ཡིན་ལ། མི་ཡི་བཟང་སྦྱོང་གི་བྱུང་ཚོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན། མི་ལ་སྣོ་གོས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་
ཅམ་གྱིས་མིའི་བྱུང་ཚོས་གང་ཡང་མཚོན་མི་ཐུབ། ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་ཁས་
བླངས་ཏུང་མ་བླངས་ཏུང་། མི་ཆེ་བཟང་པོ་དང་། ཡ་རབས་སུ་བཟང་མཐའ་འཁྲོལ་བ་ཞིག་
བྱུང་ན། དེས་སྐྱེ་བ་སྲི་མར་པན་སོགས་ཡོང་ངེས་རེད།

སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱོར་ཁ་ནས་མང་པོ་ཞིག་བཤམ་གྱིང་། གཉིང་
ནས་དེ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་སེམས་བཟང་པོ་མི་བྱེད་པར། མི་ཆེ་མ་རབས་ལ་བསྐྱུལ་ན་མ་
ཤིའི་བར་རང་ཉིད་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཚོར་བ་ལྟ་བུར་མངོན་ཡང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་
འབྲས་བུ་ནི་མི་འཚོལ་བར་འོང་བས། ཁ་ནས་བཤམ་པ་ཅམ་མིན་པར་ཉམས་ལེན་ལག་ལེན་
ཏུ་འགོལ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡ་རབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སེམས་བཟང་པོ་ཡིན། རང་ཅག་བོད་པ་
རྣམས་སྟོས་ས་སྟོས་འཛོག་གིས་སྤྱིར་བཏག་པེབས་པ་ལྟ་བུར་འོང་བ་དེ། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་
བྱས་པ་དང་། བཟོད་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བསྟེན་སྦྱབ་པ་ལས་བྱུང་། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་
ལུགས་རྒྱུན་ཐེབས་པས་རེད། རང་རེ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྦྱོངས་དང་། སོག་པོ་སོགས་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་བྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཏུ་ཅང་གི་དང་
སྟོལ་བྱུང་བའི་རྒྱུན་ལས། དུལ་ལུང་ནང་རྒྱུན་ལྡན་ཇག་བཙུན་གྱི་མཁན་དང་། གཡལ་ལུགས་

གསོད་མཁན་བཤམ་བ་ཚོས་ཀྱང་མཚོད་མཇུག་སོགས་ཞུ་སྐབས། ཁ་ནས་མ་ཟུན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཐོན་བཞིན་ཡོད། ཁོང་ཚོས་སེམས་ཅན་གསོད་རྒྱ་སོགས་མ་རྒྱུངས་
པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་ནའང་། སློན་ལམ་འདེབས་པའི་ཚེ་ཁ་ནས་མ་ཟུན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཐོན་པ་ནི་ལིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པའི་རང་བཞིན་རེད། དེ་ནི་ལིན་ཏུ་ལེགས་
ལེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཉ་ཅང་དར་བྱུང་བའི་རྟགས་དང་བཀའ་རྒྱུ་ཡང་ཡིན།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མ་དར་བའི་ཡུལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟ་བུར་ཡང་། དཔེར་ན།
རྒྱལ་ལོ་ཏཱ་ལྷ་བུའི་ལྷུང་བ་འདི་ཚོ་ཉ་ཅང་གི་དད་པ་འགོ་ས་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཚོས་མ་དར་བའི་དབང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱིན་ནས་ཉན་ནའང་མ་ཟུན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བརྗོད་མཁན་མེད། བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤོངས་སུ་གཡག་ལུག་གསོད་
མཁན་དེ་དག་གི་ཁ་ནས་ཀྱང་མ་ཟུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བརྗོད་པའི་གོམས་གཤེས་
འཇགས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཉ་ཅང་དར་བྱུང་བའི་བཀའ་རྒྱུ་ཡང་རེད།

སློན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤས། མི་སུ་འདྲ་ཞིག་དང་
འཕྲད་ནའང་འཕྲལ་མར་ཁྱེད་སེམས་བཟང་པོ་བྱུང་ངམ་ཞེས་གསུང་གིན་ཡོད། ཇོ་བོ་རྗེ་
གཤེགས་ཁང་འགོམ་སློན་པ་ལ་སེམས་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུང་གི་མཐའ་མ་ལའང་
དེ་གསུངས། དེ་ནས་འགོམ་སློན་པ་གཤེགས་ཁང་རང་གི་སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
པོ་ཉོ་བ་སྤྲུགས་ལིན་ཏུ་སློབ་པའི་རང་ནས་སྤྱན་ཆབ་བསིལ་བའི་ཐེག་པ་འགོམ་གྱི་སྐྱེ་བར་དུ་
སྤྱུངས་པའི་ཚེ། འགོམ་གྱིས་ཉར་ཉེ་གཟིགས་ནས། ཁྱོད་ཅི་བྱེད་དམ། ཁྱོད་སློབ་མ་དགོས་
དོན་མེད། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་ལ་སེམས་བཟང་པོ་གྱིས་ཤིག ཅེས་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་
མ་འདི་གནང་བ་རེད། འདི་ལྟར་སློན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་གསུང་ཚིག་གི་མཐའ་

མར་པལ་བས་ཁ་ཆེམས་འདོག་རྒྱུའི་ཚོད་དུ་སེམས་བཟང་པོ་གྲིས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད།
དེས་སེམས་བཟང་པོ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཡིན་པའི་རྟགས་བསྟན་པ་རེད།

དེ་བཞིན་རྗེ་སློབ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྐུ་ལྷན་པས་འདའ་ཁར། རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེ་
ལ་གཟེགས་ནས་དབུ་ལྷ་གནང་སྟེ་སེམས་བཟང་པོ་གྲིས་ཞེས་གསུངས། དབུ་ལྷ་གནང་བ་
དེས་དོན་གྲིས་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐྱུང་བ་དང་། སེམས་བཟང་པོ་གྲིས་ཞེས་པས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ཅུ་བ་དེ་གསུངས་པ་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་
སྟོན་གྱི་སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྲིས་སེམས་བཟང་པོ་ལ་ཉམས་བཞེས་མཛད་དེ།
གཞན་ལའང་བསྐྱབ་བྱ་བསྟོན་སྐབས་སེམས་བཟང་པོ་སྟོས་གསུངས་འདུག ང་རང་ལ་ཆ་
བཞག་ནའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་བ་སྐྱབ་བྱ་ཡོད་ཅིང་། རང་ཅག་ཀུན་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཚོས་བྱེད་སྐྱེམ་པ་ཞིག་ཡོད་པས། སེམས་བཟང་པོ་འདི་ལ་ནན་ཏན་ཏུ་ཉམས་ལེན་བྱ་
དགོས། ང་རང་ཡང་ཉམས་ལེན་ཅི་ཟུབ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

ང་ཨ་མ་དོ་བ་ཡིན་ཞིང་སྤྱིར་ཨ་མ་དོ་བ་ནི་ངར་མ་ཡོད་པ་མ་རེད་དམ། སྤྱིར་བཏང་
ང་རང་རྒྱང་ལངས་པོ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱན་དུ་ན་བས་ཐོས་ཏེ། དེ་ལ་རིག་པ་
སྐྱིམ་པས་ཅུང་ཟད་དམ་ཏུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་འདུག སེམས་བཟང་པོ་འདིས་པན་གྱི་ཡོད་པ་ནི་ཁ་
ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་ཁེ་བཟང་ཡིན། དེ་བཞིན་བྱེད་ཚོ་འགྲུ་ལོག་པ་དང་། ཁམས་པ་ཚོ་ནམ་
རྒྱན་གི་ཉི་ཉི་ཞེས་རྗོད་མཁན། བྱེད་ནམས་ཀྱིས་ཅི་ཟུབ་ཟུབ་ཀྱིས་སེམས་བཟང་པོ་ལ་སྟོབ་
སྟོང་བྱེད་དགོས། ད་ལྟ་ངས་ང་རང་དཔེ་ལ་བཀོད་དེ་ཞུས་པ་ལྟར། ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་
བྱེད་དགོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོབ་ཅུང་ཅམ་སྟོང་ན་སེམས་བཟང་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་ཉ་
ཅང་རུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཡང་ཞི་བ་སྤྱི་ཞབས་ཀྱིས། སྟོན་འཇུག་དང་། ལྷ་

སྐྱེས་ཞབས་གྱིས། རིན་ཆེན་སྲོང་བ་ལས། རི་ལྷར་གསུངས་པ་བཞིན། བདག་གཞན་མཉམ་
བརྗེའི་སློབ་སྦྱང་ན་ཏུ་ཅང་ལུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད།

བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་སློབ་ཅི་དགོས། དེ་ལྟ་
བུའི་སེམས་བཙུགས་མ་ཙམ་ཞིག་གིས་སྦྱོང་བ་སྡེ་ཟེན་ཙམ་དང་། སྦྱོང་བ་སྤུན་བུ་ཞིག་སྐྱེས་
ནའང་གཞན་དང་མི་འབྲུ་བའི་སློབ་པ་ཡོད། སྤྱིར་སྦྱོབས་ཆེ་བུ་འགོ་བ། སློབ་བྱ་ཡངས་སུ་འགོ་བ་
ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། གཞན་པ་དང་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་
སློབ་སྦྱོང་དགོས། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་གཙོ་ཆེ་བར་བྱེད་པས།
དེས་གཞན་གལ་ཆེ་བར་འཛིན་པའི་བསམ་སློབ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་གསུངས་སྟེ་ལྷན་སྐྱེས་
མ་བུས་བ་དང་། རང་གི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད།

རང་ཉིད་ལ་པོ་འདོགས་མཁན་གྱི་སེམས་ཅན་ཟིན་ཅན་དེ་རྣམས་སློབ་བཏང་ན་
ཏུ་ཅང་མ་རབས་ཐ་ཆད་ཡིན། སྐྱུག་བསྐྱེད་སེམས་རྒྱུ་འོ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་མེད་དང་། སེམས་འདོད་
ཡོད་མེད། དེ་ཡང་འོས་དང་མི་འོས་གྱི་རྒྱ་མཚན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུ་མཚུངས་
སུ་ཡོད། རི་སྐྱད་དུ། བཤེན་ཆེན་སློབ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་། ལྷ་མ་མཚོད་པ་ལས། སྐྱུག་
བསྐྱེད་ལ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། །བདེ་ལ་ནམ་ཡང་ཚོགས་ཤེས་མེད་པར་ཞི། །བདག་
དང་གཞན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མིན་ཞེས། །གཞན་བདེ་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་
ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱབ་ཉེན་གཞན་ཡང་། །ཞི་བ་ལྟའི་སྦྱོང་འཇུག་ལས། གང་ཆེ་བདག་
དང་གཞན་གཉེས་ཀ། །བདེ་བ་འདོད་དུ་མཚུངས་པ་ལ། །བདག་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན།
།གང་ཕྱིར་བདག་གཅིག་བདེ་བར་བཙོན། །གང་ཆེ་བདག་དང་གཞན་གཉེས་ཀ། །སྐྱུག་བསྐྱེད་
མི་འདོད་མཚུངས་པ་ལ། །བདག་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། །གང་ཕྱིར་གཞན་མིན་བདག་སྦྱང་

བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་གི་ཆེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
བ་མཚུངས་པ་གང་ཞིག་ལ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྱིར་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བ་ལ་མི་བཅོལ་
བར་རང་ཁོ་ནའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བས་བྱེད་པ་འདི་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་བདེ་བ་འདོད་བར་མཚུངས་པ་ནི་ཆ་བམས་
ཅད་ནས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་ལ། གཞན་བདེ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་བཅོལ་བར་རང་བདེ་ཁོ་ན་སྐྱབ་
པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེས་ན། གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་། རང་གི་སྐྱུག་
བསྐྱེད་གཉིས་སོ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་མཚུངས་ཤིང་། མི་འདོད་བར་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མཚུངས་པས།
རང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སེལ་དགོས་པ་བཞིན། གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡང་དེས་བར་དུ་སེལ་
དགོས། ཚུལ་དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་བདེ་བའང་དེས་བར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་སེམས་
ཅན་ཡིན་ཞིང་བདེ་བ་འདོད་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེ་བ་སྐྱབ་ཀྱིན་
ཡོད། གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ལ། བདེ་
བ་ཐོབ་དུང་དུ་མཚུངས་པར་བརྟེན་གཞན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་དགོས། ཞེས་སྤོད་འཇུག་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར་གྱ།

དེས་ན། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཞོལ་བྱ་དང་། མོངས་སྐྱུད་བྱར་གྱུར་
ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་འཚོ་བ་དོན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་། ཞི་བ་སྣའི་སྤོད་
འཇུག་ལས། དེང་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །ཅེས་
གསུངས། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན། མགོན་སོ་སྐྱའི་ཞབས་ཀྱིས། རིན་ཆེན་སྲིང་བ་ལས། །སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་སློབ་གཅེས་པངས། །བདག་ལ་དེ་དག་ཆེས་པངས་ཤོག །བདག་ལ་དེ་དག་
རྟིག་སྟིན་ཅིང་། །བདག་དགོ་མ་ལུས་དེར་སྟིན་ཤོག །ཅེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རི་སྤྱིད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གྱང་། །གང་དུ་མ་གྲོལ་དེ་སྤྱིད་
དུ། །དེ་སྤྱིད་སྒྲོན་མེད་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་། །ཁྱད་སྤང་
གཞན་ཡང་། །དེ་ཉིད་ལས། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་། །སློན་དང་དགོན་པའི་ཤིང་བཞེན་
དུ། །ཉལ་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས། །རང་དགར་དགག་མེད་སྤྱད་བྱར་ཤོག །ཅེས་རི་
སྐད་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱོར་བ་ཞིག་བྱང་ན་གཟི་བུ་འཛིན་ཆེ།

རང་གི་སྤྱིད་སྒྲོན་པས་དང་བསམ་པའི་འབྲེལ་སོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། །སློབ་དཔོན་
ཅན་བྲ་གོ་མིས། །སློབ་སྤྱིངས་ལས། །ཤིན་ཏུ་རྩེད་སྤྱིའི་རྩ་ཁམ་འགའ་ལྟ་བུ་གསུངས་ཀྱང་རང་ཉིད་
ཟ། །ཤིན་ཏུ་སློམ་པས་གདུངས་པའང་ཆུ་ཞིག་རྩེད་ན་དགའ་མགུར་འཕྱང་། །འདི་ན་སྤྱེས་བུ་
གཞན་དོན་གྱི་དཔར་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བཞེད་བག་ཡིན་ཏེ་དེ་བདེ་སྤྱེས་བུའི་
ཅམ་དེ་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་གྲོད་ཁོག་རྒྱང་རྒྱ་དང་། །འཕྲལ་
གྱི་སྤྱལ་བསྡལ་སེལ་ཐབས། །སྤྱལ་གྱི་བདེ་བ་སྦྱོབ་ཐབས་ཅམ་ནི་བྱ་བ་ཕལ་བ་རེད། །དེ་
ལྟར་མིན་པར་འགོ་བ་གཞན་གྱི་སྤྱལ་བསྡལ་སེལ་ཐབས་གྱི་འགན་ཁུར་རང་ཉིད་གྱི་སྤྱལ་སྤེད་
དུ་འབྲེལ་ཏེ་གཞན་ཕན་བཟང་སོ་ཞིག་བསྐྱབས་སྦྱོབ་པ་ཡིན་ན། །བྱ་བ་འདི་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་།
དཔལ་དང་། །གཟི་བུ་འཛིན་རེད།

དེས་ན། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་
ཅད་ནས། །མདོན་པར་བསྐྱབས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་འདི་ཉམས་སྤྱོད་
ལེན་སྦྱོབ་པ་ཞིག་དང་། །གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འབྲེལ་བྱས་པ་ཞིག་བྱ་དགོས། །འོ་ན། །དེ་ལྟ་བུའི་
གཞན་དོན་རི་ལྟར་བྱའམ་ཞེ་ན། །དཔེར་ན། །མ་ལག་རྩམ་མས་རང་ཉིད་གྱི་བཅེ་བའི་བྱ་རྒྱུང་
རྒྱལ་འབྲེལ་ནའང་བྱ་ཐབས་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟར། །དེ་ལྟ་བུར་ཅག་གི་ཁ་སྦྱོབས་ཐ་ཞན་འདི་

ལྷ་བྱས་གཞན་དོན་གར་ཡང་མི་ཕྱིན། གཞན་དོན་བྱེད་འདོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་ཡོད་ཀྱང་རུས་
པ་སྐྱེད་སྐྱབ་པ་ལེན་ཏུ་དཀའ། དེས་ན། །རྒྱལ་མཚོག་སྐྱེ་མེད་དང་སོ་དགེ་འདུན་སྐྱབ་པས།
སྐྱོལ་བསྐྱོད་ལེགས་བྲིས་མར། རང་དོན་སྐྱབ་ལ་ནམ་ཡང་མི་རེ་ཞིང་། །གཞན་དོན་འབའ་
ཞིག་སྐྱབ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། །སྐྱེན་དང་མངོན་ཤེས་སྐྱ་མཁས་བཟོད་པ་སོགས། །གཞན་དོན་
བྱེད་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཚང་བར་ཤོག །ཅེས་སྐྱགས་སློན་དེ་ལྟར་མཛད་ཡོད།

དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ལ་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱན་རྣམས་ཚང་བར་བྱེད་དགོས།
དཔེར་ན། བྱིས་ཅག་གི་ས་ང་ལ་སྦྱིང་ཁུང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་སྐྱབས་འདུག་ཞུས་ཏེ་སློ་
གཏད་བཅོལ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ང་རང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ཡོད་སྐྱབས།
ངས་བྱིས་ཚོའི་འདོད་དོན་ཇི་བཞིན་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་པར་བརྟེན། ད་བྱིས་ཚོས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་
དགོས་ཞེས་ཤོད་རྒྱུ་ལས་གཞན་གྱི་བྱ་ཐབས་གར་ཡང་མེད། དེས་ན། དེ་འདྲ་ཞིག་ཕྱོས་དང་།
དེ་འདྲ་ཞིག་སྐྱོབས་དང་ཞེས་ཤོད་རྒྱུ་ཅམ་རེད། ང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ས་ལམ་དེ་ལྷ་བྱ་མངོན་དུ་
མ་རྒྱུང་པས་སློང་ཐོག་ནས་འཁྲིད་མི་སྐྱབ། བྱིས་ཅག་གི་ནང་ནས་ཚོས་གཤམ་མ་བྱེད་མཁན་
འགའ་རེ་གོགས་མེལ་བོགས་འདོན་གྱི་སྐྱེད་དུ་ངའི་བྱུང་དུ་འོང་ན། ངས་ཇི་བཞིན་བྱེད་མི་
སྐྱབ་པ་དེ་ཅེས་ལན་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གར་གི་དོན་བྱ་རྒྱུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
གར་དུ་དགྱི་སའི་ལམ་དེ་ཉིད། ཐོག་མར་རང་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་རྒྱུར་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་
ལྟར་མ་རྒྱུང་བས་ལན་པ་རེད། དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱེད་མི་རུས།

དེར་མ་ཟད། དཔེར་ན། ངས་ད་ལྟ་བྱིས་རང་ཚོར་ཚོས་བཤད་པའི་སྐྱབས་སུ་ང་རང་
གིས་ང་རང་དཔེ་ལ་བཀོད་དེ་བཤད་པ་འདི་དག་ང་རང་ང་རང་ལ་རྒྱས་ཡོད་དེ་བཤད་པ་མ་
གཏོགས། བྱིས་ཚོ་མི་རེ་འོ་རེའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཇི་སྟེ་བཞིན་ངས་

ཤེས་མི་སྐྱབ་པས། འདི་ཡང་གང་གིས་ལན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ངའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་
པས་ལན། ངའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པ་ཟད་དེ། བྱེད་ཚོའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ། བག་ལ་
ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ངས་བྱེད་ཚོའི་དོན་ད་ལྟའི་འདི་ལས་ལྷག་ཅམ་
ཞིག་བྱེད་ཀྱས།

གལ་ཏེ་བྱེད་ཚོའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ། བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁུན་ཅིང་
གཟིགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་གང་བ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ཚོའི་དོན་བྱེད་
ཚོག་པ་ལ། ང་མ་མལ་བ་གཅིག་ལ་རག་ཅི་ལས་སྦྲམ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ད་ལྟ་འདིར་ཡོད་
མཁན་གྱི་མི་འདི་རྣམས་སྣོན་གྱི་ཆེ་རབས་མང་པོར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། ལས་
དང་། དེ་བཞིན་ང་རང་གིས་ཀྱང་ཆེ་རབས་མང་པོར་བསགས་པའི་ལས་དང་། སློན་ལམ་དང་།
བསོད་ནམས་ལས་རང་ཅག་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པར་གྱུར་བ་རེད། རྒྱུན་དེས་ད་ལྟ་རང་ཅག་སྣོན་
དུ་འདུས་ཏེ་ཚོས་འཆད་ཉན་བྱེད་རྒྱ་འདི་བྱུང་བ་རེད། འདི་ནི་སྤྲེས་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
ལ། དེར་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད། རྒྱ་རྒྱུན་དེའང་ལན་རེ་གཉིས་ཅམ་མིན་པར་ཆེ་རབས་མང་པོར་རྣམ་
དཀར་དགེ་བ་བསགས་ཏེ་བྱུང་བ་ཞིག་ལས། ལས་སློབ་པོ་ཞིག་གི་སྤྲོད་ནས་བྱུང་བ་མིན།

དེས་ན། ད་ལྟའི་མི་ཚོག་འདི་དང་། མི་ཚོག་འདིའི་གོང་མ་དང་། དེའི་གོང་མ་སྤེ་
ལོ་བརྒྱ་ལྷག་དང་། སྤོང་ལྷག་གི་ནང་དུ་རང་ཅག་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཡོད། ང་སངས་རྒྱས་པ་
ཡིན་ན། ང་དང་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་འདི་རྣམས་ལ། ངས་དོན་མང་
བ་བྱེད་སྐབ་པ་དང་། ང་མིན་པའི་སངས་རྒྱས་སྣོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གཞན་ལ་
འབྲེལ་བ་མ་བྱུང་བའོ། འབྲེལ་ཐག་རིང་བར་གྱུར་ཏེ་སྐབས་ཚོག་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་
ཡོང་སྲིད་པ་ཞིག་རེད།

རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཚན་ས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རང་ཉིད་འཚང་རྒྱ་དགོས་པ་
དང་འབྲེལ་ཡོད། གཞན་དོན་འདི་མ་ཤེས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་མཁན་སངས་རྒྱལ་
གཞན་ཡོད་པས། རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་ལག་ཐོགས་པའམ། རག་ལས་རྒྱ་ཅི་ཡོད་སྐྱམ་
པའི་རྣམ་ཉོག་ཤར་སྲིད། དེ་ལྟར་མིན་པར་གོང་དུ་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུར་བསམ་ན།
སློབ་སྦྱོར་གཅིག་ནས་གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཉིས་ནས་གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་
ལུང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་དགོས་པའི་གནད་ཤེས་སུ།

གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་དགོས་པ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་
ཡིན་པས། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟ་བུའི་སྤང་ནས་རང་ཉིད་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ལུས་པ་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས། དེའི་སྤང་དུ་ཐོབ་བྱ་སློབ་ཀྱང་ཟད་ཡོན་
ཉན་ཀྱང་ལྡན་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། རང་ཉིད་ཚོས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པའི་རྣམས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཉེ་ཡོད་ན། འགྲོ་བ་སེམས་
ཅན་ཀྱི་དོན་འཕྲལ་མར་སྐྱབ་སུམ་པ་འོང། གཞན་དུ་བྱ་བྱེད་ཚོས་ཚོས་ཉན་འདོད་ཡོད་ཅིང་།
ཡིད་ཆེས་དང་མོས་པ་ཡོད་ནའང་། ད་ལྟ་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་རྒྱུན་མ་འདྲོམས་པའི་དབང་
གིས་བྱེད་ཅག་གི་རེ་བ་རི་བཞིན་དུ་སློང་སུབ་ཀྱི་མེད།

གལ་ཉེ་ང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་གཉིས་ཟད་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པ་
དང་། སེམས་ཅན་རང་དོས་ནས་ཀྱང་སྐྱལ་བ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུན་འདྲོམས་ན། ངས་འགྲོ་བའི་
དོན་མཐའ་དག་འབད་མེད་ལྷན་གྱུར་ཉུ་སྐྱབ་སུམ་པ་འོང་བ་ཡིན། སངས་མ་རྒྱལ་ན་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་ས་བརྩ་ས་བ་ཞིག་ཀྱང་གཞན་ཀྱི་དོན་གང་འཚམས་ཤིག་ལས་འབད་མེད་ལྷན་
གྱུར་ཅིག་མི་འོང། དེས་ན། གཞན་དོན་རྒྱབ་ས་ཆེ་བ་སྡེ་མཐའ་མ་འགགས་པ་ཞིག་བྱ་བར་

སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ན་ཐབས་མེད་པས། དེ་ཐོབ་པ་ཞོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་
མཚན་དེ་འདྲ་རེད།

རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས། བརྟན་བཅོས་མངོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་དུ།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྲིད། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མ་རྒྱལ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཞིག་བྱའོ་སྤྲུལ་དུ། གཞན་གྱི་དོན་
ལེགས་པར་བསམ་པའི་སློབ་ནས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་པས། དེས་རྒྱ་བྱས་ཏེ་སློབ་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་པའི་སློབ་དེ་དང་
མཚུངས་སྤྲུལ་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བརྗོད། དེ་
ལྟ་བུའི་སེམས་ཞིག་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སོགས་སློབ་གསུལ་གྱི་བྱ་བ་གང་གི་གནས་སྐབས་
སྤྱུང་ནར་མར་འོངས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱོང་བ་དང་། བཟོ་ལྟ་གང་འཚམ་ཐོན་པ་
ཡིན། ད་དུང་སེམས་དེ་ཉིད་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་དགོས།

དེ་དག་ནི། ཐོག་མེད་དུ་སྤྲུལ་ནས་བདག་ལ་བཅེ་བ་ཅན། །མ་རྣམས་སྤྲུག་ན་རང་བདེས་
ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

མཐའ་དང་སྤྱི་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་
གོལ་བའི་སྤྲད་དུ། རང་ཉིད་སློབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེལ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་
ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་གྱི་
སྤྱིང་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ལྗོ་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ།

བདག་གཞན་བཞེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

ཅ་བར།

སྤྱག་བསྐྱེད་མ་ལུས་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་།།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་པན་སེམས་ལས་འབྱུངས།།

དེ་ཕྱིར་བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག

ཡང་དག་བཞེད་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྣམ་མ་སྦྱེ་བའི་སྦྱོར་དུ་བདག་གཞན་བཞེད་
བའི་སེམས་བཟང་སོ་བསྐྱེད་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཞེ་བ་སྤྱི་སྦྱོར་འཇུག་ལས། འཇིག་
ཉེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་ཉེན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཇི་
སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་
གི་དོན་བྱེད་དང་། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་སྟོས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་ཞིང་།
བདག་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ཉེས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡང་། བཅ་ཆེན་སློབ་ཐབས་ཚོས་རྒྱན་གྱིས། ལྷ་མ་མཚོད་པར། རང་ཉིད་
གཅེས་འཇོག་རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་སློ། །མ་རྣམས་གཅེས་འཇོག་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རེད། སྤར་པན་ཆད་གཞན་ཡལ་བར་དོར་ཞིང་། བདག་གཅེས་པར་བཟུང་
བའི་དབང་གིས་ད་ལྟའི་རང་ཅག་གི་ཁ་སྟབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་། དེར་གི་སྐབས་སུ་

རང་ཅག་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཚོས་དང་མཇུག། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་སྐྱེས་འཇུག་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་
ནས། སློབ་དཔོན་འབགས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷན་ཉེ་བར་བརྒྱུད་
དེ་རླུང་བའི་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ལམ་འདི་འདྲ་ཞིག་དང་མཇུག་བའི་སྐབས་འདིར།
ཅི་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་སློབ་པ་ནས་སློབ་དུ་བལྟས་ཏེ་འདོད་ཐབས་དང་།
གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་སློབ་པ་ལོན་ཏེ་འདོད་པའི་སློབ་པ་ལག་ལེན་དུ་བཀའ་ཏེ་
བདག་གཞན་བཞེད་པའི་ཚུལ་ལ་སློབ་དགོས།

ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེ་བདག་གཞན་བཞེད་པའི་བསམ་བཤེན་ལུས་ལྷན་སྐྱེལ་བའི་མན་
ངག་གི་ཚུལ་དུ། རོ་བོ་རྗེས་མཇུག་པའི་སློབ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མར། གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་སྐྱེལ་
མར་སྦྱང་། །ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་བཅུམ། །དེ་གཉིས་རྒྱང་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱ། །ཞེས་
གཏོང་ལེན་བྱ་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ། དེའི་ཁྲུངས་ནི། ཞི་བ་ལྷན་སྐྱོང་འཇུག་ཏུ། གསང་བའི་
དམ་བུ་སྦྱང་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན།

ཚུལ་དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་སྦྱུག་བསྐྱེད་རང་སྤྲོད་དུ་སྦྱངས་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་དེ་དག་སྦྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ནའང་སྦྱུག་བསྐྱེད་
ཀྱིས་མནར་བའི་རང་ཚུལ་བསམས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྲོད་གི་སྦྱུག་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་སྤྲོད་རྗེས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། རང་སྤྲོད་དུ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་ལེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་བཤེན་དང་འབྲེལ་
བའི་སློབ་པ་གཞན་གྱི་སྦྱུག་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་ཚུར་སྦྱངས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་
པ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བས་སོངས་པའི་ཉམས་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ། རྣམས་པའི་
སེམས་དང་ལྷན་པའི་སློབ་པ། བདག་གི་སློབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཆོག་ཅི་བསགས་པ་ཐམས་

ཅད་སྐྱིན་ལོ་སྐྱེས་དུ་གཞན་ལ་བཏང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་གཏོང་བ་དང་། ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན།

རི་སྐད་དུ། ལྷ་མ་མཚོད་པ་ལས། དེས་ན་རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །མར་གྱུར་འགོ་བའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིན། །མ་ལུས་ད་ལྟ་བདག་ལ་སྤྲིན་པ་དང་། །བདག་གི་བདེ་དགོ་གཞན་ལ་བཏང་བ་ཡིས། །འགོ་ཀྱུན་བ

དེ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཞེས་དང་། ཡང་། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་གྱིས། དེ་ལྟ་བུ་སྤོང་བ་ལས། །བདག་ལ་དེ་དག་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཅིང་། །བདག་དགོ་མ་ལུས་དེར་སྤྲིན་ཤོག །ཅེས་གཏོང་ལེན་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་རེད།

གཏོང་ལེན་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ་དགོ་སྤྲིག་དང་བདེ་སྤྲུག་ཡང་དག་པར་བརྗེ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་རྫོབ་སྐྱེད་སྤྲུངས་ན། རང་ཅག་འབྲུལ་དུ་འང་བདེ་བ་དང་། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་རྫོབ་ཞིག་མེད་ན། རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་འདིས་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་མི་བསམ་པས། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གནས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་གོ་འཕང་ལྟ་ཅི། འབྲུལ་དུ་འང་མི་སྐྱིད་པ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་སྟེ། ཞི་བ་ལྟའི་སྤོད་འཇུག་ལས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། མདོར་ན། རང་ཅག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་ནི་བདག་བདེ་འདོད་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་གཞན་པར་གྱི་སེམས་ལས་འབྱུངས་པས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དེ། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ།།

མི་ཆེ་ལ་སྦྱིང་པོ་མི་ན་འཁྲུག་ས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་

གྱི་ལམ་རིམ་པ་སྐྱེས་ཏེ་བཤད་པ།

དེ་རིང་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བཤད་ལུང་འབྲུལ་རྒྱུ་ཉིན་མཐའ་མ་ཡིན། བོད་དུ་
ལྷུས་བ་ལྟར། ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བཤད་པ་མགོ་རྩུག་ས་ནས། དེ་རིང་པན་ཆད་གྱི་མི་ཆེ་འི་
ནང་དོན་དང་ལྡན་བ་བྱུང་ཡོད་ན་དེ་ནི་ཁེ་བཟང་ཡིན། དེ་མིན་འགྲོད་པ་སྐྱེ་དགོས་པའམ་མི་
ཆེ་སྦྱང་ཟད་ལ་སོང་ཡོད་ན། དུས་ལུན་རིམ་བཞིན་རྫོགས་པའི་ངང་རྩེ་ལ་ཅན་ཡིན་པས་སྐྱུག་
ཐབས་མེད། དཔེར་ན། བྱ་བ་གང་ཞིག་ཀྱང་དེ་རིང་ངས་ལས་ཀ་ལོར་འཁྲུལ་བྱུང་སོང་བས་ཡང་
བསྐྱར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཆོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་བསྐྱར་བརྒྱབ་ཆོག་གི་ཡོད་ཀྱང་། མི་
ཆེ་སྦྱང་ཟད་དུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་སྐྱར་ཡང་བསྐྱར་སྒོལ་བྱ་རྒྱུ་མེད་པ་རེད། མི་ཆེ་རྫོགས་པ་ནི་
རྫོགས་པ་རང་ཡིན། དེས་ན། རང་ཅག་འདས་པའི་མི་ཆེ་འི་རིང་རང་ཉིད་གྱིས་གཞན་དོན་ལ་
སྐྱོན་བ་ཞིག་དེ་ལྟར་བྱས་འདུག་གམ་མི་འདུག་དཔྱད་དགོས། བསམ་སློབ་འཁོར་བའི་བྱིས་བ་
རྒྱུང་དུའི་གནས་སྐབས་སུ་དུས་ཆོད་སྦྱང་ཟད་དུ་སོང་བ་ནི་བཙུགས་སུ་མེད་པ་ཡིན།

ད་ནི་ཐུན་བུའི་གནས་ལུགས་འབྲེལ་ས། ཆོས་ཀྱང་ཐོས། བསམ་སློབ་ཡང་ཐུན་བུ་
འཁོར་རྩེན་ཆད་ནས་མི་ཆེ་རྒྱུ་ཐོས་སུ་སོང་ན། འདི་ནི་ཉ་ལམ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཐོས་སུ་
བཏང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། འོ་ན། ཐབས་དེ་ལྟར་བྱ་སྐྱེས་ན། ད་ལྟ་དལ་འགྲོར་གྱི་མི་ལུས་ཤིག་
ཐོབ་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་ནམ་འཆི་དེས་མེད་ཡིན་པས། དམ་པའི་ཆོས་ཅི་སྐབས་བྱིས་འཕྲུལ་མ་
ཉིད་དུ་ལག་ལེན་དུ་འགྲེལ་དགོས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དགོན་
མཆོག་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་རྩེ་ལ་ཤེས་པའི་སློབ་སྐབས་སུ་བརྒྱུང་། རང་ཉིད་ཀྱང་

མ་འོངས་པར་ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་དང་། ཚོས་དཀོན་མཆོག་
དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དེ་ལྟ་བུར་འབྲུར་བའི་དོན་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སློ་
ནས་སྤར་བསགས་ཟིན་པའི་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ར་འཕྲོད་པར་བྱས་ཏེ་བཤགས་པར་
བྱ་བའི་ཐབས་སུ་སློམ་བ་ལེན་བ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་བཞེངས་པ། གཞུངས་སྤགས་
བཞུས་བརྗོད་བྱེད་པ། ལྷུང་བཤགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུལ་དང་། མཚུལ། ཡིག་བརྒྱ་འབྲུམ་
བསགས་བ་སོགས་ནི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་འགོ་སྤྲིམ་ཡིན། གཞན་ཡང་། ། ཟབ་མོ་
སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་བ་མཆོག་ཏུ་བྱུར་བ་ཡིན།

རང་ཅག་གིས་སྤར་ཕན་ཆད་སྤྲིག་བ་བསགས་ཟིན་བ་ནམས་སྤྲི་སློམ་སྤང་མེད་དུ་མ་
བཞག་པར་ཆེད་དུ་གཉེར་ཏེ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་བཤགས་དགོས་པར་གསུངས་
པ་ལྟར། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིག་བ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཅི་དང་གང་བྱས་བ་དེ་དག་བྲན་གསོ་བཏང་
ནས་སྤར་ཕན་ཆད་ངས་སྤྲིག་བ་མི་དགེ་བའི་ལས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱས། ད་ལྟ་བྱས་མ་ཐག་
པའི་ལས་ཀྱང་འདི་དང་དེ་འདྲ་ཡོད་སྟེ་ནས། དེ་ཡིད་ལ་བྲན་བཞིན་ཆེད་དུ་དམིགས་ཕིགས་
པའི་སློན་ནས། ལས་ངན་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསགས་བ་ནི་ལེན་ཏུ་ཐབས་སྤྲུལ་སོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་
དང་འགལ། རྣམ་མའི་དགོངས་པ་འགལ། རང་ཉིད་འདི་དང་སྤྲི་མར་གཏན་དུ་སྤང་བའི་རྒྱ། དམ་
པའི་ཚོས་དང་འགལ། ཡ་རབས་དམ་པའི་སྦྱོང་བཟང་ལས་འདས་པས། ད་ལྟ་རང་ཉིད་ལ་ཐོབ་
པར་དཀའ་བའི་དལ་འཕྲོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། མཇུག་བར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་
དང་མཇུག། འཕྲད་པར་དཀའ་བའི་རྣམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་ནས་ཡོད་པའི་དུས་
བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཏུ་འཕྲོར་བའི་སྐབས་ཡིན་ན་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱབ་དགོས་བ་དེ་མ་སྐྱབ། བསྐྱབ་མི་དགོས་ཤིང་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་སྤྲུལ་བསྐྱེད་

པའི་ལས་ངན་དེ་ལྟ་བུ་བསགས་པ་ནི་མིག་ལྡན་གཡང་ལ་མཚོང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུག་
ཚོས་བ་དང་འབྲེལ་སྐྱེས་དུ་སྤར་བྱས་ལ་འགྲོད་པ་ལྷགས་ཅན་པོ་བསྐྱེད་དེ། ད་ཕྱིན་ཆད་སློག་
ལ་བབས་ཀྱང་སྤྲིག་པའི་ལས་མི་བྱེད། ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་སྤྲིགས་མེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་
སློན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བའི་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་
པ་ནས་སྤྲིག་པ་བཤགས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར། སློབས་བཞི་ཚང་བའི་སློན་པ་བཤགས་སློབ་
མཐེལ་བྱིན་པ་ཞིག་བྱེད་སྐྱེས་པའི་ཀུན་སློང་དང་བཅས་ཏེ་བཤགས་སློབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

གཉེན་པོ་སློབས་བཞི་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་བས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཉེན་གྱི་སློབས།
སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་པ་ལྷགས་ཅན་ཏེ་བྱེད་པ་སུན་
འབྲིན་པའི་སློབས། ད་ཕྱིན་ཆད་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་སློག་པ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་སྐྱེས་
པ་ནི་ཉེས་པ་ལས་སྤར་སྤྲོག་པའི་སློབས། མདོ་སྤྲེ་སློག་པ་དང་། ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་སོགས་
གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སློབ་པའི་སློབས་ཏེ་སློབས་བཞི་ཚང་བའི་སློན་པ་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་ལ་
འབད་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱུ་བས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས་སྤར་པན་ཆད་ཀྱི་
སྤྲིག་པ་ལ་གངས་བཤེར་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྷུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་སློབ་དང་། ངག་གིས་བསགས་
པའི་མི་དགེ་བ། ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་ཅན་པར་བྱས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་
པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་བྱས་པ་རྣམས་འོ་འགྲོད་པར་བྱས་ཏེ། སློབ་པ་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ན་
དགེ་ཚུལ་སློང་དང་། བྱང་སྤྲིགས་ཀྱི་སློབ་པ་ཁས་སྲུངས་བཞིན་དུ་ཉིན་རེར་འཚོ་བ་སྐྱེལ་
སྤངས་དེ་སློབ་པ་མེད་པའི་བྲིམ་པ་ཚོས་མི་བྱེད་མཁན་པལ་བའི་མི་ཆེ་སྐྱེལ་སྤངས་དང་
མཚུངས་པར་འདུག་པས། དངོས་གནས་ཐབས་སྤྲུག་པ་ཡིན་སྐྱེས་པའི་སྤྲིང་ནས་བཤགས་
སློབ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། རྣམ་འགྲོའི་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་མེ་བཙན་མི་ལ་བཞད་པའི་དོ་རྗེས།

སྤྲིག་བཤགས་བས་ཨེ་དག་བསམ་བ་ན། འགྲོད་བ་བྱས་ན་དག་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར། གཙོ་ཆེར་སྤྲོད་བསམགས་ཟིན་བའི་སྤྲིག་བ་ལ་འགྲོད་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྣམ་སྤྲིན་ལ་
འཇིགས་སྐྱབ་ལྷགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ན། སྤྲིན་ཆད་སྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་སྤྲིག་སྐྱུང་དེ་དག་མི་
བྱེད་སྐྱམ་བའི་སེམས་ལྷགས་བསྐྱེད་ཡོང་བ་ཡིན།

དེའི་སྐྱེད་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ལ་བསྐྱབ་སྐྱེ་
རིམ་གྱིས་སློབ་ལོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བྱུང་བ་ཞིག་བྱ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་རིང་ནས་
བཟུང་སྐྱེ་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པ། དུས་ཚོད་སྟོང་ཟད་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་ཅི་ལྟར་བྱ། ཆེ་ལྟག་
རི་ཡོད་ཡ་རབས་ལྷགས་བཟང་ཚུལ་དང་ལྡན་པ། དམ་བའི་ཚོས་དང་མི་འགལ་བ། རྒྱལ་བའི་
དགོངས་བ་དང་མི་འགལ་བ་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་མི་ཆེ་འཕྲོལ་བ་ཞིག་ངས་མ་བྱས་
ན་ཐབས་མི་འདུག་སྐྱམ་བའི་སློབ་བསྐྱེད་དགོས། རང་ཉིད་གས་ཤིང་འཁོགས་བ་ཞིག་ཡིན་
ནའང་། ལོ་བཅུ་གངས་ཅམ་གྱི་མི་ཆེ་འདིའི་ཆེ་ལྟག་རི་ཅམ་ཡོད་ནའང་། དེ་དོན་དང་ལྡན་བ་
ཞིག་བྱེད་སྐྱམ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལོ་གཞིན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་བས་ཀྱང་མི་ཆེ་རིང་དུ་སྤྲོད་
བའི་རེ་བ་ཡོད་པས། རི་ཅམ་གྱིས་མི་ཆེ་རིང་དུ་བསྐྱེད་བ་རྣམས་དོན་མེད་དོན་ལོག་ཚུད་ཟོས་
སྐྱ་མི་གཏོང་བ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱ་སྐྱམ། ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཇལ་བའི་
གོ་སྐྱབས་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་ཐོབ་བའི་སྐྱབས་འདིར་མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་བ་ཡོང་བར་འབད་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འོང་བའི་དོན་དུ་སློན་ལམ་བཏབ། འཕེན་བ་གཏོང་བ་སོགས་བྱ་དགོས།

འོ་ན། མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་བ་ཡང་རི་ལྟར་བྱ་སྐྱམ་ན། ཆེ་འདི་སྤྲི་གཉིས་ལས་སྤྲི་མ་
གལ་ཆེ་བར་བཟུང་། རང་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་གཅེས་བར་བཟུང་། གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་
རང་གི་སློབ་གཏམ་གསུམ་ལ་གྲོང་བསྐྱར་རུས་བ་ཞིག་དང་། རང་གི་སློབ་གསུམ་གྱི་རུས་

པ་ཅི་ཡོད་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་སྤོང་ཁོང་རུས་པའི་གཉིང་ནས་བསྐྱོད་ཏེ་གཞན་
དོན་བྱེད་པ་ཞིག་ལྟར་བ། མི་ཆེ་དོན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་གི་སྟོང་པོ་དེ་དག་ལག་ལེན་ལ་བཀའ་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་
ཐབས་ལ་བརྩོན་ཞིང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱའོ་སྐྱེས་
པ་དང་། དེའི་སྦྱང་དུ་བདག་གིས་ཆོས་མཉམ་པར་བྱའོ་སྐྱེས་པའི་བསམ་བས་ཟེན་པའི་སྐོ་
ནས་གསན་པར་མཛད་དགོས།

གསན་པར་བྱ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉམས་
བཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མར་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐབ་པ་
དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྲེ་སྟོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་བྱེད་དགོས་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་དང་པོ་
དང་། དེ་ནས་ཐོས་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོལ་བའི་དོན་དུ་ཆགས་སྡང་གི་ཡུལ་ཐག་བསྐྱེད་ཏེ། ས་
ཡུལ་སྟོང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་གཉིས་ལ། འོན་ཀྱང་རང་གིས་སྐྱེས་ཡུལ་ནས་ཐག་བསྐྱེད་ཏེ།
པ་ཅམ་ལ་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་བས། དཔེན་པ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་གསུམ་ལ། དཔེན་པའི་
གནས་སུ་སོང་ནའང་སྟོ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ན་དགོས་པ་མེད་པས། ཆེ་
སྟོས་བཏང་གིས་ཉམས་ལེན་མཐེལ་ཕྱིན་བྱེད་དགོས་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་བཞི་ལ། དེ་ལ་ཡང་
ལྷོགས་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བསྟེན་དགོས་པས། ལྷོགས་ངན་སྟོང་བ་
རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་དུག་པ་སྟེ་དེ་དག་སྟོན་འགོ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་ནས་དངོས་གཞི་ཚོས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་འབྲེད་ལྟ་བུ་ནི། སྐབས་
འགྲོ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་སྐབས་འགྲོ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐབས་སྲུ་འགྲོ་ལྟ་བུ་ནི། སངས་རྒྱས་
དཀོན་མཆོག་ཚོས་དཀོན་མཆོག་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཅེས་རང་ཅག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
པའི་སྐབས་གནས་བསྐྱབ་མེད་པ་ནི་གསུམ་པོ་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་གནས་བསྐྱབ་མེད་
པ་གསུམ་པོ་དེ་ངོ་འཕྲོད་པར་བྱས་ཏེ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐད་དུ་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེར་
ཉེས་ཅན་ཁ་དྲག་ལ་སྐབས་སྲུ་མཆི་བ་བཞིན་དུ། བཟང་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་ཁྲིད་རང་མཁྲིན་སྟམ་
པའི་ཡིད་ཁྲིད་ཤེས་ཀྱི་བསམ་བས་སྐབས་སྲུ་འགྲོ་བ་དང་། གཙོ་ཐོར་མ་འོངས་པར་རང་རྒྱུད་
ལ་འབྲུང་འགྲུང་གི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཚོས་དཀོན་མཆོག་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་པོ་དེ་ཐོབ་བྱུང་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྐོ་ནས་སྐབས་སྲུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས།

དེ་ནས་སྐབས་སྲུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་སྐབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྐོ་བ་
དགོས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སྲུ་སོང་བས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཚུལ་ལས་འདས་
པའི་འདྲི་ལྟེན་པའི་ལྟ་དང་། མི་མ་ཡིན་ལྟ་བུ་ལ་བྱུག་མཚོད་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གྱིས་
འབྲུང་གིས་མཚོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་དག་ལ་མཐོང་ཚུང་ཁྲུད་གསོད་དང་། དེ་དག་
ལ་ཅ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་གཏའ་མར་འདྲི་བ་དང་། ཚོང་ཐོག་བྱེད་པ་སོགས་ནམ་
ཡང་མི་བྱུང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སྲུ་བཟུང་ཞིང་ནང་པར་ཁས་འཆི་བའི་གང་
ཟག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན། དེ་འདྲ་ཉ་ཅང་གི་མི་འཚམས་ཤིང་སྤྲིག་སྦྱི་བ་ཡིན། དེར་སངས་རྒྱ་
ཚོང་རྒྱག་པ་དང་། དཔེ་ཚའི་ཚོང་ལས་གཉེར་མཁན་ཡོད། ཚོས་བཙོངས་པ་དང་། སྐྱེ་ཚོང་
རྒྱབ་པས་འབྲུལ་སེལ་ཐ་རྒྱུ་འབྲུང་རྒྱ་སྐྱེ་བུ་རྗེ་བཟང་དུ་འགྲོ་སྤིད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་དུག་ཐོས་པ་
དང་མཚུངས་པས་ནམ་ཡང་བྱ་མི་བྱུང་།

གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་པ་དག་དཔེ་རྒྱན་བརྒྱུག་པར་མ་བཟོད་པའི་ལྷག་
བསམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཉེ་དཔེ་ཆ་མང་པོ་དཔར་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་
ངོས་ནས་མ་ཐུན་རྒྱུན་གཏོང་བའི་བྱས་པ་མེད་པར་མ་ཅུ་གཡར་བསྐྱིས་བྱས་ཉེ་དཔེ་ཆ་པར་
རྒྱག་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། དེའི་འགོ་བོའི་ཁ་གསལ་གྱི་ཆེད་དུ་སྐྱོ་ཡོན་བབ་མཚུངས་གྱིས་
བཏང་ན་འགྲིག་པ། དེའི་རིན་བབས་གང་བྱུང་བ་དེས་བསྐྱར་དུ་དཔེ་ཆ་གཞན་པར་རྒྱག་ཐུབ་
པ་སོགས་རྣམ་དཀར་དགེ་ཅའི་ཐོག་ཏུ་གཏོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད།

གཞན་ཁ་ནས་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་སོགས་འདྲ་ཆགས་ཁོ་ན་བཤད་དེ། འོན་
དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་གོད་ཁོག་གི་ཞབས་འདེགས་ལྟ་བུར་སོང་ན་ཤིན་ཏུ་ཉེ་ཆེ། དཔེ་ཆའི་ནང་
དེ་འདྲ་བཤད་ཡོང་ཞེས་མཐོང་རྒྱུ་སོང་ན་མི་འགྲིག་ དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ངེས་ཅན་
ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེ་ཆར་གསུངས་པ་རེད། ལག་ལེན་མ་ཐུབ་ན་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་ལས་
གཞན་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱུང་གསོད་མི་བྱེད་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་
སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུས་འདི་གཉེན་པའི་
ལྟ་དང་། འདྲེ་མ་ཐུ་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་འཕྲལ་སྐྱང་གི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་སྟེ། འགྲིགས་པོའི་
ཚུལ་དུ་བསྟེན་པ་འོང་གིད། དེ་ལྟར་མིན་པར་སློབ་ཅི་གཅིག་གཏོང་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ། ཁྱོད་
ཀྱི་ཡི་དམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གཉེར་གཏང་གྱིས་བསྟེན་ན་མི་འགྲིག།

དེ་ནས་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་གསུང་རབ་སྟེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་བཟོད་བྱུང་བྱེད་པའི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སྟེགས་བམ་
གང་སར་འདྲིག་པ། འགོ་མ་གཡུག་གཏོང་བ་སོགས་ཡེ་ནས་བྱེད་མི་བྱུང་། དཔེར་ན། དེ་བ་
འདིའི་ནང་སྐྱེ་མའི་རྣམ་འབྱུང་དང་། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཉམས་བཞེས་ལག་

ལེན་གྱི་སྐྱོར་གསུངས་ཡོད་པས། དེ་བའི་ལྷ་བྱས་ཉི་མ་སླིབ་བྱེད་ལྷ་བྱ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་དེ་
ལས་གཟན་མགོ་ལ་བཞག་ན་ལེགས། གཟན་གྲོན་གོས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད། གཞན་ཡང་།
ལག་བྱིས་ཨ་ཙོར་མགོ་ལ་གྲོན་ན་འགྲིགས།

དཔེར་ན། བྱི་དང་ཉེ་ན་མ་དང་ཉེ། །ཞེས་པའི་ཁ་དཔེ་ལྟར། ལྷག་དཔེ་དང་རྟག་ཏུ་
གཤེགས་མཁན་ཚོས་དཔེ་ཆ་དང་འབྲིས་ཆེས་པས་སྐབས་རེར་མ་སྐྱོགས་པ་དང་། མ་གྲུས་
པའི་རྣམ་པ་ཡོང་བྱུངས་བྱེད་གྱི་འདུག དཔེ་ཆ་ལ་གྲུས་ཞབས་མི་བྱེད་པས་རང་ཉིད་གྱི་སྐྱོ་
རྒྱལ་ཏུ་འགྲོ་ཉེན་ཡོད། ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པས་སྐྱོ་རྒྱལ་ཏུ་སོང་ན། ཚོངས་པ་ད་ལྟའི་
འདིས་ཚོག་གི་འདི་ལས་ཚོངས་པས་ཅི་བྱ། ཞེས་བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བཤེས་ཚོས་
གསུངས་པ་ལྟར། ལེན་ཏུ་ཡིད་གཟབ་བྱ་དགོས།

དེ་བཞིན་གསར་ཤོག་ལྷ་བྱ་ལའང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་བཀོད་
ཡོད་ན་གཟབ་ནན་བྱེད་དགོས། སྤྱིར་བཏང་ཡི་གེ་ཡིན་ཕྱིན་འགོམ་ཡུག་མི་གཉོང་བ་སོགས་
བྱེད་བྱས་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནའང་དེ་རིགས་དེར་དུས་ལེན་ཏུ་དཀའ།
རྐང་སྐྱབ་དང་སྐྱམ་ཚུན་ཆད་ལའང་ཡི་གེ་ཡོད། དེ་བཞིན་ལམ་གྱི་སྤྱིང་དུའང་ཡི་གེ་ཡོད་
པས་བྱ་ཐབས་མེད། དེས་ན། ཐུན་བུའི་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་
རབ་གྱི་སྐྱོར་ཡོད་པ་དང་། བང་དོན་རིག་པའི་སྐྱོར་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་འགོམ་ཡུག་མི་ཤོར་བ་
སོགས་གཟབ་ནན་བྱེད་དགོས། དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ལ་ཐུན་བུའི་བྱེད་པར་ཡོད་སྲིད།

དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། ལྷ་སྤྲེགས་པ་དག་ལ་དགོས་པ་
མེད་པར་རང་དགར་སྐྱོ་གཏད་བཅོལ་བ་དང་། ལྷོ་གོས་སོགས་ཐུན་ཆེགས་གྱི་དོན་དུ་སྤྱིང་
ཁོང་རུས་པའི་གཉོང་ནས། སྤྱིང་ཉེ་བའི་འགྲོགས་འབྲིས་བྱེད་མི་རུང་ཞིང་། རང་ཚུགས་བརྟན་

པོར་གནས་དགོས། སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་ལྷན་པ་དམར་སེར་ཚུན་ཆད་ལ་ཡང་དད་པ་བྱེད་དགོས་
གསུངས། སློན་གྱི་འགྲོམ་སློན་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ལམ་དུ་
ལྷན་པ་དམར་སེར་ཅམ་ཟགས་པ་ཡར་སྐྱབས་ནས། དབུ་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ་ན་བཟའ་འདི་ལྟ་
བུ་བཞེས་མཁན་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་མེད་པ་མི་འོང་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དད་པ་བསྐྱོམ་པར་མཛད་
ཅིང་། འགོམ་ཡུག་མ་ཐེབས་པའི་སར་འཛོག་གནང་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད། འགྲོམ་སློན་པ་
རང་ཉིད་ཁྱིམ་པའི་ཉེན་ཅན་ཚངས་སྦྱོར་གྱི་དགོ་བསྟེན་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ཨ་པོ་ཉོར་ཡིན་པས་
རྒྱན་པར་བགས་ཚགས་ཤིག་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་མཁན་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་དགོ་འདུན་ལ་མཚན་སློད་བྱེད་མི་རུང་། སྐབས་རེར་གྲ་བ་འདི་ཚོ་ཞེས་ང་
རང་གི་ཁ་ནས་ཀྱང་ཐོན་གྲབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག གྲ་བ་འདི་ཚོ་ཞེས་དགོ་འདུན་པ་སྤྱི་བྱིངས་ལ་
དམིགས་ཏེ་མཚན་དཔོན་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྟེག་སྟེ་བར་གསུངས་པས་ནམ་ཡང་བྱ་མི་རུང་། གྲ་
བ་སྤྱིར་མི་རེ་རོ་རེས་མ་འགྲིག་ན་ཁོ་རང་གི་མིང་ནས་སློས་ཏེ་བརྗོད་ན་སྐྱབ་བུ་ཟེག དགོ་འདུན་
པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་། སྤྱིར་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཡུལ་གྱི་གས་
སྤྱ་ཚུད་པ་ཞིག་རང་ངོས་ནས་འབད་བཅོལ་བྱ་དགོས་པ་ལས། རང་དགར་ཉུགས་ཆ་ཡུགས་
བརྗེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐན་ཐོགས་མེད། དེ་ཅམ་ནི་ཕལ་བ་ཡིན། གཙོ་བོ་བསམ་པ་བརྗེ་དགོས།

ཨ་པོ་ཞིག་ལ་གྲ་ཆས་གཡོགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་གྲ་ཆས་གྱོན་པ་བཞེན་གྲ་བ་ཚུལ་
མ་སྐྱབ་ཞིག་བྱ་དགོས། གྲ་པའི་ཐོབ་ཐང་ལྟ་བུར་གཞན་གྱིས་སྤུལ་བའི་འདུལ་མཚོན་དག་ལ་
རང་དགར་བག་མེད་དུ་ལོངས་སྤྱད་ན་མི་འགྲིག ཁྱིམ་པ་མི་ནག་པ་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐབས་ཡུལ་གྱི་གནས་དང་། བསོད་ནམས་
གསོག་པའི་ཞིང་དུ་བཅེས་ཏེ་མཚོད་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་། དད་པ་དག་སྣང་

སྐྱོང་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་སྤྱོད་པ་ལ་ཚུན་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་མངེས་རྒྱན་དུ་སོང་བ་
ཡིན། དགེ་འདུན་སྐྱབས་ལུལ་གྱི་གནས་སུ་བཞུགས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྲིམ་པ་སྟེན་
འབྲིན་གྱི་ལས་སུ་མ་སོང་བར། དགེ་འདུན་པའི་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དང་། བསྟན་པའི་
མངེས་རྒྱན་ལ་སོང་བ་ཞིག་ཤོས།

དེ་ལྟར་རང་ཅག་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མཚན་དོན་ལ་རྒྱུ་ལྡན་པ་
ཞིག་འུ་ཐུབ་ན། བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་ལན་ཞིང་རང་ཉིད་ལའང་ལན་འོང། དེས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
གྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བཙོམ་ལྡན་འདས་སྟོན་པ་ཐུབ་
པའི་དབང་པོ་དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་འུ་དགོས། སྐྱབས་
འགྲོའི་སྐོར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་དག་རྒྱལ་སྤྱིམ་ལག་ལེན་བདུན་པ་ཡིན།

དེ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས། སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་འུ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ལས་འབྲས་
ལ་གཤམ་པོ་ཆེར་བཅེས་ཏེ་ལག་ལེན་ལ་འགོལ་དགོས། དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་རགས་རིམ་ནས་
སམ། ཆེ་ལོང་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མི་དགེ་བ་བཅུ་གསུངས། དེ་རྣམས་སྟོམ་པའི་རྣམ་
དཀར་དགེ་བའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཆེ་ལོང་ཅམ་དུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་བའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བ་བཅུ་
གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་བའི་དགེ་བ་བཅུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན། དགེ་བཅུའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་ནི་ཡ་རབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལག་ལེན་ལ་བསྐྱབ་པ་དེ་
རྒྱལ་སྤྱིམ་ལག་ལེན་བརྒྱུད་པ་ཡིན། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཚུང་དུ་དང་ཐུན་སོང་བའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྐོར་དེ་བྱུང།

དེ་ནས། སྤིད་གསུམ་བདེ་བ་རྩ་ཅེའི་ཐིལ་བ་བཞེན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
འབྲིང་གི་སྐོར་གསུངས་ཏེ། ལམ་རིམ་དུ། ལྷག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་

དང་། གུན་འབྲུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། དེ་ལྟ་བུའི་
འཁོར་བའི་འཇུག་ལྗོན་གྱི་གནད་ཤེས་པའི་སློབ་སྦྱོར་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་སྦྱངས་ཤིང་།
ཐར་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཉེན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་སྐྱེན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཉེན་བཟང་གི་
སྤོང་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་སློབ་སྦྱོར་ཐར་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས།

དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ན་སྤུགས་སུ་བདེ་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པ་ནི། རི་
སྐད་དུ། རྗེ་སྐྱེས་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མར། སྤྱད་བས་མི་ངོམས་སྤྱད་པ་
བསྐྱེད་ཀྱང་གྱི་སློབ། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སྤིད་པའི་སུན་ཚོགས་གྱི། ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་
ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ། དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་སྤྱི་བར་བྱིན་གྱིས་སློབས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཉ། འཁོར་བའི་སུན་ཚོགས་ལ་ཅི་ཅམ་སྤྱད་ནའང་ངོམས་རྒྱ་མེད་པ་འདི་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ལ་
ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་གསུངས། འཁོར་བའི་སུན་ཚོགས་གྱི་བདེ་སྤྱིད་ལ་ངོམས་པ་མེད་པའི་སློབ་
ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གང་སྤྱད་བུའི་བདེ་བ་དེ་བརྟན་ཆགས་པ་ཞིག་དང་། ཡིད་བརྟན་འཕེར་ངེས་
ཤིག་ཡོད་ན་ལྟ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཡང་མེད།

ཡང་སྤིད་པའི་སུན་ཚོགས་གཏམ་སྐྱབ་བྲགས་དང་། ཐོབ་གོ་ས་ལྟ་བུར་ཡིད་བརྟན་
མེད་ནའང་། དགའ་ཉེ་སློབ་དཀར་གྱི་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་། རང་ཉིད་ལ་ཞེ་སྤར་
བའི་དགའ་བོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་གཉེན་ལ་ངེས་བརྟན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐར་བུའི་བསམ་སློབ་
གཏོང་ས་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དགའ་གཉེན་དེ་དག་ལའང་ངེས་བརྟན་མེད། འོ་ན། དགའ་གཉེན་ལ་
ངེས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་འབྲུང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤུས་ཉེན་འདི་ལ་ཡིད་རྟོན་བྱེད་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་
ན་འགྲིག་ཀྱང་དེ་ཡང་མེད། དེས་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བརྒྱུད་བའི་སྤུས་ཉེན་
འདི་དང་། དགའ་གཉེན། ས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་སྤིད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལའང་ཡིད་རྟོན་

མི་རྒྱུད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དྲུག་བསམ་བ་འདི་
གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་བར་བྱའོ།།

མདོར་ན། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་སྐྱེ་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་
དེ། སྐྱུག་བསྐྱེད་སྣ་ཚོ་གས་ཤིག་སྤོང་དགོས་པ་ཅིས་ལན་ཞེ་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་ཡང་ནས་
ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་ཉེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་པ་འདིས་ལན་བ་ཡིན། སྐྱེ་བ་ལེན་བ་མཚམས་ཚོད་
བ་ཞིག་རྒྱུད་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཚོད་དེ་འོང། སྐྱེ་བ་ལེན་བ་མཚམས་ཚོད་
མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་དག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤོང་དགོས་པ་འདི་རྒྱུད་བ་ཡིན།

དེས་ན། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་འདི་ཉེས་བ་ཏུ་ཅང་གི་ལྷི་བ་ཞིག་སྟེ།
འཁོར་བར་སྐྱེས་ཉེ་ཉེ་བར་ལེན་བའི་སྤང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་ཕྱིན་ཆད། སྤང་པོ་དེ་ནི་རྒྱ་ལས་ཉོན་
གྱིས་འཕངས་པ། ད་ལྟ་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་མ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་
ཡང་། སྐྱོ་བུར་གྱི་རྒྱུན་དང་ལྷན་ཆེ་དེ་མ་ཐག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་མ་ཐུན་
པའི་རྒྱུན་བྱེད་པ། སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་ཉེན་བྱེད་པ། རྣམ་བུར་གི་སྤོགས་ལ་བཙོན་བ་ཀྱུན་ནས་
བསྐྱེད་པ་ཀྱང་ལུས་ཉེན་རང་གི་དོས་ནས་ཀྱང་འགོག་རྒྱུན་བྱེད་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་པོ་འདི་
ཉིད་སྐྱེས་ཅོམ་ཉིད་ནས་གནས་ངན་ལེན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཉེ་རང་དབང་མེད་བར་གནས་བ་
འདི། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མ་ཐུ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་བསམ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དང་པོ་སྐྱེ་བ་སྐྱུག་
བསྐྱེད་དང་ལྷན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་། སྐྱེ་བ་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྷན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
པ། སྐྱེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ། སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་སུ་
གྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ། སྐྱེ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་

བ་སྟེ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལྟ་བོ་འདི་ནི་མ་སྐྱེ་ཤིང་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་བོ་འདི་
ལྟ་བུ་དང་མ་བྲལ་བའི་རིང་ལ་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཞིག་ཡེ་ནས་མེད་པས། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་
ལས་ཐར་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས།

དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་དགོས། ཐབས་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་
གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ། དེའི་གཞི་རྟེན་ལྟ་བུར་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་
བསྐྱབ་པ་སྟེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གོ་རིམ་མ་འཚོལ་བར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་སྟངས་རང་རྒྱུད་
གྱི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། རིམ་བཞིན་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་སྦྱངས་པའི་སྦྱངས་པ་སྟེ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་བཙོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐར་པའི་གོ་
འཕང་མངོན་དུ་བྱ་དགོས། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་དགུ་བ་ཡིན།
སྐྱེས་བུ་འཕྲིང་དང་སྐྱེན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་བསྐྱེས་གཞུང་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་ལྟ་
དེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ། ཐོག་མེད་དུས་ནས་
བདག་ལ་བརྟེན་བཅས། །མ་རྣམས་སྐྱུག་ན་རང་བདེས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ལུས་
པ་ཏ་ཅང་ཆེ་བ་སྟེ། ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་གཞུང་གིས་གང་འཆད་རྒྱུའི་རྩ་བ་ཡང་འདི་
ཡིན། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། མཐའ་དང་སྐྱེ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་རང་དང་སྐྱོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་སྟེ། དེ་
རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་མེད་པ་རི་མི་སྐྱེས་པར་གནས་ཏེ། རང་ཉིད་
གཅིག་ལྟར་རང་མགོ་གང་ཐོན་བྱེད་པ་ནི་ཏ་ཅང་གི་མ་རབས་ཐ་ཤེས། ཤིན་དུ་སྦྱང་པའི་གནས།
རོ་གཞོང་དགོས་པ་རེད། རང་ཅག་གིས་རང་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོང་དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་

ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་སྐྱེས་ཏེ་གཙོ་གས་ཆེར་བཟུང་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་རིན་ཆོག་
པ་ཞིག་ལྟར་ཡོད་ན་ལེགས་ཀྱང་། ད་ལྟའི་ཁ་སྐབས་འདི་ལས་ལྷོད་མེད།

རི་རྐྱེན་དུ། ལྷ་མ་མཚོད་པར། རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཙོང་ནད་འདི།
།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གཅེས་འཛིན་ནི་གཙོང་ནད་དང་འབྲེལ་བར། ལྷོ་བྱུང་གི་ནད་
ཚབས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ནི་ལྷོ་བྱུང་གི་ནད་ཡིན་པས་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། གཙོང་
ནད་ཞེས་པ་འདི་མངོན་གསལ་དོད་པོ་མེད་ཀྱང་ཡུན་རིང་སོང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་གཙོང་སྐྱན་
དུ་གྱུར་ནས། ཟ་མི་སྐབ་པ་དང་། འཕྱུང་མི་སྐབ་པ། འཇུ་མི་སྐབ་པ། འགོ་མི་སྐབ་པ། ལས་
མི་སྐབ་པར་གྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ནད་དེ་ནི་གསོ་དཀའ་བ་དང་། མི་ལུས་སྤེད་ཀ་ལྟ་བུར་
གྱུར་བས་ཉ་ཅང་གི་ཉེན་ཆེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་ལྷོ་དེ་ནི་གཙོང་ནད་
དང་འབྲེལ་བར་མི་འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་སྐོ་ཡིན་པས།
སེམས་ཤིག་དང་། ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་དང་སྐོ་གོས་ཤིག་ཡོད་ན། གཙོང་ནད་
ཅན་གྱི་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་ལྷོ་འདི་འབྲེལ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྐོང་དགོས། ལྷོ་སྐོང་ནས་ཀྱང་རང་
གཅེས་འཛིན་འདི་ནི་ཐན་དང་ལྟས་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

ང་ཚོས་སྤྱི་རོལ་དུ་རྒྱལ་འགོང་དང་། འདྲེ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་གི་ལས་དབང་
གིས་སྤུང་བྱེད་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤུང་བྱེད་མིན། རང་གཅེས་འཛིན་
ཞེས་པ་འདི་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་སྤུང་བྱེད་དང་། སྤུང་འབྲེ། ཐན་དང་ལྟས་ངན་དངོས་ཡིན། ལྷིར་
མི་སྐོང་དང་སྐོན་ལམ་ལོག་པ་ཅན་ནི། རྣམ་འགྲོར་པ་ལྟ་བུས་སྤིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
བྲག་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཞིང་བཅུ་ཆང་བའི་དབྱ་བཤེགས་ལྟ་བུའང་ལྷོ་བྱུང་གི་ཐན་
དང་། ལྟས་ངན་ཅམ་ལས་གཏན་གྱི་སྤུང་འདྲེ་ག་ལ་ཡིན། དུས་གཏན་དུ་བའི་དམ་ཉམས་དབྱ་བོ་

ནི། རང་གཅེས་འཛིན་དང་དེའི་སྤྲུགས་ཅུ་བདེན་འཛིན་འགོང་པོ་དེ་གཉིས་ཡིན། བདེན་འཛིན་
ནམ་བདག་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ་དེ་གཉིས་པོ་ད་ལྟ་རང་
ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་གཅིག་རྒྱུ་བ་ལ་གཅིག་གིས་ལངས། གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་སོང་སྟེ་གནས་
ཡོད་པས། རང་ཅག་གི་གནས་སྐྱེད་ལོན་ཏུ་ཐབས་སྦྱོ་ཞིང་། ང་ཚོར་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་
རང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡང་། ང་ཚོར་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད། བདེན་
འཛིན་འགོང་པོ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་ཞེ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ། ཐུག་དོག་འགྲུབ་
སེམས། གཞན་ཡང་། གྱིང་བ་དང་། རྒྱགས་པ། སྐོད་པ། ལེ་ལོ། ཁོ་བ་སོགས་གྱིས་བསྐོར་
ཏེ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ང་ཚོའི་གཉའ་མཚན་ཏེ་ཡོད། དེའི་ལུང་དུ་རང་
གཅེས་འཛིན་གྱིས་བན་བའི་ཚོལ་གྱིས་རང་ཉིད་སྤང་ལ་སྦྱོར་བཞིན་ཡོད།

དེས་ན། ང་ཚོ་ཚོས་བ་ནི་དོན་དམ་གྱི་དམག་མི་ཞིག་ཡིན། རང་གི་རྒྱུད་སྦྱིང་དུ་
ཡོད་པའི་དག་ཉོན་མོངས་པ་བདག་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། རང་
གཅེས་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ་དེ་གཉིས་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་དགོས། ཚོས་བ་ཚོས་སྲིད་པ་
གསུམ་གྱི་དག་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུར་ཁ་གཏད་གཙོག་བཞིན་ཡོད་པས་སྐབས་རེར་སློབ་ཞུས་
དགོས་པ། སྐབས་རེར་ཡི་ཐང་ཆད་པའང་ཡོང་། ཚོས་བ་ཞེས་པ་དེ་ལས་སྐྱོ་པོ་ཞིག་ཅུ་བ་
ནས་མིན། ཞི་བ་སྦྱེའི་སྦྱོང་འཇུག་ལས། གཡུལ་འགྲེད་ཆེན་གཞོན་པ་མང་། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། རི་སྐྱེར་གཡུལ་འགྲེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གཞོན་པ་མང་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན། དེ་
ལྟ་བུའི་དག་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཐབ་ན་མ་འོངས་པར་ཉོན་མོངས་པའི་དག་པོ་གཏན་ནས་
བཙོམ་ཞིང་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱལ་ཁ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ལོན་ཐུབ། གྱི་རོལ་གྱི་ཐ་མལ་པའི་
དག་པོ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཙོམ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད། ཐ་མལ་པའི་དག་པོར་འཐབ་

སྟེ་ཡུལ་ནས་སྤང་ཡང་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་རུས་པ་བརྟམ་ཏེ་སྤང་ཡང་རང་ཉིད་
ལ་གཞོན་པ་བྱེད་སྲིད།

ནང་གི་དགྲ་ལོ་ཉོན་མོངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མིན་པར་ལན་གཅིག་བཙོམ་ཐུབ་ན་
གཏན་མེད་དུ་སོང་སྟེ་སྤང་སྟོན་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བཤེས་ཚོས་
གསུངས་པ་བཞིན། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལ་འཐབ་རྒྱ་འདི་ཚོས་པ་དག་གི་ལས་འགན་ཡིན།
དགོ་བཤེས་འཁེབས་ཀྱང་རྒྱལ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས། རང་ཉོན་མོངས་པའི་སློ་ཁ་ན།
གཉེན་པོའི་མདུང་ཐུང་ཞིག་བཟུང་ནས་སྟོད་པ་ལས་གཞན་ཉམས་ལེན་ཆེན་པོ་མི་ཤེས། ཁོ་
སྤྲིམ་ན་ད་སྤྲིམ། ཁོ་སྟོད་ན་ད་ཡང་སྟོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་སློ་ཁ་ན་
གཉེན་པོའི་མདུང་ཐུང་བཟུང་སྟེ་སྟོད་པ་འདི་ཚོས་པའི་ཡང་ཅེ་དངོས་རེད། དེ་བཞིན་དུ་རང་
ཅག་ཚོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉོན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དགྲ་ལོ་དེ་དག་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་དགོས།

དེས་ན། རང་ཅག་ཚོས་པ་རྣམས་ལས་སྤོ་པོ་མེད་ཀྱང་། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉོན་པའི་
ཤེས་རབ་ལ་རྒྱལ་ཉེན་ཚད་མ་ཡོད། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེར་རྒྱལ་ཉེན་ཚད་
མ་ཡོད། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ་དང་། བདག་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ་དེ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་
ཉེན་ཚད་མ་མེད། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
པར་མཐོང་བའི་སྟོ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཉེན་ཚད་མ་ཡོད་པར་མ་ཟད། མཐུ་དང་རུས་པ་
མཐའ་དང་ལུ་མེད་པ་མངའ་བའི་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་། སྟོ་དེ་གཉིས་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་པན་གྲོགས་འཕྲིན་ལས་སྐྱུབ་
པར་མཛད་པ་ཡིན། མོངས་པ་མ་རིག་པ་ནི་རི་སྲིད་སྟོ་དན་པ་དེ་མ་དོར་གྱི་རིང་ཉོན་མོངས་

དང་། ཉེས་སྦྱོང་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཚམ་གྲེད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྦྱོང་ལ་གཏན་དུ་
ཕྱོགས་གྲེད་པའི་རྒྱབ་རྟེན་མེད་པ་རེད།

བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ལ་
ཕྱོགས་མངོན་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མཁུན་ཅིང་གཟིགས་པའི་སློབ་སྦྱོང་ཕྱོགས་མངོན་
པ་ཡིན། དེ་ལྟར། རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྟའི་ཞབས་ཀྱིས། སྦྱོང་བ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བསྐྱེད་པ་
དུ་མར་རབ་དགོངས་མངོན་པ་ཡིས། །ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཐན་པར་གཟིགས།
།ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་རྒྱུ་དེའི་ནང་གི་འདི་ཉིད་ཅེས་པའི་འདི་སྐྱེད་འཇུག་ས་དེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེར་གསུང་བཞིན་ཡོད། བསམ་སློབ་ཞིག་བསྐྱོར་ན་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ང་
ཚོ་ཐབས་སྦྱོར་པོ་དངོས་གནས་ཡིན།

དེ་ལྟ་ནའང་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་བཞིན་ཟབ་
མོ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་ཉམས་ལེན་ཆེ་བ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་ཞིག་
ཐུང་ན། ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་དེ་ལ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གཞི་
རྩ་ཡོད་པས་གདེང་འཁེལ་ཚོགས་ བདེན་འདྲིན་དང་གཅེས་འདྲིན་གཉིས་པོ་དེ་ད་ལྟ་མཐུ་ཆེ་
ཞིང་། ཉ་ཅང་རྒྱབ་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཡུན་བསྐྱེད་ས་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་གཏད་གཅག་ནས་ཉམས་
ལེན་ཞིག་བྱས་ན། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པས་དེ་གཉིས་མཐུ་
ཚུང་དུ་དང་། རྩ་བ་ནས་མེད་པར་བཞོ་བུལ།

གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། སེམས་སྤྱ་བ་སྤྱ་བ་སོང་བའི་སྐབས་སུ་སློབ་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་
གོམས་པ་འཕེལ་བུ་བྱས་པ་དང་། སློབ་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བ་དེ་ལ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཉོགས་པའི་སློབ་སྦྱོང་ཐུབ་ཅིང་།
དེ་ལྟར་ཐུབ་ན་དེ་ཉིད་ལུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན། ཉོན་མོངས་རི་ཚམ་ལུས་ལུགས་ཆེ་ནའང་

སློང་འདི་དང་ལྷན་དུ་ནམ་ཡང་སླེབས་མི་སྲུབ། འདི་ནི་སློབས་པ་སྐྱེ་དགོས་པའི་གཞི་ཅ་ཞིག་
ཡིན། དེས་ན། རང་ཉིད་སློབ་སྦྱོར་མི་སློང་པར་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་སློབ་དུ་བཏུས། རང་
གཅེས་འཛིན་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་དགོས།

སློབ་མཚོ་དེ་པར་ཡང་། མ་རྒྱུས་གཅེས་བཟུང་བའི་ལ་འགོ་དེ་པའི་སློབ། །མཐའ་ཡས་
ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་སློབ་མཚོ་ལས། །འགོ་བ་འདི་དག་བདག་གི་དཔྱར་ལངས་ཀྱང་། །སློབ་
ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་སློབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་གཅེས་པར་
འཛིན་པ་དེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་པན་བའི་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གསོས་སྐྱོན་དམ་པ། བདུད་
ཅིའི་སྐྱོན་མཚོག་ དོན་དམ་གྱི་ནང་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་དང་། འགོ་
བའི་གདུང་སེལ་སློབ་མ་མཚོས་པ་ཡིན། དེས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་ཤེས་པའི་སློབ་
གཞན་གཅེས་འཛིན་ཞེས་པ་དེ་སློབ་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་
བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སློབ་ཅི་སྲུབ་སྲུབ་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་
རྒྱུས་ཉམས་པ་མེད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་བྱ་དགོས།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འགོ་འཇག་ཉལ་འདུག་དང་། སློབ་གསུམ་ཉིན་མཚན་དུས་
དུག་གང་གི་སྐབས་སུ་འདྲ་བུ་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་
པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེལ་བའི་ཐབས་ལ་བཙོན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཚོས་པའི་ཡང་ཅེ་དལ་
འགྱུར་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལོན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཚོག་ རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་མཚོ་དེ་སྤྱིན་ཡང་འདིས་
བྱེད། ཚོགས་བསགས་སྐྱིབ་སྐྱོང་ཡང་འདིས་བྱེད། བར་ཚད་སེལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་དེ་ལས་
མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཏུ་ལམ་མེད། དེས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལ་སློབ་
དགོས་པར་གསུངས། དེ་སྤྱིར་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིར། །བྱུང་རྒྱུ་སེམས་

བསྐྱེད་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན། །ཞེས་པས་ལག་ལེན་བརྟུ་བ་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སློབ་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་སློབ་སྤྲུལ་བདག་གཞན་བརྟུ་བ་ལ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དེ། ལག་ལེན་བརྟུ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཡན་ཆད་བསྐྱེད་བཤད་གྱི་རྒྱལ་བུ་གལ་བོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་ལྷུས་པ་ཡིན་ལོ།།

མ་རྟོན་པ་སོགས་མི་འདོད་པའི་ཚོས་བཞི་ཡམ་ཏུ་འབྱེད་རྒྱུ་ལ།

དེའི་བསྐྱེད་བུ་བསྟན་པ་ལ།

ཅ་བར།

སུ་དག་འདོད་ཆེན་དབང་གིས་བདག་གི་ལོ་རྒྱུ།

ཐམས་ཅད་འཕྲོག་གམ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་ན་ཡང་།།

ལུས་དང་ལོངས་སློབ་དུས་གསུམ་དགེ་བ་ནམས།།

དེ་ལ་བསྟོན་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལོངས་དུ་གསལ་བ་ལྟར། བདག་གཞན་བརྟུ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་སློབ་པ་སྦྱི་དང་། གྲེ་བལ་ཏུ་རང་ཅག་སོ་སྦྱེ་ཐ་མལ་བ་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་བ་དང་འཕྲད་པའི་སྐབས་སུ། ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱལ་བུ་མིགས་བསམ་ཅན་འགའ་རེ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། སུ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་འདོད་པ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་རང་གི་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སློབ་ཐམས་ཅད་མི་དབང་བཞིན་དུ། འཕྲོག་པའམ། གཞན་དག་ལ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུས་རང་ཉིད་ལ་གཞོན་འཆེ་གྱི་དམའ་དང་འཕྲད་པའི་སྐབས་སུ་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་བའི་ཉེན་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན།

ཕ་རོལ་པོ་དེར་ཐོབ་ཐང་མེད་བཞིན་དུ། ཕ་རོལ་པོ་དེས་རང་ཉིད་ལ་འབྲུ་ཆེ་བས་
 རྒྱུད་བ་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལོ་གོ་དེ་འཆེ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རང་ཉིད་སྐོ་པམ་
 འབྲུད་པའི་གཞི་ཡིན་པས། སྤྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ཁྲིམས་གཏུགས་བྱས་ཏེ་ལན་སློབ་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེར་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་བྱ་མི་
 རུང་། རང་ཉིད་ལ་མཐོ་འཆམ་བ་བྱེད་མཁན་སྤྱི་ལོ་ཞིག་བྱུང་ནའང་། ཕ་རོལ་པོས་འཕྲོག་
 པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རང་གི་ལུས་དང་། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རང་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་
 ཅ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད། རང་གི་རྒྱ་དངོས་འཕྲོག་མཁན་གྱི་ཕ་རོལ་པོ་དེར་སྤྱིར་ཁོང་
 རུས་པའི་གཏིང་ནས་སྐོས་བཏང་སྟེ་བསྐྱོད་གོས་ཞེས་གསུངས། དེལ་ཚུ་རྒྱལ་སྤྱིམ་ཐོགས་
 མེད་བཟང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཉམས་བཞེས་མཛད་དེ། ལྷན་པས་ཤིག་ཁོང་ས་སྐུར་
 སེབས་པའི་སྐབས་སྤྱི་ལོ་ལ་གང་འཆམས་ཤིག་བྱུང་། དེའི་ཆེ་ཇག་པ་རྒྱུད་སོ་རྒྱུག་མཁན་
 ཞིག་བྱུང་སྟེ་དེས་འབྲུལ་བ་དགའ་རབ་བྱུང་ཆོད་ཤེས་ཏེ། ཁོང་ནམས་སེབས་ལམ་བཞུད་
 པའི་སྐབས་སྤྱི་ལོ་ལ་བཅོམ་བྱས་ཏེ། ཇག་པ་དེ་ནམས་ཕོས་སྤྱིན་འདུག དེའི་ཆེ་རྒྱལ་སྤྱིམ་
 ཐོགས་མེད་བཟང་པོས་རྒྱགས་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་པའི་རང་ནས་སྤོན་ལ་ཁྲིད་ཆོ་སྐྱགས་དང་
 ཞེས་གསུངས། ཁོང་ཇག་པའི་ཉེ་འཁྲིམ་སྤྱི་ལོ་ལ་དེ་དེ་ཉེ་ཆོས་ལུར་སྟེ་འཁྲེར་པའི་
 དངོས་པོར་ངས་བསྐྱོ་བ་བྱ་ལོང་མ་བྱུང་། དངོས་པོ་དེ་ནམས་ཁྲིད་ཆོས་འཁྲེར་ཆོག ངས་
 བསྐྱོ་བ་བྱེད་གསུངས་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་དེ་དག་གིས་འཕྲོག་པའི་དངོས་པོར་བསྐྱོ་བ་སྤོན་ལམ་
 ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ། དེའི་ཐོག་དུང་ཇག་པ་ཆོར། ཁྲིད་ཅག་ལམ་བུ་འདི་བཞུད་དེ་སོང་ན། མ་
 གཤི་ལམ་མདོར་བདག་གི་སྤྱིན་བདག་ཡོད་པས་དེས་ཤེས་དོགས་ཡོད། དེ་བས་ལམ་གཞན་
 ཞིག་བརྒྱུད་དེ་སོང་ཞེས། ལམ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་གནང་མཛད་པའི་ནམ་ཐར་ཡོད་པ་རེད།

ཉམས་བཞེས་འདི་ལྟ་བུ་ཁོང་གི་གསུང་ཚོམ་ནང་དུའང་གསུངས་ཡོད་ལ། རང་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་
བཞེས་དེ་བཞིན་མཛད་པ་རེད།

སྦྱིར་རྒྱལ་ཁོང་དེ་རྣམས་བ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་དངོས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ལྷ་རེ་
གཉིས་ཅམ་ཚུར་ཨེ་ཐོབ་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་ཚོད་ལ། ཁོང་གིས་དེ་འབྲ་མི་མཛད་
པར་རྒྱལ་པ་ཚོར་བསྟོན་བ་སྟོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་གསོལ་རས་གནང་འདུག དེ་འབྲ་
ཁོང་གི་རྒྱལ་གྱི་ཉམས་བཞེས་ཕྱག་ལེན་དུ་དངོས་སུ་བསྟར་བར་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་
ཚུལ་གྱི་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་དགེ་ཅེ་དང་བཅས་པ་པ་རོལ་པོར་བསྟོན་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་སྐྱེས་
བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བཅུ་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལོ་ལྟར་། ལྷ་རེ་
བསྟོན་ལམ་དུ་འབྲེལ་རྒྱུ་ལ་ནི།

ཅེ་བར།

- བདག་ལ་ཉེས་པ་རྩུང་ཟད་མེད་བཞིན་དུ།
- གང་དག་བདག་གི་མགོ་པོ་གཙོད་བྱེད་ནའང་།
- སྦྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་དེ་ཡི་སྤྲིག་པ་རྣམས།
- བདག་ལ་ལེན་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་ལ་ཉེས་པ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ། པ་རོལ་པོ་
སློབ་སྦྱོངས་པའི་དབང་གིས་རང་ལ་སྤྲིག་དོག་དང་། འགྲན་པའི་བསམ་པ་སྟེ་བྱུང་བསམ་ངན་
འཆང་ནས་རང་གི་མགོ་པོ་གཙོད་པ་དང་། རང་ཉིད་གསོད་པར་ཡོང་ན་ཡང་། དེ་ལ་སྦྱར་ཁོ་
བའི་སེམས་མི་སྦྱེ་བར་དུང་དེ་ལ་སྦྱིང་རྗེ་བའི་བསམ་པ་བསྟེན་པ་སྟེ། པ་རོལ་པོ་དེ་ཉིད་སློ་
ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་སོང་སྟེ། ལས་ངན་པ་སྦྱ་ཚོགས་པ་གསོག་པ་དེ་ལ་སྦྱིང་བཅེ་བས་

ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ངན་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་རང་སྤྱིང་དུ་ཚུར་ལེན་
པའི་ཉམས་ལེན་ཏེ། གཏོང་ལེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་
བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བཅུ་
གསུམ་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

མི་སྣུན་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ནི།

ཙམ་པ།

འགའ་ཞིག་བདག་ལ་མི་སྣུན་སྣ་ཚོགས་པ།

སྟོང་གསུམ་ཁྲབ་པར་སྟོག་པར་བྱེད་ན་ཡང་།

བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི།

ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ལ་མི་དགའ་བའི་སྟོང་
ནས་གཏམ་མི་སྣུན་པ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་པ། དེ་ཡང་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལ་སྟོག་ལབ་ལྟ་བུ་
མིན་པར་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོད་དུ་སྟོང་གསུམ་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུར་སྟོག་པར་བྱེད་ནའང་། དེ་
ལ་རང་ཉིད་ནས་ད་ནི་ངའི་ཞབས་འདེན་ཚང་མ་ཁོས་ལྷ་གི་འདུག་སྐྱེས་པ་དང་། ཡང་ངའི་
རང་མཚང་སྟོག་གིན་འདུག་སྐྱེས་པ། ཁོས་རང་ཉིད་དམའ་འབེབ་ཅིང་མཚང་འབྲུ་བར་འདུག་
སྐྱེས་དུ་སྤྱིར་ཡུལ་དེར་ཁོང་ཁོ་བ་དང་། འཇིགས་རམ་སྟོན་རིགས་པ་ལྟ་བུར་མངོན་ཡང་།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་དེ་འབྲུ་བྱེད་མི་རུང་། དེ་ལྟ་བུའི་རང་
ཉིད་ལ་ངན་སྐྱེས་དང་། མཐོང་མཚམ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱར་ཡང་ཁོང་མི་ཁོ་
བ་དང་། མཚང་མི་འབྲུ་བར་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་པ་རོལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་

བ་དང་། བསྟོད་བ་བརྗོད་དགོས་པ་ནི་རྒྱལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ལས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ལག་
ལེན་བཅུ་བཞི་བ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེད་བ་ལམ་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ནི།

ཙ་བད།

འགྲོ་མང་འདུས་པའི་དབྱུས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས།།

མཚང་ནས་བྱས་ཤིང་ཚིག་ངན་སྐྱེན་ཡང་།།

དེ་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས།།

གྲུས་བར་འདུད་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་མང་པོ་འདུས་པའི་དབྱུས་སུ་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བ་
ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ལ་མཚོ་འཚམ་ཞིང་། མཚང་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞོང་ཡོད་ས་ཞིག་ཏུ་
གཞན་གྱིས་དེའི་སྐྱོར་བཤད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་གཞོང་ཡང་ཚ་ཉུར་ཉུར་བྱས་ཏེ་མ་བདེ་བར་
གྱུར་འོང་། ཚོས་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ད་གཞོད་ཁོང་ཁོ་བ་ལ་དུན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་བར་བྱས་
ཏེ། སྐབས་དེ་ལྟ་བུར་དེ་ལ་སྐྱོར་ཁོང་མི་ཁོ་བར་སྐྱབས་བར་དུ་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་
འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་དེ་ལ་བཀའ་རྒྱུ་བསམ་དགོས་ཞེས་གསུངས།

དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐྱེ་བོ་དེས་རང་ཉིད་ལ་མ་དགའ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱོན་མཚང་གཞན་ལ་སྐྱོག་གི་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་བས་
རང་སྐྱོན་ཐེང་འདོན་བྱེད་མཁན་དེ་རྒྱུ་ཆེ་བར་བཅིས་ཏེ་རང་སྐྱོན་རང་གིས་ངོས་ལེན་བྱེད་
དགོས། སྐྱེར་ཚོས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འད་གདམས་ངག་མཚང་ཐོག་ཏུ་འབབ་དགོས་པ་ཡིན་
པས། གང་དུ་སྐྱོན་ཡོད་ས་དེར་བཤད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་གཞི་ནས་རང་གི་སྐྱོག་གསུམ་

ལ་མི་གཙང་བའི་ཉེས་སྲོད་ཀྱིས་གོས་བ་དེ། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་
བྱི་དོར་བྱེད་ཐུབ་པ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། བྱད་བཞིན་ཀྱི་ནག་ལོག་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་ནང་
དུ་བལྟས་ནས་རིག་པར་བྱས་ཏེ་སེལ་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རྫོགས་ལྡན་ཀྱི་ཉེས་སྲོད་སྲོལ་གྱི་
རིགས་མཐའ་དག་ཚོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་སེལ་དགོས་ཞེས་གསུངས།

དེས་ན། རང་གི་ཉེས་སྲོད་ཀྱི་མཚང་འབྲུ་མཁན་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་གདམས་པའག་
མཚང་ཚོག་ཏུ་འབེབས་པར་བྱེད་མཁན་དེ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཁོང་མི་སྲོ་བར་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། དེའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་བྱ་དགོས། རྒྱུན་ལྡན་སྐྱེས་ལྡན་ལྟམས་
ཀྱིས། བསྟོད་ན་མི་དགའ་སྤང་ན་དགའ། །སྤང་ན་རང་སྲོལ་ཐང་ལ་བྱུད། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། བསྟོད་ར་བཏང་བ་ལས་སྤང་ར་བཏང་བ་ལེགས། བསྟོད་ར་བཏང་ན་རང་ཉིད་ལ་ང་རྒྱལ་
འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྲོལ་མ་གཏོགས་དགོ་མཚན་མེད། སྤང་ར་གཏོང་མཁན་བྱུང་ན་རང་ཉིད་
ཀྱི་སྲོལ་དེ་ཐེར་འདོན་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྲོལ་དོ་འཕྲོད་ཅིང་། སྲོལ་ལ་སྲོལ་དུ་ཤེས་འོང་།
དེའི་ཆེ་རང་ཉིད་དོ་གཞོང་སྟེ་ཕྱིན་ཆད་སྲོལ་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་དགོ་མཚན་ཡོད། དེ་ལྟར་
བསྟོད་ར་བཏང་བ་ལས་སྤང་ར་གཏོང་མཁན་བྱུང་ན་དགའ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན།
སྤྱིད་ན་མི་དགའ་སྤྱུག་ན་དགའ། །སྤྱུག་ན་དམ་པའི་ལྷ་ཚོས་བྲན། །སྤྱིད་ན་སྲོལ་བསགས་བསོད་
ནམས་འཇོག། །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། དོན་དམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་གཏུགས་
ཏེ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བཙོ་ལྷ་བ་དེ་ཡིན་ལོ། །

དྲིན་ལན་ལོག་འཇམ་དང་བརྟམས་ཐབས་བྱེད་པ་ལས་དྲུ་འབྲེར་ཚུལ།

དྲིན་ལན་ལོག་འཇམ་བྱེད་པ་ལས་དྲུ་འབྲེར་ཚུལ་ནི།

ཙམ་པ།

བདག་གི་བུ་བཞིན་གཅེས་པར་བསྐྱེད་པའི་མིས།།

བདག་ལ་དག་བཞིན་ལྟ་བུར་བྱེད་ན་ཡང་།།

ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་བུ་ལ་མ་བཞིན་དུ།།

ལྷག་པར་བཅེ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བཤེས་སྐྱེད་ཅི་ཐང་པའི་གསུང་། སློབ་སྦྱོར་ཚིགས་བརྒྱད་མ་ལས། གང་ལ་བདག་གིས་ཕན་བཏབས་པའི། །རེ་བ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས། །ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་གཞོན་བྱེད་ནའང་། །བཤེས་གཉེན་དམ་པར་ལྟ་བུར་ལོག། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན། བདག་གི་བུ་ཞེས་འབྲེལ་སྐྱེད་གསུངས་ཏེ། རང་གིས་རང་གི་བུ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བསྐྱེད་ཏེ་ཕན་བཏབས་པའི་མི་ཞིག་ཡོད་ན། དེས་རང་ཉིད་ལ་ཚུར་དྲིན་ལན་གསལ་དགོས་པའི་འོས་སུ་ཡོད་ནའང་། དེས་དྲིན་ལན་ལོག་འཇམ་ལྔའི་ཏེ། རང་ཉིད་ལ་དག་པོ་ལྟར་བལྟས་ཏེ་གཞོན་ཅིང་འཆེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་གྱུར་ནའང་བཟོད་དགོས།

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟའི་ཞབས་ཀྱིས། བཞི་བརྒྱ་པར། ཁོ་ཡང་འབྲུང་པོས་ཐེན་པ་ལ། །སྐྱོན་པ་འཇུག་པ་མིན་པ་བཞིན། །སྐྱབ་པས་ཉོན་མོངས་དགྲར་གཟིགས་ཀྱིས། །ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ལྗུལ་མཚོག་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོར་

དཔོན་སོ་མི་དབང་ཞིག་གིས་ཞི་བླ་གི་བྱ་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་པས་མཐོ་འཚམ་པ་མང་དུ་བྱུང་
ནའང་ཡ་རྒྱལ་མཚོག་བསྐྱལ་བཟང་གིས་དཔོན་སོ་མི་དབང་ལ་ཐུགས་ཁྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅམ་ཡང་
མེད་པར་སྤར་ཡང་བྱམས་པའི་ཐུགས་བཅེས་བསྐྱེད་ས་པས། ལྷུང་སྐྱུ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས། རོ་
མཚར་བསྐྱགས་པའི་ནང་དུ། གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པའི་བྱ་ཡིས་རང་གི་མར། །གཤེ་ཡང་
བྱམས་པའི་མ་ཡིས་སྤར་བཅེ་བཞིན། །ཞེས་བསྟོད་པ་རི་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་དུ་བྱ་སྟེ།

དཔེར་ན། བྱ་ཞིག་སྟོ་ནད་དམ་གདོན་གྱིས་ཟིན་ཏེ་རང་གི་མར་མཚོན་གྱིས་བསྐྱུན་
ནའང་། མ་དེས་བྱ་དེར་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་ཁྲོ་བར། ད་དུང་གདོན་གྱིས་ཟིན་པའི་གདོན་
དེ་དང་འབྲལ་བར་བཅོན་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། རང་གིས་ཟིན་གྱིས་བསྐྱེད་ས་པའི་མི་དེས་རང་
ལ་མཐོ་འཚམ་པར་བྱེད་ནའང་། སྤར་དེ་ལ་མི་ཁྲོ་བར་ད་དུང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སེལ་
བའི་ཐབས་ལ་བཅོན་ཞིང་བཅེ་བའི་སྟོ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་
བྱ་དགོས་པ་ཡིན། འདི་དག་ཉམས་ལེན་ལྷིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནད་ཡིན་པས་ནན་ཏན་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྒྱལ་སྤྱིམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བཅུ་དྲུག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

བརྟན་ཐབས་བྱེད་པ་ལམ་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ནི།

ཅ་བར།

- རང་དང་མཉམ་པའམ་དམན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས།།
- ང་རྒྱལ་དབང་གིས་བརྟན་ཐབས་བྱེད་ན་ཡང་།།
- ཟམ་བཞིན་དུ་གྲུས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི།།
- སྤྱི་བོར་ལེན་པ་རྒྱལ་སྤྱིམ་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱིད་སྤྱུག་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཆ་
ནས་རང་ཉིད་དང་མཉམ་པའམ། ཡང་ན། རང་ལས་དམན་པ་སྟེ་རང་ལ་འབྲུག་མི་བྱས་པའི་
སྐྱེ་བོ་དམན་པ་དག་གིས་ར་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་པའི་སློབ་སྦྱོང་
བརྟམས་ཐབས་བྱེད་ནའང་། དེ་ལ་སློབ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོས་བཀུར་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
ནི་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པའི་གདམས་པ་ཡིན། སྐབས་རེར་མི་འགའ་རེས་ཁོང་ཁོ་བསྐྱེད་སྤངས་
ཏེ་ཉིན་གཅིག་གཉིས་ཙམ་གྱི་རིང་ཁོང་ཁོ་བཞིན་པར་སྤོད་དགོས་བྱུང་བའི་སྐབས་སྟེ། རས་
འདི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཁོ་སློབ་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་གསལ་བར་
བསྐོམ་སྟེ། གང་དུ་སྤྱོད་དང་འགྲོགས་པའི་ཚེ། །བདག་ཉིད་ཀུན་ལས་དམན་ལྟ་ཞིང་། །གཞན་
ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ཡིས། །མཚོག་ཏུ་གཅེས་པར་འདྲིན་པར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བཤེས་སྤང་རི་ཐང་པའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ཚིག་དེ་
བཏོན་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་ཁོང་ཁོ་སློབ་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེའི་རྣང་བར་རང་གི་མགོ་གཏུགས་ཏེ།
ང་ནི་བྱེད་ལས་དམན། ང་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གང་ནས་ཀྱང་བྱེད་དང་ལྷག་སྟེ་སྤྱོད་
བསམ་གྱིན་ཡོད། དེའང་རྒྱ་མཚན་འདི་དང་འདིའི་ཆ་ནས་བྱེད་དང་ལྷག་སྟེ་སྤྱོད་བསམ་སྟེ་
གཏོང་བྱུང་། སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག ཐོག་མར་མི་དེའི་རྣམ་པ་འདར་
པའི་སྐབས་སྟེ་ཁོང་ཁོ་འདྲེན་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྟེ་གང་འཚམ་བཏང་རྗེས་རིམ་
བཞིན་ཁོང་ཁོ་འདྲེན་འགྲོགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་ཁ་སྐྱེད་སྤངས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་གྱི་ཡོད། ཁོང་ཁོ་
དག་པོ་སློབ་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སར་གྱི་དང་མེ་མདའ་ལྟ་བུ་འབྱེད་ཏེ་ཁ་གཏད་གཅོག་
ཏུ་མ་སྦྱིན་པར། དེ་ལ་གྲུས་པར་བསམ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁོང་ཁོ་འདྲེན་པ་བྱེད་དེ་འདྲེན་པ་
འགྲོགས་པ་ཡིན། མི་ལ་དག་ཤིང་དུ་འགྲོགས་པའི་ནི་ཡིད་ཚིམས་པའི་དོན་ཙམ་ཞིག་ལས་

གཞན་གང་ཡང་མིན། དག་ལྟ་སྒྲངས་པ་རྗེ་བཞིན་ཡིད་ཚིམས་པ་ཞིག་བྱང་ན་ལེགས་ཀྱང་དེ་
ཡང་ངེས་གཏན་མེད།

དེས་ན། རང་ཉིད་སྦྱང་ཚིམས་པ་ཞི་བ་དེ་བཀ་ཕེབས་འོང་བའི་དོན་དུ་དག་པོ་དེ་
ཉིད་མདུན་དུ་གསལ་བཏབ། དེ་ཉིད་སྐྱབས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་སྟེ་སྐྱབས་བར་སྦྱང་
བཅེ་བའི་རང་ནས་བརྟག་དཀའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལས་བརྒྱུག་པར་བྱའོ་
སྦྱུ་སྟེ། ལྷ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ཞིང་སྦོན་ལམ་བཏབ་ན། ཁོ་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་
ཞི་སྟེ་སྦྱིད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱང་ན་གྱི་ནང་གང་དུ་འདྲེས་ཚིམས་པ་འབྱུང་
ཅུབ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟམས་ཐབས་རྣམས་ལ་སྦོན་ནས་ངན་བྱས་
ཀྱང་། རང་ངོས་ནས་དག་པོ་དེ་ཉིད་ལྷ་མ་བཞིན་དུ་གྲུས་པས་སྦྱི་བོར་ལེན་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དབང་རྣམས་གྱི་ལག་ལེན་བཅུ་བདུན་པ་དེ་ཡིན་ལོ།།

རྒྱད་པ་དང་འབྲོར་པ་ལམ་དུ་འབྲེར་ཚུལ།

རྒྱད་པ་དང་འབྲོར་པ་ལམ་དུ་འབྲེར་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་། ཚོས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་
ལ་གོགས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱད་པའི་ཆེ་ན་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་། འགལ་རྒྱུན་ཆེ་ཤོས་
ཤིག་ནི་འབྲོར་པའི་ཆེ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞི་བ་སྦྱའི་སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཚུལ་གལ་
ཆེ་ན་ཆེར་གསུངས་ཡོད། ཉ་ཅང་འབྲོར་པའི་ཆེ་དང་། ཉ་ཅང་རྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་
སྟེ། ཚོས་འགོ་མི་ཐོན་པར་ཚོས་གྱི་ཉམས་ལེན་ཉམས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཉེན་ཁ་
ཡོད་པའི་སྐབས་དེ་གཉིས་དམིགས་སྲུ་བཀར་ཉེ་གསུངས་པ་འདི་ལྟར། དེ་ལ་རྒྱད་པ་ལམ་དུ་
འབྲེར་ཚུལ་ནི།

ཙམ་པ།

འཚོ་བས་ཐོངས་ཤིང་ཉལ་ཏུ་མི་ཡིས་བརྟམ།

ཚབས་ཆེན་ནད་དང་གདོན་གྱིས་བཏབ་ཀྱང་སྦྲུང།

འགོ་ཀུན་རྟོག་སྤྲུག་བདག་ལ་ལེན་བྱེད་ཅིང་།

ཞུམ་བ་མེད་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེང་སང་རང་ཅག་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། རང་གི་ལུང་པ་དང་བྲལ་ཏེ་
གཞན་གྱི་ལུང་པར་གྱུར། གཞན་གྱིས་ཀྱང་བཅོན་གྱོལ་བ་ཞེས་བརྟམ་ཐབས་བྱེད། དེའི་ཐོག་
ཏུ་རང་ཉིད་འཚོ་བས་ཐོངས་ཤིང་། མོ་ནད་ལ་སོགས་པའི་ནད་གྱིས་བེན་ཏེ་སྦྲུང་ཁང་དུ་འགོ་
དགོས་ཀྱང་ཤར། ད་དུང་པ་ལུལ་གྱི་ལྟ་དང་གདོན་བགོགས་ལྟ་བུས་གཞོན་གྱི་ཡོད་པའི་བརྗོ་
ལྟ་བུར་ཡང་གྱུར། ཁ་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་མཁན་གྲོགས་བཅང་པོ་ཞིག་ཀྱང་མེད་པའི་སྐབས་སུ།
ད་ཆ་ལུང་པ་ནི་མེད། དགོན་པ་དང་ཡང་བྲལ། འཚོ་བས་ཀྱང་ཐོངས། གཞན་གྱིས་བརྟམ་
བཅོས་ཀྱང་བྱེད། གཟུགས་པོ་བདེ་ཐང་མེད་པའི་ཁར་སེམས་ཀྱང་མི་སྦྱིད་པར་འདུག།

ད་ནི་ཁ་ཉོན་བྱས་ནའང་ཐན་པ་མི་འོང་། ལྷ་བ་བྱས་ཀྱང་དོན་མི་འདུག་སྟེ་ཡིད་
སྦྱོང་སྦྱོང་པོར་གྱུར་ཏེ་ཞུམ་པའི་སློབ་སྦྱོར་གྱི་ལུང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་པའི་ཆེན་ཚོས་གྱི་ཉམས་ལེན་
དང་། ལྟག་པར་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཉམས་ལེན་ཉམས་པར་འགྱུར་ཉེན་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བས། གནས་སྐབས་དེ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས་པར་གསུངས། རི་ལྷར་བྱེད་ན། དེ་
ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པའི་སློབ་སྦྱོར་
ད་ལྟ་རང་ཉིད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅི་ཡོད་པ་འདིས། སེམས་ཅན་གཞན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུས་
མནར་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་རྣམས་འདིས་གོ་ཚོད་པར་ཡོང་བར་ཤོག། སེམས་ཅན་ཐབས་

པ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ལང་ཚོ་ཡང་གཞོན་ཞིང་། གཉེན་བཤེས་དང་འཁོར་གཡོག་མང་པོ་བྱུང་
བའི་སྐབས་སུ།

ད་ཆ་ང་ལ་རྒྱ་མི་ཡོད། སྐད་གྲགས་ཀྱང་ཆེ། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ང་ལ་ཆ་འཛོག་
དང་། རྫོང་འཁེལ་ས་ལྟ་བུ་བྱེད། ད་མི་ང་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྟེ་པ་ཡོང་། ལྷག་པར་ཚོས་པའི་ནང་དུ་
དཔེ་ཆ་གང་འཚམ་ཤེས་མཁན་ཚོའི་གྲལ་ལ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ད་ངས་དཔེ་ཆ་
གང་འཚམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། མཁས་པའི་སྟུན་གྲགས་ཀྱང་ཡོད། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱན་བྱུག་མཚོག་གཉིས་ཡིན་ནའང་འདི་ང་ཡོད་ན་པལ་ཆེར་རྟགས་གསལ་འདི་འདྲ་
ཞེས་གཏོང་ཚོག་སྟེ་པ་ལྟ་བུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་མེབས་ནའང་ངས་རྗེ་བ་འདི་
འདྲ་ཞེས་ལུས་སྐྱབ་སྟེ་པ་ལྟ་བུ་འོང་སྲིད། རང་ཉིད་དཔུལ་བ་ལ་འཁྲིད་གྲགས་བྱེད་བཞིན་
པ་དེ་མ་ཤེས་པར། གཞན་འགའ་རེས་རང་ལ་དད་པ་དང་གྲུས་པ་བྱེད་སྐབས། གཞན་གྱིས་
ཤིག་གཅིག་བསད་པ་དང་། ངས་རྟ་གཅིག་བསད་པ་འདྲ་སྟེ་པ་ལྟ་བུ་འོང་། གཞན་ཡང་། ང་
ལ་འབྲུལ་བ་དང་དགོར་གྱིས་གཞོད་པ་མི་འོང་། ངས་དཔེ་ཆ་སྟེ་སྐབས་དཀའ་སྤྱད་མང་པོ་
དང་ལེན་བྱས་ཡོད་སྟེ་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་སྲིད། ཡང་དཔལ་པོ་སློབ་ཁོག་ཅན་ཞེས་ཡིན་ན། ངས་
བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་ཚད་མེད་མུངས། དམི་ངས་སྲིག་ཐོན་བྱེད་བསགས་
ནའང་དེ་ཅུ་མི་གཞོད་སྟེ་པ་དེ་ལྟར་འོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྤང་ཞེས་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ཁེངས་ཏེ་བྱུག་པའི་སྐུ་བཞིན་ཡང་གཟེངས་ཏེ་གནས་ན། དམ་པའི་
ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། རྒྱལ་སྐྱོལ་བྱུང་བ་ལས་དཔའི་ཉམས་ལེན་འཛིག་པའི་ཉེན་
ཡོད་པས་འདི་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས།

རྗེ་སྐྱེས་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་འོགས་ནང་གསལ་བ་བཞིན།

ཁོ་ལོ་ལ་གཞན་གྱིས་སྟོན་བཟང་སོ་བཤམས་པ་དང་། ཡོ་ཆས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྦྱིན་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདི་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་སྟེ་པའི་སྐོ་བཙུན་
མི་དགོས་པར་སྲིད་པ་པར་སྟོན་གྱི་ཐུབ་པ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་སྐྱོ་ནས་ཡོད།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་པར་ཐར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གྲུ་དགོས། ཅི་འདྲའི་སྟོན་གྲགས་ཆེན་
སོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་གྲགས་པ་སྐྱེས་སོ་ཞིག་ལས་མེད་པས་ཆགས་སྐྱུ་ཅི་ཡོད།

ཞི་བ་སྐྱེད་སྟོན་འཇུག་ལས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ལ་བསྟོན་ར་གཏོང་མཁན་ལ་དགའ་སོ་
བྱེད་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། སྤང་ར་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཡང་སྤང་ར་གཏོང་བར་
ཏུ་ཅང་མི་དགའ་བ་བྱེད་དགོས་པའང་མེད་དེ། བསྟོན་མཁན་ཡང་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ནི།
སྐྱེས་བྱེད་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་ལགས་པས་དེ་དག་ལ་བསམ་སྟོ་ཞིབ་ཏུ་གཏོང་དགོས། སྟོ་བ་
དཔོན་སྐྱེས་ཞབས་གྱིས་ཀྱང་། རིན་ཆེན་མེད་པའི་ནང་། རྒྱལ་སོ་ལ་སྐྱེད་ཏུ་ཀུན་སྟོན་
ལེགས་སོ་ཡོད་ཀྱང་། བྱེད་སྟངས་སྐྱེད་བྱེད་ཉེས་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ས་ཟད་པ་ལྟ་བུ་འོང་
ཞེས་གདམས་པ་བཞིན། རང་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟོན་ར་ཆོད་མེད་ཅིག་གཏོང་གི་ཡོད་
ནའང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་སྟངས་ཉེས་པའི་སྐྱེད་སྐྱེད་ཅེས་ཞིག་གིས་ས་ཟད་པ་ལྟར་དུ་འོང་།
དེས་ན། བསྟོན་ར་དེ་ལྟ་བུར་མཚར་སྐྱུ་དང་འཇུགས་པ་སྦྱེ་མི་འོས།

དེ་ནི་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་
པའི་སུན་ཚོགས་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་སྐོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་གཙོག་དགོས་
པ་དང་། ཁེངས་པ་སྤང་དགོས་པ་ཡིན། རི་སྤང་དུ། འགྲོ་མ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་
གྱིས། རང་ཉིད་ཀུན་གྱིས་གཙོག་ཏུ་བཀུར་ན་ཡང་། །འོག་ཏུ་ཞུགས་ལ་འཇུག་པ་བདེ་བར་
མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་སོ་ཡིན།

ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་འདི་ཉམས་ལེན་ཅི་སྲུབ་སྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡོད། གཞན་གྱིས་
ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་གོང་དུ་རི་ལྟར་བཀྲུང་བ་བཞིན་རང་ཉིད་གྱི་ངོས་ནས་དམན་ས་
ཅི་སྲུབ་སྲུབ་གྱིས་བརྒྱུད་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་ཉིད་སྦྱིད་པོ་ཡོང་། དཔེར་ན། གལ་ཏེ་
བྱར་མཚོ་སྟེགས་མ་བྱས་པར་སློབ་གཏོར་དགོས། གྲ་རྒྱུད་གཅིག་གིས་སློབ་སྦྱོར་སྲུ་འགྲོ་བ་
དང་། ཚོས་ཚོས་སྲུ་སོང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཏེ། རི་ལྟར། ཚོས་པའི་གཟུགས་གྱིས་ཚོས་
མིན་བྱེད་སྲིད་བས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉག་ཏུ་བྱ་བའི་ས་བསྟེན་དགོས། རང་གིས་རང་
ཉིད་ལ་ཞུ་དག་ཅི་སྲུབ་སྲུབ་གཏོར་དགོས། རང་ཉིད་དམན་ས་བརྒྱུད་བ་བདེ་སྦྱིད་གྱི་འབྲུང་
ཁུངས་ཡིན། བྱུང་བར་དུ་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ནང་དུ་དམན་ས་བརྒྱུད་དགོས།
ད་ལྟ་མིག་སྟོས་ཡག་པོ་བསྐྱེད་ཡོད་པས་ནམ་ཡང་གྲོང་གུན་པོག་མི་སྲིད། སྤྱི་ཚོགས་འགའ་
རེའི་ནང་དམན་ས་བརྒྱུད་ན། དེ་ལ་རབས་ལ་ངོས་འཛིན་མི་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་
ང་རང་ཚོས་དམན་ས་བརྒྱུད་སྟེ་བསྐྱེད་ན་གྲོང་པོག་ཉིན་ཡོད།

དཔེར་ན། རུབ་སྟོགས་སྤྱི་ཚོགས་ལྟ་བུའི་ནང་སྤྱིར་བཏང་གི་འགྲོ་སྐྱེད་སྲུ་རང་ཉིད་
དམན་ས་བརྒྱུད་ན། དེ་ནི་མི་འཛོལ་པའི་གས་སྲུ་བཅིས་ཏེ་མཚོང་རྒྱུད་གྱི་ཡོད་པས་དེ་ནི་
གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན། དེ་ལྟ་བུར་རང་ཉིད་ཆགས་སྐྱེད་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་གྲོང་པོ་ཡང་
བྱ་དགོས། རང་ཅག་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པས་དམན་ས་བརྒྱུད་དགོས། ལྷག་
དོན་མཁས་པའི་མིང་དང་། དགེ་བའི་ས་གྱི་མིང་ཡོད་པ་རྣམས་གྱིས་ངེས་པར་དུ་དམན་ས་
བརྒྱུད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་གྱི་མཛེས་རྒྱུན་རེད། གཞན་མིང་སྐྱེས་པོ་
ཞིག་ཡོད་ན་མིང་སྐྱེས་པོ་དེས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ། མགོ་གྱེར་གྱེར་བྱེད་པ་དང་། འཕོག་འཕོག་བྱེད་
པ་དང་། གཞན་ལ་མཚོང་རྒྱུད་དང་། བྱུང་གསོད་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་མིན་ཏུ་ཐབས་སྤྲུག་ཡིན། དེ་

ལྷན་པ་རང་ཉིད་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་སྣེན་གྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྲིད་པའི་
སྤྱན་ཚོགས་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཚོགས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཁེངས་པ་མེད་པར་
གནས་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིམ་གྱི་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བཟུང་བུ་བ་དེ་ཡིན་ལོ། །

ལྷན་པ་དང་ཆགས་པ་ལམ་ཏུ་འབྱེད་ཚུལ།

ལྷན་པ་ལམ་ཏུ་འབྱེད་ཚུལ་ནི།

ཅེ་བཤ།

རང་གི་ཞེ་སྤང་དག་པོ་མ་སྤུལ་ན།།

སྤྱི་རོལ་དག་པོ་བརྟུལ་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར།།

དེ་སྤྱིར་བཏགས་དང་སྤྱིར་རྗེའི་དམག་དབུང་གི་ས།།

རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་རྒྱལ་སྤྱིམ་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་གི་དག་པོ་དེ་མ་སྤུལ་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དག་པོ་
ཅི་ཅུམ་བརྟུལ་ན་ཡང་། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་ཟད་མི་སྤུལ། འཕགས་
པ་སྤྱིའི་བཞི་བརྒྱུ་བ་དང་། ཞེ་བ་སྤྱིའི་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཟོད་པའི་ཐད་དུ་དཔེ་བཞོད་དེ་
གསུངས་པ་ཉ་ཅང་ལེགས་པོ་ཡོད། རི་རྒྱན་དུ། ཞེ་བ་སྤྱིའི་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ས་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་
ཀོས་གཡོག་ཏུ། །དེ་སྤྱིར་ཀོ་བས་ག་ལ་ཡང་། །ལྷུ་མ་མཐེལ་ཅུ་གྱི་ཀོ་བས་ནི། །ས་སྤྱིར་ཐམས་
ཅད་གཡོགས་དང་འབྲ། །ཞེས་དང་། ཡང་། སེམས་ཅན་མི་བསྐྱེད་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་
གཞོན་གྱིས་ག་ལ་ཡང་། །ཁྲོ་བའི་དག་འདི་གཅིག་བཙུམ་ན། །དག་དེ་ཐམས་ཅད་ཚོམས་དང་
འབྲ། །ཞེས་གསུངས་ཡོད།

སློབ་གསུམ་གྱི་སློབ་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་ནང་གི་སྤྱིའི་དགྲ་པོ་
ཐམས་ཅད་བཙོན་སྦྱོར་བ་ཡོང་བའམ་མེད་ལ། དེ་འདྲ་ཡོང་མི་སྲིད། རང་གི་རྒྱུད་སློབ་དུ་ཡོད་
པའི་དགྲ་པོ་ཞེ་སྤང་འདི་ཉིད་མ་སྦྱུང་ན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དགྲ་པོ་གཅིག་བཙོན་ན་ཡང་མི་ཐན་པར་
གཞན་མང་པོ་འཕེལ་ཉེ་འོང་། དཔེར་ན། དེར་སང་རྒྱ་ནག་གི་ནང་དུ་དཔོན་རིགས་ཚོ་གཅིག་
འོག་གཅིག་ཏུ་མ་འདུས་པར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དཔོན་རིགས་ཚོའི་ནང་གྲ་
མ་འགྲིག་པ་མང་པོ་ཞེག་ཡོང་གི་ཡོད། རྗེ་ལྟར་ནའང་ལོར་འཇུག་ཞེག་ཡོང་གི་ཡོད།

མི་ཐོག་གཅིག་གི་རིང་མེད་པར་བརྗོད་ན་ཡང་མི་ཐོག་རྗེས་མར་གྲ་མ་འགྲིག་པ་
ཡོང་སྲིད། རྒྱ་བ་འགའི་རིང་གྲ་འགྲིག་པ་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། ཡང་དེའི་རྗེས་མར་མ་འགྲིག་པ་
ཞེག་ཡོང་སྲིད་པས་དེ་མེད་པར་བརྗོད་གོས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོ་ནས་༡༩༦༩ ལོ་དང་། དེ་
ནས་ད་ཆ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༣ ལོ་ནས་༡༩༧༩ ལོ་བར་སྤྱི་བས་ཤིང་ཉ་ལམ་ལོ་བཙོན་སྦྱོར་ཅན་པོ་ཡོད།
སྤྱིར་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞེས་པ་དེ་རྣོག་འཇིག་ཅན་ཞེག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྲིད་དོན་
གྱི་རྣོག་པོ་ཡོང་ལུངས་དེ་ནང་གི་ཞེ་སྤང་གི་དགྲ་པོ་མ་སྦྱུང་པ་དེས་ལན་པ་ཡིན། དེ་ད་ཅག་
ཚོས་པ་ཚོའི་རོས་ནས་བཤའ་ན། ཞེ་སྤང་གི་དགྲ་པོ་མ་སྦྱུང་ན་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་
བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཡོང་མི་ཐུབ།

རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་གྱི་དགྲ་པོ་ཡང་ཞེ་སྤང་གི་རྒྱུན་ལས་རྒྱུད་བསྐྱེད་དགྲ་ཐམས་ཅད་གྱི་
གཙོ་བོ་ནང་གི་དགྲ་པོ་ཞེ་སྤང་དེ་ཉིད་གཏུག་དགོས། འདུལ་ལྷན་གསལ་ནི། རྒྱམས་པ་དང་སྤྱི་རྗེའི་
དམག་དཔུང་གིས་རང་རྒྱུད་གྱི་དགྲ་པོ་གཏུག་དགོས། རྗེ་སློབ་ཚོར་ཁ་བ་ཆེན་པོས། སངས་
རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱབས་གསུམ་པ་ལས། མདའ་མཚོན་གོ་ཆ་མ་བརྒྱུད་བར། །རང་ཉིད་གཅིག་
ལུས་བྱེ་བའི་བདུད། །མ་ལུས་པམ་མཛད་གཡུལ་གྱི་ལས། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་སྦྱི་ལས་ཤེས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེའི་གོ་མཚོན་འཆང་སྟེ་ཞེ་སྤང་གི་དགྲ་པོ་གདུལ་
དགོས་པ་ཡིན། བོད་པའི་ནང་ལ་ཆ་མཚོན་ན་ནང་ཁུལ་སྤྱིང་འཇགས་ཡོང་བ་འདྲི། འཇམ་པའི་
གདོང་བསྟན་ཏེ་སྐད་ཆ་བཤད། ཡིན་མིན་དག་སྦྱིལ་གཡའ་སེལ་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་རེད།

དེ་ལྟར་བྱས་ན། བ་རོལ་པོ་ངར་ངར་བྱེད་པ་དེ་རིམ་གྱིས་འཇགས་འགོ་བཞེན་ཡོད།
བ་རོལ་པོས་ངར་ངར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ཆེ་དེ་ཉིད་རྗེ་སྤྱད་
ཏུ་འགོ་ཞིང། ཚུ་ཚྭ་གཞི་ད་དུང་དགྲུག་ན་ཉོག་ཏུ་འགོ་རྒྱུ་རེད། དགྲ་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་པའི་
ཕྱགས་བརྒྱབ་ན། བན་ཚུན་གཉིས་ཀའི་ཁོང་ཁོ་དང་རྒྱལ་ཕྱགས་ཆེ་རུ་གཏོང་གི་ཡོད།
མདོ་དོན་ཡང་སྦྱིང་ཆགས་སྤང་ཕྱགས་ཆེ་རུ་འགོ་བཞེན་ཡོད།

སློབ་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་དུ། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་
ཤེས། བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཡོང་འབྲེལ་ལས། ཉེས་པ་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་སྤྱོད་དང་། གཞན་སྤྱོད་ཞེས་
བདེན་ཞེན་ཆེས་ན། དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཕྱགས་ཆེར་འཕེལ་ཏེ། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་བདེ་ཙམ་བརྒྱལ་ཏུ་སོང་སྟེ་རང་གཞན་གཉིས་སྤང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་སྦྱོར་
ཀྱི་ཡོད། ཐོག་མར་རྒྱ་མཚན་བཤད་དེ་པན་ཐབས་བྱ། དེས་མ་པན་ན་རེ་ཞིག་བརྗོད་དུ་འཇུག་
དགོས། ཁོང་ཁོ་དེ་ཉིད་སློབ་བྱུང་བ་ལས་གཏན་དུ་བ་མིན་པས་ཁོང་ཁོ་ཞི་བའི་དུས་ཡོང། དེས་
ན། ནང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་པོ་ནི་ཉ་ཅང་ཐབས་སྤྱད་ཡིན་པས་འདིར་ཞེ་སྤང་ལ་གཉེན་པོ་
བསྟེན་ཚུལ་བྱེ་གྲག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེའི་དམག་དཔུང་གིས་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་གི་དགྲ་པོ་འདུལ་བར་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
ལག་ལེན་ཉི་ཕུ་བ་དེ་ཡིན་ལོ། །

འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་རི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི།

ཙམ་བར།

འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལན་ཚུའི་ཚུ་དང་འབྲ།

རི་ཅམ་སྤྱད་ཀྱང་སྲིད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར།

གང་ལ་ཞེན་ཆགས་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས།

འཕྲལ་ལ་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་སྐྱེ་རི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་བུའི་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཅི་ཅམ་དུ་ལོངས་སུ་སྤྱད་ནའང་ལན་ཚུའི་ཚུ་ལ་སྤྱད་པ་བཞིན། རི་
ཅམ་སྤྱད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ད་དུང་ཡང་སྲིད་པ་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་བ་ལས་ཟད་རྒྱ་མེད། ཆགས་པའི་
དབང་གིས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དེས་ནམ་སྤུགས་རང་ཉིད་མི་བདེ་བ་འདྲིན་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན།
འབྲིག་པའི་བདེ་བ་ཞིག་གིས་འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
ལྟ་བུས་རང་ཉིད་ལ་སྤུགས་སུ་གཞོན་གྱི་ཡོད། རི་ལྟར་གཡན་པ་ཟ་སྤུགས་ལངས་སྐྱབས་དབྱང་
ན་སྦྱིད་པར་ཚོར་ཞིང་། མ་བཟོས་ཏེ་ཐུག་ཐོན་ནའང་ད་དུང་སྤར་སྤར་བཏང་ན་སྦྱིད་པར་ཚོར་
གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའང་གཡན་པའི་ཟ་སྤུགས་ལང་རྒྱའི་ན་ཚ་དེ་ཉིད་ཡོད་ན་དེ་སྤར་སྤར་བཏང་ཏེ་
སྦྱིད་པོ་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཟ་སྤུགས་ཀྱི་ནད་དེ་བྱུང་ན་སྤམ་པ་སུ་ལའང་མེད། བ་ཚ་དེ་ལྟ་བུ་
ཙམ་བར་མེད་པ་ནི་བདེ་བ་ཡིན།

སྤྱིའི་ཞབས་ཀྱིས། རིན་ཆེན་སྲོང་བ་ལས། གཡན་པ་འཕྲུག་ན་བདེ་བ་སྟེ། །དེ་བས་
གཡན་པ་མེད་ན་བདེ། །དེ་བཞིན་འདི་གཉེན་འདོད་ལྡན་བདེ། །འདོད་པ་མེད་ན་དེ་བས་བདེ།
།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་རི་ཅམ་སྤྱད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་

སྲིད་པ་རྗེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་ངོམས་པའི་དུས་མེད་པས། གང་ལ་ཆགས་ཞེན་སྦྲེ་
བའི་ཡུལ་དངོས་སོ་གང་དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཏེ་འཕྲུལ་མ་
ཉིད་དུ་སློང་དགོས་པ་དེ་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཉེར་གཅིག་པ་
དེ་ཡིན། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་
སློང་དེ་ལྷུ་བོ།

དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་མཉམ་གཞག་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སློང་རྒྱལ།

དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་སློང་ལ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུའི་སློང་རྒྱལ་དང་། རྗེས་སོ་བའི་སྐྱེས་ལྟ་བུའི་སློང་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཉམ་གཞག་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སློང་རྒྱལ་ལ་ཐོག་མར། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཅི་ལྟར་སློང་བའི་རྒྱལ་ནི།

ཅ་བར།

- ཅི་ལྟར་སྐྱང་བ་འདི་དག་རང་གི་སེམས།
- སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་སློས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ།
- དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་གཟུང་འཇིག་མཚན་མ་རྣམས།
- ཡིད་ལ་མི་བྱེད་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་ལྟར་སྐྱང་ཞིང་སྲིད་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཅམ་དུ་ཟད་ལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཡིན་ཞེས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་བཤད་ལུགས་ཤིག་གས། ཡང་ན། རྣམ་

འགྲོར་སྐྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་དེ་འབྲེལ་མིན་ནམ། གང་ལྟར་
དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་བའི་བཞེད་པ་བཞེན་དུ་བཀའ་ན། ལྡང་ཞིང་སྲིད་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་
སམ། དག་པ་དང་། མ་དག་པའི་ཚོས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་རང་
ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པ། ཡུལ་ཅན་ཐ་སྣད་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་
གསུངས་པ་ལྟར།

ཐ་སྣད་པའི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་སྟེ། ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ་འདྲེ་ལྟར་
ལྡང་བ་བཞེན་བདེན་ན་ཚོས་དེ་དང་དེའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན། ཚོས་དེ་དང་དེའི་ངོས་ནས་
རང་རྒྱལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོད་ལུགས་ཤིག་ཡོད་ན། ཡུལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཐ་སྣད་དེ་དང་དེ་འདྲུག་
སའི་གཞི་དེ་དང་དེ་བཟླགས་ཤིང་དབྱུང་པའི་ཚེ། རེ་གསལ་ཇེ་གསལ་དུ་འགྲོ་དགོས། འོན་
ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན་པར་བཟླགས་ཤིང་དབྱུང་ན་ཇེ་གསལ་དུ་མི་འགྲོ་བར་གང་མཚམས་ནས་
ཉེད་མི་བྱུང།

དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཉེད་པ་དེ་མེད་ནས་མི་ཉེད་པ་ཡིན་ནམ། ཡོད་ནས་མི་ཉེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
མེད་ནས་མ་ཉེད་པ་ཡིན་ན་དེ་མེད་དགོས། བན་གཞོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་དགོས་པ་ལ། དག་
མ་དག་གི་སྐྱོད་བཅུད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་དེ་དང་དེས་བན་གཞོན་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་
རང་ཅག་གི་མཐོང་ཚོས་སུ་ཡོད། དེས་ན། ཡོད་ནི་དེས་བར་ཡོད་པས། མེད་ནས་མ་ཉེད་པ་
མིན། འོ་ན། ཡོད་ཐག་ཚོད་ཡིན་ན་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་དེ་ཡུལ་སྟངས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་
ཡིན་ན། ཡུལ་སྟངས་ནས་ཇེ་ལྡང་གྲུབ་བཟླགས་ཤིང་དབྱུང་ན་ཉེད་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཉེད་རྒྱ་
མེད། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དེའི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ། ཡུལ་ཅན་ཐ་སྣད་པའི་ངོས་ནས་བཞག་པ་འོས་
མེད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་རེད། ད་ལྟ་རང་ཅག་གི་སྐོ་ལ་ཇེ་ལྡང་སྐྱང་ངམ། དག་མ་དག་གི་ཚོས་ཅན་

སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དང་དེ་སྤང་བའི་ཚེ། སྤང་ལུགས་དེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་
ངམ། ཡང་ན། སྤང་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རང་ཅག་གི་སྣོ་ངོར་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་
པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་བས་སྣོ་དེ་འཁྲུལ་བ་ཡིན།

ཁམས་སློམ་ཅེ་རག་དོན་གྱུ་བ་སྤིང་གི་དབེན་གནས་སྤྲོ་མ་བཟུ་ཤིས་བདེ་ལེགས་
གྱིས་ལྷ་རྒྱལ་མཚོག་བདུན་པ་ཆེན་པོར་རང་འཛིན་ཅད་ནས་གཅོད་པའི་ཞལ་གདམས་ཤིག་
དགོས་ཞེས་འཕྲིན་ཡིག་གི་ལམ་ནས་བསྐྱུལ་མ་ཞུས་པར། དེའི་ལན་དུ། གཉིད་གྱིས་སློམ་
པའི་ཤེས་ངོར་མི་ལམ་ཡོད། །སྐྱུ་མས་བསྐྱད་པའི་རྟ་དང་སྤང་པོ་སོགས། །སྤང་བ་ཅམ་
ལས་གཞི་དེར་དོན་གྱི་ཚོས། །འགའ་ཡང་མེད་པ་སྣོ་ཡིས་བཏགས་པ་ཅམ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར། མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་དབེན་བཞོན་དེ་གང་དང་གང་དུ་སྤང་ས་དེ་དང་དེ་
ལ། དཔེར་ན། མི་ལམ་དུ་སྤང་པོ་ཆེའི་ལྷ་ཚོགས་ལྟ་བུ། གཞན་ཡང་། དེང་སང་རང་ཅག་གྱུ་
གར་ལ་ཐོད་གྱི་མི་ལམ་གཏོང་སྐབས། མི་ལམ་གཏོང་ས་དེར་ཐོད་གྱི་ལུང་བ་དངོས་སུ་མེད་
བཞིན་དུ་སྤང་བ་ཅམ་ཞིག་འདྲ་འོང་བ་མ་གཏོགས་དེར་དོན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་ཞིག་མེད།

རྗེ་སྐྱེད་དུ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །དེ་བཞིན་བདག་གཞན་འཁོར་བ་མུང་འདས་
སོགས། །ཚོས་ཀུན་སྣོ་དང་མིང་གི་ཐ་སྣང་གྱིས། །བཏགས་པ་ཅམ་ལས་གདགས་གཞི་
ལྷན་གྱི་སྤྲིང་། །རང་གིས་ཡོད་པ་འགའ་ཡང་མ་མཚེས་སོ། །ཞེས་རང་ངོས་ནས་ཡོད་
པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མ་མཚེས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་ལ་སོགས་
པའི་ཚོས་ཅན་དེ་དང་དེ། གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་གི་ཡོད་ཀྱང་།
ཚོས་ཅན་དེ་དང་དེ་ཞེས་མཚུ་བ་མོ་འཚུགས་ས་དེའི་སྤྲིང་དུ་རང་གི་ངོས་ནས་གྱུ་བ་པ་དང་།
ངོ་ཐོ་ཉིད་གྱིས་གྱུ་བ་པ་གཏན་ནས་མེད།

དེ་ཡང་རི་རྒྱན་དུ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་མ་རིག་གཉིད་འབྱུག་གིས།
།སྐྱེས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དུག་དོར། །གང་སྐྱང་གཞི་དེར་དོན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག
།འཆར་ཚུལ་རང་རེའི་སློབ་པའི་ལ་ལྟོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཉིད་འབྱུག་པོ་དང་
འབྲེལ་བའི་མ་རིག་བསམ་བསྐྱོད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དུག་གི་ཤེས་པའི་དོར་གསུགས་སྐྱ་
ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གང་དང་གང་སྐྱང་ཡང་། སྐྱང་ས་དེའི་དོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱང་
བས་སོ་སོའི་སྦྱོང་བར་ལྟོས་ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་ཅག་གི་སློབ་དོར་མ་རིག་པ་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་
ད་ལྟའི་སློབ་ལ་ཅི་སྐྱང་ཡང་ཡུལ་གྱི་དོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྐྱང་བ་ལས། མིང་གི་དབང་གིས་
ཡོད་པ་ཞིག་སྐྱང་གི་མེད། འདི་དང་འདི་ཞེས་འབྱུག་གཞི་ཡུལ་སྟེང་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་།
ཡུལ་གྱི་དོས་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སློབ་ལ་འདར་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དོས་ནས་ཡོད་པ་ལོ་
རང་གིས་རང་རྒྱ་འཕེར་བའམ། ལོ་རང་གི་དོས་ནས་རང་ཚུགས་སྐྱུང་བ། ལོ་རང་རང་དབང་བ།
རང་དབང་ཅན་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྐྱང་བ་ཡིན།

དེས་ན། ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་འབྲུལ་པའི་སློབ་སྐྱང་བ་ཡི། །ང་སོགས་གདོད་
ནས་བྱུང་བའི་སྐྱོད་ལུགས་འདི། །དགག་བྱ་ལྟ་ལོ་ཡིན་པས་སློབ་ཡི་དོར། །སྐྱེས་པ་མེད་པར་
ཞེགས་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱི་དག་མ་དག་གི་སྐྱང་བ་སྐྱ་
ཚོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དང་། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་
ཅམ་ཞིག་དང་། ཐ་སྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་དང་། སློབ་ཡི་དབང་གིས་ཡོད་ཅམ་ལས་ཡུལ་
གྱི་དོས་ནས་ཡོད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་
གྱི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་། སེམས་དེ་ཉིད་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་མི་བྱུང་། རི་ལྟར། སེམས་

ཞེས་བ་འདི་འང་ཤེས་བ་སྐད་ཅིག་སྲ་སྤྱིའི་ཆ་བསལ་བའི་སྟེང་ནས་ཤེས་བ་སྤྱི་ཙམ་བ་རེ་རེ་
 བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་དེ། དཔེར་ན། མིག་གི་ཤེས་བ་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་མིང་དེ་གདགས་སའི་གཞི་
 དེའི་སྟེང་ནས་ཡོད་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སློབ་སྦྱང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་ཆ་ཤས་སོ་སོ་ནས་བཙལ་ཏེ་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ན། ཆ་ཤས་དེ་དག་ལ་མ་སྟོས་པའི་ཆ་
 ཅན་ཡན་གར་བ་ཞིག་རྟེན་རྒྱུ་མེད། ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་པོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆ་ཤས་
 དག་སོ་སོ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་ཆ་ཅན་དེ་ཡང་མི་རྟེན་ཅིང་འདྲི་གཟི་ཐུབ། ཡན་ལག་སོ་
 སོ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཡང་མི་རྟེན། ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་དེ་དག་གི་
 སྟེང་དུ་ནི་བྱུང། དེ་ལྟར་བྱུང་ལུགས་ལ་དབྱུང་པའི་ཆེ་གདེང་འཁེལ་བའི་མཚུབ་སོ་འཇུགས་
 ས་ཞིག་མེད་བ་ཡིན། འབྲི་གུང་པས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་དཔོན་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔལ་
 འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་སློབ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་པར་གནང་ཐོག་མཁའ་ཆེན་དོ་རྗེ་
 འཆང་དང་རྗེ་བླ་ལ་པའི་སྦྱོར་སྦྱོར་མགུར་དབྱུངས་རེ་བཞེས་ཤིང་། པའི་མི་པོ་ལྟ་བུས་རྗེ་བླ་
 མ་མཚོག་ནས་ཀྱང་ཉམས་མགུར་ཞིག་གནང་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པར། ལྗེས་མཚོག་བདུན་
 པ་ཆེན་པོས། ཉམས་མགུར་འདི་ལྟར་བཞེས་པར་མཛད་དེ། སྟེང་འདབ་བརྒྱུད་ཨ་ལྷ་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་
 དབྱུས། །གཞི་འགྱུར་མེད་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་གར། །ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་སློབ་བཟང་གྲགས།
 །པ་བླ་མའི་ངོ་བོར་བྱུག་འཆོལ་ལོ། །གཞི་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པ། །ནང་རང་གི་
 སེམས་ཀྱིས་བརྟགས་བ་ཙམ། །སེམས་དེ་ཡང་བརྟགས་ན་སྦྱེ་འགག་བྱལ། །གནས་ལུགས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཨེ་མ་རྟོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཙམ་དང་། སེམས་དེ་
 ཡང་བརྟགས་ན་སྦྱེ་འགག་དང་བྱལ་བ། དེ་བཞིན་སེམས་གང་གི་ཡིན་པའི་གང་ཟག་རང་ཉིད་

ཡུང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། རི་སྐྱད་དུ། ཉམས་མཁུར་དེ་ཉིད་ལས། རྫོན་མཁའ་ལ་ཚུ་
 འཛིན་དེངས་པ་བཞིན། དབྱིངས་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་སྣང་ངོ་རུ། །སྦྱོང་སྣང་གི་སྦྱོས་པ་མ་
 ལུས་ལུ་བ། །ང་སྐྱེ་མེད་ནམ་མཁའའི་རྣམ་འབྱོར་ལ། །གཤེས་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་རྩུབ་པོ་ཆེ། །སྣང་
 གཤམ་ཀུན་སྐྱེ་མའི་ལྟ་མོར་མཐོང་། །ཉམས་དགའ་བ་སྣང་སྟོང་བྱུང་འཇུག་འདིས། །བསྐྱེ་
 མེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པ་རྟེན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་རྣམ་འབྱོར་པ་རྩུབ་པོ་ཆེ་དེ་ལ་
 ཅི་ཅམ་སྣང་བ། སྣང་གཤམ་རིག་གསུམ་གྱི་འཆར་ཚུལ་ཅི་ཡང་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། ཅིར་ཡང་
 མ་གྲུབ་པ་ལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་འདི་བདེན་པ་ལ་འགལ་འདུ་མི་འོང་སྟེ། དཔེར་ན། དབྱུར་
 ཅི་ཤིང་ནགས་ཚམ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ས་པ་ཞིག་དང་། རྫོན་དུས་དང་དགུན་དུས་སུ་ཅི་ཤིང་
 རྣམས་སེར་པོར་གྱུར་ཏེ། དུལ་ཤིང་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མཛེས་པའི་ཆ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་
 ཤིག་དང་། མི་སྐྱུག་པའི་ཆ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་འགྱུར་བའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཡིན་ཞིང་། ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་འདི་དག་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་
 རྟེན་ཡོད་ན་དེར་འགྱུར་བ་གནས་འོང་། མི་སྐྱུག་པའི་ཤིང་དེ་སྐྱུག་པའི་ཤིང་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར།

དེ་བཞིན་མི་ལ་མཚོན་ན། ད་ལྟ་གཞོན་ལུ་མཛེས་སུ་གལ་འཆར་སྐྱུག་པ་དེ་གྲུབ་
 ལུགས་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་རྣམ་ཤིང་འཁོགས་པར་རི་ལྟར་འགྱུར། ད་ལྟ་རང་ཅག་གི་
 རྫོན་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེ་སྦྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ལུགས་སུ་རི་ལྟར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཡང་རྫོན་ཅན་དང་རྫོན་མེད། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་སྐྱུག་
 པ། མཛེས་པ་དང་མི་མཛེས་པ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་འགལ་མེད་དུ་འོང་བ་དེ། གཞི་
 མི་བདེན་པའི་རང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། གཞི་བདེན་པ་ལ་རྒྱ་ས་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་
 མི་འབྲད། གཞི་བདེན་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པའང་མི་འབྲད་པས་བཟང་ངན་ཡང་མི་

འཕགས། དེ་ལྟ་བུར་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བ་འཁྲུལ་མེད་དུ་འོང་བ་འདི་ས་རང་བཞིན་སྤོང་བའི་རྟགས་
བརྟན་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་རང་དབང་བའི་སྤོང་བུགས་དང་བྲལ་བས་རྒྱུན་ལ་སྤོང་ཏེ་འགྲུར་བ་
སྤྲོ་ཚོགས་བ་དང་། དེ་ལས་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤོང་བའི་ཡོ་ལང་སྤྲོ་ཚོགས་བ་ཤར་འོང་བ་ཡིན། དེ་
ལྟར་ན་སྤྱང་བས་སྤོང་བ་མི་འགོག་ཅིང་། སྤོང་བས་སྤྱང་བ་མི་སྤྲིབ་བ་ཞེས་བ་འདི་བྱུང་།

དེ་ཡང་རི་རྒྱན་དུ། རྗེ་ལྷ་མ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་དུ། ལམ་
ཞིག་རེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །རྟེན་འགྲེལ་མི་བསྐྱར་མཚོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས།
།རེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྤྱང་ས་ཀུན་ཞིག་ན། །དེ་ཆེ་ལྟ་བུའི་དབྱེད་བ་རྗོགས་བ་ལགས།
།ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནད་ཅིག་ཡིན། ཞིབ་པར་མི་ཤེས་ནའང་
བསམ་ཚོད་ལྟར་བྱས་ན་དེ་འདྲ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུ་སློབ་ལ་འཆར་བྱུང་བ་འོང་བ་ལ་སློབ་གོམས་
བ་ཆེན་པོ་དགོས། ལན་ཅིག་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤོང་བྱོགས་ལ་རེས་བ་གང་འཆོམ་བྱངས།
ཡང་། སྤྱང་བྱོགས་ལ་རེས་བ་བྱངས། དེ་ནས་ཡང་སྤོང་བྱོགས་ལ་རེས་བ་བྱང་དགོས།

རྟེན་འགྲེལ་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དོན་ལ་གོ་བ་ཤན་བུ་ཐེབས་པའི་རྗེས་སུ། སྤྱང་ཡང་
སློབ་འཛིན་ཚུལ་རི་འདྲར་འདུག་བ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྤྱངས་
ལ་དབྱེད། ཡང་། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཏུ་བཏོན་པའི་རྗེས་སུ་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་གནས་
ལྟགས་ལ་དབྱེད་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རེས་བ་བྱངས། འདི་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་རེས་བ་
འདེན་རེས་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱ་བ་གཅིག་གཉིས་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཡུན་བསྐྱངས་ཏེ་བསམ་
སློབ་བཏང་ན། ལམ་ཞིག་ན་ད་ལྟ་ཞུས་བ་སྤྱང་གྱི་སྤྱང་སྤོང་གཉིས་པོ་གཅིག་བྱོགས་སུ་གཅིག་
སོང་བ་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་གོ་བ་ཞིག་
ཆགས་ན་ཏུ་ཅང་པན་ཆེ།

རྒྱལ་སྐྱེས་ཐོག་མའི་བཟང་པོས། རི་ལྗང་གསུངས་པ་ལྟར། རི་ལྗང་སྤང་བ་འདི་
དག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་སློམ་པའི་མཐའ་དང་
བྲལ་བའི་ངང་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤེས་ན། དེ་ལྟར་སློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་ན་ཡོད་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དངོས་
པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟུན་ཤིང་དབྱེད་པའི་ཚེ། གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་ནས་མེད་སྤྱི་
པའི་ངེས་པ་རང་གིས་འདྲོངས་པ་ཞིག་འོང་། དེའི་ཚེ་རྒྱན་དུ་རང་ཉིད་ལ་སྤང་བ་སྤྲོད་ཆོག་པ་
ཤར་བའི་མིང་མིང་དེ་ཉིད་ཡལ་ཉེ་དེ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་མེད་པ་ལྟ་བུའི་སློང་བ་ཞིག་འཆར་ཡོང་ལ།
དེ་ལྟ་བུའི་སློའི་འཆར་ཚུལ་དེ་གའི་ངང་དུ་སློབ་སྦྱོར་ཞེས་སློང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ལེགས།

གནས་ཆ་མེད་ན་དེའི་འདྲིན་སྤངས་མ་ཤོར་བར་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལས་སློང་མི་སྤྱི་
གནས་ཆ་ཡོད་ན་གནས་ཆའི་ལག་རྗེས་ལྟ་བུ་དེ་དུས་ཐོན་འོང་། དེ་ལྟར་གནས་ཆ་མེད་ན་
ཡུན་རིང་གནས་སྤོང་བ་དཀའ་ཡང་། ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་སློང་གསལ་ཞིག་ཤར་ཡོང་བ་དང་།
དེའི་གནས་སྐབས་སུ་སློའི་སློམ་པ་གཞན་དག་སྤེབས་མི་སྤོང་བས། དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་གཟུང་
འདྲིན་མཚན་མ་རྣམས། །ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།

རི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། མ་མཐོང་བ་ཞི་མཐོང་བ་དམ་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་
ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་དེའི་ངང་དུ་སྤྲོད་ཞེས་བཞག་པ་དེ་མཉམ་གཞག་
ནས་མཐའ་ལྟ་བུའི་སློང་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤང་བ་རང་གི་སེམས་དང་སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་
སློམ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་ཚོས་ཙན་གཟུང་འདྲིན་གྱི་མཚན་
མ་སྤྲོད་ཆོག་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་རྒྱལ་སྐྱེས་བུ་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
ལག་ལེན་ཉེར་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ལོ།།

རྗེས་སྐོབ་ཏུ་ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་སྦྱོང་ཚུལ།

དེ་ནས་རྗེས་སྐོབ་སྐྱེས་ལ་ལྟ་བུའི་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་གཉིས་ལ་
སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་ལས། ཆགས་ཡུལ་ལ་མངོན་ཞེན་རྗེས་སྦྱར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ནི།

ཅེ་བཤ།

ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་དང་སྤང་བ་ན།།

དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་འཇའ་ཚོན་རི་བཞིན་དུ།།

མཛེས་བར་སྤང་ཡང་བདེན་བར་མི་ལྟ་ཞིང་།།

ཞེན་ཆགས་སྦྱོང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་རང་གི་སྦྱོའི་ཤར་ཚུལ་ལ། སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དགོས་དོན་
ནམ་ལག་རྗེས་གལ་ཆེ་བ་ནི། ཚོས་ཅན་དང་འགྲེལ་ཚུལ་མ་ལོར་བར་ཤེས་དགོས་པ་དེ་ཡིན་
སྟེ། ཚོས་ཅན་གྱི་གནས་ལུགས་སྤང་ཡང་མི་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་ལ་དབགས་ཏེ་
འགྲེལ་བ་བྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ལེགས་ཚོད་རེད། ཚོས་ཅན་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་
དག་མེད་པའི་དོན་ནི་མིན་ཞིང་། ཡང་། སྦྱོང་བ་ཉིད་ངེས་པས་ཚོས་ཅན་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་
པ་འདི་དག་སྦྱོའི་ཡུལ་དུ་བཀག་པའི་དོན་ཡང་མིན།

ཚོས་ཅན་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་སྦོ་ལ་སྤང་སྐབས། བདེན་འཇིན་གྱི་
དབང་གིས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ནམ་རྟོག་གིས་སྦོ་བཅུགས་ནས། ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བ་འདི་
དག་འགོག་པའི་དོན་དུ་ཚོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་གི་ཚོས་ཉིད་དམ། གནས་ལུགས་
གཏུན་ལ་འབ་པ་དེས་པན་རྒྱབས་ཆེ་བ་བྱུང་བ་མིན་ནམ་སྟེ། མཉམ་གཞིག་གི་སྐབས་སུ་

ཚོས་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བྱངས་པའི་ལག་རྗེས་སྟུ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡུལ་བཟང་ངན་
སྣ་ཚོགས་དང་འཕྲད་པའི་ཆེ་ཡུལ་བཟང་པོ་ལ་བཟང་པོ་དང་། ངན་པ་ལ་ངན་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་
བ་བཀག་པ་མིན། འོན་ཀྱང་རི་ལྟར་ཞེ་ན། བཟང་པོ་ལ་བཟང་པོར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཏེ་བདེན་
པར་གྲུབ་པའི་བཟང་པོར་ཞེན་ན། ཆགས་པ་སྐྱེ་ཡོང་བས་དེ་ཉིད་བཀག་པ་ཡིན།

དེ་ཉིད་མི་བདེན་པའི་བཟང་པོར་ངོ་འཕྲོད་ན་བཟང་པོའི་འདུ་ཤེས་འགོག་མི་དགོས།
ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་སློབ་དཔྱད་པ་ཏེ་བྱངས་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་
བཀག་ཡོང་བ་དེད། འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་ལ་མ་རིག་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་སློབ་ཐོབ་
པའི་སློབ་ས་སམ། ལོགས་བྱེད་པའི་སློབ་ས་སྐྱེ་བ་ཡིན། བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྣངས་
དངོས་སུ་འགལ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་ཤུགས་ཆེར་བྱངས་ཏེ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིས་
ཐོབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེའི་སྐབས་སུ་པལ་ཐོགས་རྒྱབས་ཆེ་བ་བྱུང་བར་མིན་ནམ་སྟེ།

རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་དང་འཕྲད་པ་ན། དབྱར་དུས་ཀྱི་
འཇམ་ཚོན་བཞེན་དུ་མཛེས་པར་སྣང་ཡང་། དེ་ལ་བདེན་པར་ལྟ་བུ་མི་འོང་། བདེན་པར་མི་ལྟ་
བའི་དབང་གིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བདེན་ཞེན་ཤུགས་ཆེར་མི་འོང་། རིམ་པས་བདེན་ཞེན་
མི་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན། བདེན་ཞེན་གྱིས་གཞི་ལམ་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་
སྐྱེ་མི་ཐུབ། ཆགས་སྣང་གང་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཏེ་སྟུག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་
འབྱུང་བ་འདི། སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ཤུགས་པས་མཛད་པའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པའི་ནང་དུ་
ཤུགས་ཆེར་གསུངས་ཡོད།

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟའི་ཞབས་ཀྱིས། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པར། ལུས་ལ་ལུས་
དབང་ཐོབ་ཞེན་དུ། །གཏེ་སྟུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྲུང་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་

ཡང་། །གཉི་ལྷག་བཅོམ་བས་བཅོམ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། ཐལ་འགྱུར་པའི་
ལྷགས་སམ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་གཞག་སྤྱད་མོང་མ་ཡིན་
བ་གསུངས་པ་ལྟར། ཞེས་མོར་དབྱེད་དགོས། དུལ་གང་ཞིག་མངེས་པར་སྤང་ཡང་བདེན་པར་
མི་ལྟ་ཞིང་ཞེན་ཆགས་སྤོང་དགོས་པར་གསུངས།

སྐབས་འདིའི་ཞེན་ཆགས་སྤོང་ལྷགས་ནི། སྤར་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་མི་སྦྱག་པར་
བརྟམ་ཏེ། ཞེན་ས་སྤོང་ལྷགས་དེ་དང་། ད་ལྟའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་མི་བདེན་པར་བརྟམ་ཏེ་ཞེན་
ཆགས་སྤོང་ལྷགས་གཉིས་ལ་ལྷགས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་འཛིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་
སླེལ་སྤྱབ་ན་ཉ་ཅང་ལེགས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྦྱག་པ་སློམ་ཞེས་བ་དེས་གནས་
སྐབས་ཚམ་མ་གཏོགས་ལྷགས་རྩ་ནས་འགོག་སྤྱབ་པ་འཛིན་ཏུ་དཀའ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་
པོར་མི་སྦྱག་པ་སློམ་པ་དེ་ཚམ་དུ་མ་ཟད། འདོད་ཆགས་གང་ལས་སྐྱེ་སའི་དུལ་དེ་བདེན་པར་
མེད་པར་བརྟམ་ཏེ། དེའི་སྤྲེང་གི་ཚོས་ཉིད་གནས་ལྷགས་དེས་ཏེ་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་དེས་
ཤེས་ལྷགས་ཆེར་འདྲེན་སྤྱབ་ན། ཆགས་པ་མི་འཕེལ་བར་འཛིན་ཏུ་པན་ཏུས་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལྟ་
བུའི་དུལ་གྱིས་ཞེན་ས་སྤོང་བ་དེ་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཉེར་
གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤར་བའི་དུལ་འཁྲུལ་སྤང་བདེན་མེད་དུ་དེས་བས་སྦྱག་བསྐྱེད་ལ་རི་མི་སྦྱམ་པའི་
ཚུལ་ནི།

ཅ་བད།

སྦྱག་བསྐྱེད་སྤྲོ་ཚོགས་མི་ལས་བྱ་ཤི་ལྟར།
འཁྲུལ་སྤང་བདེན་པར་བཟུང་བས་ཨ་ཐང་ཆད།།

དེ་ཕྱིར་མི་མ་ཐུན་རྒྱུན་དང་འབྲུག་པའི་ཆེ།།

འཇུག་པར་ལྟ་བུ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱུན་ཞེ་སྤང་སྤྱེ་བའི་ཡུལ་དང་འབྲུག་
པའི་སྐབས་སུ་ཞེ་སྤང་སྤྱེ་འོང་བ་ལྟར། ལྷ་ཚོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་རྣམས་དང་འབྲུག་པའི་
སྐབས་སུ་མི་ལམ་ན་བུ་ལི་བ་ལྟར། མི་བདེན་འཇུག་པར་བལྟས་ཏེ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་རང་
མཚང་བ་ལེགས་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱུང་ན་འདིས་པན་ངེས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཉེར་བཞི་བ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ཡན་
ཆད་གྱིས་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སློབ་ཚུལ་དེ་བྱུབ་པོ།།

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སློབ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ཏེ།
ཕྱིན་ཏུག་ལ་སློབ་པ་བྱུང་བུ་བལྟས་པར་མངོན་དོ།།

པར་རྒྱུན་ཏུག་ལ་སློབ་ཚུལ།

དེ་ལ་ཐོག་མར་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་བལྟས་པ་ནི།

ཅ་བར།

བྱང་ཚུབ་འདོད་པས་ལུས་ཀྱང་གཏོང་དགོས་ན།།

ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སློབ་ཅི་དགོས།།

དེ་ཕྱིར་ལན་དང་རྣམ་སྐྱེན་མི་རེ་བའི།།

ཕྱིན་པ་གཏོང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱབ་མེད་པའི་བྱང་

ཚུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་སྲོད་དུ་ལུས་ཀྱང་གཏོང་དགོས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་
དངོས་སོ་གཏོང་བ་ལྟ་ཅི་སློབ་ཏེ་དེ་རྣམས་ལ་ཆགས་ཞེན་བྱ་དགོས་དོན་མེད། མ་འོངས་པར་
རང་ཉིད་རླུག་པོར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དེ་ནི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་
སློང་དང་འབྲེས་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་མིན།

འདི་ལྟར་སྦྱིན་པ་གཏོང་ཞེས་བརྗོད་དེ་གཏོང་སོང་ཆེ་བའི་སྦྱན་གྲགས་ལ་རེ་བ་ལྟ་བུ་
རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་སློང་དང་འབྲེས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་གཙང་བ་ཡིན། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་སློབ་ལྟར་མ་ཞུགས་པར་པན་
སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོས་
ཏེ་གཏོང་དགོས། དེ་ལྟར་ལན་དང་རྣམ་སྦྱིན་ལ་མི་ལྟ་ཞེད། མི་རེ་བའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་དགོས་
གསུངས་པ་འདི་དག་མདོ་སྤེ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
གྱིས་སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
ལག་ལེན་ཉེར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ནི།

ཅ་བཤ།

ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པར་རང་དོན་མི་འགྱུབ་ན།།

གཞན་དོན་སྦྱུབ་པར་འདོད་པ་གང་མོའི་གནས།།

དེ་ཕྱིར་སྲིད་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་ཡི།།

ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས། དེ་ལྟ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མདོན་

མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། མངོན་མཐོའི་རྒྱ་གཙོ་པོ་
ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བའི་སྤྲོད་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན་པས། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་
པ་སྲུང་བ་མེད་ན། མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་ཅམ་ཡང་ཐོབ་མི་ཐུབ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ད་
པ་གད་མོའི་གནས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁས་འཆེ་བའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཁ་གཏད་
གཅགས་ཏེ། སྐབས་རེར་དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་རེ་མ་གཏོགས། དགོས་པ་སྟག་པོ་མེད་
ཆེ་ཉོན་མོངས་ལ་འཐབ་ཕྱོགས་ཉན་རང་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྟག་པོ་ཞིག་དེས་བར་དུ་བྱ་དགོས།

དེ་སྤྱིར་སྤྱིད་པའི་འདུན་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བའི་དགོས་དོན། རང་ཉིད་སྤྱི་མ་ངན་
སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བར་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་ན་སྟམ་པའི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཚུལ་
ཁྲིམས་སྲུང་བ། དེ་ནི་རང་དོན་ཡིད་གྱེད་ཀྱི་སློབ་དང་འདྲེས་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་མིན་ལ། རང་ལ་མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་ཞིག་མ་ཐོབ་ན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ད་
པར་མི་རུས་པར་མཐོང་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་
པར་འདུག་སྟམ་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་དགོས།

ཕྱགས་སུ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་མཐར་སྐྱོབ་པ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས། དེ་མ་ཐོབ་ན་རང་ཉིད་གཞན་དོན་གྱི་ད་པ་ལས་ཉམས་པར་
འདུག དེ་ཡང་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེའི་སྤྱིར་ངས་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་སློབ་སྟམ་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་དེ་ནི། སྤྱིད་པའི་འདུན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་
སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་སྤྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་རྒྱལ་སྐྱོབ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཉེར་དུག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཟོད་པ་ལ་སྐྱོབ་པའི་ཚུལ་ནི།

ཅ་བར།

དགེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་ལ།།

གཞོན་བྱེད་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་གཉེར་དང་མཚུངས།།

དེ་སྤྱིར་ཀུན་ལ་ཞེ་འགྲམས་མེད་པ་ཡིས།།

བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་གི་དོན་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན། བཟོད་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ལ། དགེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་མཁན་ཏེ། གཞོན་བྱེད་མཚོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་ཐམས་ཅད་རིན་མོ་ཆེའི་གཉེར་རམ་འབྱུང་ཁུངས་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར། གཞོན་བྱེད་མཚོག་དམན་ཀུན་ལ་ཞེ་འགྲམས་མེད་པའི་སྐྱོན་ས། བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས། འདིར་གཞོན་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། གཞོན་བྱེད་མཚོག་དམན་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེའི་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། རང་ཅག་སོ་སོ་ལས་མཐོ་བ་ཞིག་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ལ་སྐྱབ་ཚོད་བཏང་ན། དེ་འཁུར་ནས་སྤོད་པ་དེ་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་བཟོད་པ་མ་བསྐྱོམ་རང་བསྐྱོམ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། དོན་དུ་སྐྱབས་སྟེད་མ་སྐྱབ་པས་ཡིན།

དེས་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབས་ཀྱི་ལུས་པའི་ཡུལ་ཉེ་རང་ལས་དམན་པ་ཞིག་གིས་
རང་ལ་གཞོན་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་ན་དེ་ནི་བཟོད་པ་ངོ་མ་ཡིན། བརྩོམ་པོར་
ལན་སྐྱོག་པའི་ལུས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལན་མ་སྐྱོག་པར་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་ན། དེ་ནི་བཟོད་པ་
བསྐྱོམ་པ་དངོས་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་མཚོག་དམན་ཀུན་ལ་ཞེ་འགྲམ་མེད་པའི་
བཟོད་པའི་པར་སྤྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། རྒྱལ་སྐྱོད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ལག་
ལེན་ཉེར་བདུན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཙུན་འགྲུས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི།

ཅ་བད།

རང་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཉན་རང་ཡང་།།

མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བསྐྱོག་ལྟར་བཙུན་མཚོང་ན།།

འགོ་ཀུན་དོན་དུ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི།།

བཙུན་འགྲུས་ཚོམ་པ་རྒྱལ་སྐྱོད་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཉེ། རི་ལྟར་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྐྱོབ་པ་ནི། རང་དོན་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བསྐྱོག་ལྟར་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་
པས། དེ་ལྟར་ན། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་
བསམ་པ་མངའ་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ལྷག་པར་དུ་ཡང་ཡོན་ཏན་
ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་བཙུན་འགྲུས་ལ་སྐྱོབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་
པར་སྤྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། རྒྱལ་སྐྱོད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཉེར་
བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །

བསམ་གཏན་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ནི།

ཅ་བར།

ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས།།

ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས།།

གཟུགས་མེད་བཞི་ལས་ཡང་དག་འདས་པ་ཡི།།

བསམ་གཏན་སློམ་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་ལ་སློབ་པ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་གོགས་དང་བཅས་
ཏེ་སློབ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན།
དེའང་སྲིད་པའི་ཅ་བ་གཙོད་པའི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་ལ་སློབ་པ་སྟེ་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་ཡིན་
པས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ཞབས་ཀྱིས། སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་
པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཚིག་དེ་སོར་བཞག་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་རེད། ཇི་ལྟར་ཡིན་རུང་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་
སྐབས་ཀྱི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སློམ་པ་དང་མི་འདྲ་བར། ལམ་དེ་དག་ལས་འདས་
པ་སྲིད་པའི་ཅ་བ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འགྲེལ་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སློབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསམ་
གཏན་གྱི་པར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་
ལེན་ཉེར་དགུ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ནི།

རྩ་བར།

ཤེས་རབ་མེད་ན་པ་རོལ་སྤྱིན་ལྡེ་ཡིས།།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་མི་བྱས་པས།།

ཐབས་དང་ལྡན་ཞིང་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི།།

ཤེས་རབ་སློམ་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་མེད་ན་དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་གྱི་མིག་ཡོད་ན་མར་སྤྱིན་ལྷག་མ་འདྲི་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱར་འགྲུང་ཞིང་། ཤེས་རབ་གྱི་མིག་དང་བྲལ་ན། སྤྱིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་གྱི་བར་སྤྱིན་ལྡེ་ཉམས་ལེན་ལ་ཅེ་ཅམ་བསྐྱབ་ནའང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་མི་བྱས་པས། ཤེས་རབ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཤེས་རབ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་རྒྱར་པ་མིན་པར་ཐབས་གྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། མདོར་ན། ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་དང་། ཐབས་གྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་སྟེང་ནས། ཚོགས་གཉིས་ལ་སློབ་དགོས་པར་གསུངས། བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱེད་པ། བྱ་ལུལ་ཏེ་འཁོར་གསུམ་བདེན་བྱལ་ཏུ་མི་རྟོག་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སློམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་བར་སྤྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་སུམ་ཅུ་པ་དེ་ཡིན་ལོ།།

རང་གི་འཇུག་པ་རང་གི་ས་བརྟག་པ་སོགས་ཚོས་བཞི་པ་སྟོང་རྒྱུ་ལ།

རང་གི་འཇུག་པ་རང་གི་ས་བརྟགས་ནས་སྟོང་བ་ནི།

ཅ་བཤ།

རང་གི་འཇུག་པ་རང་གི་ས་མ་བརྟགས་ན།།

ཚོས་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཚོས་མིན་བྱེད་སྲིད་པས།།

དེ་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་རང་གི་འཇུག་པ་ལ།།

བརྟགས་ནས་སྟོང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་བྲན་ཤེས་བསྟེན་དགོས་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་
འཇུག་གི་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེ་ལུ་དང་། བག་ཡོད་ཀྱི་ལེ་ལུ་གཉིས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་བསྟུན་
ཏེ་འདིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། དུས་རྒྱུན་དུ་རང་གི་ས་རང་ལ་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་
པར་སྟོང་ཡངས་སུ་ཤོར་ན། ཚོས་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཚོས་མིན་པ་བྱེད་སྲིད་པ་སྟེ། དཔེར་ན།
ང་ཚོ་ལྟ་བུར་ཚོས་པའི་མིང་ཐོགས། ཚོས་པའི་རྣམ་འགྲུར་ལྟ་བུར་ཡོད་ནའང་། ཞར་དང་ཞོར་
ལ་ཚོས་མིན་བྱེད་སྲིད་པས། དུས་རྒྱུན་དུ་རང་གི་འཇུག་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟག་སྟེ་ཅི་སྟུབ་སྟུབ་
ཀྱིས་སྟོང་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་སོ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མི་སྟེང་བའི་ཚུལ་ནི།

ཅ་བཤ།

ཉོན་མོངས་དབང་གི་ས་རྒྱལ་སྐྱེས་གཞན་དག་གི།

ཉེས་པ་སྐྱེང་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འགྱུར་བས།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷན་པ་པའི་གང་ཟག་གི།

ཉེས་པ་མི་སྐྱེ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་བརྗོད་ན་སྤང་ཆབས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་སོ་
སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། རི་སྐད་དུ། བདག་གིས་རིགས་ཚམ་མི་རིགས་ལ། །བརྟག་པར་བྱ་
སྟེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི། །མི་མ་སྐྱེན་པ་དང་གཞན་དག་གིས། །བྱས་དང་མ་བྱས་རྣམས་ལ་མིན།
།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གིས་རིགས་མི་རིགས་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དགོས། གཞན་
དག་གིས་རིགས་མི་རིགས་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། བསམ་པ་བཟང་པོའི་ཐོག་ནས་དགོ་སྟོན་འོད་པ་མ་
གཏོགས། གཞན་སྟོན་མཚུབ་མོས་འབྱུངས། རང་སྟོན་སྟོག་ལ་སྐྱེས་ན་ཆོས་པ་མིན་ལ། སྦྱིར་
གཞན་གྱི་ཉེས་པ་སྐྱེང་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་འོང། ལྷག་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་དར་ས་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་གང་ན་ཡོད་པ་མི་ཤེས་པས། དེ་དག་
གི་ཉེས་པ་སྐྱེང་ན་རང་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཉེས་
པ་མི་སྐྱེ་བར་དག་སྦྱང་སྦྱོང་དགོས། དེ་ཡང་། རི་དགོ་འདུན་གྲུབ་པས། རི་སྐད་དུ། བརྗོད་པ་
ཤར་གངས་རི་མ་ལས། སྦྱིར་ལྷན་ཅན་ཀུན་ལ་བཀའ་ཤིན་སོམས། །སྟོས་ཆོས་མཛད་ཡོངས་
ལ་དག་སྦྱང་སྦྱོངས། །དབྱ་ནང་ན་འདུག་པའི་ཉོན་མོངས་འདུག། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་
ཚོའི་ལས་འགན་འདི་ཡིན།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་གིས་སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཤིན་ཅན་དུ་བསྐྱོན། སྟོས་སུ་ཆོས་བྱེད་ནང་པན་རྩོད་ཆགས་སྤང་བྱེད་མི་རུང་ཞིང་།
ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱིག་པ་གསོག་པ་དང་། ཆོས་སྦོང་གི་ལས་བྱེད་མི་རུང་། དཔེར་ན། ཁོ་

ཉིང་མ་རེད། ཁོ་དགོ་ལུགས་པ་རེད། ཁོ་ཡས་རེད། ཁོ་མས་རེད། ཅེས་ཤོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་
 འདྲ་ཡི་ནས་མི་རུང་། ཚོས་རྗེ་ས་བཏུ་གྱིས། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། མཁས་པ་མཁས་
 པའི་ནང་ན་མཛེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པ་སོ་སོས་རང་རང་གི་བསྟན་པ་འདྲིན་
 རྒྱུང་སྤེལ་གསུམ་དག་ཐེང་གནང་བའི་དོན་དུ། ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་ལུང་
 དང་རིགས་པས་དགག་བཞག་གནང་བ་དང་། དེ་ཡང་། བསྐྱེགས་བཅད་བརྟེན་བའི་གསེར་
 བཞིན་དུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རང་སོ་སོའི་བསྟན་པ་བསྐྱེས་ལྟར་མེད་པ། གཞན་
 དང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་དུ་མཛད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རྗེ་ས་འཇུག་མགོ་མ་ཚོས་
 འགའ་རེས་ཆགས་སྤང་གི་དབང་གིས་དགག་པ་དེ་འདྲ་བཅུམས། དགག་པ་དང་དགག་ལན་
 གྱིས་མ་འདུམ་པའི་ཆེ་ལག་ཆ་འཁྲུང་ཉེ་བཅོམ་རེས་དང་། ངན་སྐྱས་སྐྱོགས་རེས་བྱས། ལུང་
 དུག་གི་གཞི་ཅ་བཅུ་གས། རང་གཞན་གཉིས་སྤང་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག འདི་ལྟ་
 བུའི་རིགས་ནི་ཚོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་ཁམ་པོ་ཆེ་དང་། ཉ་ཅང་གི་ཆ་བས་ཆེ་བའི་ཚོས་སྤོང་
 གི་ལས་ཡིན་པས་ཡིད་གཟབ་བྱ་དགོས། རྗེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་པས། བསྟོད་པ་ཤར་གངས་རི་
 མ་ལས། དག་ནང་ན་འདུག་པའི་ཉོན་མོངས་འདུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྤིད་པ་གསུམ་
 ལ་ཚོས་རྒྱ་མེད་པའི་གཏམ་ཉ་ཅང་གི་སྟན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་གལ་འགངས་སྤྱི་བའི་གསུང་རེད།
 རང་ཉིད་འཛོན་པོ་ཚོད་པོ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས། རྗེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་པ་ཁོང་དགུང་ལོ་
 མཐོན་པོར་ཐེབས་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ། ཞལ་སློབ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཅན་གྱི་གསུང་
 རྒྱུན་སྐབས། ཁོང་ཚོས་ལུགས་སྐྱོ་སྤང་མཛད་དགོས་དོན་མེད། ལྷ་ཆེ་འདིའི་འོག་ཏུ་དགའ་
 ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་འཁྲུངས་པར་རེས་པའི་ལུང་བསྟན་ཡོད་ཚུལ་ཞུས་པ་ན། དགོ་འདུན་གྲུབ་
 པས། ང་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་ན་བསམ་པ་མེད། ལུ་མ་ལུང་དེ་མ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་

སུ་སྐྱེས་ནས་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡོང་ཡོང་གེད་པའི་འདོད་པ་འདི་མ་
གཏོགས། གཞན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བཀའ་
མོལ་སློམ་ཆེན་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན། དངོས་གནས་སེམས་ལ་ཕན་པའི་བཀའ་མོལ་
ཡིན། དེས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་
གིས། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མི་སློང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་སོ་གཉིས་པ་ཡིན་ལོ། །

ཉེད་བཀྱར་ལ་ཞེན་པ་སློང་བའི་ཚུལ་ནི།

ཅ་བད།

ཉེད་བཀྱར་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་ཅོད་འགྱུར་ཞིང་།།

ཐོས་བསམ་སློམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་བས།།

མངོན་བཤེས་བྱིས་དང་སྦྱིན་བདག་བྱིས་རྣམས་ལ།།

ཆགས་པ་སློང་བ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤར་རང་རེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱུང་བ་བཞིན། བརྟན་
པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མངོན་བཞེས་བསྐྱུངས་པའི་སློབ་ཆེན་ཁག་གི་ནང་དུ་འང་སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱུན་
དབང་དུ་ཚུད་དེ། ཞེ་ས་མ་ཞུས་ན། ཀྱང་པ་ལ་ཐག་པ་ཐུན་བུ་འདོགས་མཁན་དེ་འབྲུག་ཡོད།
དཔེར་ན། ཀུན་མཁྱེན་སློམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ལྟ་བུ། ཨ་མདོའི་སློམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། ཨ་མདོ་བ་ཚོས་ཀུན་མཁྱེན་སློམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་
པ་རྗེ་སློབ་པའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། ཨ་མདོའི་ཞེན་ཁོག་ལྟ་བུས་བཤད་པ་མིན་
ནམ། གང་ལྟར་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྗོད་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དངོས་ལྟ་བུ་རེད།

འོན་ཀྱང་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་སྤྱགས་གཅིགས་ཆེན་པོ་མཛད་སའི་སྡེ་སྲིད་
སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། དཔོན་པོ་ལྷ་བཟང་ཁང་གཉིས་ནང་མ་གཤིན་པའི་སྐབས་སུ།
དཔོན་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་སྡེ་སྲིད་དགོངས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གནས་ཚུལ་བྱུང་། སྐབས་དེར་
ཀུན་མཁྱེན་རྣམ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སློམ་པའི་མཁན་པོ་ཡིན་ཞིང་། སློམ་པའམ་ཁན་པོ་
འབྲས་སྤངས་ནས་སྐབས་ཚོད་ལ་སྤྱིན་ན་སྟོང་ལུང་སྤྲ་ཅེ་སྡེ་ཡིན་ནམ། ས་ཆ་དེ་འབྲེལ་ག་
རྗེས་ཟིན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་རྗེས་ཟིན་ན་སྡེ་སྲིད་གྱི་མགུལ་འོར་གྱི་མེད་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ཁང་དང་མཚོད་ཡོན་སྤྱིན་བདག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་
གྱིས་ཐང་ཐང་བྱས་ཏེ་ཞབས་རིང་པོ་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད།

དེ་བཞིན་སེར་སྤྲོད་རྒྱལ་དབང་ཚོས་རྗེ་འཕྲིན་ལས་ནམ་རྒྱལ་ཁོང་ནི། གངས་
སྤོངས་སུ་གདམས་པའི་གཏེར་མཛོད་རྣམ་བཤེས་ལོ། རྗེས་སུ་ཁོང་དང་སྡེ་སྲིད་ནང་མ་གཤིན་
པ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་གཞུང་གིས་སྤྱི་ཉེས་འཕྲོག་སྐབས། འདྲ་ཆེན་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས།
རྒྱལ་དབང་ཚོས་རྗེའི་བྱང་ནས་གསུང་ཚོས་གསན་ཏེ་རྒྱ་སློབ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ནའང་། འདྲ་
ཆེན་དག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡེ་སྲིད་དང་མཚོད་ཡོན་སྤྱིན་བདག་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས།
ཁོང་གིས་སྡེ་སྲིད་ལ་ཐབས་ཤེས་གནང་ན་སྤྱིན་ཆེར་འོང་གི་མེད་ཚོད་ཀྱང་། མཐར་རྒྱལ་
དབང་ཚོས་རྗེའི་སྤྱི་ལུང་རགས་རྒྱལ་པའི་ལག་པར་སྐབས་ཏེ་བདག་པོ་རྒྱལ་མཁན་ཡང་
མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་སློབ་པོ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ལུང་ལྷོག་ཡོངས་འཇིན་རིན་པོ་
ཆེའང་འདི་ལ་སྤྱགས་ཡིད་མ་རངས་བར་དམ་པའི་མཛད་པར་ཞལ་བཞེས་མཛད་གྱི་མེད།

དེ་བཞིན་རྩ་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་པེ་གཉིས་ཀ་ངའི་རྣམ་
མ་བསམ་གྱི་མི་ཁྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། ལུན་མོང་སྤྱང་འོར་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་

ཐབས་སྤྱད་དང་། འོན་མེད་པར་མི་མང་པོས་སྐྱུར་འདེབས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་སོང་ལ་སྐྱུར་བའི་གཞི་
རྒྱུན་དུ་སྐྱུར་ཡོད། རྒྱ་དངོས་རྙེད་པ་དང་། བཀྱར་སྤྱིའི་དབང་གིས་ཐོབ་གོ་ས་དང་། དེ་བཞིན་
དེའི་དབང་གིས་སྤྱིན་བདག་པན་ཚུན་འབྲུག་ཚོད་བྱུང་བར་ངོ་སྤྱད་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ་སྤོང་དགོས་
སྟབས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་ཏེ་མི་བདེ་བར་སྐྱུར་པའི་ཉེན་ཉིན་དུ་
ཆེ་བ་ཡིན།

གནས་ཚུལ་ཐབས་སྤྱོད་འདི་ལྟ་བུ་ཅིས་ལན་ཞེ་ན། རྩོགས་གཅིག་ནས་དེའི་ཆེ་
དེའི་དུས་སྐབས་ཆེན་པོ་སོང་བ་སྟབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་སྲིད། འོན་ཀྱང་རྩོགས་
གཅིག་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མ་བྱུང་བས་ལན་བ་ཡིན། སྤྱིན་བདག་
མང་བར་སྐྱུར་ཏེ་གང་འཚམ་ནས་སྤྱིན་བདག་ཚོ་ནང་འབྲུགས་འོར་ཏེ་སྐྱ་མ་ཚོ་པར་འཐེན་
ཚུར་འཐེན་བྱས་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུ་ནི་མཛོལ་བ་ཤེས་དང་། མཚོད་ཡོན་སྤྱིན་བདག་མང་དུ་སོང་བའི་དེ་དག་
ལ་མཛོལ་འབྲེལ་ཆེན་པོར་སྐྱུར་བས་ལན་བ་ཡིན། ཞི་བ་ལྟའི་སྤོང་འབྲུག་ལས། འདི་ས་ཆེན་
ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར། །ཐ་མལ་བ་ཙམ་ལེགས་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐྱ་མ་ལྔ་
བརྩུ་བར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་པན་ཐོགས་
དགོས་ཆེ་པན་བཏགས། དེ་མིན་ཐ་མལ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་ན་བཟང་བ་ཡིན། རྩོགས་
གཅིག་ནས་གཞུངས་མི་བཟང་བ་ལྟ་བུར་སྐྱུར་སྲིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལེགས་བ་ཡིན། གཞན་དུ་ན་
འདི་རའི་སྤྱིན་བདག་ཡིན་ཞེས་རྗེས་སུ་བྱི་རྒྱལ་བ་བཞིན་བྱས་པས་གྲ་མ་འགྲིག་པ་མང་པོ་
ཐོན་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཚོལ་ཁ་ཚོས་ལུགས་ནང་པན་ཚུན་

ཤོག་བསྐྱེལ་བྱས་ཏེ་དགའ་མིན་དགའ་མདོག་བྱེད་ཅིང་། ག་མ་འགྲིག་པ་ཐོན་པའི་སྐབས་
སྤྲུལ་ག་པ་སྤྲིས་ས་དང་། བེད་སློང་བྱེད་ས་དེ་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་
མི་ལེགས། འདི་ལྟ་བུའི་འཇུག་སློང་དགུགས་རྒྱུན་སྲིད་དོན་རྩོམ་ཅན་ཞིག་གིས་བྱེད་པ་མ་
གཏོགས། ཚོས་པ་ཞིག་གིས་ནམ་ཡང་མི་བྱེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྲིད་དོན་གྱིས་རྒྱུན་པས་ཚོས་པ་
ཚོར་ཡང་པན་རྒྱུན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མི་གཤེན་པའི་རྒྱལ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཐབས་སྐྱོ་བའི་རང་
བཞིན་རེད། དེས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱིས་མཛུབ་བཞེས་ཀྱི་ཁྲིམ་དང་སྦྱིན་བདག་ལ་ཆགས་པ་
སློང་བ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་སོ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚིག་རྒྱལ་སློང་བའི་རྒྱལ་ནི།

ཅ་བད།

རྒྱལ་མོའི་ཚིག་གིས་གཞན་སེམས་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་།།

རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་ཀྱི་སློང་རྒྱལ་ཉམས་འགྱུར་བས།།

དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བའི།།

ཚིག་རྒྱལ་སློང་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལ་ཚིག་ངན་ཤོད་རྒྱུར་ཉ་ཅང་འདྲེས་དགོས། གཞན་ལ་ངན་
སྐྱེས་ཤོད་རྒྱུ་དང་། ཚིག་རྒྱལ་ཤོད་པ་འདིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་མི་བདེ་བར་བསྐྱེད་པས་ཅི་
ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་སློང་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་པ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་སོ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ།།

ཉོན་མོངས་འབྱུང་འདྲོམས་དང་དྲན་ཤེས་ལྡན་ལས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ།

ཉོན་མོངས་འབྱུང་འདྲོམས་བྱེད་ཚུལ་ནི།

ཙམ་པ།

ཉོན་མོངས་གོམས་ན་གཉེན་པོས་བརྗོད་དཀའ་བས།།

དབ་ཤེས་སྐྱེས་བུས་གཉེན་པོའི་མཚོན་བཟུང་ནས།།

ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་པོར་སྐྱེས་མ་ཐག

འབྱུང་འདྲོམས་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ལ་གོམས་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བྱིན་ན་
གཉེན་པོས་བརྗོད་པར་དཀའ་བས་ཉ་ཅང་གི་ཉེན་ཆེ་ཞིང་། མེ་ཚུང་དུས་ནས་གསོད་དགོས་
པ་དང་། ཚུ་ཚུང་ཐོག་ནས་རགས་རྒྱག་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཚུང་ཐོག་ནས་གོ་
སྐབས་མ་ཤོར་བ་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས། དབ་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གཉིས་པོ་དེ་
སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་མཚོན་གྱི་གཟུགས་
སུ་བཀོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུས་གཉེན་པོའི་མཚོན་བཟུང་སྟེ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
པ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འབྲལ་མར་འབྱུང་འདྲོམས་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། སྤང་ཐང་ཆིགས་
བརྒྱད་མར། སྦྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ། འོག་ཅིང་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་མ་ཐག །བདག་
གཞན་མ་རུངས་བྱེད་པས་ན། །བཅན་ཐབས་གདོང་ནས་བརྗོད་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་
དང་མཐུན་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་བུང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་སོ་སྣ་བ་ཡིན་ལོ། །

མདོར་བསྟུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲན་ཤེས་ལྡན་པས་གཞན་དོན་གྱི་ཚུལ་ནི།

ཅ་བཤ།

མདོར་ན་གང་དུ་སྐྱོད་ལམ་ཅི་གྱེད་ཀྱང་།།

རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཞེས།།

རྒྱན་དུ་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྡན་པ་ཡིས།།

གཞན་དོན་སྦྱོར་བ་རྒྱལ་སྤྱིམ་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉུང་ལོ་རང་ལ་སྐྱོག་
ཏུ་མ་གྱུར་བས། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་སོ་
བཅུགས་ཏེ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་སྐྱོད་དགོས། གལ་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྱེད་མི་རུང་བའི་དོན་
སྐྱིད་དང་། ལྷག་པར་དུའང་གཞན་ལ་གཞོན་པའི་རིགས་ཡིད་ལ་དྲན་པ་དང་། དེའི་དོན་གཞན་ལ་
ཤོད་འདོད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱོད་ལམ་ཐོན་གྲབས་གྱེད་པའི་སྐབས་སུ། དེ་མ་ཐག་ང་ནི་
བོད་གངས་ཅན་སྐྱོངས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྲུགས་ལྷུང་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་
ཞེག་ལ་སྦྱེས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་རྩེད་ཅན་ཅམ་ཡོད་པ། ལྷ་མ་མང་པོའི་ཞབས་
ལ་གཏུགས་ཤིང་གདམས་ངག་ཐོས། རྒྱ་གར་མཁས་པ་ཚོའི་གཞུང་དང་མན་ངག་གྱུང་ཐོས།
དེ་དག་ལ་རང་ཉིད་དགའ་ཞེན་དང་། མོས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ངས་བྱ་བ་འདི་བྱས་ན། རྒྱལ་སྤྱིམ་
གྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་བསྐྱུས་སོ་སྣམ་དུ་རང་གིས་རང་ལ་མངན་བགྱང་དམའ་པ་
སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས།

དེ་ལྟ་བུའི་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་དུས་རྒྱན་དུ་བསྟེན་དགོས་ཞེས་མདོར་བསྟུན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཞེ་བ་ལྟའི་ཞབས་ཀྱི་སྐྱོད་འཇུག་ལེ་ཏུ་ལྷ་པ་ལས་ཀྱང་།

སེམས་སྤང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །རྒྱ་བ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག། །ཐམས་ཅད་འབད་བས་
སྤངས་ཤིག་ཅེས། །བདག་ནི་དེ་ལྟར་ཐལ་མོ་སྦྱོར། །ཞེས་དུས་རྒྱུན་དུ་རྒྱ་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་
གྱིས་ཟིན་ཏེ་གནས་དགོས་ཞེས་ངས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ཅེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་
ལྟར། རྒྱ་བཤེས་བཞིན་གྱི་ཅིས་ཟིན་པའི་ཐོག་ནས་ཅི་ཐུབ་ཐུབ་གྱིས་གཞན་པར་སྦྱབ་དགོས།
མདོར་ན། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་དགེ་ཅ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་། རང་ཉིད་
སེམས་ཅན་གྱི་འབངས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ། རང་ཉིད་ལ་སློབ་གསུམ་གྱི་བྱས་པ་
ཅི་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་བསམ་རྒྱུ་
དང་། འུ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་རྒྱལ་སྐྱེས་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་གྱི་ལག་ལེན་སོ་བྱུག་པ་ཡིན་ནོ།།

འཇུག་གི་དོན།

མཇུག་ཏུ་བསྡོམ་བ་བྱ་ཚུལ་ནི།

ཅ་བར།

དེ་ལྟར་བཅོམ་བས་བསྐྱབས་པའི་དགོ་བ་རྣམས།།

མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསལ་བའི་བྱིས།།

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས།།

བྱང་ཚུབ་བསྡོམ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཅོམ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་པའི་དགོ་བ་རྣམས་ཏེ། བོད་
 དུ་གསུངས་པའི་ལག་ལེན་སོ་བདུན་པོ་དེ་དག་ཅི་སྤྲུག་ལག་ལེན་དུ་བཀའ་བའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་
 ཅི་བྱང་བ་རྣམས་རང་ཉིད་ཆེ་རིང་བ་དང་། བདེན་ཆ་མི་ཡོང་བ་ལྟ་བུར་བསྡོམ་བ་མ་ཡིན་པར།
 མཐའ་དང་སྤྲུ་མེད་པའི་འགོ་བ་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཐར་བ་དེ་དག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 རྒྱ་དང་བཅས་བ་སེམས་པའི་ཆེད་དང་། དེ་ཡང་བསྡོམ་བྱ་བསྡོམ་བྱེད་བསྡོམ་ཡུལ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཅེས་ཟིན་པའི་དང་ནས་དགོ་ཅ་སྐྱེས་མེད་རྫོགས་བྱང་
 དུ་བསྡོམ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སྤྲུ་ལེན་པ་ནི་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་སོ་བདུན་པ་ཡིན། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞུང་དངོས་གཞི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།
 །མཇུག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ལས་གང་གི་དོན་དུ་རི་ལྟར་བཅུམས་པ་ནི།

ཀྱང་། རི་ལྗང་བཤའ་བ་འདི་དག་མདོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་བ་དང་། དམ་པའི་གསུང་ངག་ལ་བརྟེན་
ནས་བཀོད་བ་ཡིན་པས་ན། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལག་ལེན་འཇུག་མེད་ཡིན་པར་
དགོངས་གྱི་ཡོད་ཅེས་བའོ། །

ཁོངས་བསྐྱེད་པའི་སློབ་པ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ནི།

ཙ་བད།

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་སློབ་པ་རྒྱབ་སྐྱོད་ཆེན་ལྡན་སྟེ།

སློབ་དམན་བདག་འདྲས་གཉིང་དཔག་དཀའ་བའི་བྱིར།

འགལ་དང་མ་འབྲེལ་ལ་སོགས་ཉེས་པའི་ཚོགས།

དམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་འགལ་བ་དང་། ཚིག་དོན་སྲ་བྱི་མ་འབྲེལ་བ་དང་། སོགས་
ཁོངས་ནས་བསྐྱེད་བ་ནི། དོན་སྐྱར་བསྐྱོས་སུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཅི་མཚེས་བ་
དེ་དག་དམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་བ་ཡིན་ལོ། །

བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོ་ཚུལ་ནི།

ཙ་བད།

དེ་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བས་འགོ་བ་ཀྱུན།

དོན་དམ་ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་མཚོག་གིས།

སྲིད་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི།

སྐྱུན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུལ་ཚུ་རྒྱལ་སྲས་སོགས་མེད་བཟང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་

རྒྱལ་སྤྱིམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉམས་བཞེས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་འདི་ལྟ་བུ་བཅམས་
པའི་བྱ་བ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་ཅི་བྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་དོན་
དམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་གཉིས་མ་སྐྱེས་པ་ནམས་སྐྱེ་བ་དང་།
སྐྱེས་པ་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་
གནས་པ་སྟེ། དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱིས་སྲིད་མཐའ་འགོག་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་གྱིས་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་ཞི་མཐའ་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྲིད་ཞིའི་
མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་སྲུང་བ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ། ལྷ་མ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་
དང་མཚུངས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འོག་ཅེས་བུགས་སློན་དང་བསྟོ་བ་མཚན་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་མཚན་པ་སོ་གང་གིས་མཚན་པ་དེ་ནི།

ཅ་བཤ།

ཅེས་པ་འདི་ནི་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་སྲིད་དུ་ལུང་དང་། རིགས་པ་སྐྱེ་བའི་བཟོན་པ་
ཐོགས་མེད་གྱིས་དདུལ་རྒྱུའི་རིན་ཆེན་སྤྲུལ་ཏུ་སྐྱར་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ།།

བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱུས་ཉེ་བཤད་པ།

འདི་ཡན་ཆད་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱིམ་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བཤད་ལུང་མདོར་བསྐྱུས་
ཅམ་སྤུལ་བྱུབ་ནས། ད་ལམ་འདིར་ནམ་རྒྱན་ཚོས་ཉ་ཅང་ཐོས་རྒྱ་མེད་མཁན། ཞིབ་ཏུ་གོ་
སྟོང་མེད་པ་ཚོའི་དོན་དུ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཡིན། དེ་དོན་རགས་རིམ་བྱེད་རང་ཚོས་ངེས་
ཡོད་པ་རེད། སྐྱར་རྫོས་ཡང་རྫོས་བྱེད་དགོས་པ་མི་འདུག གལ་ཆེ་འོས་སེམས་བཟང་སོ་
བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་ནང་གི་སྤྱིང་སོ་ལྟ་བུ་ནི། རི་སྐད་དུ། རོག་མེད་དུས་ནས་
བདག་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། །མ་རྣམས་སྐྱབས་ལྡན་རང་བདེས་ཅི་ཞེས་གྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རེད།
རང་ལས་གཞན་གཅེས་པར་བརྩུང་སྟེ་ཅི་སྐབས་སྐབས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དང་། སེམས་བཟང་སོ་
བྱེད་དགོས། ཚོས་ཚོས་ཞེས་པ་དེ་མི་ཚེ་སྐྱེལ་བའི་ཆེད་དུ་མིན། ཚོས་ཞུས་ཏེ་ཚོས་བྱེད་
པའི་དགོས་དོན་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་སྐྱབས་པའི་སྐད་དུ་དང་། དེའི་ཞུས་པ་མི་ཚེ་སྐྱེལ་
སྤངས་བཟང་སོ་ཞེས་འོང་བའི་དོན་དུ་ཡིན།

འོ་ན། མི་ཚེ་བཟང་སོ་རི་ལྟར་སྐྱེལ་ན། ཞིབ་ཏུ་བོད་དུ་ཞུས་པ་སྤང་དང་། དེ་དག་
བསྐྱེད་ཏེ་ཞུས་ན། རྣམ་ཀུན་མི་ཚེའི་འཚོ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ཚོད། ཡ་རབས་དང་གཉེས་ཚུང་
ཚུལ་མ་སྐྱབས་ལྡན་གཞན་པར་གྱི་སེམས་བཟང་སོ་ཡོད་པ་ཞེས་གྲ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཚོས་
ལག་ལེན་དུ་བཀའ་བ་ཡིན། བྱེད་ཅག་གིས་ཚོས་ཞུས་པའི་དགོས་དོན་རང་གི་སྐྱོ་ཚོས་སྐྱ་
འགོ་བ་དང་། ཚོས་ཚོས་སྐྱ་སོང་བ་ཞེས་དགོས་པ་ཡིན། འདི་སྐྱོ་ལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས། ཉིན་
ཤས་རིང་ངས་ཉམ་ཉམ་མང་སོ་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཀུན་ངེས་མ་སྐྱབས་ཀྱང་། གང་ངེས་པ་རྣམས་
མ་བརྟེན་པར་སེམས་ལ་ཡག་སོ་བྱས་ཏེ་ཞོག།

དེ་རིང་ནས་བརྩུང་སྟེ་མ་འདིའི་བར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་སྐྱབས་གང་ཡོད་པ་དེའི་རིང་ད་
ངེས་ཚོས་ཞུས་པ་དེའི་ནང་ནས་ནང་དོན་འགའ་རེ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ཅི་སྐབས་སྐབས་ཀྱིས་ལག་
ལེན་ལ་བཀའ་ཏེ། སན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞེས་དང་། ལག་རྗེས་ཐོན་པ་ཞེས་བྱུང་ན། ངས་ཚོས་
བཞུགས་པོ་ཚོད་པ་དང་། བྱེད་ཚོས་ཉན་པོ་ཚོད་པ་ཡིན། རྒྱུན་ལྡན་པོ་སྐྱབས་རྒྱག་པ་དང་། ཆང་
རག་ཚོད་མེད་འཕྱང་བ། རྒྱུན་པོད་པ། རང་འཕྱེད་དང་། དམར་འཕྱེད་ཆ་བ། སྐྱོབས་པ་མཐོ་སོ་
ཡོད་མཁན་རི་འདྲ་ཞེས་ཡིན་ཏུང་།

ད་ལམ་གསུང་ཚོས་ལྷ་བར་སྤྱིན་ཏེ་མི་དེ་ཁོང་ཁོ་དང་། ཉམ་བ་ཡང་ཚུང་དུ་སྤྱིན།
རྒྱན་ཡང་སྤངས། དེ་ཞི་ཚང་དང་། ལོ་སྤྲུལ་གྱུང་བཅད་དེ་མི་གཤེས་ཏེ་ཅང་འཇམ་སོར་གྱུར་
འདུག་ཅེས་ཤོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་གྲུང་ན་འགྲིག་པ་ཡིན། ཁོང་རང་ཚོས་ལྷ་བར་སྤྱིན་ཡོད་
གྱུར། འགྱུར་བ་གང་ཡང་སྤྱིན་མི་འདུག་ཅེས་ཤོད་རྒྱུ་ཞིག་གྲུང་ན། ཚོས་ལྷ་ས་པའི་དགོས་པ་
མ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་གཟབ་གཟབ་བྱ་དགོས། དའི་ལས་འགན་ཤོད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས་ཅི་སྲུབ་
སྲུབ་གྱིས་བཤད་ཡོད། བཤད་སྐྱེས་དེ་ཡང་མང་ཚོགས་ནས་གོ་བ་ཞིག་ལོན་ན་སྙམ་དུ། ཉེ་
མ་གཅིག་གི་མི་ཚེ་སྤྱིལ་སྤངས་དང་སྤྱིལ་ཏེ་བཤད་ཡོད། དེ་ཡང་པལ་སྐྱད་མོང་ཚིག་ཚོག་གེད་
སྤོད་བྱས་ཏེ་ལྷ་ས་ཡོད། སྤྱིར་དའི་གཤེས་ཀ་ཁ་གསལ་གཉིང་གསལ་གྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན།

གང་ལྟར་ཡང་ངས་ཁྱེད་ཅག་ཚོར་ལག་ལེན་ལ་བཀའ་ཏེ། བསམ་སློབ་འགྱུར་བཅོས་
གཉིང་བར་སན་ན་བསམས་ཏེ་བཤད་པ་ལས། དེ་མིན་ཁྱེད་ཚོས་གོ་ནའང་གོ་ལ། མ་གོ་
ནའང་མ་གོ་སྙམ་དུ་བཤད་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན། ངས་བཤད་སྐྱེས་དང་། འབད་
ཚོལ་གྱེད་སྐྱེས་དེ་འདྲ་ཡིན། ཡང་ངས་བཤད་པ་དེ་ཚོའི་ནང་དུ་ཚིག་རྗོད་བྱས་པ་དང་། པལ་
ཚིག་དམར་སོར་གྱུར་བ་ལྟ་བུས་ཁྱེད་ཚོའི་སློབ་མ་བབས་པ་དེ་འདྲ་གྲུང་ཡོད་ན། འགའ་
རེ་ཞི་ལོར་བ་རེད། ལ་ལ་ཞི་ཁ་ཐལ་བྱས་པ་རེད། དགོངས་སེལ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

ལྷང་སྐྱུ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས། ལྷ་མགྱུར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་དུ། ཁོ་བོ་ཁྱེད་ཅག་ལ་མ་
གྲུས་པ་མ་ལགས། ཤོག་སྲུག་གྲུང་ན་ནི་བཟོད་པར་མཚོད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད།
བཅོན་དབང་བཤད་པ་ནི་མིན། གཞུང་གནས་སློབ་ལྟོན་དོན་གཉེར་བའི། །ཉན་སོ་སྤོད་ཅེས་བྱ་
བར་བཤད། །ཅེས་བཞི་བརྒྱུ་པའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་ཉན་མཁན་རྣམས་སློབ་
གཞུ་སོར་གནས་ཏེ་ལེགས་བཤད་དང་། ཉེས་བཤད་འགྱེད་སྲུབ་པ་ཞིག་དགོས། དེའི་སྐྱེད་

དོན་གཉེར་དགོས། བྱེད་ཅག་ཚོར་དོན་གཉེར་ནི་ཡོད།

འདིར་ངལ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་སླེབས་པས། རྫོག་གཟུ་སོར་གནས་དང་མི་གནས་བྱེད་
ཅག་རང་འོས་ནས་ཤེས་རྒྱ་རེད། སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྤྲུལ་བ་ལྟ་བུ་ཚོས་གྲུབ་འདིའི་ནང་
དུ་མེད་ཀྱང་། དགོ་སྤྲུལ་ས་པ་ཞིག་གིས་ཚོས་བཤམ་ཆེ་གཞན་ཚོས་དེ་སྤྱང་བར་མི་འགོ། རང་
ཉིད་དགོ་སྤྲུལ་ས་པ་ཡིན་ཆེ་ཚོས་བརྒྱད་གཞན་དག་སྤྱང་བར་མི་འགོ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེས་
ན། དེ་ནི་རྫོག་གཟུ་སོར་གནས་པ་མིན། བརྒྱད་རིམ་དང་། བརྒྱད་རིམ་ཞེས་གཙོགས་ཆེན་བྱེད་
མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན།

སྤྱི་མོ་སྤྱོད་འདུག་གི་བཀའ་ཚོས་སྐྱབས་ལའང་ལུས་པ་བཞིན་ད་ལྟའང་དེ་ག་ཡིན།
བརྒྱད་རིམ་གྱི་ཐོག་ལ་དབྱུ་མཁེགས་སོ་བྱེད་མཁན། དཔེར་ན། ལམ་རིམ་རེད་བསམས་ཏེ་
འདིར་འོང་། འདིར་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་བཤམ་གྱི་འདུག་སྐྱམ་དུ་མ་བདེ་བར་འགྱུར་གྱིན། དེ་
འདྲ་གི་ད་ལྟམ་དུ་ཁ་སང་བཀའ་ཚོས་མ་ཚུགས་གོང་ནས་གསལ་བཤམ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
དེ་འདྲ་རེད། སྤྱིར་རྫོག་སྤྲུལ་སྤྱང་བྱས། ར་ཚོ་དང་ཁོང་ཚོ་ཞེས་ཚོས་པ་ནང་ལུས་སྤྲུལ་ས་རིས་
འཐེན་འཁྲེར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དུག་རང་ཡིན། མི་མང་སོ་ངན་སོང་ལ་འགོ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
དེ་ལྟར་བ་རྫོག་གཟུ་སོར་གནས་པ་དགོས་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཚོས་ཞེས་པ་དེ་སེམས་རྒྱད་
འདུལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། ཡ་རབས་དང་མ་རབས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡ་རབས་
བྱེད་དགོས་ཤིང་། སེམས་བཟང་སོ་དང་། སེམས་ངན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་བཟང་སོ་
བྱེད་དགོས། འདི་གཉིས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་སོ་ཡིན་ནོ།། ||

དབར་བྱང་སློན་ཚིག་

སྐྱེས་པ།

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །
 ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
 འི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
 བར་དུ་བསྐྱེད་བའི་རྣམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཚུས། །
 ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སློ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒ། །
 གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
 དེས་ལེགས་འོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་འོག། །

ཅེས་བ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་སྐྱབ་གྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུམས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོའི་སྤྲིག་སྤྲིད་
 མི་བཟད་བས་གངས་སྤྲོངས་ཚོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱེད་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་
 སྤང་བ་སྤྱར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་སྤྲིག་མ་ཅམ་དུ་ཉམ་ཉེས་བར་བྱས། ལྷོགས་དང་ལྷོགས་
 བ་རྒྱུལ་ཐོབ་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོན་འཆེ་གྲུ་གྲུའི་སྤྲོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞེན་
 དུ་དར་བ་སོགས་སློ་ཀུན་ནས་ལྡ་བདོའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་སྤར་བདོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་
 མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ལྷོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་མེ་རོ་སྤྱར་ཡང་སྤར་བཞེན་
 གསོས་ཉེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་སྤྲོངས་འདིར་ཡང་སྐྱབ་པའི་བཞེད་དགོངས་འི་མ་མེད་བ་
 དར་རྒྱས་སྤྱ་འཕེལ་སྤྱད་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་
 རྣམ་འདྲེན་ལྷུ་སེང་གའི་རིང་ལུགས་སློ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕེལ་ལུན་ལེགས་

བསྐྱབ་བྱ་བ་ལྟུང་ཉེ་བཤད་པ།

ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དབར་དུ་
བསྐྱབ་དང་བསྐྱབ་འགྲུར་གང་ལའང་སྐྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྲོའི་སྟོན་ཚིག་ཏུ། ལྷ་ཀྱའི་དགེ་
སྲོང་ཚོས་སྐྱབ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

ཡལོང་ས་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མོའི་བཀའ་འབྲུག་སྤྱད་སྦྱོར་རྒྱུ་ལྷོག་ཚུགས་མི།

ལྷོ་སྦྱིང་དགེ་བཤེས་སྤྱན་རློང་།

སེར་བྱེས་སྤྱད་མས་པ་འོང་ལོ་སློབ་བཟང་སྟོན་གྲགས།

ལྷོ་སྦྱིང་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་བསོད་ནམས།

ཡུ་ཏུ་སྦྱུལ་སྤྱད་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས།

རིགས་ལམ་སློབ་དགེ་དགེ་བཤེས་སློབ་ཟུང་རིན་ཆེན།

ལྷོ་སྦྱིང་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་བཟང་།

ལྷོ་སྦྱིང་དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་དབང་འདུས།

ཅར་མ་བསྟན་འཛིན་བསོད་ནམས།

དབར་སྟོན་བདག་དབང་། བཀའ་འབྲུག་སྤྱད་སྦྱོར་ཁང་།

རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལི་ནས་པར་བརྒྱུ།

༡༩༩༠ ལོའི་ཟླ་ ༧ བར་བར་ཟེངས་དང་པོ་བརྒྱུ།

བཀའ་འབྲུག་སྤྱད་སྦྱོར་ཁང་ནས་དབར་བསྟན་དང་འགྲེམས་སྦྱོར་ལུས།

དབར་ཁངས། ༣༠༠༠

རྒྱལ་སྦྱིང་དགེ་ལྷན་གས། ISBN: 81-902448-2-5

བཀའ་འབྲུག་སྤྱད་སྦྱོར་ཁང་གི་ཚོག་མཚན་མེད་པར་བསྟར་སློབ་རྒྱུ་བའམ་

རྒྱ་ཡིག་གཞན་དུ་བསྟར་བ་སོགས་ཤེད་མི་ཚོག་པ་ཡིན།

བཀའ་འབུམ་སྤྱད་སྤྱི་གུ་ཁང་གི་ཚོགས་མཆན་མེད་པར་བསྐྱར་སློབ་རྒྱ་གུ་པའམ་སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་
བསྐྱར་བ་སོགས་བྱེད་མི་ཚོགས་པ་ཡིན།

No part of the material protected by this copyright may be re-
produced or utilised in any form or by an means, electronic or
mechanical including photocopying, recording or by any infor-
mation storage and retrieval system, without written permission
from the copyright owner.

First Published 2010

The Central Archive of His Holiness the Dalai Lama

P.O Sarah-176215

Dharamshala, Distt. Kangra, H.P., India

ISBN: 81-902448-2-5